

Сокальська міська рада Львівської області
Відділ освіти, молоді та спорту Сокальської міської ради
КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді
імені Ігоря Богачевського»

«СЛАВЕТНІ СИНИ СОКАЛЬЩИНИ! ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!»

(Матеріали регіональної історико-краєзнавчої акції)

Частина I

Сокаль - 2023

До збірника ввійшли матеріали пошукових робіт, подані учасниками Регіональної історико-краєзнавчої акції пам'яті «СЛАВЕТНІ ГЕРОЇ СОКАЛЬЩИНИ! ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!». Регіональна історико-краєзнавча акція пам'яті присвячена висвітленню життя та жертвовної діяльності мешканців Сокальщини, які загинули у російсько-українській війні.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Збірник виходить при сприянні депутатів Сокальської міської ради в рамках Програми національно-патріотичного, військово-спортивного виховання та підготовки молоді до служби в Збройних силах України на 2021–2025 роки.

Матеріали будуть актуальними для широкого кола читачів.

Упорядник: адміністрація КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»у.

**Йдуть у засвіти найкращі сини... Ті, кому б творити Україну,
продовжувати рід український, бути нашим майбутнім.**

Натомість, вони стають нашою історією...

Не забудемо! Не пробачимо!

Слава Україні! Слава Героям!

Ми вас не забудем повіки!

№з/п	Прізвище, ім'я, по батькові Героя	Роки життя	Стор.
1.	Андрейчук Роман Володимирович	29.07.1995 - 02.07.2023	5
2.	Атаманчук Андрій Вікторович	06.05.1979 - 05.09.2014	7
3.	Бабій Руслан Іванович	03.07.1978 - 15.02.2023	8
4.	Баран Ігор Олегович	16.04.1990 - 13.06.2023	11
5.	Білик Ігор Зеновійович	30.03.1977 - 02.07.2014	16
6.	Білик Ігор Богданович	14.03.1975 - 12.09.2022	16
7.	Борис Степан Іванович	4.07.1980 - 13.11.2023	28
8.	Бочек Юрій Вікторович	01.05.1986 - 27.09.2022	34
9.	Василечко Іван Богданович	24.03.1978 - 05.01.2023	35
10.	Войтко Роман Ігорович	28.11.1976. – 14.08.2023	35
11.	Галас Роман Євгенович	01.12.1975 - 08.08.2015	38
12.	Галатюк Олег Миколайович	07.03.1986 - 22.12.2015	44
13.	Громовий Денис Володимирович	23.01.1987 - 31.08.2014	50
14.	Євдокімов Артур Євгенович	27.04.1963 - 23.01.2023	51
15.	Желіско Дмитро Сергійович	13.06.2001 - 26.03.2022	51
16.	Казьмірчук Іван Зіновійович	23.02.1968. – 26.10.2023	57
17.	Калиш Андрій Володимирович	28.02.1995 - 03.09.2022	64
18.	Карп'юк В'ячеслав Васильович	24.07.1986 - 05.09.2022	72
19.	Климчук Степан Іванович	29.02.1976 - 25.05.2022	73
20.	Клодзінський Ігор Ігорович	11.01.1974 - 01.10.2022	76
21.	Ковалюк Ігор Валентинович	11.03.1971 - 29.10.2023	89
22.	Ковальчук Сергій Михайлович	11.08.1976 - 08.05.2022	90
23.	Козак Степан Іванович	25.09.1992 - 18.01.2023	95
24.	Козачук Антон Анатолійович	15.10.1980 - 27.02.2016	97
25.	Коляда Роман Зіновійович	21.11.1982 - 05.12.2022	107

26.	Костенецький Андрій Ігорович	20.11.1983 - 16.01.2015	108
27.	Кошмал Сергій Станіславович	14.01.1989 - 16.06.2016	119
28.	Лагно Роман Іванович	19.07.1977 - 09.01.2015	131
29.	Мисак Ярослав Михайлович	02.02.1979 - 19.10.2022	147
30.	Олекса Роман Ігорович	01.12.1996 – 28.09.2021	153
31.	Поліщук Олександр Євгенович	19.01.1982 - 20.10.2023	159
32.	Прихід Валентин Миколайович	04.04.1989 - 07.08.2014	163
33.	Родь Андрій Ігорович	17.05.1990 - 02.08.2023	169
34.	Савич Володимир Ярославович	07.02.1977 - 14.02.2023	172
35.	Сибаль Віктор Володимирович	18.09.1973 - 14.12.2022	173
36.	Сивак Віктор Олександрович	13.08.1992 - 19.06.2014	176
37.	Слободюк Ярослав Євгенович	21.08.1963 - 03.09.2016	183
38.	Соломенюк Микола Миколайович	19.02.1975- 30.04.2022	191
39.	Солтис Руслан Романович	24.09.1980 - 16.01.2023	194
40.	Степанюк Борис Богданович	01.02.1981 - 08.11.2022	199
41.	Сьотка Олександр Михайлович	15.02.1981 - 16.02.2023	206
42.	Томчишин Володимир Ярославович	21.02.1978 - 29.10.2022	214
43.	Тхір Віталій Святославович	21.02.1981 - 24.01.2023	224
44.	Хемич Іван Михайлович	23.02.1989 - 18.06.2022	225
45.	Черній Любомир Михайлович	24.03.1975 – 1.08.2023	227
46.	Шавлюк Роман Орестович	31.01.1997 - 19.08.2023	234
47.	Шпак Роман Мар'янович	01.08.1978 - 06.03.2023	243
48.	Шутовський Сергій Миколайович	19.11.1977 - 09.10.2023	256

АНДРЕЙЧУК РОМАН ВОЛОДИМИРОВИЧ **(29.07.1995 – 2.07.2023)**

Матеріал підготувала:

*Гузар Юліана, учениця 11 класу Стенятинської ЗШ I-III ступенів
Керівник: Дзядик Олена Мар'янівна, вчитель історії
Стенятинської ЗШ I-III ступенів*

Повномасштабне вторгнення російських військ в Україну 24 лютого 2022 року принесло кровопролиття та перекреслило мрії багатьох молодих українців. Чимало юнаків і дівчат пішли добровольцями до війська, щоб зі зброєю в руках захищати свою країну від російської агресії, долучилися до лав територіальної оборони, навчилися надавати медичну допомогу пораненим, займаються волонтерством. Одним з таких юнаків був Роман Андрейчук. Хлопець захищав нашу Батьківщину з перших днів війни. Захищав відчайдушно, до останнього подиху.

Народився Роман в селі Забава що на Радехівщині, Львівської області. Був найстаршим сином у сім'ї Тетяни Романівни. З дитинства любив природу та спорт. Захоплювався рибалкою та футболом, разом із дідусем любив збирати гриби. Мама пригадує, що Роман дуже любляв проводити свій вільний час з дідусем на честь якого і був названий. Власне, саме він, навчив Романа всього, що знав. Був для онука справжнім авторитетом.

У 2001 році Роман іде в перший клас Сокальський НВК «ЗШ I ступеня – дитячий садок» по закінченню якого, продовжує навчатися у Сокальській загальноосвітній школі №2. Вчителі та однокласники пригадують Романа як допитливого, активного, дуже відповідального учня, який цікавився історією та любив спорт, цінував дружбу. Після 9 класу в 2010 році продовжує навчатись у ДПТНЗ «Сокальський професійний ліцей» за спеціальністю «Штукатур, облицювальник-плиточник». У 2013 році отримав диплом.

А далі є активним учасником подій, які увійшли в історію як Революція Гідності. Спершу Роман активно патрулює вулиці в Сокалі. Згодом їде до Києва щоб підтримати борців за справедливість на Майдані. Саме на Майдані Роман буде свідком та учасником найгарячіших подій в період січня – лютого 2014 року.

14 березня 2014 року близько 500 добровольців, серед яких і Роман, із Самооборони Майдану вирішили стати резервістами Національної гвардії України, після чого вирушили до села Нові Петрівці, Київської області, на полігон бригади спецпризначення «Барс», яка ввійшла до щойно створеної Нацгвардії. Бойовим навчанням та злагодженням добровольців керував начальник Управління бойової та спеціальної підготовки Головного управління Національної гвардії України генерал-майор Сергій Кульчицький. Від штабу Самооборони Майдану координацією процесу формування батальйону займався сотник 9-ї сотні Андрій Антонишак.

У Нових Петрівцях майбутні нацгвардійці вивчали основи рукопашного і тактику вуличного бою, вчилися діяти у складі відділення, пройшли вогневу підготовку та практичні стрільби із автоматів, пістолетів-кулеметів, снайперських гвинтівок, ручних кулеметів і великокаліберних кулеметів, шпурляли наступальні та оборонні гранати. Командир взводу 1-го резервного батальйону Олександр Вендюк пригадує, що найголовнішим було надбане

почуття лідера. «Головне, ми навчилися діяти як одне ціле. Ми пройшли бої на майдані і вже тоді

були згуртовані. А зараз, коли вивчили тактику, відчуваємо, що непереможні.»

Уже 5 квітня 300 резервістів 1-го резервного батальйону оперативного призначення НГУ, серед яких був і Роман, склали присягу на вірність українському народові. Після цього – відбули на схід України, спершу до Павлограда, Дніпропетровська область, а потім — на бойове чергування до району Ізюм – Слов'янськ.

Протягом 2014-2015 років батальйон бере участь у визволенні Лиману, Дебальцевого та інших населених пунктів. Був нагороджений нагородами: нагрудним знаком «Батальйон ім. Кульчицького», відзнакою «Батальйон ім. генерала Кульчицького», медаллю «За оборону рідної держави», пам'ятною медаллю «Герой України генерал-майор Кульчицький С.П.» та хрестом «Учасник АТО».

В 2016 році Роман звільнений в запас. Разом з побратимами залишається на Київщині (місці дислокації батальйону). Мешкає Роман в Бориспільському районі с. Старе. Працює на мебельній фабриці «Марбет» і одночасно підпрацьовує в охоронній фірмі – охоронцем. Облаштовує своє життя, купує будинок, планує одружитися. Все змінить один день – 24 лютого 2022 року.

Після повномаштабного вторгнення Росії в Україну і початку бойових дій в перший день Роман іде у військкомат щоб знову стати на захист Батьківщини та своїх рідних. Не маючи військової освіти у званні молодшого сержанта стає командиром 1-го егерського відділення, 3-го егерського взводу, 3-ї егерської роти, 1-го егерського батальйону 68 окремої егерської бригади ім. Олекси Довбуша. Протягом весни-осені 2022 року бригада брала участь у боях на Донеччині. 9 серпня 2022 року одружується з коханою Раєю.

У лютому 2023 року – в боях на Вугледарському напрямку. 11 червня 2023 року 68 бригадою звільнено селище Благодатне в Донецькій області. Роман нагороджений нагрудним знаком «Почесна відзнака командувача військ оперативного командування «Захід». Під час виконання бойового завдання поблизу села Новомайорське Донецької області 2 липня 2023 року Роман Андрейчук гине у наслідок мінно-вибухової травми, несумісної з життям. Герою назавжди – 28.

Кажуть, що Господь забирає до себе найкращих ... Це дійсно так!!! Романи, ти був справжнім патріотом! Таким тебе пам'ятатимемо! Вічна шана та честь Герою!

Список джерел та літератури

1. Газета «Голос з-над Бугу» № 29 від 13 липня 2023 року
2. Батальйон оперативного призначення НГУ ім. Сергія Кульчицького — Вікіпедія (wikipedia.org)
3. https://uk.wikipedia.org/wiki/68_окрема_егерська_бригада

АТАМАНЧУК АНДРІЙ ВІКТОРОВИЧ

(05.06.79-05.09.14)

Атаманчук Андрій Вікторович («Атаман») народився 6 травня 1979 року у шахтарському місті Червоноград. При живих батьках Андрія виховувала бабуся. Пройшов строкову службу в армії.

Брав участь в подіях Революції Гідності у складі Автомайдану. У часі війни — боєць 2-ї роти «Захід», 24-й батальйон територіальної оборони «Айдар». 5 вересня 2014-го

біля с. Цвітні Піски, Слов'яносербського району Луганської області загинув під час бою з російськими диверсантами, які напали на бійців 2-ї роти батальйону із засідки поблизу села Весела Гора. Бійці на двох машинах під'їхали до блокпоста — на ньому майорів український прапор. Командир групи вийшов з машини, терористи відкрили вогонь. Прострелили бензобак, одна з автівок вибухнула.

Разом з Андрієм там загинуло ще шістнадцять наших захисників. Двоє його діток Марія та Максим залишилися напівсиротами. Похований в м. Луцьку на Алеї почесних поховань кладовища Гараджа.

Рішенням Червоноградської міської ради № 833 від 25 червня 2015 року присвоєно звання «Почесний громадянин міста Червонограда» (помертно).

Рішенням Луцької міської ради № 44/1 від 25 липня 2018 року присвоєно звання «Почесний громадянин міста Луцька» (помертно).

Рішенням Волинської обласної ради № 31/3 від 10 вересня 2020 року присвоєно звання «Почесний громадянин Волині» (помертно)

Указом Президента України № 97/2021 від 12 березня 2021 року, за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертно). Нагороджений нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (помертно).

БАБІЙ РУСЛАН ІВАНОВИЧ **(03.07.1978 - 15.02.2023)**

*Матеріал підготувала: Радик Оксана, учениця 11 класу
Сокальської ЗШ I – III ст. №5*

*Керівник: Дзядик Ольга Володимирівна, вчитель
Сокальської ЗШ I – III ступенів №5*

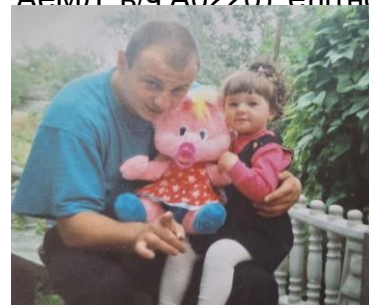
*«Ми б'ємось за те, чому нема ціни в усьому світі, – за
Батьківщину»
О. Довженко*

Руслан Іванович Бабій – герой Сокальщини, що віддав своє життя за волю і суверенність України, захищаючи її від російської навали.

Народився Руслан 3 липня 1978 року у місті Сокаль. Мати – Галина Миколаївна Бабій, батько – Іван Миколайович Бабій.

1985-1993 рр. – навчався в Сокальській школі №5, де закінчив дев'ять класів. У 1994-1995 продовжив навчання у Забузькій школі, де здобув загальну середню освіту.

1996-1998 рр. – як свідомий громадянин України проходив військову службу. Був десантником у Болграді, у 1 аеромобільній дивізії (1 АеМЛ в/ч А0220) елітного з'єднання аеромобільних сил Збройних Сил України.

Роки служби в армії

Після військової служби навчався у Львівському аграрному університеті природокористування.

Працював у будівельній фірмі, а згодом далекобійником. «Тато був надзвичайно комунікабельним, любив жартувати, захоплювався автомобілями. Руслан обожнював відпочивати на природі, часто їздив з сім'єю до лісу, на озера, на риболовлю.» – згадує його старша донька Юлія.

Руслан Бабій з доньками

З початком повномасштабного вторгнення, після 24 лютого 2022, одним із перших добровольців відправився боронити нашу державу. Був сержантом військової частини А4007.

15 лютого 2023 року під час виконання службових обов'язків в населеному пункті Миролюбівка Покровського району Донецької області обірвалося життя Бабія Руслана Івановича. Був похований 25 лютого 2023 на Старому сокальському цвинтарі поруч з батьком.

Напередодні загибелі він часто телефонував друзям, знайомим, однокласникам, сім'ї. Міг годинами з ними розмовляти та переконував, що все буде добре. Більш за все мріяв потримати на руках маленького внука. У Руслана залишилася мати Галина Миколаївна, доньки Юлія 2000р.н. та Анастасія 2007р.н., онук Дем'ян, сестра Мирослава, племінник

Максим, похресник Захар.

«Ти загинув, але наші спільні спогади завжди грітимуть мою душу. Нам по 17-ть, здавалося тоді, що такі дорослі. Очі палали жагою до життя, будували плани на майбутнє, ділились ними. Ох, а як класно було на тих дискотеках. Я ж то завжди знав, що маю друга, який підтримає будь-яку, навіть інколи божевільну мою ідею. Ти був простим, а ще трохи задиракою і хуліганом, що не завжди «грало нам на руку». Але ми були разом, це рятувало нас!

По закінченні школи я поступив в омріяний вуз, а тебе із захопленням і повагою проводжав у армію. Ти був таким крутим тоді в моїх очах. Вже й тоді відчувався твій дух сміливого, впевненого воїна.

Кожна наша зустріч, чи то на зустрічі випускників, чи то просто за чашкою кави(хоча ні, швидше, за бокалом пива) навіювала нам ті спогади юності, яка ніби знову оживала в наших душах.

Ти обрав мене за старшого дружбу на своєму весіллі. Відповідально для мене, бо ж такі мій кращий друг одружується. Досі пам'ятаю ту забаву!

На деякий час наші дороги розійшлись...але після твого повернення ми знову зустрілись. Вже не ті 17-ти річні хлопчики, але з тією ж «закалкою». Ми не втрачали зв'язок й під час того, як ти сміливо став на наш захист. Кожного разу чекав твого короткого повідомлення: «+» і так тішився дзвінку.

А день втрати пам'ятаю й до сьогодні... Я стільки раз після цього дзвонив, та ти вже так і не відповів...

Руслане, Зайцю, дякую! Історію нашої дружби і твого героїзму переповідастиму наступним поколінням. Вірю, що твоя жертва не буде марною!» – так звертається до героя близький друг, що побажав залишитись анонімним.

«Руслан – мій однокласник. Добрий, вихований, здібний. Завжди усміхнений і позитивний. Влучно жартував, був душею будь-якої компанії, шукачем пригод. Надійний друг. Коли ми вже навчалися в Забузькій школі, в 11 класі, мені зробили операцію. Руслан щодня приходив провідувати мене, а потім водив за руку до школи, щоб я не послизнулася. І носив сумку. Жалів мене. Тепер я жалію... Будував плани на життя... Не все вдалося... Не все зміг... Не все встиг...» – згадує однокласниця Тетяна Ковальчук.

БАРАН ІГОР ОЛЕГОВИЧ

«Життя мов спалах»

(16.04.1990 – 13.06.2023)

*Матеріал підготувала: Павлюк Марія, учениця 8 класу
Жвирківської ЗШ I-III ступенів*

*Керівник: Ковальчук Зоряна Євгеніївна, вчитель основ
християнської етики Жвирківської ЗШ I-III ступенів*

Є люди, які народжені бути героями!

Актуальність роботи обумовлена тим, що у наш час надзвичайно важливо зберегти та закарбувати у пам'яті свідчення про українську військову звитягу та донести правду майбутнім поколінням, щоб вони не забули безкорисливу відданість наших героїв і їх готовність служити Батьківщині, успадкували їхню силу духу і бажання боротися за свободу.

Мета і завдання дослідження полягають в тому, що на основі зібраних матеріалів, критичного переосмислення останніх подій, спогадів рідних, знайомих, близьких учасників російсько-української війни, усного опитування очевидців, зустрічей висвітлити діяльність та внесок Ігоря Барана у боротьбу за незалежність України.

Об'єктом дослідження є життя Ігоря Олеговича Барана 1990 року народження. Дослідник керувався загальнонауковими принципами історичного дослідження: історизм, об'єктивність, системність.

Наукова новизна отриманих результатів, полягає в тому, що викладені тут матеріали можуть слугувати в подальшій розробці обраної теми, при вивченні історії рідного краю, краєзнавчих розвідках, популяризації патріотичного виховання.

Доля людини — історія народу

Мамочко, вибач за чорну хустину, за те, що віднині будеш сама.

Тебе я люблю і люблю Україну. Вона, як і ти, була в мене одна.

Нині ми вшановуємо пам'ять справжніх патріотів, які стали до боротьби за вільну, демократичну, чесну Україну, віддавши найдорожче, що мали, — своє життя. За нас віддали, аби ми жили краще. Нехай наша пам'ять буде даниною тим, хто навечно пішов від нас, хто заради торжества справедливості пожертвував собою.

Ми, українці — народ, який має древню історію, багату культуру і калинову мову, які треба захищати. Ми в боргу перед захисниками, які віддали своє життя на війні. Їм потрібні як наші молитви, так і спільні дії сьогодні, щоб побудувати справедливе суспільство у європейській державі!

Людина народжується на світ не для того, щоб зникнути безвісною пилінкою. Людина народжується, щоб лишити по собі слід вічний.

Захищати рідну землю — святий обов'язок чоловіків. Хоч як боліло мамине серце, а мусила вона в усі часи проводити синів. Благословляла в похід, благала Бога, щоб сини повернулися. Проклинала війну...

А сини часто не поверталися з походів, гинули, захищаючи рідний край. Господи, та це ж протиприродно: колисала, любила, навчала, ростила — а війна забрала... Самотня мати до кінця своїх днів чекала своїх синів.

Багатьом із них, на жаль, не судилося повернутися живими. Вони полягли навки. Серед них наш земляк Баран Ігор Олегович (Додаток Ж).

Життя мов спалах...

Він обіцяв вернутися, бо не міг не піти. І святкував би 33 день народження. Та доля розсудила інакше.

Ігор Баран народився 16 квітня 1990 року в м. Сокаль на Львівщині. Народився, коли вся Україна святкувала Воскресіння Христове. «Це був найщасливіший день в моєму житті. День, коли Бог дав мені найцінніший подарунок — сина» — згадує мати Ігоря [1]. Він ріс допитливим і добрим хлопчиком. Коли пішов навчатися до школи, був дуже уважним, дисциплінованим учнем [Додаток А]. Любив багато читати, особливо його цікавила історія нашої держави, її звияги та невдачі. Тому не дивно, що історія стала його улюбленим предметом. Полюбляв також техніку. Його завжди цікавило, а що є в середині, з чого складається певний механізм. Його часто можна було побачити за ремонтом велосипеда чи автомобіля (Додаток В).

Він був дуже щирим, сміливим і веселим, тож не дивно, що з дитинства мав багато друзів (Додаток Д). Як і всі хлопчики, любив кататися на велосипеді, купатися, і особливо любив рибалити. Також обожнював відпочивати на природі (Додаток Б). А любов до риболовлі в нього збереглася на все життя.

«Ігор дуже швидко дорослішав, не по роках, — ніби поспішав жити. Хапався за все, хотів усе встигнути. Причому намагався все зробити сам. І за що не брався — все вмів робити» — кажуть рідні [1]. Батьки намагалися прищепити хлопчині любов до землі, до праці, до всього живого. Тому його часто можна було побачити на полі або в саду, біля озера. Він дуже любив тварин, особливо свою кішку, яку назвав Кіра. «Кішка часто забігає у кімнату Ігоря, лягає на місце, де він любив сидіти, ніби чекає його повернення» — згадує тато [1].

Ігор любив тихі ранки, місячні ночі, любив сонце і вітер, які ніжно торкалися його обличчя. Він був дуже чуйною людиною і вразливою, любив справедливість, вмів співчувати іншим.

Після закінчення школи Ігор вступив до Львівського аграрного національного університету, який розміщений у місті Дубляни на спеціальність геодезія та землеустрій (Додаток Е).

Він не лише навчався, але одночасно працював. Дуже хотів допомогти своїм батькам. Хоч це було не легко, але юнак з цим справився і успішно закінчив вищий навчальний заклад. А далі трудові будні. До війни Ігор працював на меблевій фабриці «СОКМЕ».

«Він дуже любив доглядати за своїм робочим місцем. Біля станка було завжди чисто, не було ні пилінки, ні папірця. Його завжди ставили у приклад» — згадують колеги по роботі [1]. Все б було гаразд, якби не війна. Про війну Ігор дізнався від друзів і не на мить не розгубився. Разом з хлопцями пішов добровольцем до лав територіальної оборони, а згодом, 23 березня 2022 року був призваний на військову службу, де понад рік був старшим навідником мінометного взводу мінометної батареї Військової частини А-7075, де до останнього подиху був вірний військовій присязі. Один з побратимів розповідав: «Ігор був дуже хоробрим і відповідальним. Таким другом, який завжди підставить плече. Це дуже достойна людина. Він ніколи не показував що боїться і завжди йшов до останнього. У Ігоря була мрія — звільнити Україну від російської окупації, побачити її вільною, могутньою, процвітаючою» [1]. Побратими згадують: «Ігор був справжнім патріотом людиною життєрадісною, веселою, завжди був готовий прийти на допомогу. Він був щирим, користувався авторитетом та повагою серед своїх побратимів, він просто любив життя, мав багато захоплень, був хорошим другом, побратимом» [1].

Ми часто задаємо собі питання: Як може проста людина витримувати всі ті страхиття війни: розруху, голод, холод, смерть побратимів?

Кожного тримає те, що є найдорожчим понад усе. Для Ігоря це була його донечка, його люба Даяна.

Йому допомагала жити її посмішка, її дзвінкий голосочок, перші кроки, її обійми. Він дуже сумував за нею. Коли він про неї згадував, у голосі одразу з'явилися нотки ніжності й тепла. Він дуже засмучувався, що у нього не виходило приїхати додому, щоб побачити донечку.

Але не судилося цьому здійснитися. 13 червня 2023 року поблизу села Колісниківка Харківської області загинув наш земляк Ігор Олегович Баран.

Плакало дощами небо... Стояла на колінах громада смт. Жвирки, яка 17 червня прощалася з вірним сином України, патріотом, героєм.

Ігор віддав найдорожче – своє життя. Сьогодні він в обіймах Господа.

Вічна і світла пам'ять Герою!

Герой не вмер, він — у серцях!

Ніщо так не об'єднує людей, як біда. Сьогодні вона на всіх одна. Наша країна втрачає кращих своїх синів і дочок, які захищають нас у війні з російською федерацією. Український народ переживає найтрагічніші сторінки своєї історії. Душа болить від жалю за всіх загиблих у цій кривавій та лютій війні, які віддали найцінніше — своє життя — для того, щоб ми з вами могли жити.

І нехай згадка про наших героїв закарбується у пам'яті майбутніх поколінь, щоб вони не забули безкорисливу відданість наших героїв, зокрема нашого земляка Ігоря Барана.

Список використаних джерел та літератури

Спогади очевидців: Баран Олександри, Барана Олега. Омельчука Андрія, Бойових побратимів

Додатки

Додаток А

Додаток Б

Додаток В

БІЛИК ІГОР БОГДАНОВИЧ **(14.03.1975 – 12.09.2022)**

Ігор Богданович Білик народився 14 березня 1975 року. Ігор навчався у Сокальській середній школі №1. З весни 2014-ого два роки воював у зоні проведення АТО. Після повномасштабного вторгнення росії пішов добровольцем захищати нашу державу від агресора. Ігор був вірний військовій присязі, протистояв ворогові, чітко виконував поставлені бойові накази, сміливо рвався до бою і до останнього подиху вірив у перемогу! Був старшим механіком-водієм другої механізованої роти першого механізованого батальйону військової частини А0998.

Ігор Білик воював у 24 бригаді. Героїчній. Вона вела бої у найважчих, відповідальних напрямках – була під Бахмутом на Донеччині, а потім її перевели на південь – Миколаївщину.

У боях з окупантом поблизу населеного пункту Тернові Поди Миколаївської області загинув сокальчанин, старший механік-водій 2 механізованої роти 1 механізованого батальйону військової частини А0998 рядовий Білик Ігор Богданович. Загинув за нас, за нашу свободу і незалежність.

БІЛИК ІГОР ЗІНОВІЙОВИЧ **(30.03.1977 – 02.07. 2014)**

Матеріал підготувала:

*Бак Світлана, учениця Тартаківського НВК
«ЗШ I-III ступенів – ДНЗ» ім. П.Саноцького*

*Керівник: Зажицький Роман Євгенович, вчитель історії
Тартаківського НВК «ЗШ I-III ступенів – ДНЗ»
ім. П.Саноцького*

Ігор Білик народився 30 березня 1977 року в селі Тартаків Сокальського району Львівської області. В 1984 - 1992 рр. навчався у Тартаківській школі, потім у Сокальському професійно-технічному училищі. Працював охоронцем, екскаваторником у МКП «Сокальводоканал».

Ігор народився в сім'ї Зеновія та Ольги Біликів. Мати – Ольга Максимівна народилася в 1954 році в с.Луциці, навчалася у школі, яку закінчила у 1969 році. В неї важко захворіла мама і вона змушена була покинути навчання і доглядати молодших братів. У 1970 році пішла працювати у с.Борок. У 1972 році вийшла заміж і проживала в селі Тартаків. В Ольги Максимівни є ще дочка Ірина, яка народилася 1974 року.

У 1999 року одружився і переїхав на проживання у село Перв'ятичі Сокальського району, звідки родом дружина Оксана Володимирівна. Дуже радів народженню двох донечок – Вікторії та Діани. «Ігор був надійним, хорошим, – розповідає

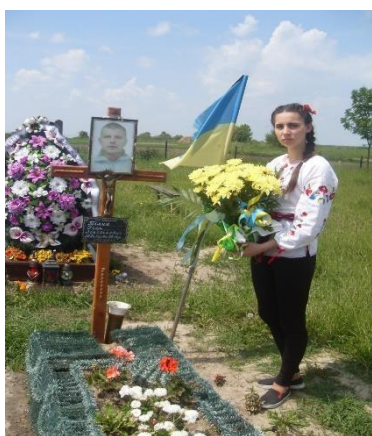
сільський голова Богдан Сорока. – Був оптимістом, ніколи не відмовляв нікому у допомозі. А ще був затягим футбольним вболівальником, захоплювався риболовлю. Одним словом – чудовий хлопець...»

Ігор був мобілізований 25 березня 2014 року Сокальсько-Червоноградським об'єднаним районним військовим комісаріатом Львівської області. Військове навчання проходив у місті Біла Церква. Ігор працював навідником танку 3 танкової роти 72 окремої механізованої бригади.

2 липня 2014 року Ігор героїчно загинув під час відбиття озброєного нападу сепаратистів на командно-спостережний пункт І батальйонної групи військової частини, польова пошта, В0849 в районі села Парченково Свердловського району Луганської області. Бойовики-сепаратисти під'їхали до блокпосту з білим прапором. Виглядало так, що вони хочуть здаватися. Але, наблизившись до блокпосту, відкрили вогонь. У відповідь українські військові відкрили вогонь зі стрілецької зброї. Автомобіль з терористами було знищено. В цій перестрілці загинув Ігор Білик. 30 березня 2014 року йому виповнилося б лише тридцять сім...

5 липня 2014 р домовину з героєм привезли у рідне село.

6 липня 2014 року у селі Перв'ятичі поховали Ігоря Білика. Провести воїна в останню путь зішлося кілька тисяч людей: друзі, однокласники, колеги по роботі, жителі навколишніх сіл. Ігор був хорошим сином, батьком, чоловіком, другом, односельчанином. Всю дорогу, від церкви до цвинтаря, дівчата встелили живими квітами. Почесну варту біля домовини несли курсанти Академії Сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного.

Слова вдячності про Героя сказали митрофорний протоієрей, Сокальський благочинний о. Михайло Гнатів, настоятель церкви св. Михаїла с. Перв'ятичі о. Василь Михайлишин, народний депутат України Богдан Бенюк, голова райдержадміністрації Олег Кожушко, голова районної ради Ігор Дацюк, замполіт військової частини Роман Романюк.

о. Михайло Гнатів: «Упокоєний Ігор не з власної волі, а з волі війни на сході на Україні, ступив на ту дорогу, яка веде його до вічності. З тієї дороги назад ніхто не повертається. Всі ми добре розуміємо, що на землі немає вічного життя. Для нас незвично, що нині ми прощаємося з такою молодою людиною, яка віддала своє життя заради України. Ми досі не можемо збагнути що сталося. На сході нині війна, а на заході України – плач і крик. Немає вищої любові, коли хтось покладе свою голову за друзів. Саме ці слова церква Христова адресує новоприставленому убієнному воїну Ігореві. Сьогодні він за покликом держави, будучи гідним християнином і громадянином, розуміючи свій обов'язок, не ховаючись від відповідальності, пішов на війну заради того, щоб ми з вами жили спокійно під мирним небом. Стоїть у журбі мама... Ігор пішов до військкомату, нічого не сказавши їй, бо не хотів тривожити материнське серце. Нині серце її обливається сльозами, бо її дитя лежить мертвим в труні... Він нині перебуває у спокої та блаженстві, бо свою кров пролив за державу,

за народ, за вас, батьки, за свою сім'ю, родину і за кожного з нас. Це хрещення кров'ю. Ця кров, яку він пролив на сході, сьогодні омиває перед Господом всі образи і оправдує його. Але церква Христова і надалі буде молитися, щоб Господь простив йому всяку провину і дарував йому царство небесне. На цьому місці закінчилося земне життя раба Божого Ігоря, який міг би зробити ще багато добрих діл. Про нього сьогодні чуємо багато хороших споминів від односельчан, а це свідчить, що він був хорошим сином, чоловіком, батьком. Сьогодні родина, маючи великий хрест скорботи, повинна пишатися, що має Героя. Я вчора був у Бродах, де хоронили трьох офіцерів-пілотів. Тому нам тяжко усвідомити, чому молоді люди мусять так рано покидати своїх вдов, матерів, дітей і відходити у вічність. Воїн Ігор своєю смертю навів смуток не тільки на цілу Сокальщину, а на всю Львівщину. Батьки його ростили, бажали щасливого сімейного життя, коли він одружувався з дружиною Оксаною, він дуже радів народженню двох донечок – Вікторії і Діанки, а нині батьки проводжають сина в останню дорогу. 37 років – це розквіт сил, ще б жити і жити, але така Божа воля».

о. Василь Михайлишин: «Тиждень тому зустрічався з мамою Ігоря і вона мені розповіла, що коли її сина призвали на мобілізацію, він про це сказав лише татові і братові, бо не хотів тривожити материнське серце. А сьогодні він вже тут, біля тебе, рідна мамо, і ти в будь-яку мить зможеш прийти і його провідати, обняти хрест і розказати свої болі та печалі. Він мертвий тілом, спочив від життєвої суєти і біди, але він у блаженстві. Тому, що він свою кров пролив за державу, за народ, за Вас батьки. За свою сім'ю і родину, за кожного з нас. Це хрещення кров'ю, і вона омиває всі образи. Але церква Христова буде молитися за нього, щоб Господь простив йому всяку провину і дав йому царство небесне, щоб цією молитвою підтримати і його душу, засвідчити, що ми його любимо і не забуваємо про нього. Підтримати його батьків, які зможуть спілкуватися з ним через молитву в храмі і вдома. На цьому місці завершилося земне життя цього чоловіка, який міг би ще жити і зробити ще багато добрих діл. Прошу рідних молитися за його душу, щоб милосердний Господь дарував йому життя вічне».

Олег Кожушко: «Сокальщина сьогодні прощається з ще одним своїм вірним сином. Незабутній наш друже Ігоре, ти здійснив великий чин, тому що ти за цей чин віддав найдорожче, що є в людини – життя. Тепер черга за нами, і ми на місці твого останнього спочинку клянемося, що завершимо ту місію, яку ти розпочав і за яку віддав своє життя – очищення нашої нації від окупантів. Ми зараз повинні бути єдині, бо в єдності – сила народу. Спочивай з Богом, наш друже! Хай земля тобі буде пухом».

Богдан Бенюк: «Своїм поступком Ігор Білик показав нам велику і неймовірну місію, він показав нам, яка не проста, страшна і в той же час відповідальна хвилина чекає нас всіх. Він серед тих перших сотень справжніх, вірних синів України, які віддали своє життя – найцінніше, що є в людини, за свою Батьківщину. Сьогодні вкотре переконуємося, наскільки важливим є те, щоб ми цінували один одного за життя. Як би так зробити, щоб ми могли спокійно, без ненависті дивитися в очі один одного. Адже це надзвичайно важливий момент – відчуття співтовариства великої громади, яка зараз у нас зароджується. Ігор Зіновійович залишив після себе маму, яка гірко плаче, залишив батька, дружину, дітей своїх. І дуже важливо, щоб ми пам'ятали, що в ім'я нашого спокою зробив той крок, який ми в скорому часі будемо робити. Але робитимемо за різних обставин. Він показав нам відчуття патріотизму, сили духу. Нехай земля йому буде пухом. Нехай він завжди відчуває нашу молитву. Вічна пам'ять Герою, який народився в цьому прекрасному куточку Львівщини. Ваше село сьогодні – в центрі уваги і пам'ятайте, що краще жити в ім'я України, краще творити нашу державу, однак як приходитьсь помирати, то ті Герої нехай будуть для нас тим прапором, за який ми будемо триматися».

Ігор Дацюк: «Середнє і молодше покоління знало про жахіття війни з екранів телевізора, книжок, історії та розповідей старших людей, які пережили ці буремні роки. І ось жахіття війни знову прийшло на нашу землю. Ми знову захищаємо країну від рук московського окупанта. Сокальщина знала своїх героїв – Івана Климів-«Легенду», Василя Сидора-«Шелеста». Наш край завжди був

патріотичний, ми їхали всі на Майдан до Києва, збирали кошти і продукти. І нині збираємо їх для українського війська й відправляємо на схід. Туди йдуть воювати найкращі сини нашої України. Ігор одним з перших записався до Збройних сил України, щоб захищати рідну землю. Хай земля тобі буде пухом. А ми переможемо агресора...»

Указом Президента України Петра Порошенка №747/2014 від 29 вересня 2014 року «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», Білик Ігор Зіновійович нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

24 серпня 2015 року в селі Перв'ятичі урочисто відкрито меморіальну дошку односельчанину Ігорю Білику.

13 жовтня 2015 року на подвір'ї Тартаківської школи відбулося відкриття пам'ятної дошки герою.

Рішенням Сокальської районної ради від 13 жовтня 2016 року Ігорю Зіновійовичу присвоєно звання «Почесний громадянин Сокальського району» (посмертно).

Використано матеріали: <http://golossokal.com.ua/lysty/na-sokalshhine-poxoronili-igorya-bilyka-pervyatich.html>

ДОРОГА В БЕЗСМЕРТЯ (Ігорю Білику присвячується...) (30.03.1977 – 02.07. 2014)

Матеріал підготувала:

Гвоздецька Вікторія, учениця 11 класу

Луцицького НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»

Керівник: Войтюк Богдан Андрійович, вчитель зарубіжної літератури

Написати статтю мене надихнув дуже цікавий й актуальний роман Пантелеймона Куліша «Чорна рада», у якому автор використав романтичний прийом дороги, якою йдуть полковник-священник Шрам зі своїм сином до гетьмана Сомка. Йдуть із заходу на схід, щоб об'єднати обидва береги Дніпра в одну соборну державу. «Як треба рятувати Україну... На коня, на коня! Нічого гаятись», – лунає з уст козака [1, с.112]. Як бачимо із змісту твору, саме дорога є символом нелегкої долі українців та України.

Будь-яка людина ще змалечку повинна приймати певні рішення. Спочатку – з якою іграшкою пограти, кого обрати в друзі, потім – ким стати в майбутньому. Такі рішення є визначальними моментами нашого дорослішання й формують наш подальший життєвий

шлях. В одних він складається дуже просто, легко і зрозуміло, а іншим доводиться провести його в боротьбі за існування, а подекуди й за життя.

А якою ж була ця дорога для мого земляка Ігоря Зіновійовича Білика?

Усякий рух по дорозі, що зветься життя, починається з маленького кроку, того, який Ігор зробив у Лучицях на подвір'ї свого дядька Григорія, де виростав (фото 1-2). Той розповідає, що Ігорчик ріс чемним, послушним хлопчиком, не був прикрим, ніяких клопотів та проблем бабусі з дідусем не створював. На вулиці мав друзів серед ровесників, з якими проводив час, але при тому не забував, що має надати допомогу стареньким у господарстві, зокрема пасти гусей (фото 3), [2].

«Історію творять герої, які ходять поміж нас», – відзначає директор Чортківського державного медичного коледжу, до речі, однофамілець Ігоря, Л.С.Білик [2]. Важко не погодитися, адже вони такі близькі, часто вони з наших сіл чи міст, буває і так, що навіть з однієї вулиці. Біленьким життєрадісним хлопчиком пам'ятає Ігоря мій учитель української мови і літератури Богдан Андрійович Войтюк. Завжди веселий, привітний проходив повз його хату, коли жив у бабусі й дідуса в Лучицях [3].

Далі непевні кроки у дитячому садку. Вихователь Любов Петрівна Денисюк згадує, що хлопець ріс енергійним, допитливим, відкритим до спілкування. Він завжди мав багато друзів, а до садочку його приводила за руку бабця Ганна [4].

Перше вересня! Тартаків! Біля школи лунає музика, багато квітів,людно. І серед них він, що міцно тримається за мамину руку. Перша вчителька – Козачок Софія Іванівна. Згодом навчання в середніх і старших класах. Нові вчителі, нові друзі, уроки, шкільні вечори, дискотеки (фото 4). На жаль, вчителів, які навчали Ігоря, залишилося не так багато. Мені вдалося поспілкуватися із вчителем фізичної культури Думанською Наталею Вікторівною. Попри чималий час, який минув, вона запам'ятала, що хлопець був дуже добрий. А після закінчення школи, коли зустрів її, то завжди розпитував, як вона, як працюється, як школа. А ще пригадує вчителька, підвозив її на роботу, коли їхав автомобілем [5].

«Ще в дитинстві, – згадує мати Ольга Максимівна, – Ігор хотів стати хорошою людиною, щоб я могла ним пишатись». Які зворушливі слова! Здається, що це слова не дитини, а дорослої людини. «А коли сусіди чи знайомі будуть питати, чий це хлопець, – продовжує вона, – мала відповісти: це наша дитина!» [6].

Та шкільні роки, найбільш безтурботні й щасливі роки, швидко злетіли. Після закінчення школи – шлях у незвідане. Не завжди той, хто йде тою дорогою, уявляє собі, що буде в його житті. Настав відповідальний момент, що визначить весь подальший шлях: ким бути? Щодо Ігоря, то свою майбутню професію він обрав швидко, бо любив допомагати людям, бачити, як вони після цього стають щасливіші. Тому стежина привела його до Сокальського професійно-технічного училища опанувати професію слюсаря-електрика з ремонту електроустаткування побутових машин і апаратів. Директор закладу Маркевич Тадей Олексійович запам'ятав Ігоря, бо виділявся він серед інших учнів простотою, щирістю, чесністю, комунікабельністю [7].

Далі служба в армії. Спочатку навчання в Житомирі, потім військова частина у Новограді-Волинському. Життя тривало. Настали часи, коли потрібно створювати сім'ю, думати про майбутнє. Одружився Ігор із Оксаною

у 1999 році. Як радів він, коли народилася Вікторія, а згодом і Діана. За словами Перв'ятицького сільського голови Богдана Сороки, чоловік був надійним, хорошим, «це була людина-оптиміст, яка ніколи нікому не відмовляла». А ще, розповідає голова, він був зятим футбольним уболівальником і рибалкою. «Одним словом, – каже він, – чудовий хлопець...»[8].

Стелилася далі дорога Ігоря Білика. Він став людиною, від якої залежало, чи завжди буде в будинках вода і тепло – екскаваторником у МКП «Сокальводоканал» (фото 5). Іван Васильович Гулявський, який працював пліч-о-пліч із Ігорем, розповідає, що напарник був відповідальним, хорошим працівником, ніколи не підводив колег по роботі, допомагав товаришам, коли до нього зверталися по допомогу.

Здебільшого в житті є так, що коли мова стосується вибору життєвого шляху, то людина замислюється про подальшу кар'єру чи благополуччя родини. Та це не про Ігоря. Коли в Україну прийшла біда, не хотів він, щоб чобіт рашиста переступив поріг його дому, де дружина, діти, батьки. Не хотів, щоби окупанти топтали його землю, палили хліб, руйнували міста і села. І потягнулася його дорога до військкомату. До речі, Ігор, за словами військового комісара Миколи Лисака, написав заяву йти на війну (тоді АТО) добровольцем [10].

Згадалися мені слова В.Стефаніка:

«- Я йду, йду, мамо.

- Не йди, не йди, сину.

Пішов, бо стелилася перед його очима ясна і далека. Кожні ворота минає, усі білі вікна. Любив свою дорогу, не сходяв з неї ніколи. У днину вона була безконечна, як промінь сонця, а вночі над нею всі звізди ночували...» [9, с.82].

Служив Ігор у військовій частині (польова почта В 0849) навідником танку 3 танкової роти танкового батальйону. Служив ревно, як личить справжньому воїну [фото 6-8]. Та пройшло кілька місяців, як «Українська правда» повідомила, посилаючись на представника прес-центру АТО Олексія Дмитрашківського, що солдат Білик Ігор Зіновійович загинув 02.07.2014р. о 17год. 50 хв. під час відбиття озброєного нападу сепаратистів на командно-спостережний пункт, проявивши особисту мужність і героїзм [10].

Чим жив Ігор останні дні? Любов'ю, вірою в майбутнє, надією на краще. Він сподівався, що скоро все закінчиться і поведе його дорога до рідних донечок, дружини, батьків. Дуже хотів бачити, як ростуть його дівчатка, виховувати їх разом із дружиною, відчувати безмежну материнську любов.

Спостерігаючи за людьми, ми бачимо, що вони обирають різні дороги – у прямому й переносному значенні. Так! Ігор Білик обрав шлях справжнього патріота України, за краще майбутнє якої віддав своє життя. Війна обірвала його дорогу, змінила усі його плани, мрії, сподівання. Чорною хустиною покрила вона голови українських матерів, дружин і дітей. Нестерпний біль, ніби гострий меч, пронизує моє серце, коли бачу, що на кладовищах все більшає могил, на яких майорять синьо-жовті знамена, а на фасадах шкіл одна за одною з'являються меморіальні дошки в пам'ять про героїв, які загинули в ході російсько-української війни.

Короткий вік, і треба поспішати

Життя вмістити у жагучу мить.

Ромашки. Маки. Мальви біля хати.

Сяйнув і згаснув. Вітер хить та хить.

У словах, сказаних відомим українським поетом і громадським діячем Миколою Володимировичем Луковим [11], повністю відображена життєва дорога Ігоря Зіновійовича Білика: дорога від мальовничих Лучиць до с. Панченкове Луганської області.

Ніхто не знає, скільки років життя нам призначено Богом. Так чомусь є, що одним Всевишній дає цілий вік, іншим – зовсім мало, а комусь – безсмертя. Хтось може мені заперечити, що вічно жити неможливо. Так. Але можна жити в пам'яті! [фото 9].

Дякуємо ! Любимо ! Пам'ятаємо! Тобі, Ігорю, назавжди 37!

Додатки

Фото 1-2. Подвір'я, яке стало початком життєвої дороги Ігоря

Фото 3. Безтурботне дитинство

Фото 4. Шкільна пора

Фото 5. На робочому місці

Фото 6. З побратимами

Фото 7-8. Бойові будні

Фото 9. Вічно живий

В пам'ять про героя

- 29 вересня 2014 року – за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі під час російсько-української війни нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно)

- Почесний громадянин Сокальського району (рішення Сокальської районної ради від 13 жовтня 2016 року; посмертно)

- 6 грудня 2021 року в ДПТНЗ «Сокальський професійний ліцей» освятили пам'ятну дошку випускникам ліцею, які загинули в зоні АТО Ігорю Білику, Євгену Кунтому, Андрію Костенецькому та Ігорю Упорову

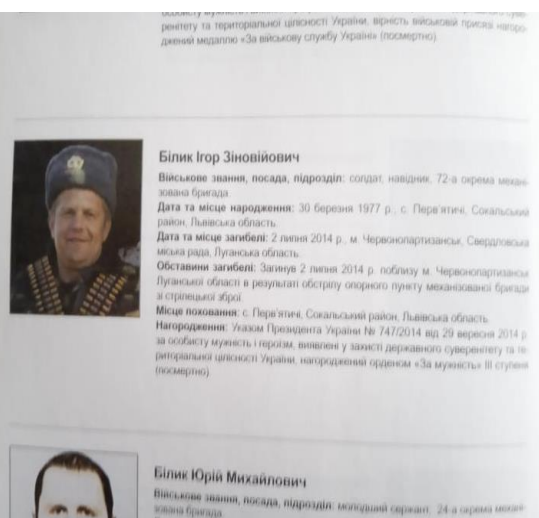
- Меморіальна дошка, встановлена на фасаді Тартаківського НВК, в якому навчався Ігор Білик (2014 р.)

- Книга «Вони воювали за Україну» (2018 р.)
(присвячена світлій пам'яті 225 військовослужбовців зі Львівщини, які загинули під час проведення антитерористичної операції на Сході України)

- Книга пам'яті військовослужбовців Збройних Сил України, які загинули, захищаючи суверенітет, територіальну цілісність та недоторканність України (Заснована 22 липня 2014 р.)

Портрет на меморіалі «Стіна пам'яті полеглих за Україну» у Києві: секція 1, ряд 8, місце 23

- Нагорода матері (Орден матері бійця АТО)

Використані джерела:

1. Куліш П. «Чорна рада». К.: Дніпро, 1989. С. 112.
2. Крупчак Г. Дитинство Ігоря Білика // Усна розповідь. листопад 2023.
3. Войтюк Б. Спогади // Усна розповідь. листопад 2023.
4. Денисюк Л. У дитячому садку // Усна розповідь. листопад 2023.
5. Думанська Н. Шкільні роки // Усна розповідь. листопад 2023.
6. Жигайло (Білик) О. Історія родини Білик // Усна розповідь. листопад 2023.
7. Макевич Т. Спогади директора училища // Усна розповідь. листопад 2023.
8. Гулявський І. Спогади колег // Усна розповідь. листопад 2023.
9. <https://chdmc.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/mrskr2014.pdf>.
10. Стефаник В. «Дорога». К.: «Школа», 2007. С. 82.
11. <https://golossokal.com.ua/lysty/na-sokalshhine-poxoronili-igorya-bilyka-pervyatchich.html>.
12. http://www.poetryclub.com.ua/metrs_poem.php?poem=6050.

СПОГАДИ ПРО НАШОГО ГЕРОЯ ІГОРЯ БІЛИКА (30.03.1977 — 02.07.2014)

*Матеріал підготувала: Віра Юліана, учениця 9 класу Спасівської гімназії
імені В. Сидора-Шелеста*

Керівник: Масинник М.П., вчитель Спасівської гімназії імені В. Сидора-Шелеста

Ігор Зіновійович Білик (30 березня 1977 – 2 липня 2014) – солдат Збройних сил України, учасник російсько-української війни.

Ігор Білик народився 30 березня 1977 р. у с. Тартаків, Сокальського району, Львівської області. Закінчив школу, Сокальський професійний ліцей, працював екскаваторником у МКП «Сокальводоканал». У селі Перв'ятичі проживав з 1999 року.

Одним із перших записався 2 березня 2014 року добровольцем у райвійськкоматі. Загинув поблизу Вознесенівка (Червонопартизанська) – село Панченкове, в часі обстрілу опорного пункту механізованої бригади терористами зі стрілецької зброї. Бойовики під'їхали до блокпоста з білим прапором – нібито хочуть здаватися. Наблизившись до блокпоста,

відкрили вогонь – загинув Ігор Білик. Вогнем у відповідь автомобіль з терористами було знищено.

Повідомлення про смерть, за підписом командира військової частини польова пошта В0849 полковника А. М. Грищенка, сім'ї привіз 3 липня військовий комісар Сокальсько-Червоноградського ОВК Микола Лисак. В ньому написано:

«Прошу сповістити громадянку Білик Оксану Володимирівну, яка проживає в с. Перв'ятичі Сокальського р-ну Львівської обл. про те, що її чоловік, навідник танку 3 танкової роти танкового батальйону військової частини – польова пошта В0849 солдат Білик Ігор Зіновійович, 1977 року народження, призваний 25 березня 2014 року по мобілізації Сокальсько-Червоноградським об'єднаним районним військовим комісаріатом Львівської області, 02 липня 2014 року героїчно загинув під час відбиття озброєного нападу сепаратистів на командно-спостережний пункт 1 батальйонної групи військової частини польова пошта В0849 в районі села Парченково Свердловського району Луганської області».

Вдома залишились дружина Оксана та дві доньки – 14-річна Вікторія та 5-річна Діана. В останню дорогу проводжало кілька тисяч людей, дівчата встеляли дорогу попереду квітами аж до цвинтаря.

29 вересня 2014 року – за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі під час російсько-української війни, відзначений – нагороджений орденом « За мужність III ступеня (посмертно).

Рішенням Сокальської районної ради від 13 жовтня 2016 року надано звання «Почесний громадянин Сокальського району» (посмертно)

Спогади дружини Ігоря Білик Оксани Володимирівни

У 1997р. я познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком. Влітку 7 серпня 1999р. відбулося наше весілля. На той час мені було 19 р., а йому було 22р.. У 2000р. у нас народилася донечка Вікторія. Він дуже радів, бо хотів дівчинку. Ігор любив ходити на рибалку і часто брав доньку з собою.

Через 9 років після Вікторії, Бог послав нам Діанку. Чоловік був щасливий, що має двох дочок. Ігор був турботливим батьком.

Згадую, що час був дуже веселий. Якось улітку ми вирішили взяти дітей і поїхати на озеро в с.Соловичі. Там провели три дні. Діти тішилися, купалися. Потім дуже довго згадували наш відпочинок. Десь далеко не було можливості поїхати, бо Ігор постійно працював. Спочатку він працював у колгоспі, потім на мебельній фабриці і пізніше у водоканалі. Попри те завжди ходив на футбол, любив музику, мав багато друзів.

Життя продовжувалось, діти підросли. Було всяке і сварки, і примирення. Але ми були сім'я. Пригадую, що був важкий період у нашому житті. Тоді Ігор виїхав на заробітки, бо завжди мені говорив, що зробить все для своїх дітей. Він хотів, щоб вони мали у своєму житті те, чого він не мав. Він дуже тяжко працював. Старався для нас.

Березень 2014року прийшла повістка. І він пішов. З того часу життя змінилося. Ігор служив, а потім відправився на схід. Пам'ятаю, приїжджав на три дні додому. Але вже рвався назад до своїх побратимів. Казав, що має їхати, що вони чекають його там, і поїхав. Це був квітень, коли ми його бачили останній раз.

2 липня 2014року – це страшний день у нашій родині. Цей день я буду пам'ятати до кінця. Це день, коли мого чоловіка не стало. Ми прожили разом 14 років. Ігор був хорошим і працьовитим батьком двох дочок. Вони часто згадують його. Він пішов воювати за нашу землю, родину і нашу сім'ю, тому залишився у нашій пам'яті як герой.

Спогади сусідів у с. Перв'ятичі та знайомих.

Всі згадують Ігоря лише добрими та теплими словами. Він завжди старався допомогти при потребі адже роботи у селі вистарчає. Був добрим сім'янином, все старався для сім'ї для дітей!» – згадує про Ігоря його знайомий.

«Мужній, відважний, амбітний, упертий в позитивному значенні цього слова, дуже оптимістичний, справжня душа будь-якої компанії та справжній патріот своєї країни»:-каже про нього одна з сусідок.

Ігор назавжди залишиться у спогадах рідних знайомих та близьких, кращим сином своєї землі, справжнім Героєм, який віддав своє життя за нас , за нашу рідну землю за її незалежність.

БОРИС СТЕПАН ІВАНОВИЧ

(04.07.1980 – 13.11.2023)

*Матеріал підготували: Бульбак Михайло, Остапчук Аліна,
учні 8 класу Ільковицького НВК*

«ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»

Керівник: Костюк Андрій Ярославович, вчитель історії

*Пробачте, мамо, жінко, діти.
Ісус за те, щоб все цвіло.
Боєць вже повернувся навіки
До Господа, а не в село.*

Борис Степан Іванович народився 4 липня 1980 року в селі Стенятин у родині простих селян. Вихователька дитячого садка Козакевич Софія Ярославівна згадує: «Пам'ятаю його маленьким, чемним хлопчиком, який був дуже добрим, він ніколи не конфліктував із дітками». Навчався в Стенятинській загальноосвітній школі. Навчався на відмінно. Закінчив школу у 1995 році. Степан був добрий із щирою душею до людей, був радістю та втіхою для батьків, працелюбний та відповідальний. Ці риси характеру залишилися у нього і в дорослому віці.

У 1995 році втратив батька, який трагічно загинув, залишившись з матір'ю та сестрою. Після закінчення Стенятинської восьмирічної школи два роки навчався в Ільковицькій середній школі, яку закінчив у 1997 році. Його однокласниця Федацук Наталія згадує, що Степан був добрим, завжди приходив на допомогу. Коли не було автобуса, щоб доїхати на навчання в школу, а це більше трьох кілометрів, він запрягав свої коні і довозив однокласників в Ільковицьку школу. Після уроків дівчата та хлопці разом із Степаном знову на конях поверталися додому.

Після закінчення Ільковицької середньої школи продовжив навчання в Белзькому професійно-технічному училищі, яке закінчив з відзнакою.

Служив у ЗСУ у 1999-2000 роках.

В 2003 році одружився. В шлюбі народилися: син Юрій, 2005 р.н., донечка Аліна, 2020 р.н. та маленький синочок Роман, 2022 р. н. З дружиною Оксаною прожили у шлюбі 20 років в любові та злагоді.

Працював на різних підприємствах і скрізь зарекомендував себе як старанний і відповідальний працівник.

24 лютого 2022 року життя кожного українця розділилося на до та після. Повномасштабне вторгнення російського агресора в Україну принесло з собою біль та втрати. Агресор досі нищить цивільні об'єкти, квітучі міста і села стають суцільними руїнами.

Говорити про трагічну долю людей, які загинули на війні, завжди боляче. На жаль, його родину, не оминуло це велике горе. Сім'я втратила доброго сина, чоловіка та чудового батька. Тільки в серпні 2023 року пішов захищати рідну землю- 18 серпня був призваний до лав Збройних сил України стрільцем-помічником гранатометника військової частини А4667, 42-ої механізованої бригади, яка є однією з ключових військових одиниць Збройних сил України. Її діяльність пройшла через різні періоди, починаючи від моменту створення до сучасних часів. Після навчання був відправлений у населений пункт Кліщіївка Бахмутського району Донецької області. Вже у перші дні перебування на сході відчув усе жахіття та пекло війни. Триматися проти ворога допомагала молитва рідних і сімейне фото, яке було завжди із ним.

Та не судилося повернутися із перемогою до рідної домівки. Загинув Захисник Борис Степан 13 листопада 2023 року під час ворожого штурму, отримавши поранення, несумісні із життям. Він до останнього був відданий Військовій присязі на вірність українському народу, мужньо виконував військовий обов'язок у бою за Україну, її свободу і незалежність. 16 листопада повернувся у рідну домівку у с.Свитазів. Хоронили Героя 17 листопада 2023 року на місцевому кладовищі.

Відтепер йому назавжди 43...

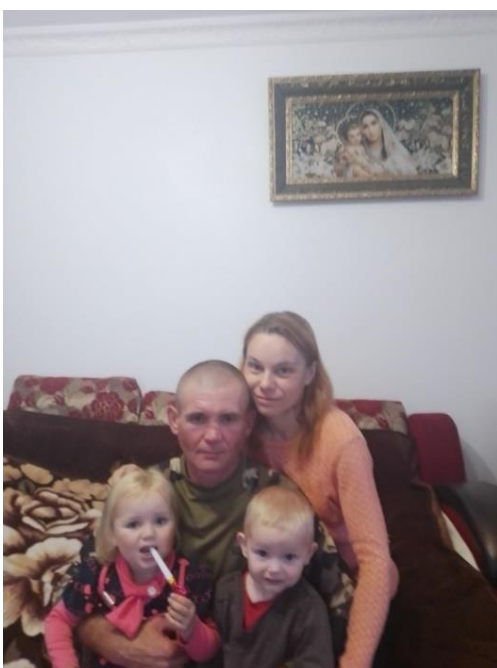
Завжди пам'ятаймо про ту найвищу ціну, яку платять наші Захисники заради нашого мирного життя.

P.S. Степан Борис став четвертим Героєм-випускником Ільковицької школи, який загинув у боротьбі проти московського окупанта.

Вічна пам'ять Герою !

Додатки

1. У колі сім'ї

2. На навчаннях

3. Героя зустрічають у м. Сокаль біля Катедрального собору святих Первоверховних апостолів Петра і Павла

4. Біля Ільковицької школи

5. Під час похорону

II. Поезія, присвячена Герою

Світлій Пам'яті мужньому Герою Степану

Борису, с. Свитазів

Віч-на-віч бачились у Храмі.

Недавно зовсім це було.

Частенько ти бував у Бога.

Пробач Його. Це звичне зло.

Пробачте, мамо, жінко, діти.

Ісус за те, щоб все цвіло.

Боєць вже повернувся навіки

До Господа, а не в село.

Він Ангелом для вас є, діти.

Він берегтиме все життя.

Немає правди в цьому світі.

У розпачі уся сім'я.

А був ти щирий і відкритий,

А роботящий, ще й який!

Любив дітей, не був упертий,

Хазяйновитий і смішний.

Ваш двір для всіх людей відкритий,

Стежки топтала дітвора.

Часом і хвіртка привідкрита.

З усмішкою всіх проводжав.

Мабуть там краще є у Бога,

Але ж тут дітки ще малі.

Мала принцеска, два синочка

І твій портрет, що на стіні.

Дружина вірна, дуже мила.

За що їй з мамою таке?

Війна життів стільки згубила...

Зумисно хтось придумав це.

Так на війні вже повелося, –

Не повертаються усі.

Та проросло в душі колосся

З Господніх Слів, з Господніх Слів.

Ви повернулися до Бога.

В молитві там щоразу є.

Для грішних непроста дорога.

Ви ж Ангелами з Богом є.

У засвіти ідуть найкращі.

Відвоювали мир в душі.

Життя було колись в напасті.

Тепер у вічності всі дні.

Щирі співчуття родині. Низький уклін

Герою. Ти назавжди залишишся у наших молитвах.

18.11.2023.

© Зоряна Манашинська

СТЕПАН БОРИС: МОЯ ВІЙНА

Робота Венгрин Василюни, учениці 11 класу

Стенятинської ЗШ I-III ступенів

*Керівник: Дзядик Олена Мар'янівна,
вчитель історії Стенятинської ЗШ I-III ступенів*

Борис Степан Іванович народився 4 липня 1980 року у селі Стенятин у родині простих селян. Освіту здобував у Стенятинській загальноосвітній школі. Навчався на відмінно. В дитинстві був добрим та щирим до людей, працьовитим і відповідальним, радістю та втіхою для батьків. Ці ж риси характеру залишилися з ним по життю. Закінчив школу в 1995 році. У цьому ж році у свої юні роки втратив батька, який трагічно загинув залишившись з матір'ю та сестрою.

Пізніше навчався ще два роки в Ільковицькій середній школі. Далі продовжив навчання в місті Белз у професійно - технічному училищі, яке закінчив з відзнакою. Служба в армії 1999 – 2000 роки.

В 2003 році одружився. В шлюбі народився син Юрій, дочка Аліна та маленький синочок Роман. З дружиною Оксаною прожили у шлюбі 20 років в злагоді та любові.

Працював на різних роботах і скрізь себе зарекомендував як відповідальний та старанний робітник.

24 лютого 2022 року життя кожного українця розділилося на до та після. У багатьох країнах світу війна стала давнім минулим, але для України вона стала реальністю на початку XXI століття. Повномасштабне вторгнення російського агресора в Україну несе за собою біль та втрати. Агресор завдає удари по цивільним об'єктам, квітучі міста стають руїнами замість будинків. Говорити про трагічну долю людей на війні завжди складно та болісно.

На жаль родину Степана лихо не оминуло. 18 серпня 2023 року був призваний до лав Збройних сил України стрільцем – помічником гранатометника в 42-й механізованій бригаді.

42 бригада є однією з ключових військових одиниць Збройних сил України. Її діяльність пройшла через різні періоди, починаючи з моменту створення до сучасних часів. Бригаду було створена в 1999 році згідно з указом Президента України, що привело до формування потужної та дисциплінованої військової одиниці. Первинна формування бригади відбулася на основі військових частин, які вже мали багатий військовий досвід. Бойовий шлях бригади заповнений численними воєнними операціями та участю у ключових конфліктах. Одним із найважливіших моментів у бойовому шляху бригади була участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема під час подій, пов'язаних з Кримом та східними областями країни. Окрім того, бригада активно залучалася до миротворчих місій, що полягало у забезпеченні безпеки та стабільності в районах конфліктів, а також у наданні гуманітарної допомоги мирному населенню.

В сучасний період бригада продовжує свою службу, забезпечуючи обороноздатність та безпеку країни. Вона постійно вдосконалює свою тактику та стратегію, використовуючи накопичений досвід та сучасні військові практики. Її солдати виявили справжню відвагу та професіоналізм у найскладніших умовах.

Бригада накопичила значний досвід участі у бойових операціях та адаптації до різних військових сценаріїв, що робить її однією з ключових бойових одиниць. 42-а окрема механізована бригада активно співпрацює з партнерськими військами та участь у міжнародних військових навчаннях сприяє обміну досвідом та покращенню військової координації. Всі ці факти свідчать про вражаючий внесок та великий досвід 42-ої

механізованої бригади у захисті країни та сприянні світовому порозумінню. Ця бригада безсумнівно заслуговує на визнання за свою неймовірну працездатність та військову дисципліну.

Бойовий шлях бригади також супроводжується різними бойовими нагородами, визнанням та заслугами. Її вояки проявили себе як відважні та віддані захисники країни. Усі ці бойові дії, військові операції та участь у миротворчих місіях склали багатий досвід для бригади. Цей досвід служить фундаментом для подальшого розвитку та вдосконалення тактики та стратегії.

Після навчання у Рівному був відправлений у населений пункт Кліщіївка Бахмутського району Донецької області. Вже у перші дні перебування на сході відчув усе жахіття та пекло війни. Протриматися проти ворога допомагала молитва рідних і сімейне фото, яке було завжди поряд з ним.

13 листопада 2023 року надійшла сумна звістка про загибель Степана. Його душа та тіло стали частиною нашої землі, а спогади про нього житимуть у серці близьких. Він залишив нас як герой, зіткнувшись з ворогом пліч-о-пліч. Смуток огортає нас, але Степанову відвагу та самовідданість будемо пам'ятати завжди.

Степан Борис є моїм хрещеним батьком. Озираючись назад, згадую наші зустрічі. Вони завжди були сповнені теплом і купою позитивних вражень. Час проведений з ним був особливий, адже між нами був унікальний зв'язок. Ця невимущена близькість та щирі відносини залишатимуться незабутніми у моєму житті.

Тепер у мене на небесах є ще один Ангел-Охоронець який берегтиме та супроводжуватиме мене усе життя.

Використано матеріали: 42-га окрема механізована бригада (Україна). URL: <https://uk.wikipedia.org/>

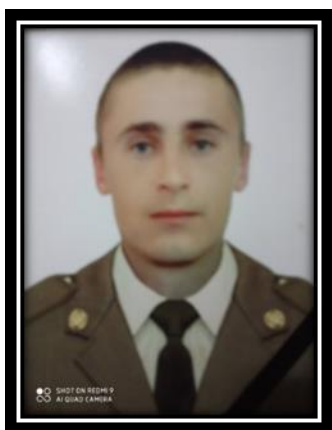
БОЧЕК ЮРІЙ ВІКТОРОВИЧ **(01.05.1986 – 27.09.2022)**

Матеріал підготували:

Шевчук Любова Володимирівна,

вчитель Поторицької ЗШ I-III ступенів,

Худа Марія Романівна, вчитель Волицької ЗШ I-III ступенів

Народився 01.05.1986 в селі Комарів. У 1988 сім'я переїхала у с. Велике. Тут минуло дитинство Юрія. Навчався в СШ №4 м. Червонограда. Закінчивши школу, працював у рідному селі в меблевому цеху «Черемош». Був добрим майстром з виготовлення та встановлення кухонних і офісних меблів.

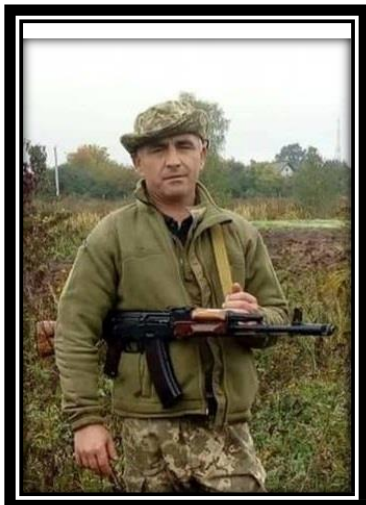
З початком війни був мобілізований до лав ЗСУ. Спочатку служив у I відділі Червоноградського РТЦК та СП, пізніше проходив навчання в Яворові.

А далі – служба в м. Бородянка під Києвом. Потрапив до військового госпіталю в Бородянці, де і помер 27.09.2022 р.

Батьки, сестри і вся родина важко перенесли біль втрати. Добрий, щирий, ввічливий і тактовний, скромний, навіть сором'язливий – саме таким залишився в пам'яті односельців молодий Герой Юрій Бочек.

ВАСИЛЕЧКО ІВАН БОГДАНОВИЧ (24.03.1978 – 05.01.2023)

Василечко Іван Богданович народився 24 березня 1978 року. Навчався у Болехівській ЗОШ I-III ступенів № 1 (1985 -1996 рр.). У 1996 році був призваний на строкову військову службу, яку проходив у м. Одесі в ракетних військах.

У вересні 2022 року був мобілізований до Збройних Сил України. Служив командиром бойової машини – командиром гірсько-штурмового відділення гірсько-штурмового взводу гірсько-штурмової роти, яка базувалася у Донецькій області. Він був високо мотивованим та добре підготовленим військовослужбовцем, прикладом зразкового виконання військового обов'язку, користувався авторитетом серед побратимів.

Життя молодшого сержанта, безстрашного бійця обірвалося в лікувальному закладі, куди його після бою доставили побратими, але, на жаль, рани виявилися смертельними.

Помер 5 січня 2023 року від отриманих поранень, отриманих під час бойових дій з військовими формуваннями російської федерації поблизу населеного пункту Роздолівка Донецької області.

В Івана Василечка залишилася мама Юлія, сестра Наталія, дочка Анна, син Владислав.

Останній спочинок Герой знайшов у рідному Болехові на міському кладовищі. Іван віддав своє життя заради свободи та мирного неба над Україною

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку, Указом Президента України №436/2023 нагороджено орденом «За мужність» III ступеня.

ВОЙТКО РОМАН ІГОРОВИЧ (28.11.1976 -14.08.2023)

Матеріал підготували: Войтко Лілія (донька Войтка Романа), Костюк Олеся, Борисюк Єва, Карпа Дмитро, учні Забузької ЗШ I-III ступенів

Керівники: Голінка Ірина Феодосіївна, Оленчук Оксана Володимирівна, Матвійчук Ольга Павлівна

Войтко Роман Ігорович народився 28 листопада 1976 року в селі Ульвівок на Сокальщині. Коли Роману виповнився один рік, сім'я переїхала в с. Забужжя.

Вихованням маленького Романа займалися мама Надія та батько Ігор. В сім'ї панувала взаємодопомога, повага, любов до ближніх та рідного краю.

Роман ріс добрим, слухняним, чуйним, веселим і товариським хлопчиком. В 1982 році шестирічний Роман йде у перший клас Забузької середньої школи. З раннього дитинства Романа цікавило все навкруги. Дитяча допитливість, спостережливість, цікавість до світу прекрасного формують в Романа різносторонні захоплення.

В 1986 році маленький школяр вступає до Сокальської музичної школи і в 1991 році закінчує повний курс з фаху кларнет

у школі, Роман відкриває для себе філателію. Захоплення, яке робить

його досвідченим філателістом. Він не просто колекціонує марки, а вивчає кожну, вивчає історію її походження та присвяту. Вдома можна знайти не один альбом повний різноманітних марок. А ще юний Роман починає малювати, що переростає в довготривале хобі.

Зі шкільних предметів Роман віддавав перевагу географії, літературі. Неодноразово брав участь в районних олімпіадах з географії та займав призові місця.

Як в юному, так і в дорослому віці Романа можна було побачити за читанням книг. Улюбленою книжкою була «Пригоди бравого солдата Швейка» Ярослава Гашека. Після прочитання цієї книжки, Роман захопився німецькою мовою. Зі зразковою поведінкою та

доброю старанністю в 1993 році Роман закінчив Забузьку середню школу.

В 1993 році свої двері для Романа відчиняє Середнє професійно-технічне училище №13 м. Белза. Там вибір падає на спеціальність «Столяр. Муляр. Електророзварювальник», яку юний студент успішно здобуває у 1994 році. Згодом, здобуті навички, не один раз допомагатимуть в житті.

Цього ж року, а саме 26 грудня, Роман за власним бажанням, разом з трьома друзями, йде на строкову військову службу. Дорога життя на 20 місяців веде Романа служити у Луганську область.

23 серпня 1996 року Роман повертається до рідного дому, а восени починає працювати у Сокальській виправній колонії. Відповідальність, дисциплінованість – це запорука доброї репутації в будь-якій роботі. Саме за ці якості в 1999 році Роман отримує направлення на навчання в Чернігівський юридичний коледж Державного департаменту України з питань виконання покарань, де в 2003 році здобуває кваліфікацію молодшого спеціаліста за спеціальністю «Правоохоронна діяльність».

В 1997 році Роман зустрічає майбутню дружину, свою колишню однокласницю, Надію. Не довго думаючи, того ж року, вони одружуються. У 1998 році в них народжується перша дитина, дочка Лілія, а в 2003 році з'являється на світ син Романа – Богдан. Подружжя гідно виховувало своїх дітей, прищеплюючи доброту, любов, взаємодопомогу, милосердя, віру в Бога та патріотизм в душах малечі.

Лютий. 2014 рік. Майдан... Кожен переживає за подальшу долю нашої країни. Не менш схвильований і Роман.

Літо 2016, другий рік триває АТО... Роман не може вже залишатися вдома і вирішує стати добровольцем, щоб приєднатися до лав ЗСУ, аби захищати незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Він підписує договір на контрактну службу тривалістю 3 роки.

Роман проходить підготовку на полігонах в м.Рівне та м.Яворів.

З 21 вересня 2016 року починає брати безпосередню участь в антитерористичній операції (АТО).

Роман проходить підготовку на полігонах в м.Рівне та м.Яворів.

З 21 вересня 2016 року починає брати безпосередню участь в антитерористичній операції (АТО).

Приєднавшись до Сухопутних механізованих військ, він стає водієм-механіком БМП в 14-ій окремій механізованій бригаді (14-ОМБр) зі штабом у м. Володимир.

Свою службу Роман починає у с. Сизе та виконує перші завдання під позивним «Лісовик». Бере участь у боях на Світлодарській дузі. Беручи за основу свої патріотичні та націоналістичні переконання, Роман виходить у бої під двома прапорами: синьо-жовтим прапором незалежної України та червоно-чорним стягом. Роман називає свою БМП «ПАТРІОТ» робить на ній однойменний напис, звідки й отримує свій новий позивний «Патрік». В період з 22 січня по 26 березня 2018 року старший солдат Роман проходить ще одну підготовку за сприяння іноземних партнерів на полігоні в м.Яворів і повертається в зону АТО.

Роман отримав нагороду – нагрудний знак «Ветеран війни».

З 30 квітня 2018 року Роман учасник Операції Об'єднаних сил (ООС).

Після трьох ротаций, 28 грудня 2019 року, старший солдат, водій-механік БМП, Роман завершує свою службу та повертається додому, до свого цивільного життя.

Три роки служби..., три роки прожитої війни на Сході України вплинули на нього. Після пережитого він став небагатослівним, інколи йому було важко справитися з багажем попереднього досвіду, власними переживаннями, та, будучи людиною принциповою, будь-яку допомогу від сторонніх він відмовлявся приймати.

Страшне, чорне 24 лютого 2022 року ... Починається широкомасштабна російсько-українська війна, ще одна трагедія українського народу.

Наступного ж дня, 25 лютого, Роман звертається до ТЦК СП де заявляє про своє бажання вступити до лав Захисників нашої держави. Перебував в очікуванні виклику і в повній готовності, аби приєднатися до ЗСУ.

Впродовж життя не зважав і не акцентував увагу на своєму фізичному стані, тому за станом здоров'я не зміг продовжувати захист Вітчизни.

14 серпня 2023 року, на 47 році життя, серце Романа перестало битися... Войтко Роман похований в рідному селі Забужжя.

Перед смертю Роман заповідав, що в разі його смерті на його могилі встановити ті ж самі два прапори: синьо-жовтий прапор незалежної України та червоно-чорний стяг.

І хоча Роман прожив коротке, мінливе і моментами не найзразковіше життя, він залишиться у вічній пам'яті люблячим батьком, чоловіком та сином, вірним другом, справжнім патріотом та гідним громадянином своєї держави....

ГАЛАС РОМАН ЄВГЕНОВИЧ **(01.12.1975 - 08.08.2015)**

Матеріал підготував:

*Баєрій Маркіян, учень ЗЗСО Сокальський ліцей №1
Імені Олега Романіва*

*Керівник: Луцик Наталія Корнилівна, ЗЗСО Сокальський
ліцей №1 Імені Олега Романіва, вчитель історії*

Галас Роман Євгенович – учасник російсько-української війни, яка спалахнула взимку 2014 року і стала індикатором патріотичного духу населення України. Роман Євгенович – рідний брат моєї мами, мій дядько. Він загинув на сході України, боронячи Вітчизну від знахабнілого ворога. Його життя і подвиг спонукав мене до роздумів про осмислення героїчних кроків у безсмертя і про пам'ять, яка завжди з нами.

Своїми спогадами про дитинство Романа поділилася моя бабуся – Галас Олександра Луківна:

З самого раннього дитинства я спостерігала, що Роман був дуже уважною дитиною. Він ніколи не завдавав мені жодних прикрощів і клопотів.

Коли Роману виповнилося всього три роки, він вже знав всі букви алфавіту і брався читати маленькі слова. У дитячий садок його віддали пізно – в 3,5 років, але, на жаль, він ходив дуже мало, тому що завжди хворів простудою, пізніше зовсім перестав ходити і сидів вдома з прабабусею.

Змалку Рома дуже любив книжки, віршики, казки, навіть оповідання. Коли він зі мною ходив по магазинах, то просив купити йому книжечку з віршиками. Знав багато коротких і довгих віршів напам'ять. Багато з них я пам'ятаю досі. У нього була феноменальна слухова пам'ять. Розумівся по годинникових стрілках і міг сказати точний час.

У міську бібліотеку Рома ходив приблизно з 5 років. Батьки не одразу дізналися, що він навчився читати. Одного разу мама його запитала, нащо він приносить книжки, на що він відповів, що читає їх. Мама була спантеличена, адже думала, що батько йому вже прочитав

цю книгу та він вивчив напам'ять. Вона йому сказала зачитати і він впевнено, без сумніву почав читати.

Завжди був допитливим та розсудливим. Дуже часто досліджував, як працюють різні механізми, електричні прибори і природу, яку він дуже любив.

Майже весь вільний час він вкладав у своє хоббі – читання книг. Він читав дуже багато, цілими томами. Перечитав усі книги, що були вдома. Він віддавав перевагу читанню. Сестра з друзями неодноразово пробували його витягнути на прогулянку, проте книжки були цікавіші. Моя мама – Галас Лідія Євгенівна, рідна сестра Романа, розказувала, що брат був її опорою і добрим добрим, бо захищав, якщо її хтось образив. Любив розповідати їй про свої спостереження або поділитися тим, що прочитав.

В школу пішов з вмінням читати, писати, добре рахувати та знав таблицю множення до 5. Навчався у Сокальській загальноосвітній школі №1 (тепер - лицей імені Олега Романіва). У школі навчання давалось дуже легко. В 3 чи 4 класі він вже читав різні частини романів «Тома Соєра». У шкільні роки у бібліотеку завжди ходив з рюкзаком, тому що брав багато книжок.

Кожного літа на всі канікули він з сестрою їздив у село Шабельні, що біля Рави-Руської, до бабусі з дідусем. Там нудно не було, він там пас корів, доглядав за домашніми тваринами, яких у бабусі з дідусем було чимало: свині, кури, гуси, качки, індики... Любив ходити до лісу, адже жили зразу біля нього, та збирати там гриби та чорниці. Щонеділі і щосвята відвідував богослужіння у костелі Святого Йосифа, а в 1990 році проходив з іншими дітьми катехизацію до Першого Святого Причастя й Сповіді, яку проводив отець Базилій Павелко і сестра-монахиня Марія Косінська. Саме на тих уроках він досконало вивчив польську мову, адже уроки були польською.

Вперше відвідав Польщу у 1990 році з групою дітей з вищесказаного костелу. Побував на оздоровчому таборі у різних містах Польщі: Ченстохова, Закопане, Мушина, Нови Сонч та Стари Сонч. Рівень польської мови був настільки високим, що коли він розмовляв з поляками, то вони навіть не могли здогадатись, що розмовляють не з своїм співвітчизником, а українцем.

Під час навчання в школі не було і дня, щоб він пішов з непідготовленими уроками. Завдяки начитаності прекрасно писав твори. Дуже добре знав математичні науки, такі як: алгебру, геометрію та фізику. Одного разу на уроці була важка задача з фізики, яку інші учні ніяк не могли на розібрати. Вчителька викликає учнів підставляти формули, списали всю дошку, а Роман сидів і читав. Педагог помітила це і спитала: «Чому ти займаєшся сторонніми справами? Що тобі, не цікаво?». На що Роман сказав, що вже розв'язав задачу. Викладач сказала, аби учень приніс їй зошит, вона подивилась і сказала: «В принципі правильно», а він відповів: «То у вас все в принципі правильно, навіщо будувати залізний фундамент під дерев'яним парканом».

На канікулах, невідомо в якому класі, Роман приймав участь у олімпіаді, у математичній школі; а той, хто здасть екзамен, міг йти вчитись у Київ у математичну школу. Але мати не впустила в таку далеку дорогу хлопця.

У школі він ніколи ні з ким не сварився і не конфліктував, не був учасником бійки серед хлопців – уникав таких розваг, тому що мав інші захоплення. Він не пропустив жодного заняття, списувати завдання однокласникам давав.

Мій дідусь, Галас Євген Степанович, згадував:

Роман також був уважним. Читаючи одну з книжок, він знайшов опечатку і знав, що там мав бути інший розділовий знак або цифра (на жаль, я точно не пам'ятаю).

Його улюбленими іграшками були конструктор, машинки, книги та іноді ліпив щось з пластиліну. Є історія, що з рогів оленя відрізав кусочок приблизно 4-5 сантиметрів і зробив з

нього скульптуру хлопчика. Колекціонував марки та монети. Кишенькові гроші ділив по своїй системі, яку тільки він розумів. Більшість грошей зберігав, але певну частину витрачав на марки.

Закінчив школу у 1993 році із золотою медаллю. Брав участь у багатьох предметних олімпіадах: потрапляв у першу десятку призерів з інформатики, а з французької мови та географії був «срібним» призером області, проте, у 1993 році, через фінансові проблеми в країні, олімпіади з французької не проводили, через що Рома зацікавився географією.

Вступив у Львівський університет імені Івана Франка за допомогою співбесіди на географічний факультет. Перший етап – це була усна співбесіда, наступний – письмова. Роман успішно склав дві співбесіди і таким чином поступив в університет, який успішно закінчив у 1998 році.

На одній з молодіжних студентських вечірок знайшов свою майбутню дружину – Ірину Омельчук. Через деякий час, у 1998 році молодята взяли шлюб, після чого Роман переїхав у Млинів. Там Роман спочатку займався підприємницькою діяльністю, а з 2007 року працював на Луцькому заводі «Кромберг енд Шуберт». У 2001 році у подружжя народилася дівчинка – Майя. На сьогодні вона навчається в одному з вишів у столиці України та одного з вишів Польщі. Вона любить згадувати про спортивні змагання «Тато, мама і я – спортивна сім'я», де незмінним учасником був її любий татусь.

Коли розпочалися бойові дії на сході України, то Романа тричі намагалися мобілізувати в армію, однак через сімейні обставини та ваду слуху він залишався вдома. Щоправда, вчетверте повістку вручили у незвичний спосіб: при виході з маршрутки, якою повернувся з Луцька після робочої зміни. Як пояснили Роману люди в погонах, така дивна процедура вручення повістки була зумовлена тим, що він начебто збирається виїхати за кордон. Хоча без перебільшення, це було не що інше, як вигадка.

Згодом Ірина Миколаївна апелювала до військовиків: мовляв, на яких підставах мобілізували чоловіка, адже він доглядав безпомічну маму-тещу. У відповідь пояснення, що це слід було належним чином оформити. Як пояснила Ірина Миколаївна, невже вони не розуміли: в такому разі чоловік одержував би лише 16 гривень по догляду за інвалідом I групи. Але питання, як утримувати сім'ю – нікого не цікавило. У разі, якби Роман виготовив такі документи, то зі стовідсотковою впевненістю можна стверджувати: такий крок сприйняли б за «відкошування» від мобілізації.

Мобілізований 2 лютого 2015 року у селище Зайцеве Артемівського (тепер – Бахмутівського) району Донецької області, де займав посаду командира взводу 16-го окремого мотопіхотного батальйону 58-ї окремої мотопіхотної бригади. Позивний - «Даллас».

Якось зателефонував дружині і повідомив, що після демобілізації укладе контракт, бо сподобалося на Луганщині. Щоправда, до пори до часу. За словами Ірини Миколаївни, якось Роман поінформував заступника командира батальйону, щоб придивився одного з офіцерів та кількох бійців, яких запідозрив у потуранні контрабандистам. За дивним збігом обставин саме після цього Романа Галаса оперативно перевели на Донеччину.

Якщо на попередньому місці служби мав справу з картографією, то в донецькому Артемівську у коло службових обов'язків входило чергування на взводних опорних пунктах. Там зіткнувся з так званими «аватарами» – вояками, які безпробудно пиячили. Заступник командира батальйону з правової роботи бачив той п'яний безлад, але спромагався хіба що, на штрафи пиякам і заодно – взводному. Не забарилося з'ясування стосунків: під час одного такого «непорозуміння» із підлеглими старший лейтенант одержав перелом руки, але в госпіталі не лікувався: йому наклали пов'язку і на два тижні відсторонили від роботи. До речі,

документи про перелом руки дружина випадково знайшла в одязі чоловіка вже після його смерті.

Трагічно загинув 8 серпня 2015 року в районі селища Зайцеве. Похований у м. Сокаль Львівської області. Я пам'ятаю той день, коли нам сповістили лиху вістку. Це був сонячний день на озері Світязь, куди поїхала моя сім'я та батьки матері. Ми тільки прийшли та розстелили плед, коли задзвонив телефон – це була моя хресна – Ірина Галас. Вона щось говорила бабусі, а та почала плакати. Крізь сльози вона розповіла і нам що сталося. Ми негайно зібрали речі та поїхали додому.

11 серпня 2015 року труну з тілом Романа привезли у Млинів. У Свято-Михайлівському храмі відбулося прощання з Героєм. Того ж дня о 15 годині його зустрічали у Сокалі на Львівщині. Жалобна процесія пройшла до пам'ятника Тарасові Шевченку, потім до будинку по вулиці Григоренка, де живуть батьки Романа, до Сокальської гімназії, церкви Святих апостолів Петра і Павла, де відправили панахиду.

Поховали Романа Галаса на новому цвинтарі поряд із двома іншими сокальськими героями, які полягли у зоні АТО: Віктором Сиваком та Романом Лагном.

У зв'язку із загибеллю військовослужбовця, розпорядженням голови Сокальської райдержадміністрації Олега Кожушка 11 серпня у Сокалівському районі оголосили День жалоби за загиблим.

На будівлях міста приспустили Державний Прапор України із траурною стрічкою та відмовились від гучних заходів.

Присвоєно звання «Почесний громадянин м. Сокаля» (30.09.2015 року), «Почесний громадянин Млинівщини» (29.07.2016 року).

Нагороджений (посмертно):

- відзнаками «За оборону рідної держави», «За службу державі»;
- медаллю УПЦ КП «За жертвність і любов до України»;
- хрестом УАПЦ «За заслуги» I ступеня.

На честь Героя на будівлі школи в місті Сокаль, де він навчався, встановлено меморіальну дошку.

22 грудня 2016 року, відповідно до рішення Млинівської селищної ради №409, провулок Терешкової в Млинові перейменовано на провулок Романа Галаса.

Список джерел:

- Віталій Тарасюк За Україну полягли. Млинів, 2020. С. 130-147
- Спогади родини Романа: мами, батька та сестри.

Додатки

Меморіальна дошка пам'яті в Сокальському лицейі №1 імені Олега Романіва

Одруження Романа з Ірою

Донька Майя з батьком

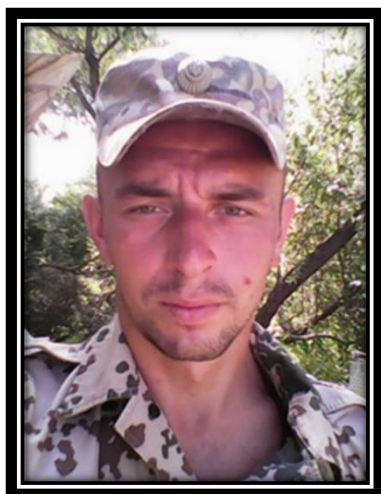

Роман з дружиною

При виконанні військового обов'язку

МІЙ ЗЕМЛЯК ОЛЕГ ГАЛАТЮК – ГЕРОЙ УКРАЇНИ (07.03.1986 – 22.12.2015)

Матеріал підготувала: Матолінець Соломія, учениця 11 класу Жвирківської ЗШ I-III ступенів, слухачка КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»

Керівник: Мусій Світлана Степанівна, вчитель історії КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»

Війна – це зараз не просто слово, а реальність... Кожен свідомий українець переконався, що найбільшою цінністю нашого життя є мир. Мир, незалежність та цілісність держави відстоюють сьогодні на сході справжні герої сучасності. Вони щодня доводять усьому світові, майбутнім поколінням, що Україна була, є і буде. І ніхто не сміє посягати на її незалежність і суверенітет. Це справжні патріоти!

Сміливі, горді, готові стати на захист рідної України – такими завжди народ зображав своїх захисників.

І які б нещастя не випадали людям, який би ворог не ступав на українську землю, народ завжди міг надіятися на відважних хлопців, які неодмінно «вступлять з ворогами в тан, аби визволити братів-українців з ворожих кайдан», – як співається у знаменитій маршовій пісні Січових Стрільців. Сучасні герої – це продовжувачі їх звитяги. А боротьба – з тим же ворогом, одвічним московським загарбником.

Нова генерація українців стала гідним послідовником мужності, героїзму повстанців, відродивши їхні гасла: «Слава Україні!», «Україна понад усе!», «Воля України, або смерть!». Своїми чистими поглядами наче зазирають у наші душі. Сокальщина гордиться своїми героями, які стали на захист рідної країни.

Серед них – наш земляк Олег Миколайович Галатюк. Народився у селі Завишень Сокальської територіальної громади Червоноградського району Львівської області 7 березня 1986 року у сім'ї Ніни та Миколи Галатюків. Навчався у Завишенській початковій, а згодом у Жвирківській середній школі. Випускник 2003 року. Пам'ятаю, коли навчався в школі, допомагав своїй мамі, яка працювала прибиральницею. У Ніни Григорівни було хворе серце, їй робили операцію, син шкодував її, тому приносив воду, щоб полегшити працю.

У 2004-2005 роках проходив строкову військову службу у лавах Збройних Сил України. Служив у 80-му окремому аеромобільному полку Аеромобільних військ Сухопутних військ Збройних Сил України (нині – 80-а окрема десантно-штурмова бригада Високомобільних десантних військ Збройних Сил України; військова частина А0284, місто Львів).

У лютому 2015 року мобілізований до лав Збройних Сил України. Служив розвідником розвідувального взводу 15-го окремого мотопіхотного батальйону 58-ї окремої мотопіхотної бригади Сухопутних військ Збройних Сил України (польова пошта В2260).

Згадує науковий співробітник музею «Людина. Земля. Всесвіт» Наталія Покотюк: «У Другій окремій Галицькій бригаді НГУ (15 ОМПБ) на сході служив наш земляк зі села Завишень, Сокальського району Олег Галатюк. Влітку він і його побратими передали для нашого музею через волонтерів український прапор з автографами бійців бригади та своїм автографом, а також інші експонати, які доповнили розділ експозиції « Хай святяться Ваші імена»

З 2015 року брав участь в антитерористичній операції на сході України. Олег міг не йти до війська, бо його комісували, але не зміг сидіти вдома, коли інші воюють за територіальну цілісність України. Запитання «Хто, як не я, буде захищати?» – стало його переконанням.

У лютому 2015 року мобілізований; молодший сержант, розвідник розвідувального взводу 58-ї окремої механізованої бригади, згідно книги пам'яті – 58-ї бригади Служив у розвідвзводі старшим розвідником-телефоністом. Олег 15 лютого вже мав повернутися додому назавсім. На нього чекали батьки, сестра, п'ятирічний синочок Ростислав, тримісячна донечка Аріна та дружина Галина. Та не судилося....

У ніч на 22 грудня 2015 року молодший сержант Галатюк під час бою підірвався на гранаті поблизу села Новобахмутівка Ясинуватського району Донецької області.

З світлин на нас дивиться молодий, усміхнений, вродливий чоловік. Йому лише 29... він мріяв та кохав, хотів бачити як зростають його діти, як зробить перші кроки маленька донечка... Та війна перекреслила усі його плани: ворожа граната обірвала молоде життя.

Бойові побратими Олега щиро розповідали про те, що «Олег справжній герой. Він був сильним духом, відважним, справедливим і цілеспрямованим. Такі люди підтримують бойовий дух в армії.», «Якщо б не такі люди як Олег, які пішли служити і захищати державу, мабуть мене досі не було б в живих». «Наша рота – це єдина й дружна сім'я, бо нам доводиться щодень дивитись смерті у вічі. Ми ділили з Олегом всі труднощі служби: жили в одному бліндажі, їли з однієї тарілки, ходили разом на бойові завдання. Олегу було можна довіритись, бо не можна йти у розвідку чи на бойове завдання, коли ти не довіряєш людині. Він завжди знаходив такі слова, щоб підбадьорити та підтримати інших. Ми знали, що він ніколи нікого з нас не залишить в біді за будь-якої ситуації». Командир третьої роти з позивним «Дунай», який уже багато років у армії, розповідав, що «дуже рідко зустрічав таких людей, як Олег. Він був правильним хлопцем, відважним, хоробрим, зі своєю проукраїнською позицією, більше добровольцем, ніж мобілізованим. Своєю поведінкою підтримував і заохочував інших, завжди був за добро, мир і правду. Олег це простий український козак, яких тепер мало».

25 грудня 2015 року вся Сокальщина прощалася з героєм. Похований на Новому цвинтарі села Завишень Сокальської територіальної громади Червоноградського району Львівської області.

Рішенням Сокальської районної ради від 13 жовтня 2016 року присвоєно звання «Почесний громадянин Сокальського району» (посмертно).

14 жовтня 2016 року на фасаді Жвирківської ЗШ I-III ступенів урочисто відкрито меморіальну дошку Героєві сьогодення, випускнику школи Олегові Галатюку, який загинув 22 грудня 2015 року під час бою у зоні АТО поблизу с. Новобахмутівка Донецької області.

Указом Президента України № 239/2018 від 23 серпня 2018 року, «За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Пам'ятати – це обов'язок кожного свідомого українця. Ми не маємо права забути імена наших героїв, що загинули за мирне життя на сході України. Вони, віддавши найдорожче – життя, дали нам можливість сьогодні жити, навчати дітей, будувати Українську Соборну самостійну державу.

Пам'ятаймо всіх – живих і тих, хто вже не з нами. Про них варто знімати фільми, писати книжки та розповідати дітям. Ми повинні зробити все, щоб про них не забули.

Кожен із Героїв заслуговує на вічну славу і нашу вічну пам'ять! Дай, Боже, щоб ті втрати, були недаремними, щоб тепер закінчити цей змаг нашою перемогою.

Герої не вмирають лише в тому випадку, якщо жива пам'ять про них. Збережемо її разом!

Додатки

Фото з родинного альбома та з соціальних мереж

При виконанні службового обов'язку

Поховали Олега Галатюка – Героя з Завишня, який загинув в зоні АТО
Прощалися з дев'ятим героєм (2015 р.)

Указом Президента України № 239/2018 від 23 серпня 2018 року, «за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Рішенням Сокальської районної ради від 13 жовтня 2016 року присвоєно звання «Почесний громадянин Сокальського району» (посмертно).

14 жовтня, на фасаді Жвирківської ЗШ I-III ст., урочисто відкрито меморіальну дошку Героєві сьогодення, випускнику школи Олегові Галатюку, який загинув 22 грудня 2015 року під час бою у зоні АТО поблизу с.Новобахмутівка Донецької області.

Меморіальна дошка тепер стала символом безсмертної пам'яті Героя.

ГРОМОВИЙ ДЕНИС ВОЛОДИМИРОВИЧ (23.01.1987 – 26 (31).08.2014)

(23 січня 1987 р., с. Ємилівка Голованівського району Кіровоградської області – 26 серпня (або 31) серпня 2014, смт Велика Новосілка (або під м. Іловайськ)) – український військовик, старший оператор гранатомета 3-го батальйону 51-ї окремої механізованої бригади (Володимир-Волинський). Кавалер ордена «За мужність» III ступеня (2015, посмертно), почесний громадянин Тернопільської області (2022, посмертно), почесний громадянин міста Чорткова (2022, посмертно).

У 1994–2004 роках навчався в Ємилівській загальноосвітній школі I-III ступенів. Після закінчення школи, весною 2005 року пішов на службу до збройних сил України. Проходив службу у військовій частині м. Біла Церква.

Після проходження служби проживав і працював у м. Київ. У 2007 року одружився і переїхав на постійне місце проживання в Тернопільську область. Мобілізований 11 квітня 2014 року. Старший оператор гранатомета, 51-а окрема механізована бригада. 3-й батальйон бригади опинився в оточенні біля Оленівки, під постійним артобстрілом. Під час танкової та артилерійської атаки російських бойовиків під Іловайськом та Старобешевим та обстрілу з РСЗВ «Град» 25-26 серпня загинули та потрапили у полон десятки військовослужбовців 51-ї бригади. Також бригада понесла втрати під час виходу з оточення 31 серпня, колона була

розстріляна російськими бойовиками. За іншими даними загинув у Великоновосілківському районі Донецької області.

За одними джерелами загинув 26 серпня 2014-го в бою під Іловайськом під час виходу з оточення, за іншими – помер від важкого поранення, перебуваючи в районній лікарні смт Велика Новосілка Донецької області, після надання необхідної медичної допомоги та проведеної хірургічної операції його серце перестало битися ранком 31 серпня. Можливо, був поранений під Іловайськом, а помер у лікарні Великоновосілківського району після операції. 5 вересня у Катедральному соборі Верховних апостолів Петра і Павла міста Чорткова відбулась панахида за загиблим воїном Денисом Громовим. У рідному селі в останню путь його проводжали рідні та односельці, а також земляки із навколишніх сіл, Чортківського і сусідніх районів, з Тернополя.

Похований у селі Росохач Чортківського району Тернопільської області. Залишилися дружина та двоє синів – 3-річний Максимко і 6-річний Дмитрик.

ЄВДОКІМОВ АРТУР ЄВГЕНОВИЧ **(1963 – 18.04.2022)**

Євдокімов Артур Євгенович народився у 1963 року. Проживав у м.Сокаль. Артур володів власним бізнесом у сфері нерухомості. Багато сокальчан змогло придбати домівок завдяки йому. Він перший у Сокалі розпочав укладати договір з надання послуг ріелтором, тим самим брав на себе зобов'язання, які у середні 2000-х років було дивиною у цьому бізнесі. До Артура завжди можна було звернутися за порадою щодо нерухомості і він ніколи не відмовляв у допомозі.

Він був призваний на військову службу 18 квітня 2022 року, з честю і гідністю виконував всі поставлені завдання, захищав Україну від агресора. В бою отримав важке поранення, лікарі до останнього боролися за його життя, але врятувати Героя не вдалося... В нього залишились дружина та восьмирічний син.

ДМИТРО ЖЕЛІСКО. ПАМ'ЯТАЄМО... **(13.06.2001 – 25.03.2022)**

Матеріал підготували:

*Закревська Софія, Городько Софія,
учні Варязької ЗШ I-III ступенів*

Керівники: Крицак Надія Ярославівна, вчитель Варязької ЗШ I-III ступенів, Павлів Оксана, заступник директора з виховної роботи Варязької ЗШ I-III ступенів

Дмитро Сергійович Желіско народився 13 червня 2001 року.

В 2007 році пішов до Варязької школи в 1 клас, де навчався до 2010 р. Потім родина переїхала до Червонограда, де Дмитро навчався в загальноосвітній школі №2. Згодом родина повернулася в с. Русин і Дмитро продовжив навчатися у Варязькій школі з 8 по 9

клас. Даліше було навчання в Червоноградському гірничо-будівельному ліцеї. Працював на шахті «Відродження» ДП «Львіввугілля».

Справжній патріот своєї Батьківщини, Дмитро не зміг спокійно працювати на роботі, коли росія розпочала широкомасштабне вторгнення в Україну. Він не вагаючись, з вересня 2021 року підписав контракт в лавах Збройних Сил України та став на захист Батьківщини в складі 95-ї десантно-штурмової бригади (м. Житомир).

Під час бойових дій Дмитро брав участь у боях на найгарячіших напрямках фронту: (Нью-Йорк – Щастя – Горлівка – Волноваха).

25 лютого разом з бійцями визволили Щастя, згодом брав участь в боях за Воловаха та біля Луганська, бойовий шлях перервався під Ізюмом. Похований в селі Русин.

Указом Президента України №24/2023 «Про відзначення державними нагородами України» від 17 січня 2023 року за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі нагороджено орденом «За мужність» III ступеня Желіска Дмитра Сергійовича (позивний – «железний») (по смертно) – старшого солдата.

Ціною свого життя він здійснив найбільший подвиг справжнього чоловіка – віддав своє життя за цілісність і незалежність України. На віки-вічні його ім'я буде вписане в історію нашої громади та України, як воїна – Героя. Вічна пам'ять герою захиснику України.

Кріцак Надія Ярославівна, вчитель Варязької ЗШ I-III ст.

Дмитро Сергійович Желіско народився 13 червня 2001 року у місті Червоноград. В дитинстві часто приїжджав до села Русин, де проживала його бабуся. Дмитро був непосидючим, жвавим хлопчиною. Мав багато друзів серед місцевих дітлахів, часто грав з ними рухливі ігри, особливо любив футбол. І у школу почав ходити разом з сільськими товаришами.

В перший клас Дмитро у 2007 пішов до Варязької загальноосвітньої школи I-III ступенів Сокальського району. Навчався з 1 по 4 клас. Згадують його як веселого, життєрадісного учня. Дмитро вчився добре. Не любив багато читати, бо не міг всидіти довго за одною роботою.

Адже улюбленим предметом була фізкультура і трудове навчання. Він був першим, хто біг за мячем, першим у бігу. Ще Дмитро цікавився машинами, інструментами.

Після закінчення 4 класу родина Желіско переїхала до Червонограда, де він продовжив навчання у загальноосвітній школі №2. Тут Дмитро провчився з 5 по 7 клас. Згодом разом з мамою повернувся знову до села Русин і продовжив навчання у Варязькій загальноосвітній школі. На цей час Дмитро був учнем 8 класу. Це вже був інший хлопчина. Серйозний, цілеспрямований, проте такий же веселий, яким його пам'ятали з початкових класів.

Ось як згадують про Дмитра його однокласники.

Діма завжди був добрим і не боявся спробувати щось нове. Він міг розвеселити будь-кого всього одним словом, був «живчиком». Таких, як Діма, ще треба було пошукати! Він був впертим, впевнено йшов до поставленої перед собою цілі. Незважаючи ні на що! Це була та риса характеру, яка відрізняла його від усіх. Діма був людиною слова.

Назар Рачковський

Діма був чудовою людиною, хорошим другом, відважним воїном та Героєм України, який назавжди залишиться у наших серцях. Він завжди був на позитиві, своїми жартами розвеселяв інших, не боявся брати відповідальність за свої вчинки, був частинкою нашої шкільної сім'ї. Незважаючи на те, що вчилися ми разом не дуже довго, після закінчення школи ми підтримували спілкування. Неодноразово домовлялися про зустріч, проте, перебуваючи в різних містах, зустрітися нам так і не вдалося. Діма завжди цікавився життям однокласників. Багато працював, досягав поставленої мети. Він пішов (нажаль, назавжди...) захищати нас та Україну ціною власного життя.

Світлана Цьона

Дмитро був добрим однокласником, міг підтримати будь кого. Він знаходив спільну мову з усіма, був завжди позитивним. Звісно, я не все пам'ятаю, але те, що він був хорошим другом та співрозмовником – не забуду.

Саша Соколовський

Пригадую, Діма в школі і за її межами завжди був компанійським. Думаю, що надалі після школи йому це значно допомогло в житті і в службі. Однотимчасові і людей зі спільними інтересами він завжди міг знайти і мав поруч. Також пригадую його тягу до футболу. Практично у всіх випадках, при нагоді, він був перший з нападаючих. Діма неодноразово разом зі мною ходив на бруси або ж турнік, хоча це не було його захопленням. Так що пасивний спосіб життя він точно не вів, хіба що в тих випадках, коли йому було не цікаво. Тому в спогадах у мене Дмитро завжди енергійний, не міг всидіти на місці, він той, хто завжди старався бути на позитиві та передавати його іншим.

Ростислав Горбай

У моїх спогадах Дмитро завжди усміхнений. Пам'ятаю, що за своєю природою був досить таки бунтівним, але зумів поєднати в собі цю рису з великою добротою до інших. Усі в класі були до нього прихильними, бо Дмитро міг знайти з нами всіма спільну мову чи видати якийсь дотепний жарт. Я особисто не була в близьких дружніх стосунках з Дмитром, але пам'ятаю, що він був завжди «непідробним», щирим.

Городецька Анна

Пам'ятаю, як поріг класу переступив худорлявий хлопчина з великими очима. Це був новий учень у моєму 8 класі – Дмитро Желіско. З перших днів він знайшов спільну мову з

однокласниками, оскільки навчався разом з ними у початкових класах. Дмитро був добрим і щирим. Це проявлялося у намаганнях підтримати товаришів, допомогти однокласникам. Також Дмитро був справедливим та вимогливим. Причому не лише до інших, а й до себе. У будь-якій ситуації займав сторону правди, не терпів брехні та підлабузництва. Саме ці риси допомогли Дмитру завоювати хороше ставлення до себе в однокласників. А ще він був веселим та дотепним. Там, де був Дмитро, завжди лунав сміх. Він міг підняти настрій будь-кому.

Дмитро виділявся наполегливістю та впевненістю, яка проявлялася в його рішучості. Він чітко знав, чого прагне та як цього досягти. Не боявся ніякої роботи: чи то прибирання в класі, чи то прибирання території школи, чи то робота по господарству, адже разом з мамою проживав у селі.

Діма мав загострене почуття справедливості. Вмів визнати свою помилку. Найбільше Дмитро не хотів засмучувати маму. Пригадую, як він просив мене не повідомляти її про якийсь свій нехороший вчинок і обіцяв більше нічого такого не робити. Це сталося ще на початку навчання у класі. Я йому повірила. З того часу Дмитро жодного разу не зробив нічого, за що у мене б виникла потреба зателефонувати мамі. Хіба подякувати їй за виховання сина.

Класний керівник Крицак Надія Ярославівна

Дальше було навчання в Червоноградському гірничо-будівельному ліцеї. Працював на шахті «Відродження» ДП «Львіввугілля».

З вересня 2021 року підписав контракт про службу в лавах Збройних Сил України та став на захист Батьківщини в складі 95-ї десантно-штурмової бригади (м.Житомир).

З початком повномасштабного вторгнення разом зі своїми побратимами Дмитро брав участь у бойових діях. Його бригада побувала на найгарячіших напрямках фронту: Нью-Йорк, Щастя, Горлівка, Волноваха.

Бойовий шлях перервався під Ізюмом в селі Довгеньке 25 березня 2022 року. Похований в селі Русин.

Указом Президента України №24/2023 «Про відзначення державними нагородами України» від 17 січня 2023 року за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі нагороджено орденом «За мужність» III ступеня Желіска Дмитра Сергійовича (позивний – «железний») (по смертно) – старшого солдата.

Ціною свого життя він здійснив найбільший подвиг справжнього чоловіка – віддав своє життя за цілісність і незалежність України. На віки-вічні його ім'я буде вписане в історію нашої громади та України, як воїна – Героя. Вічна пам'ять герою – захиснику України.

СПОГАДИ...

Передано Желіском Сергієм, батьком Героя Желіска Дмитра, під час відкриття меморіальної таблиці

...І так день за днем.

-Щастя... Як мені борода, личнть? Бритись нема коли, впахло...

-Горлівка... Взяли полонених... Заглох мотор... Ледве вирвались... Жую консерву, кухня відстає... Завтра переїжджаєм...

-Нью-Йорк... Криють фосфором... Ми в бліндажі... Переїжджаєм...

-Волноваха... Ні, не мерзну... Все є... Побрився... Тихо... Криють... Пізніше наберу...

- Довгеньке... Завтра йдемо на зачистку... Не буде зв'язку... Потім відзвонюсь...

- Тату, КОЛИ БУДЕ ТА ПІДМОГА?...

В с.Довгеньке підрозділ зайшов 20 березня. Окопалися. Ворог на той момент уже був в м. Ізюм. Хлопці тримали позиції, щоб не пустити загарбників далі. Одночасно підтягувалась ще одна дивізія ворога зі сторони Лимана.

25 березня поступила вказівка розвернути міномети, щоб прикрити дорогу Ізюм - Слов'янськ. Кожен з хлопців уже добре знав, що потрібно робити. Дмитро вскочив за кермо свого Газ-66, а командир зайняв пасажирське місце. Поруч два українські танки вийшли з посадки, і в цей момент налетів ворожий Су-27. Він виринув з-за обр'ю, мов хижий птах, гуркотом розрізаючи згущене повітря. Літак відкрив вогонь, зупиняючи наші танки і визначив місце положення мінометного розрахунку. Зайшовши на одне коло, він випустив ракети по хлопцях...

Діма подзвонив, як завжди. Він щодня консультувався з татом і розповідав про те, як пройшов день... Але цього разу тато почув лише одну фразу:

- Я вас люблю... з нами Бог ...

І тріск в телефоні... Тріщало так, немов горіло багаття. І телефон затих...

Очікування... Нема зв'язку... Куди бігти? Кого спитати? Де він? Доба пройшла... Потім перебираючи номери, з яких Дімка дзвонив, коли не міг набрати зі свого телефона, тато знайшов номер побратима і набрав. Відповідь обірвала час і звалила небо на голову:

- Він сидить в згорілому «шишарику». Я в бінокль його бачу, а забрати з поля бою не можемо, криють...

Тата було втримати майже нереально. Слова, що не можна ризикувати живими, на нього не діяли. Він рвався забрати сина. Відпрошувався у свого комбата, транспорт знайшов і геоточку на карті він теж уже нарив.

А з поля бою Дмитра все забрати не було як. П'ять днів. П'ять доооовжелеееезних днів на полі бою.

Потім ми його шукали в Дніпрі по всіх моргах. Після десятків набраних номерів, одна молоденька судмедексперт, яку видзвонив тато серед ночі, сказала, що був невідомий обгорілий хлопчик з покрученим жетоном в грудях.

Дзвінок телефона зупинив тата уже в дорозі. Повідомили, що хлопців забрали волонтери й везуть у Львівську область. їх сімнадцять...

Знову пошуки. Знову очікування...

Хоронили героя на дев'ятий день. Охочі віддати пошану та попрощатися переповнювали церкву та двір. Дмитра знали, його поважали. З кимось він навчався в школі, училищі, з кимось спускався в шахту на зміну, з кимось гуляв містом, комусь ремонтував машину разом з татом, когось підвіз, комусь допоміг. Бо був добрим, привітним, компанійським, веселим хлопчиною. Бо був таким, що не міг відмовити, бо не міг бути осторонь...

Люди йшли з прапорами, свічками та квітами. Тихо схиляли голови, щоб подякувати. Жах війни врізається у свідомість лише тоді, коли той, кого ти добре знаєш, знаходить спочинок у рідній землі. Молодий воїн, якому життя забракло, щоб побудувати хату, посадити дерево, виростити сина та радіти кожному дню...

Для нас він воює десь на сході України... З ним просто немає зв'язку останнім часом...

- Що там у тебе??
- Все гуд, їду працювати.
- Бережи себе. У тебе там є свій ангелик.
- Ми хвилюємось
- ???

І тиша... Вона - як прірва...Назавжди залишає в пам'яті світлого, доброго, чуйного хлопчину... Йому назавжди 21...

Про службу за контрактом Дмитро задумувався ще з літа. Прийшов в Перший відділ Червоноградського ТЦК та СП і почав проходити військово-лікарську комісію. Що у нього був рахіт старався не показувати. Хотів у 80 бригаду. Але проблеми з грудною кліткою в бригаді помітили та не взяли... Возили ще по багатьох бригадах - і там не брали через той дефект.

Дмитро підписав контракт з 95 ОДШБ у вересні 2021 року.

Тато прочитав смс в телефоні й похолодів:

-Ти здурів??? Вернись і порви... Тільки не 95 ДШВ... Вони ж завжди перші...

А він відписав, що, мабуть, здурів, але йому тут все подобається і це його остаточне рішення. Спочатку було навчання, а в листопаді уже був на сході. Його 13 окремих десантно-штурмовий батальйон базувався біля Нью-Йорка Донецької обл. Тоді це ще було АТО. Ніхто не сподівався, що почнеться війна. На 14 лютого у нього в руках був квиток додому, який так грів душу і радував нас. Він мав іти у відпустку.

Наказ «Квитки здати» прозвучав несподівано...

24 лютого від нього прийшло голосове повідомлення татові - «Я вас всіх люблю.». Неможливо уявити, як було страшно саме там, на лінії зіткнення, почути це жакливе слово «ВІЙНА».

А пізніше він радісно кричав у трубку:

- Ми відбили Щастя, тату, ти чуєш?

28.02.2022. П'ятий день війни... Ввечері подзвонив командир і подякував за сина-воїна, який під артобстрілом не злякався, виліз з бліндажа і відпрацював мінометом, хоча в його задачі входило подавати набої. Він прикрив хлопців під час шквального обстрілу, не давши ворогу змоги перейти лінію оборони. Завдяки цьому, змогли втримати позиції і відстояти Щастя.

А далі понеслося...

-Як ти?

- Все ок. Завтра виїжджаємо.

- Кидай смайлик хоча б через кожних 3-4 години, хоча б крапку... хоча б щось.

Ми хвилюємось...

КАЗЬМІРЧУК ІГОР ЗІНОВІЙОВИЧ

(23.02.1968 – 26.10.2023)

Матеріал підготували: Уляна Яців, Олеся Красько, Микола Скрипець, Юлія Кулак, учні Забузької ЗШ I-III ступенів
Керівники: Галина Венгерин, Наталія Євтушко, Ткачук Андрій, вчителі Забузької ЗШ I-III ступенів

Мешканець села Бояничі, з 2014 року учасник бойових дій, після повномасштабного вторгнення продовжив свою службу в лавах Збройних сил України. Після важкого захворювання помер, похований в рідному селі Бояничі.

Бояничі – це тихе село, де мешкають дбайливі господарі, які ревно дотримуються своїх обрядів і звичаїв, це давня церковця, що пахне свяченим зіллям, це місце, де плекався і гартувався український дух.

З метою виховання у молодого покоління поваги та бережливого ставлення до історичної спадщини українського народу, залучення їх до краєзнавчо-дослідницької роботи та вшанування пам'яті Героїв, які загинули в час російсько-української війни 2014-2023 рр., учнівська молодь Забузької школи завітала на терени славетної Сокальщини, де 23 лютого 1968 року в селі Бояничі, нині Червоноградського району Львівської області, народився Казьмірчук Ігор Зіновійович.

Залишки польського костелу у селі

Могила борцям за волю України на цвинтарі у с.Бояничях

Він ніколи не ховався за спину товаришів, старався бути попереду, де «найгарячіше». Зазнав контузії, 11 днів лежав у госпіталі – і знову на передову.

Як згадує *сестра покійного Оксана*: «Дитинство та юність були непростими і нелегкими, адже нас троє малих дітей, мати (Ленів Марія Іванівна) виховувала сама. Ігор був старшим, мабуть, вже тоді у брата проявилися найбільш яскраві риси його особистості: неординарний розум, завзятість у навчанні та праці».

Ольга Ленів (нині Походай) однокласниця Ігоря розповідає: «Ми пішли в перший клас у 1975 році. Навчалися у Забузькій середній школі. Ігор був старанним учнем, займався спортом, любив читати, особливо літературу англійською мовою. Добре знав історію, фізику та математику. Вже тоді в юності захопився військовою підготовкою, неодноразово їздив на районні змагання зі стрільби. В 1985 році пробував вступити у військове авіаційне училище, але, на жаль, через великий конкурсний відбір мрія не здійснилася. Після закінчення школи у 1985 році Ігор вступив до Львівської політехніки.

Зі спогадів Ольги Федашко (нині Айриш) однокласниці Ігоря: «В Ігоря день народження був взимку. Ми часто разом організовували шкільні вечори, святкували дні народження. Моя бабуся, яка знала усіх моїх однокласників, особливо любила пекти свій фірмовий пиріг зі сливками для Ігорка, на день його народження. І це уже була якась традиція. Ми провчилися з ним десять років. Не маючи великої тяги до навчання, він вмів підняти настрій тоді, коли його не було, міг підтримати всіх і в усьому, він завжди був з класом. Перед очима випускний вечір, в очах радість, а в голові тисяча думок, розмови про майбутнє. І як зараз пам'ятаю його слова: «Ви про мене ще почувете...». Життя розкидало нас по світу. Але старалися зустрітися хоча б раз на рік. Розумний, виважений, спокійний, надзвичайно добрий, готовий завжди прийти на допомогу. Таким у пам'яті залишиться наш Ігор. З такою дитячою безпосередністю, з такими не дитячими поглядами на життя, з такою щирою усмішкою, добрим і відкритим серцем назавжди запам'ятався мені зі школи. На жаль... назавжди. Ігор став ще одним Ангелом-охоронцем для нас, для України. Замало слів, щоб передати смуток та біль, який чорним крилом торкнувся не лише сім'ї, а й усіх людей, які його знали, цінували, поважали».

Богдан Зарічний (однокласник, друг дитинства) згадує: «25 червня 1986 року ми разом з Ігорем були призвані на військову службу. Перші пів року ми служили у навчальній частині в місті Бердичеві в мотострілкових військах. Здобули військову спеціальність «командир відділення БМП» (бойова машина піхоти). Після присвоєння Ігореві військового звання «сержант» його відправили на службу в Чехословаччину». Після військової служби працював підземним гірничим робітником третього розряду у «Великомостівській Західно-українській вугільній компанії».

По завершенні служби працював в Житомирській області на будівництві. Зводив будинки для людей, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

У 1994 році зустрів майбутню дружину Віру, а у 1995 році одружився, в 1996 році народилася донька Роксолана. Жив спокійне сімейне життя, займався господарською діяльністю, аж допоки 20 лютого 2014 року російські збройні війська не розпочали вторгнення на територію України. Згодом Ігор виявив бажання і готовність стати на захист України у складі добровольчого збройного формування. У березні 2015 року після кількох тижнів військової підготовки Ігоря відправили служити в піхоту в 16 Полтавський батальйон тероборони, де він ніс службу на другій лінії оборони (блокпостах)

поблизу населеного пункту Райгородка Луганської обл. Крім того, у складі 16 ОМПБ Ігор перебував на

1 лінії оборони в населених пунктах Кримське та Горлівка. Восени 2015 р. особовий склад 16 ОМПБ вирушив на нове місце дислокації міста Авдіївка Донецької обл., вже перебуваючи у складі 58 окремої мотопіхотної бригади.

*16 ОМПБ 2015 рік
(м. Авдіївка Донецької обл.)*

Як згадує командир роти Сауленко Микола «Єсаул»: «Праворуч – поле, посадка, три точки – наша крайня. До Бахмутської траси кілометр з копійками, а далі вже противник. Так почалися військові будні, які ділилися на наряди, їжу й сон. Вчитися доводилося швидко: двійки ж ніхто не ставить. Бо на війні якщо двійка, то з двома нулями.» Микола «Єсаул» пояснює, що «війна - це не тільки бої й атаки, а й побут». Окопатися, призвичаїтися, борщ зварити, дрова нарубати, помитися... Саме цей побут вмів створити Ігор Зеновійович «Зінов'їч», бо виконував функції польового кухаря. Я запропонував Ігорю Зіновійовичу займатися кухнею, бо треба було, щоб хлопці нормально харчувалися. Зінов'їч готував дуже смачно. На кухні в нього був повний порядок, вже о 5-6 ранку розпалював піч, незважаючи на те, що надворі була зима. Усе робив самостійно. Крім того, Зінов'їч завжди допомагав місцевим жителям, які підходили близько до наших позицій, щоб отримати хоч якісь продукти. Він спеціально для цього купив поліетиленові пакети, щоб ділити їжу між місцевими. Ніхто не був проти, адже їжі нам вистачало».

Борщ як подвиг (взято з інтерв'ю Миколи Сауленка командира роти із видання «Українська правда. Життя»)

«Це вже було в Авдіївці, підрозділ займав дачі. Дачі – це крайній ряд міста, ще кілометр – і «ДНР». За якийсь час будинок, в якому стояли бійці, підпалили. Я якраз зверху бачив три трасери – обстріляли нас. Небезпека полягала в тому, що в будинку був газовий балон, тому я швидко скомандував всіх надвір. Стріляють з усіх сторін. Зінов'їч з укриття засік кулеметника – відпрацювали. Кричимо йому: «Повзи до нас». А він десь поповз, потім зник кудись... Куди дівся? Стріляли мало, в основному з РПГ. Нічний бій – нічого не видно. Тут з'являється знову Зінов'їч – у руках в нього дві гранати. Кинув він ті гранати – знову зник. Будинок догорає, стрільба стихає... Ми сидимо в сусідньому будиночку, дах нагрівся від пожежі – тепло. А тут знову з'являється Зінов'їч. З каструлею. Поки йшов бій – він нам борщ зварив, – згадує Микола Сауленко і каже: «От зварити борщ під час бою... Він же переживав, щоб нас погодувати, як все скінчиться».

Зустріч 16 ОМГБ у м. Полтава 2018 рік. Вшанування загиблого бойового побратима позивний «Яр»

У квітні 2016 року після демобілізації Казьмірчук Ігор повернувся додому, в рідне село Бояничі, де займався господарською діяльністю аж доки не почалося повномасштабне вторгнення Росії.

16 березня 2022 року він знову був призваний на військову службу. Служив у Державній спеціальній службі транспорту Міністерства оборони України, яка призначена для забезпечення стійкого функціонування транспорту в мирний час, а в особливий період, залучається до виконання заходів територіальної оборони, а також заходів, спрямованих на дотримання правового режиму воєнного стану. Був старшим стрільцем 1 відділення охорони 2 взводу, охорони 2 роти, охорони 3 батальйону, старшим солдатом військової частини Т0910. Службу ніс гідно, був надійним товаришем і справжнім патріотом України.

В процесі пошукової роботи «Славетні сини Сокальщини! Герої не вмирають», вчителі та учнівська молодь Забузької школи (Венгрин Г.Я., Євтушко Н.П., Яців Уляна, Скрипець Микола, Кулак Юлія, Красько Олеся) підготували запитання для односельців, сусідів, однокласників, і

завітали на терени славетної Сокальщини в Народний дім села Бояничі до завідувача пані Любові Лах та бібліотекаря Світлани Швед. Великою допомогою для написання історії «Славетні сини Сокальщини! Герої не вмирають» стало надання інформації та фото з особистого архіву дочки Казьмірчук Роксолани та бойових побратимів.

Зі слів завідувача будинку культури Любові Лах: «Ми сьогодні вшановуємо пам'ять Казьмірчука Ігоря, нашого односельчанина і віддаємо шану тим, які дарують нам мирне небо. Вшановуємо їх патріотизм, любов до життя, Батьківщини, творимо історію про справжніх патріотів, які народилися, щоб Жити Вічно.»

Демобілізований 12 квітня 2016 року і повертається в рідне село, бере активну участь в житті села Бояничі.

-В якій сім'ї він народився, хто були його батьки? – запитання Уляни Яців до пані Люби.

-Ігор Зіновійович народився в простій селянській сім'ї, де з діда-прадіда шанували українське слово, звичаї і традиції, проявляли справжній патріотизм і любов до Батьківщини, Бога, Церкви. Ігор був найстаршим в сім'ї, допомагав по господарству, доглядав за молодшими. За вдачею був привітним, добрим, швидким на допомогу, усміхненим. А далі служба в армії, одруження, діти. Був дбайливим чоловіком і батьком, багато допомагав дочці Роксолані. Любив все мати в будинку і ділитися з ближніми чим міг.

-Яким ви пам'ятаєте свого тата? –запитання Олесі Красько.

-Спогади про батька є дуже теплими, такими спокійними і ніжними. Ми любили їздити в село, особливо влітку. Тато допомагав бабусі, а ми насолоджувалися природою Боянич. Тато дуже любив читати. Пам'ятаю, як він розповідав історію, будучи в молодших класах школи, що його піймали за читанням української книги (здається, «Кобзаря» Шевченка), що в тодішніх умовах русифікації України не підтримувалося. Директору школи навіть прийшлося нагадувати моїй бабусі, що таке в стінах школи «не рекомендовано». Крім цього, тато обожнював рибалити, готувати. *(з спогадів доньки Роксолани.)*

Коли ми були в молодших класах приносили солодощі виготовлені власноруч нашому захиснику. На його очах були радість і сльози.

-Як ви думаєте, що він відчував у такі хвилини? -запитання Миколи Скрипця до сільського бібліотекаря.

-В селі Бояничі, в Народному домі є стенд «Герої АТО серед нас», де відбуваються зустрічі до Дня Захисника України. Ігор Казьмірчук був частим гостем на таких заходах, з толерантністю для дитячого розуміння розповідав про події війни. Навчав патріотизму, любові до рідної Землі, просив молитися за МИР і за тих, хто на передових. Просив проявляти милосердя до ближнього, бути людяним для всіх. На таких зустрічах він завжди тішився і хотів зробити фотографію, кажучи: «Зробімо

знимку, щоб я мав пам'ятку».

Односельці згадують: «Бувало, захворів пан Ігор, ми ходили його вітати. Прийшли і цього 2023 року з дітьми, принесли гостинці, бо ж діти своїми руками зробили і нарвали квітів, щоб трошки потішити наших захисників(хто наразі був вдома чи у відпустці), а він пригостить дітей солодощами, просить помолитись за побратимів і дякує безмежно. Йдемо по селі, діти смакують гостинці, а нам на серці радісно від доброти вчинку».

Кажуть, що на війні немає людей невіруючих. Там всі звертаються до Бога і просять про захист.

-Пані Любо, розкажіть про історію молитви Ігоря Казьмірчука біля церкви, – запитання Галини Венгрин.

-Розповідають: коли він повернувся додому після 14-го року, приїхавши в село, не йшов додому, а в першу чергу пішов до церкви. Церква була зачинена, бо було вже пізно. Він клякнув перед церквою на порозі. Там і молився, дякував Богу, що вернувся живий і здоровий. З розповідей знаємо, що Ігор Казьмірчук на зустрічі до дітей приходив з прапором України.

-Це була особлива пам'ятка від побратимів?-запитання від Юлії Кулак.

-Прапор часто приносив на зустрічі з дітьми і читав написи з побажаннями на ньому від побратимів. Тримав його як реліквію над ліжком.

-Яким пам'ятаєте Ігоря ви, отче Тарасе? – запитання Уляни Яців.

-Був духовно зрілою особистістю. Часто приходив до сповідальниці, просто поспілкуватися. Був присутній на богослужіннях. В останні дні пам'ятаю його завжди в церкві, ніколи не відмовлявся допомагати чи в церкві, чи людям. Будучи важко хворим, в останні дні життя намагався допомогти коштами тим хто потребував допомоги, «...я знаю, що комусь це потрібно більше ніж мені».

-Чи підтримували ви односельців-захисників, пані Світлано, передаючи посилки на передову? – запитання Олесі Красько.

-Люди допомагали чим могли, а діти писали листівки і малювали патріотичні малюнки, виготовляли символічні жовто-блакитні ангелики. Є такий спомин, що після отримання посилки була велика вдячність Ігоря односельцям: «Дякую! Ви знаєте, нікому не прийшло тільки мені. І всі хотіли особливо подивитися на дитячі подарунки, ангелики.»

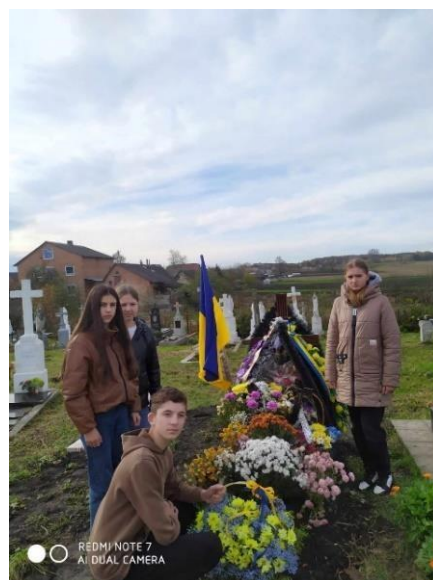
Про всіх людей був хорошої думки, всіх любив і бажав добра. Любив життя, боровся за нього, працював до останку. Однак важке онкологічне захворювання здолало його. Дочка Роксолана та родина в останні дні були біля батька, турбувалися і доглядали його.

Помер Казьмірчук Ігор Зіновійович 26 жовтня 2023 року, похований у рідному селі

Бояничі. Квіти на могилах наших захисників говорять про велику і безмежну вдячність від тих кому вони дарували мир, спокій і чисте небо.

Зі слів доньки Роксолани: «Тато у повсякденному житті демонстрував мудре розуміння правдивих цінностей, доброту, відданість Україні. Дякуємо Тобі! Пам'ятаємо Тебе! Любимо і сумуємо! Слава та вічна пам'ять! »

Пам'ять про героїв живе вічно. Проходять роки, але люди згадують їх добрим словом, передають славу історію своїм нащадкам. І допоки народ пам'ятає своїх героїв, допоки він і є народом...

«ТИ БУВ НАЙМОЛОДШИЙ, СИНУ МІЙ АНДРІЙ ...»

КАЛИШ АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

(28.02.1995 – 03.09.2022)

*Матеріал підготувала: Тарасова Софія, учениця Волицької загальноосвітньої школи I-III ступенів
Керівник роботи: Соронь Ольга Богданівна, Волицька загальноосвітня школа I-III ступенів, керівник гуртка військово-патріотичного виховання «Джура»*

Народився майбутній Герой в м. Червоноград у родині Володимира та Марії Калиш, і був наймолодшим із трьох синів. Сім'я певний час проживала в місті. Потім було повернення у с. Велике, звідки родом батько Андрія. Саме тут, у невеличкому мальовничому селі над Західним Бугом, у великій, дружній, працьовитій сім'ї минали

дитячі та юнацькі роки хлопця. Андрій зростав допитливим, життєрадісним, добрим, відкритим і справедливим. Саме так відгукуються про нього односельці.

Навчаючись у школі, Андрій став активним учасником гуртка під керівництвом народного митця, різьбяр по дереву В. Заремби. Хлопець брав участь у районних форумах обдарованої молоді у 2006-2007 рр. і став переможцем у номінаціях «Різьба по дереву» та «Художнє аранжування». В родині дуже пишаються цим і трепетно зберігають грамоти.

Закінчивши школу, пішов працювати, мав амбітні плани на майбутнє. Андрій продовжив родинну традицію – працював у будівельній бригаді ТЗОВ «Галичхутро», яке стало наступником відомого в Україні Сокальського звіроплемгоспу. Тут від початку заснування господарства працювали і зараз працюють практично всі члени шанованої в селі великої, дружної і працювитої родини Калиш.

Сім'я, родина, батьки завжди були в пріоритеті для хлопця. Мати, п. Марія, згадала таку подію. Батько був учасником АТО в 2014-2015 рр. Під час служби потрапив до військового госпіталю в Києві, де потребував тривалого лікування та догляду. Андрій прийняв виважене рішення – поїхав до столиці і доглядав батька в післяопераційний період.

Свою майбутню дружину зустрів ще у шкільні роки. Тоді й почалася красива історія кохання Андрія та Соломії. 30 січня 2016 р. пара одружилася. Прожили в любові та злагоді шість щасливих років. Виховували двох діток – синочків Дениса й Тимофія. Спочатку молода сім'я проживала в с. Великому, а потім переїхали в с. Поторицю.

Коли почалася війна, Андрій став активним учасником сільської самооборони, чергував на блокпостах. Як згадує дружина Соломія, 28 лютого чоловік запросив рідних на свій день народження. Коли хтось сказав, що зараз не кращий час для святкування, Андрій наполіг, щоб усі прибули. Він сказав: «Можливо, це мій останній день народження, тому хочу бачити вас усіх». Не про святкування йшлося... Саме в цей день Андрій оголосив про своє рішення піти добровольцем на війну. На початку березня пішов у військкомат, пройшов військово-лікарську комісію. «Я бачила його рішучість, я знала, що відмовляти його – марна справа. Рано чи пізно, він став би на захист України», – згадує дружина.

Через кілька днів Андрій уже був у навчальному центрі на Львівщині. Після ворожого ракетного удару 12 березня був переведений на службу в Черкаси, а потім на Донеччину. Підрозділ, в якому служив наш Герой, тримав фронт в районі населеного пункту Авдіївка. До ворожих позицій було метрів зо двісті.

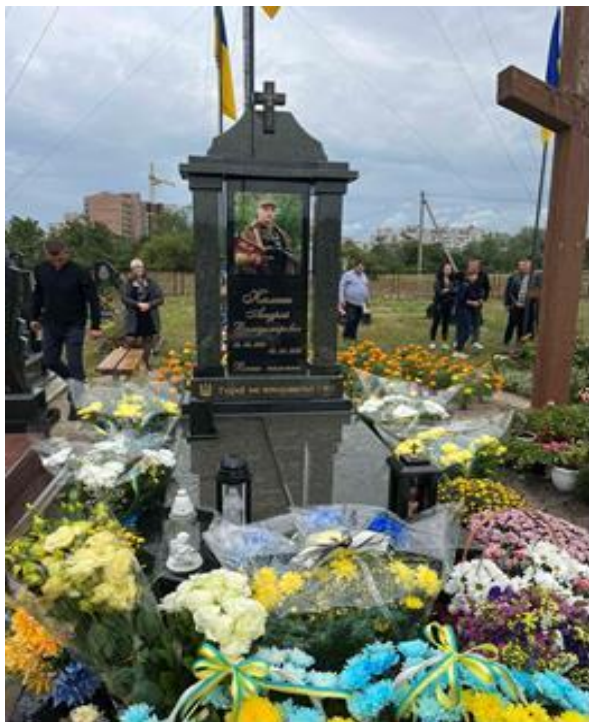
Коли на короткий час підрозділ відвели з позицій на відпочинок, Андрій зробив приємну несподіванку своїм діточкам. Вони отримали пакунок «від тата з війни». Як чекали діти цього пакунка, як щиро раділи приємним дрібничкам та іграшкам, особливо надувним м'ячам!

А потім в кінці серпня 2022 р. хлопців перевели на нові позиції. Були шалені обстріли. Ворог бив з усіх видів зброї. Артилерійський снаряд влучив у бліндаж наших захисників. Андрій прикрив свого побратима, який отримав численні осколкові поранення, проте вижив, а сам отримав поранення, несумісні з життям... Сталося це 3 вересня 2022р.

Страшне горе відгукнулося гострим болем в серці кожного мешканця с.Велике. Всім селом зустрічали молодого Героя, який на щиті востаннє повернувся до рідного дому. «Нема мого синочка, – не стримуючи сліз, шепоче мати Марія. – Цей біль назавжди зі мною». І згадує, як нещодавно вона потрапила до лікарні. Часто стояла біля вікна палати, сумна й замислена. Протягом усього періоду лікування до вікна прилітала маленька жовтенька пташечка, ніби душа рідного сина, що завжди хоче бути поряд з матір'ю.

А тим часом, підрастають двоє синочків-соколиків нашого Героя. Денискові шість років, і він уже школяр, а Тимофійко на рік молодший. Зі слів дружини Соломії, діти дають їй сили жити. Вона мріє виховати синів чесними, справедливими, працьовитими, відповідальними та надійними людьми, бо саме таким був їх тато. Мріє про їх щасливу долю під мирним небом. І хоче, щоб у дітей залишилися найкращі спогади про батька-Героя.

Ми віримо, що так і буде. Україна переможе! Життя переможе! Слава Україні та її Героям!

Відходять ген у засвіти Герої,
Додому повертають на щиті,
Щоб в мирі жили люди між собою,
Щоб горя не було у нас в житті.
Відходять ген у засвіти Герої,
А матері сивіють на очах.
Дружини молоді в безмежній горі,
А в поглядах дітей тривога й страх.
Відходять ген у засвіти Герої,
Щоб Україна вільною була,
Щоб у полях пшениці золотої
Дзвеніла ніжна музика любові і тепла.
Відходять ген у засвіти Герої...

КАЛИШ АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

(28.02.1995 – 03.09.2022)

Матеріал підготував:

Якимчук Андрій, учень 11 класу Поторицької ЗШ I-III ступенів

Керівник: Шевчук Любов Володимирівна, вчитель історії

Поторицької ЗШ I-III ступенів

Ми мусимо згадати всіх
Усіх згадати поіменно,
Щоб бачили вони з небес,
що кров пролита марно

Подумки злітаю над українською землею і бачу, що вона, як жодна інша земля, густо всяяна могилами- великими і малими, відомими і порослими полями. І здається, що вся Україна немов велика бездонна могила. Її нам копають протягом століть і кожного разу заповнюють мільйонами. Важко уявити, якими ріками крові напоєна українська земля в усі віки. Скільки сліз виплакано матерями українськими! Скільки у полон забрано! Скільки людських доль понівечено!

Літопис нашого народу нараховує чимало кривавих сторінок. І одна з них - війна на Сході. Починаючи з 2014 року розпочалась збройна агресія росії проти нашої держави. Постійні локальні бої, обстріли. Мало не щодня в ЗМІ повідомлення про поранених та вбитих. Ці довгі роки збройного протистояння не завершилися. «Добрі» сусіди розпочали повномасштабне вторгнення на українські землі, плануючи за три доби захопити столицю.

24 лютого 2022 року, день, коли росія напала на Україну, назавжди залишиться в пам'яті кожного, хто пережив це. Незалежно від того, де кожен українець зустрів війну – в Харкові, Києві, Львові, на фронті або у власному будинку, в дорозі або за кордоном, багато хто скаже, що за їхніми відчуттями, цей день ніколи не закінчувався, він став для більшості українців початком найбільших потрясінь у їхньому житті.

Цього ранку я прокинувся від відчуття невідомої тривоги. Включаю телевізор, а там - фільм жахів. Звичайно, були чутки в ЗМІ. Але майже ніхто в це не вірив. І тут - шок. По телевізору - бомби летять, ворожа навала пре на Київ, крики, паніка, загиблі... Рятуючись від російського вторгнення, мільйони людей кидали свої будинки, розлучалися з близькими і переживали те, що багато хто бачив лише в кіно.

Близько 07:00 ранку: Зеленський виступає зі зверненням до українського народу. «Сьогодні від вас, від кожного з вас вимагається спокій. По можливості залишайтеся вдома. Ми працюємо, армія працює, працює весь сектор безпеки України. На зв'язку з вами буду постійно я, РНБО, Кабінет міністрів України ... Без паніки! Ми сильні, ми готові до всього. Ми переможемо всіх. Тому що ми – це Україна. Слава Україні!» – заявив він.

Міністр оборони України Олексій Резніков звернувся до українського народу:

«Всі, хто готовий тримати зброю, вступаєте до лав Сил тероборони. Даємо зброю всім патріотам, які без вагань готові застосувати її проти ворога!»- повідомив він.

Перший день війни завершився. А попереду ще сотні кривавих днів і ночей, коли ворог плюндрує українську землю, вбиває жінок і дітей, проливає кров її захисників – і так до сьогоднішньої дати.

Неповторна, квітуча, щедра на врожаї та багата на талановитих людей українська земля знову стала чорним полем бою. Тисячі безневинно загублених життів, розбита інфраструктура населених пунктів України – це так нас прийшли "рятувати" путінські рашисти. Чи вірили ми, що вистоїмо? Чи знали ми, що дамо відсіч? Безперечно. Бо ми маємо найсміливіших людей. Героїв, які встали і пішли. Знаючи, що можуть померти. Але своїм подвигом дадуть надію і стимул багатьом поколінням вперед.

Ціною власного життя наближав перемогу і чоловік моєї старшої сестри Соломії Андрій. Андрій Калиш народився 28 лютого 1985 року в селі Велике Сокальського району в сім'ї Володимира та Марії Калиш. Був третім – наймолодшим сином.

Про шкільні роки Андрія згадує вчителька Олена Батіг:

– Розумію, що спогади про людину, якої вже немає, дуже важливі, їх потрібно занотовувати, бо пам'ять з віком може їх стерти...

Андрійко.... пам'ятаю його спокійним, голубоокиим, тихим, вихованим хлопцем невисокого зросту, адже вчила його з 5 класу....

Добре знаю родину. В сім'ї мама з татом виховували троє синів. Навчався в нашій школі старший брат – Володя і у середнього Віталія була класним керівником. Родина дуже працююча, мама завжди у розмові привітна, доброзичлива. Вчився, як вмів, але ніколи не порушував дисципліну і це, безперечно, наслідок виховання в родині.

Андрійко був небагатослівним, можливо трошки комплексував із-за недоліків мовлення...

Стало дивним для мене те, що під час випускного вечора підійшов до мене і сміливо запросив до танцю... А я відмовила...по банальній причині – натерла ноги в нових туфлях, пообіцяла потанцювати згодом....а згодом не вийшло...

-Мені, як класному керівнику–пригадує Наталія Богданівна Олійник, Андрій запам'ятався напрочуд щирим, добрим, спокійним, врівноваженим, толерантним. У нього було багато друзів. Мені здається, що він навіть не вмів ображатися, бо і сам нікого не ображав. Це була світла і добра людина.

Неабиякою несподіванкою стала для мене звістка, що Андрій пішов воювати. Втім, здогадуюсь, що з початком повномасштабного вторгнення він не міг спокійно залишатися вдома. Адже хто, як не він, мав захистити своїх дітей, родину, Батьківщину...

Після закінчення Поторицької загальноосвітньої школи в 2012 році влаштувався працювати в будівельну бригаду ТзОВ «Галичхутро».

Колеги з теплотою у серці згадують ті часи. Кажуть, що Андрій завжди був відкритим, щирим, гарно виконував свої обов'язки і складав плани на майбутнє щасливе життя. Він був гарним другом.

У 2016 році, покохавши красуню Соломію, Андрій створює сім'ю. Мріяв про власне житло, тому і подався на заробітки за кордон.

В 2017 році стає татом старшого синочка Дениса. А у 2018 році дружина подарувала ще й Тимофійка.

Після народження другого сина Андрій повертається до рідного села, працює комбайнером, а після жнив повертається у свою будівельну бригаду. Здавалося ніщо не могло затьмарити мирного щасливого життя. Підросли і тишили синочки, складали з дружиною плани на майбутнє... На щасливе майбутнє.

Та раптом усі плани і мрії перекреслила страшна війна.

І вже з перших днів війни Андрій знав, що він піде захищати свою землю від лютого ворога. 13 березня 2022 року добровольцем пішов у ЗСУ. Тактичну підготовку проходив у військовій частині А4007. А далі-Донецький напрям, н.п.Авдіївка.

Чорним вороном прилетіла до нас страшна звістка 3 вересня 2022 року: «Захищаючи Авдіївку, під час важкого бою загинув солдат Калиш Андрій, отримавши поранення несумісні з життям». З поля бою його тіло винесли вірні побратими.

Кожен житель Поториці, Великого та і всієї Сокальської громади пройнявся невимовним болем втрати. Адже Андрій був такий молодий, сповнений сили, планів, любові до юної дружини Соломії та синочків Дениска та Тимофійка.

Страшна звістка про загибель приголомшила, як буває у кожного, коли дізнаєшся про смерть близької людини....

«Коли їхав траурний кортеж з тілом Андрія по вулицях Сокаля,- пригадує Олена Іванівна Батіг, – я стояла на колінах і крізь сльози розповідала оточуючим, яким він був хорошим – мій бувший УЧЕНЬ-ГЕРОЙ і думала – чому життя забирає найкращих – це несправедливо....

Але життя продовжується....

Я радію, коли бачу, що дружина Соломія знайшла в собі сили гідно перенести втрату-працює, виховує синочків.

Старший Дениско вже першокласник. Про нього піклується молодший брат Соломії 11-класник Андрій, який символічно проводив його до першого класу.»

Для своїх синочків, яких безмежно любив, тато назавжди залишиться Героєм.

Для батьків та дружини назавжди 27-річним усміхненим сином і коханим...

Вони завжди приходитимуть до могили, щоб віддати шану своєму захиснику.

Нехай вічно живе пам'ять поміж нас про людей, які змінили історію нашої країни та вкотре показали, що УКРАЇНА - незламна держава!

Сьогодні ця боротьба продовжується і ми не скоримося.

Загибель бійців – це велика кривава рана, яка залишиться назавжди в нашій пам'яті, в історії України. Ми всі прагнемо, щоб війна залишилася в минулому, щоб всі воїни повернулися до рідних домівок з перемогою. А тим Героям, які поклали своє життя за свободу-вічна пам'ять і шана!

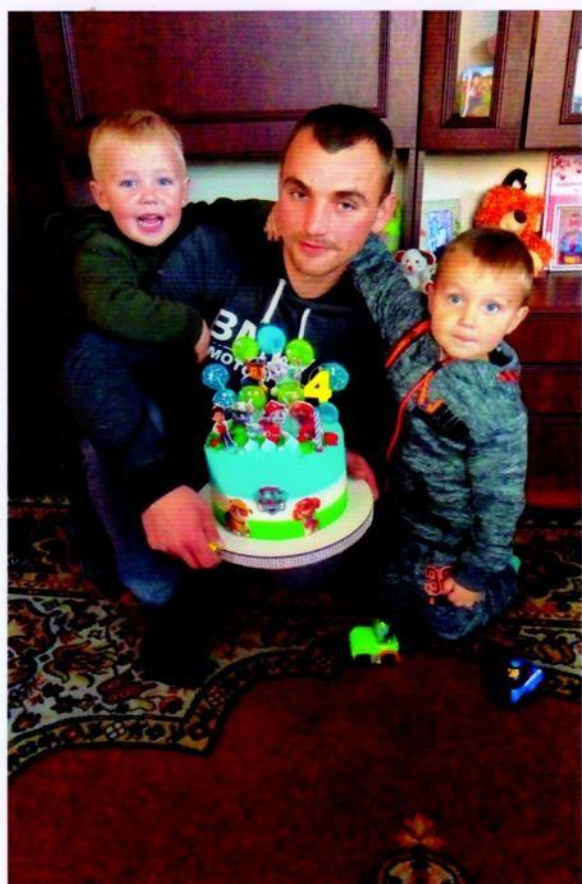
Додатки

Андрій Калиш – випускник 9 класу Поторицької ЗШ I-III ступенів

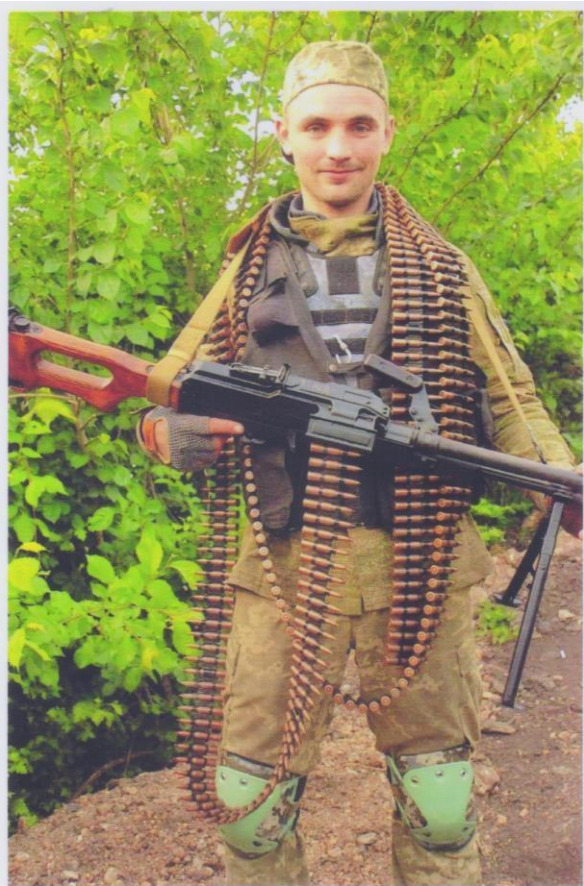
Любив рибалку та відпочинок на природі

З синочками Тимофійком та Дениском

З коханою дружиною Соломією

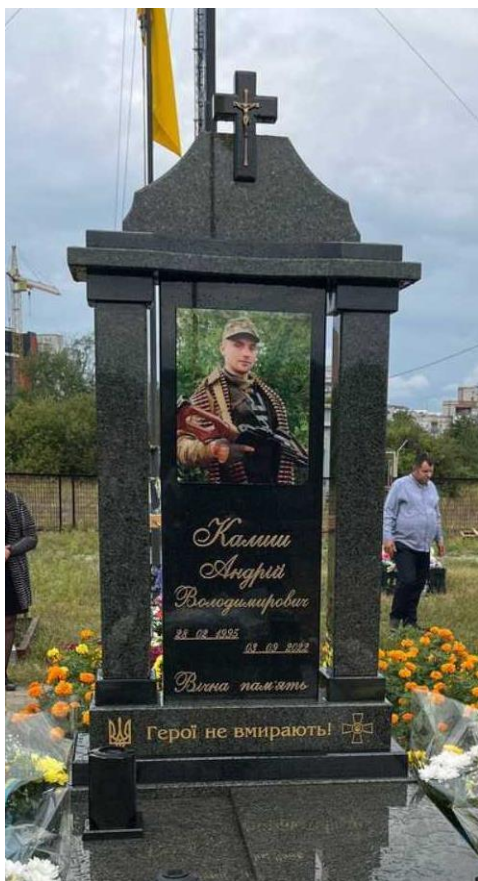

В повному озброєнні – ворогам не буде пощади!!

Великдень на передовій

З бойовими побратимами

Увічнення пам'яті

Чота ім. В. Макара на могилі Героя

КАРП'ЮК В'ЯЧЕСЛАВ ВАСИЛЬОВИЧ (24.07.1988 – 05.09.2022)

Карп'юк В'ячеслав Васильович народився 24 липня 1988 року у мальовничому селі Сахнівці. Як згадують рідні, зростає напрочуд гарним, веселим і слухняним хлопчиком. Завжди допомагав мамі й бабусі по господарству, любив бавитися з молодшими сестричками. Уже тоді в його характері почали формуватися якості відповідальності, чесності та принциповості. А ще В'ячеслав був дуже добрим, щирим, товариським і справедливим – завжди був готовий прийти товаришам, однокласникам на

допомогу. Після закінчення школи у 2005 році вступив до Старокостянтинівського професійного ліцею. Далі – служба у рядах Збройних Сил України в Ізмаїлі. У 2010 році одружився та став батьком. У мирний час жив у селищі Жвирка та працював водієм ТЗОВ «Агроінвест».

Коли 24 лютого 2022 року увесь народ піднявся на захист суверенних кордонів нашої держави, В'ячеслав не зміг лишатися

осторонь. Уже 27 лютого він був прийнятий добровольцем на військову службу у Перше відділення Червоноградського Районного Територіального Центру 63 Оборонної Бригади.

Рідні просили у Бога, щоб швидше закінчилася війна, щоб живим і здоровим повернувся син, чоловік, тато, брат, дядечко... Але 5 вересня 2022 року життя воїна В'ячеслава обірвалося. Смерть настала від отриманих важких поранень внаслідок мінометного обстрілу противником позицій села Озерне на Донеччині.

Дружина В'ячеслава, пані Катерина, стала однією з ініціаторів сумного, але водночас величного заходу – відкриття меморіальної дошки на стіні школи.

Директорка Сахновецької загальноосвітньої школи I–III ступенів Надія Адамчук нагадала, що багато односельчан, випускників школи, стали на захист України з перших днів повномасштабного вторгнення ворога на територію нашої країни. Ціною власного життя В'ячеслав здійснив найбільших подвиг справжнього патріота – віддав своє життя за Незалежність України. Його загибель – це невимовна втрата для родини, сім'ї, усіх нас.

У цей світ Славко прийшов як звичайна людина, а залишив його як Герой. Він вже не з нами, але назавжди в наших серцях і спогадах. Щира усмішка Славка на мармуровій плиті кожного дня буде зустрічати відвідувачів школи. Навічно його ім'я вписане в історію навчального закладу як воїна-Героя.

КЛИМЧУК СТЕПАН ІВАНОВИЧ **(29.02.1976 – 25.05.2022)**

Матеріал підготував:

Краска Володимир, учень 11 класу

Волицької загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Керівник роботи: Худа Марія Романівна, Волицька загальноосвітня школа I-III ступенів, вчитель історії

Народився наш Герой 29.02.1976 року в м.Червоноград, але дитячі роки провів у чудовому та мальовничому селі Зубків, звідки родом його батьки Іван та Параскевія Климчуки. Від них вчився господарювати: орати і сіяти, доглядати за садом, вуликами, рубати дрова, складати техніку, допомагати бабусі та дідусеві.

Навчався в Червоноградській школі № 9. Найбільше любив предмети математичного циклу. Залюбки розв'язував задачі, кросворди, ребуси, відвідував різні гуртки. Ріс сміливим, допитливим та відповідальним хлопцем.

За словами матері Параскевії, великий вплив на Степана мали розповіді дідуса по материнській лінії Вацука Івана Андрійовича, якого в 1947 році радянська влада заарештувала за зв'язки з УПА. Десять довгих років провів дідусь разом з батьками на чужині, в далекому Хабаровському краю. Він часто розповідав онукам про роки супротиву, важке заслання та віру в кращу долю України. Степан, як ніхто уважно слухав дідусеві розповіді. Це, мабуть, і сформувало характер хлопця, бо ріс він сміливим, допитливим, із загостреним почуттям справедливості. А ще Степан любив слухати і співати українські повстанські пісні. За спогадами батька Івана, дідусь садив малого Степана на коліна і удвох тихенько наспівували: « Ой у лісі на полянці, стояли повстанці, походились до потічка вмиватися зранку...

загостреним почуттям

Після закінчення школи Степан вирішив обрати професію кухаря-касира. Всі дивувалися, як це хлопець обирає таку професію, але Степан вирішив твердо: здобуде фах кухаря. Часто жартував: «Моя сім'я завжди буде сита, а дружина – щаслива!».

Закінчивши Червоноградське професійне училище № 55, влаштувався на роботу в ОЛК «Ровесник». Степан понад усе любив готувати. У свою справу вкладав любов і тепло. Пізніше працював у ТзОВ «Галич-хутро», на цегельному заводі. Як згадують колеги, був відповідальний, дисциплінований, любив порядок і чистоту.

У юнацькі роки доля його звела з вродливою дівчиною на ім'я Леся. «Моя Леся, моя українка, – так він її ніжно називав.

У подружжя народилося двоє синів: Владислав Володимир. Сини пам'ятають його як доброго та турботливого батька, який не тільки виховував та навчав, а й сам був прикладом для наслідування.

Коли в 2014 р. біда постукала в наш дім, Степан не вагаючись взяв повістку і разом з іншими добровольцями поїхав на Схід. По-іншому зробити не міг. Службу ніс у прикордонних військах. Професія кухаря і там знадобилася, адже їжа – життєва необхідність кожного. Були різні

ситуації з продуктами, особливо, коли їх обмаль, і йому вдавалося приготувати з нічого щось і нагодувати побратимів.

Під час воєнного вторгнення 2022 року Степан, вже маючи військовий досвід, без

жодних вагань вступив до лав ЗСУ. Був призваний Першим відділом Червоноградського РТЦК та СП. А далі – служба в 11 загоні прикордонної служби "Новотроїцьке"(тип Б) на посаді патрульного інспектора прикордонної служби 1 категорії. «У той момент єдине, що його хвилювало, - це можливість якнайшвидше опинитися в зоні бойових дій і дати відсіч ворогу», – згадують побратими.

Спокійний, врівноважений, впевнений у своїх силах, він став для побратимів уособленням віри в те, що можна вибратися з

найкритичніших ситуацій.

Десятки побратимів були зобов'язані йому життям. Того трагічного дня їх група отримала завдання перевірити інформацію про те, чи є на наших позиціях вороги. На жаль, це виявилось правдою, ворог не залишив наших позицій. Бій відбувся біля села Солодке між Новотроїцьким та Новомихайлівкою. Ціною власного життя він врятував чотирьох побратимів. Через ворожі обстріли тіло певний час не могли забрати. Довгих два місяці тривало повернення Героя додому.

Від слова «вбили» зупинився час.

Під прапором привезли домовину.

В пеклі війни навек Героєм став,

-А ми живого виглядали сина...

2 липня 2022 року жителі Зубкова та навколишніх сіл зустріли сумний кортеж з тілом Героя, який на щиті востаннє повернувся до рідної домівки. Не такою мала бути зустріч сина, чоловіка, батька, брата.. Сивочолі батьки назавжди втратили спокій, опору і надію...

За днями дні...В хустині чорній мати...Розлука вкрила коси сивиною, а серце вірити не хоче і чекає... Вмивається сльозою і ховає очі батько...

Шумлять біля могили прапори.

Чорні стрічки, жовто-блакитні квіти...

Вітер доносить голос твій згори:

- Якби ви знали, так хотілось жити...

Указом Президента України від 1 грудня 2022 року за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня посмертно.

Кожен з нас повинен пам'ятати про велику ціну Волі та Свободи в боротьбі за незалежність. Щоб їх світлу пам'ять множити серед живих і закарбовувати імена в історії цієї священної війни.

Список використаних джерел

1. <https://life.pravda.com.ua/society/2022/08/12/249988/>
2. Спогади батьків Параскевії і Івана Климчуків
3. Спогади дружини Климчук Олександри Євгенівни
4. Спогади дітей Владислава та Володимира Климчук
5. Спогади односельців Ващук Галини Миронівни, Ващук Любові Іванівни та Кус Ганни Петрівни.

КЛОДЗІНСЬКИЙ ІГОР ІГОРОВИЧ (11.01.1974 – 01.10.2022)

Матеріал підготувала:

Командант Каріна, учениця Сокальської ЗШ I-III ступенів № 2

Керівник: Царинська Мар'яна Орестівна, вчитель історії Сокальської ЗШ I-III ст. № 2

Сьогодні ми живемо у непростий час і дуже часто задумуємося над такими одвічними поняттями, як зло, смерть, злочин. У період повномасштабної війни – це досить часті речі, які відбуваються з нами та навколо нас. Але ми всі знаємо, що наша боротьба триває, і вже не один рік. Найбільш яскраво іскра боротьби зі злом у сучасній Україні засвітила у 2013 році. Це була боротьба проти тодішньої влади, несправедливості, які панували в Україні.

Наш край, як і вся Україна, платить високу ціну в боротьбі за волю та незалежність. Мабуть, у нашій державі кожна родина зазнала горя від війни. Страшні цифри... Кожного дня Львівщина втрачає Героїв, які віддали найцінніше – життя. Одним із них є наш Сокальчанин – Клодзінський Ігор Ігорович.

Народився 11 січня 1974 року у місті Сокаль Львівської області. Виховувався у багатодітній родині: мама – Надія Іванівна та батько – Анатолій Юхимович. Ігор був старшим сином у сім'ї, захисником та другом для молодшої сестри Олени та брата Михайла. Навчався у Сокальській ЗШ I – III ст. № 2 у 1981 – 1989 рр. Першою вчителькою була Паньків Анна Василівна, яка була вражена страшною звісткою про загибель свого учня та ділиться з нами теплими спогадами: «Клас був великий, 36 дітей. З них – 26 хлопців та 10 дівчат (Додаток А). Це були мої перші діти, які я взяла з першого класу і була із ними до 3 класу». На питання: «Чи пам'ятаєте ви Ігоря Ігоровича у початковій школі?», відповідає: «Так, звісно!» Перша вчителька розповідає: «Це був хлопець спокійний, виконавчий, дисциплінований, відкритий, він завжди хотів підтримки з боку дорослих та їхнього розуміння». У середній школі класним керівником була Калуська Лідія Андріївна (Додаток Б).

Нам вдалося поспілкуватися із сестрою Оленою, яка пише у своїх споминах: «Вчився добре та любив ходити до школи. Я навчалася в Сокальській гімназії, тож він мене завжди проводжав до школи та при потребі захищав. Ігор відвідував будинок дитячої творчості, гурток фотографії. Пізніше придбав багато приладів фототехніки, адже займався фотографією зі шкільних років» (Додаток В).

У Ігоря вірними друзями ще зі школи були: Олег Колієвич, Михайло Бондар, Андрій Волянчук, Степан Гуменюк. Нам вдалося поспілкуватися з Олегом Колієвичем. Він згадує: «Для мене Ігор був як Ангел-охоронець, який завжди допомагав у різних ситуаціях. Наш хлопчачий клас дуже був активним, ми завжди прибирали біля школи, ходили в табір «Валівка», влаштовували гарне дозвілля з класом, а одним із ініціаторів такого відпочинку був Ігор, він же робив всі фотографії» (Додаток Г).

Після 9 класу Ігор вступив навчатися в ДНЗ «Угнівський аграрно-будівельний ліцей». Після закінчення ліцею працював на хімічному заводі у м. Сокаль до 1992 р. Після розпаду заводу починає їздити на заробітки: у Росію, Польщу та Італію. В Італії познайомився з майбутньою дружиною Ерікою, україankoю, з міста Виноградова Берегівського району, Закарпатської області. У 2006 р. у новоствореній сім'ї народилась донька Патріція. Через деякий час Ігор разом зі сім'єю переїжджає в Україну. Повертається не до рідного Сокаля, а у м. Виноградів Берегівського району, Закарпатської області. Там же дружина Еріка відкриває салон, починає вести свій бізнес. Сім'я Клодзінських залучає італійські інвестиції. Ігор відкриває фірму в м. Виноградів – лісопереробне підприємство, де був директором (Додаток Д).

І от...Майдан...Раптово цікаве та злагожене життя сім'ї Клодзінських змінилося. А далі... війна... З 2014 р. Ігор стає волонтером. Отримує грамоти, подяки від Виноградівської адміністрації та військових частин, якими опікувався. Також нагороджений відзнакою Президента України «За гуманітарну участь Антитерористичній операції» (Додаток Е).

У 2019 р. Ігор Клодзінський закриває підприємство і підписує контракт зі Збройними Силами України. Воює на сході України, учасник АТО, має посвідчення УБД. В грудні 2021 р. закінчується контракт, тоді ж він звільняється з армії. А вже 24 лютого 2022 р., коли відбулося масове вторгнення російської армії, Ігор Клодзінський пішов добровольцем у свою частину і далі підписав контракт (Додаток Є).

У вересні 2022 року він служив у 128 окремій гірсько-штурмовій Закарпатській бригаді. Штаб-квартира цієї бригади – у Мукачеві. Отримує звання: «старший стрілець» гірсько-штурмового взводу гірсько-штурмової роти гірсько-штурмового батальйону.

1 жовтня 2022 р. військовослужбовець Клодзінський Ігор Ігорович загинув під час виконання бойових завдань на Херсонщині. Про смерть Героя-захисника повідомили рідним. У соцмережі фейсбук висвітлили в дописі: «Стало відомо про чергову страшну втрату.

У це важко повірити! Друг, кум, волонтер, а з початку війни – військовослужбовець ЗСУ.» [1].

Пізніше цю страшну звістку оприлюднила Виноградівська міська рада, де проживав до війни військовослужбовець [2]. А Міський голова Берегова Золтан Бабяк написав на своїй сторінці у Facebook: «Наша громада втратила на фронті ще двох захисників. Загинули: Василь Гада та Ігор Клодзінський – солдати 128-ї бригади» [3] (Додаток Ж).

У захисника Ігоря, у Виноградіві, залишилась дружина Еріка та донька Патріція, якій було 16 років. У 2023 р вона поступила у Мукачівський державний університет, там і зараз навчається. Сестра Олена згадує: «Ігор був дуже хорошою, щирою людиною. Дбав про свою родину: дитина і дружина завжди були всім забезпечені. Ігор – душа компанії. Коли він розказував анекдоти, то це було артистично і так , що всі щиро сміялися...»

У скорботі рідне місто Сокаль через сумну звістку про трагічну смерть Клодзінського Ігоря Ігоровича. 13 травня в Сокальській ЗШ I-III ст. №2 відкрито та освячено меморіальну дошку Ігорю Клодзінському, випускнику цього навчального закладу. Участь у вшануванні Героя взяли його батьки та рідні, а також однокласники Ігоря. Свідками цієї урочистої і водночас сумної події були педагоги, учні школи, представники військомату, міської влади та пересічні громадяни. Директор Сокальської ЗШ №2 школи Любов Кравцова найперше звернулася до мами Героя Надії Іванівни та подякувала їй за те, що виховала справжнього патріота, котрий вірно та палко любив свою Україну, і, незважаючи на перешкоди, труднощі та небезпеку до останнього подиху боронив її від ворога. «Він був відповідальною людиною, з загостреним почуттям справедливості, люблячим сином, хорошим товаришем і щирим патріотом. Одним з перших пішов добровольцем у ЗСУ, піднявся на захист України і віддав життя за мир і спокій на рідній землі, за волю та незалежність українського народу. Загинув, звільняючи села Любимівка, Петрівка, Хрещенівка», - нагадала директор школи [4]. (Додаток З). Ще багато звучало гарних слів та теплих спогадів про загиблого Ігоря Клодзінського, якими ділилась перша вчителька Ганна Паньків.

Чин освячення меморіальної дошки здійснили священники УГКЦ св. Петра і Павла: настоятель храму Ярослав Кащук та декан – Ярослав Валух, які наголосили на цінностях життя. Спільною молитвою та хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять загиблого захисника України Ігоря Клодзінського [4].

Ініціаторами та фундаторами встановлення меморіальної дошки виступили однокласники Ігоря Ігоровича Клодзінського. Завдяки їм Ігор повернувся в рідне місто, до своєї школи, але не сам, а портретом на мармуровій дошці. Кажуть, Герої не вмирають, доки живе пам'ять про них. Саме пам'ятна дошка на фасаді школи буде нагадувати, якою великою ціною ми платимо за незалежність України та наше мирне життя.

Додатки

Додаток А

Фото 1. 3 ряд, 3 учень. Ігор Клодзінський (зліва на право)
 Випуск 1981-1991 Перша вчителька Паньків Анна Василівна
 Фото 2. 2 ряд ,1 учень Ігор Клодзінський (зліва на право)

Додаток Б

Фото 1.3 ряд, 1 учень. Ігор Клодзінський (зліва на право)
 Випуск 1981-1991 Перша вчителька Паньків Анна Василівна

Фото 2. Ігор Клодзінський: юнацькі роки

Додаток В

Фото 1, 2. Шкільні роки з друзями.

Фото 1, 2. Шкільні роки Ігоря Клодзінського.

Фото 1.2. Сім'я Клодзінських: Ігор, Еріка і маленька Патріція

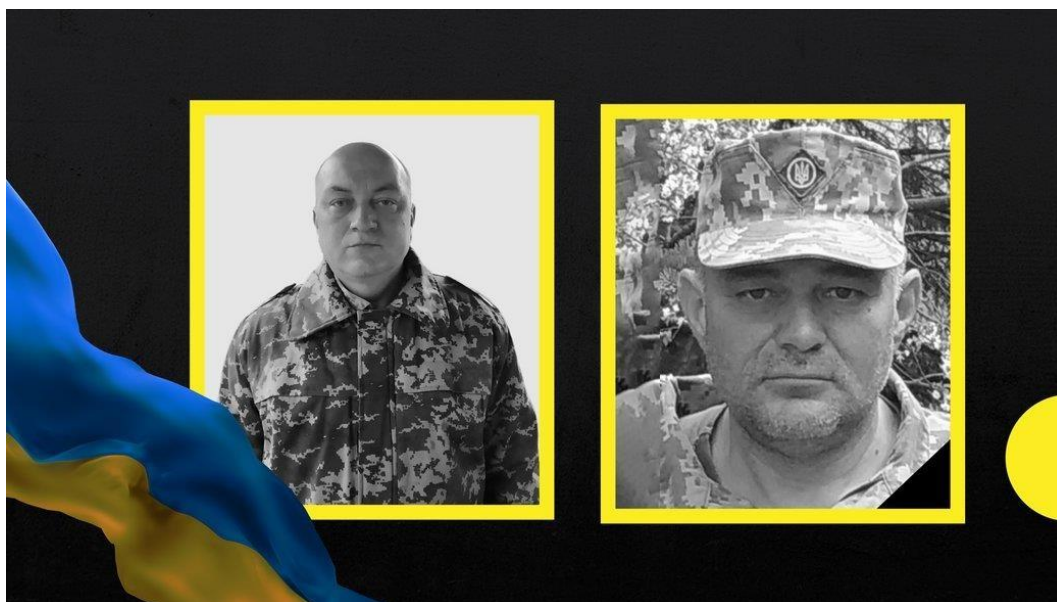
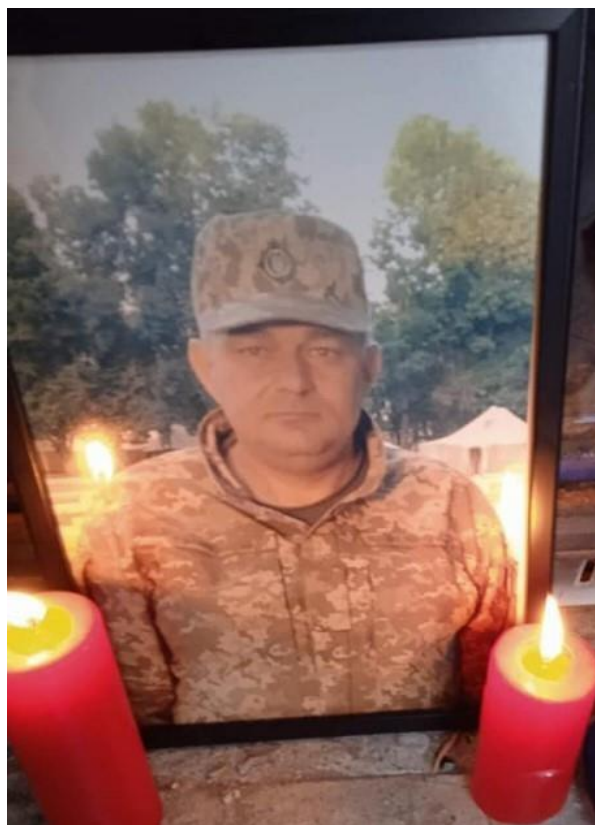
Грамоти, подяки Виноградівської адміністрації, військових частин. Відзнакою президента України П. Порошенком.

«За гуманітарну участь Антитерористичній операції»

Додаток Є

Фото. Ігор Клодзінський, військослужбовець ЗСУ, учасник АТО 2019 р. – 2022 р.

1 жовтня 2022 р. загинули Ігор Клодзінський
та Василь Гада воїни 128-ї гірсько-штурмової Закарпатської
бригаду

13 травня в Сокальській ЗШ I-III ст. №2 відкрито та освячено меморіальну дошку Ігорю Ігоровичу Клодзінському, випускнику цього навчального закладу. 1981-1989 рр.

Список використаних джерел

1. Сумна звістка у боях за Херсон. URL: Сумна звістка: у боях за Херсон загинув закарпатець Ігор Клодзінський (1-tv.com.ua)
2. Чергова втрата – загинув воїн з Виноградівщини. URL: Чергова втрата: загинув воїн з Виноградівщини – Карпатський об'єктив (ko.net.ua)
3. На війні загинули двоє військових з Берегівського району - Ігор Клодзінський й Василь Гада. Ігор Клодзінський – житель міста Виноградів, Василь Гада - міста Берегово. URL: На війні загинули закарпатські військові - Ігор Клодзінський й Василь Гада (suspilne.media)
4. Однокласники встановили меморіальну дошку Захиснику України в Сокалі URL: Однокласники встановили меморіальну дошку Захиснику України у Сокалі | Голос з-над Бугу (golosznadbugu.com)

КОВАЛЬЧУК СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ

(11.08.1970 – 08.05.2022)

Матеріал підготував:

Шклянка Роман, учень Переспівської гімназії

Керівник: Коць Наталя Степанівна, вчитель Переспівської гімназії

Ковальчук Сергій Михайлович народився 11 серпня 1976 року у селі Переспа, Червоноградського району, Львівської області. В 1989 році закінчив Переспівську школу.

Здобув неповну середню освіти у Червоноградському професійному училищі № 55 за спеціальністю столяр будівельник (з 1993 по 1995 рік).

З 1995 по 1996 рік проходив військову службу, однак завершити її не зміг, оскільки був комісований по стану здоров'я.

Після служби повернувся в рідне село, та разом з своєю мамою займався фермерським господарством, активно працював та допомагав матері.

У жовтні 2001 року одружився із Задолінною Наталією та переїхав у місто Червоноград, де прожив усе своє подальше життя. Згодом у них народилися дві донечки: Оля та Олександра. Дівчата завжди розуміли, що вони є як за кам'яною стіною, що тато не дасть їх в обід. Далше була робота на теплицях та щасливе сімейне життя.

З 2004 року по 2019 рік працював на шахтах Межирічанська та Лісова. А у червні 2019 року пішов на пенсію по інвалідності та вирішував чим ще хоче займатися своє подальше життя (почав цікавитися рибальством, був налаштований відкрити власну справу, про яку давно так мріяв).

Однак, з початком повномасштабного вторгнення життя перевернулося на всі 180 градусів. З першого дня війни Сергій був налаштований йти захищати Україну.

26 лютого 2022 Сергій, як свідомий громадянин України, добровільно вступив до лав Територіальної оборони (63 батальйон, 103 бригада Тро, 2 рота, 1 відділення). Через кілька днів його роту відправили з міста Червоноград на білоруський кордон, зокрема на лінію розмежування Львівської та Волинської областей. На другий день Великодня (24 квітня 2022)

батальйон Сергія повідомили про те, що їх перекидають на Схід, однак кінцевої точки призначення їм не повідомили. Та як стало відомо пізніше, привезли їх в Донецьку область.

Під час розмов з Сергієм, рідні відчували бойовий дух, але і проявлялося переживання перед невідомим. Останній дзвінок був 4 травня, під час якого Сергій повідомив рідних, що не вийде на зв'язок кілька днів.

Через 3 дні рідні отримали інформацію, що був мінометний обстріл та вуличні обстріли, внаслідок чого було багато поранених. Дізнавшись про це, діти та дружина почали телефонувати до Сергія, однак він не виходив на зв'язок. Як дізналися вони пізніше, його пораненого відправили у лікарню Бахмута, де він лежав у реанімації. Довго рідні телефонували у лікарню, однак у зв'язку з Сергієм не було, через переповнення телефонної лінії.

Проте, як тільки рідні додзвонилися у лікарню, їм повідомили невтішну звістку, що Сергій загинув внаслідок вибухової травми, а трапилося це 08 травня 2022 року.

Ця втрата стала найбільшим болем для рідних та друзів, адже за час життя, Сергій запам'ятався всім лише з посмішкою на обличчі та як добра, доброзичлива людина, яка завжди прийде на допомогу у будь-яку годину. Сергій був зразковим сім'янином, люблячим чоловіком для своєї дружини та чудовим батьком для своїх дітей, яких він любив і цінував.

як про “живчика”, який завжди знав як підбадьорити, навіть якщо йому самому було важко, а бойовий дух прослідковувався з одного слова та погляду.

Запам'ятається Сергій усім лише з посмішкою на обличчі та глибокими очима.

Багато людей прийшло, щоб попрощатися та віддати честь Воїну-Герою, який віддав своє життя за Україну, за своїх рідних, за нас з вами.

Поховали Ковальчука Сергія Михайловича на Бендюзькому кладовищі на Алеї Слави серед своїх побратимів.

**Я СЕРЦЕ СВОЄ ВІДДАВ УКРАЇНІ..
ПАМ'ЯТІ ІГОРЯ КОВАЛЮКА
(11.03.1971 – 29.10.2023)**

*Матеріал підготувала: Романів Вікторія, учениця 7-Б класу
Сокальської загальноосвітньої школи I-III ступенів №4*

*Керівник: Білик Світлана Геннадіївна, вчитель історії Сокальської загальноосвітньої
школи I-III ступенів №4*

Актуальність теми мого дослідження: вшанування мужності та героїзму захисників України, збирання та поширення фактів про героїчні вчинки українських військовослужбовців, які боронять нашу землю від російських загарбників і стоять на сторожі нашого мирного неба, віддаючи найдорожче-своє життя, щоб ми могли жити та навчатись у вільній та незалежній країні і розбудувати її для себе та майбутніх поколінь.

Мета моєї роботи: на прикладі подвигу людини з великої літери, патріота України, батька мого однокласника, донести більше інформації про наших героїв-захисників.

Війна...Це страшне слово, в якому сотні тисяч скалічених доль, розбитих сердець, втрачених мрій і сподівань. Це вогонь, розриви снарядів, руїни.

Війна...Це сльози і нестерпний біль від втрати рідних та близьких людей. Війна... Це жага помсти за все, що зробив ворог на нашій землі.

І водночас війна – це єдність і мужність українців, їх стійкість та воля до перемоги, це волонтерський рух і це героїзм і щоденний подвиг наших воїнів.

Про одного з таких героїв я хочу розповісти, щоб його подвиг та подвиг багатьох українців ніколи не були забуті. Щоб пам'ять про них завжди жила у наших серцях.

Додому повертаються Герої,

Але сім'я не в радості- в сльозах...

Вони приходять в формі і без зброї,

І душі їхні вже на небесах...

Життя прожите сторінки закрило

І вже не пише в книгу нових днів,

Під образами свічку засвітило

Й просить молитви, а не гарних слів

А навкруги рідна земля і небо-

За них Герої голови кладуть...

От, тільки їх живих родині треба!!!

Хай мирні дні в наш дім уже прийдуть.

Н. Шамріцька (вірш зі сторінки Оваднівської сільської ради – ОТГ у Facebook)

Про Ігоря Валентиновича Ковалюка нам розповіла його дружина Руслана Іванівна, мама мого однокласника Богдана Ковалюка під час нашої зустрічі у стінах школи, куди вона люб'язно погодилась прийти, незважаючи на нестерпний біль і смуток від втрати люблячого чоловіка, адже від часу загибелі героя не минуло ще й сорока днів.

Ми зустрілись у Кімнаті Гідності у нашій школі. Пані Руслана розповіла нам про те, що її чоловік Ігор Ковалюк народився 11 березня 1971 року у Селі Ставки Волинської області. Дитинство та юні роки провів у рідному селі.

За шкільною партою сидів у Ставківській та Овлочинській школах. Закінчивши школу, навчався за професією слюсаря. Будучи у зовсім юному віці (17 років), Ігор втратив тата, який трагічно загинув. У сім'ї залишилось троє дітей 17, 15 та 9 років.

Життєві обставини заставили Ігоря стати підтримкою для мами та двох молодших сестер. Він у цей непростий для родини час став господарем, батьком, другом для своїх рідних. Коли сестри підросли, Ігор влаштував і своє життя. Одружився, народився син. Усі роки невпинно працював, щоб його сім'я була забезпеченою усім.

Ось як згадує тата його син Богдан, учень 7-Б класу Сокальської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 : «Тато завжди був моїм другом, моєю підтримкою і надійним захистом. Залюбки допомагав мені у всіх моїх справах. Я міг порадитися з ним, попросити допомоги і був впевнений, що тато завжди буде поруч...» Сльози заважають говорити далі і Богдан разом з мамою у школі на згадку про Ігоря Ковалюка його бойовий шеврон.

Я змогла поспілкуватись і з сусідами сім'ї Ігоря Ковалюка, які проживають у місті Сокалі Коваль Катериною Василівною та Семенюк Антоніною Антонівною, для яких його загибель теж стала жахливою звісткою. Вони розповіли мені, що Ігор Валентинович був люблячим чоловіком та батьком. Доброю, веселою, життєрадісною людиною. Завжди був готовий прийти на допомогу, підтримати добрим словом. У перші дні повномасштабного вторгнення росії на нашу землю одразу виявив бажання йти захищати свою Батьківщину, свою домівку, своїх рідних від ворога. Ні хвилини не сумнівався у своєму рішенні.

Коли Ігорю Валентиновичу вручили повістку він не роздумуючи пішов до місцевого територіального центру комплектування та соціальної підтримки, звідки його направили у військову частину міста Ужгорода. Пізніше проходив навчання у Рівненській області. Після навчань ніс службу у Харківській та Запорізькій областях. Він з честю ніс службу по захисту України від російської навали, боронячи суверенітет та територіальну цілісність України. Був командиром третього механізованого взводу восьмої механізованої роти третього механізованого батальйону військової частини А4447.

Нагороджений Грамотою командира 33 ОМБР за старанність, розумну ініціативу, сумлінне виконання службових обов'язків, вірність військовій присязі та Подякою командира військової частини А4752 за старанність та досягнення високих показників у навчанні під час проходження курсу «Прискорений тренінг з підготовки особового складу стрілецьких (механізованих) підрозділів в умовах воєнного стану».

Важкою і водночас теплою була розмова з мамою Героя Ковалюк Галиною Володимирівною, якій вже 74 роки і яка проживає у селі Ставки Оваднівської територіальної громади Волинської області. Ми змогли поспілкуватись по телефону. Кожне слово мами Героя пронизане невимовним болем і страшною тугою за загиблим сином: «Мій син, моя кровинка... і клята війна, яка без жалю забирає рідних... Мій Ігорчик був люблячим сином, моєю опорою і моєю надією. В перші дні війни став на захист своєї сім'ї, рідних та друзів. Став на захист України, адже з юних літ був захисником і опорою для своїх. Завжди опікувався нами і тому не роздумуючи пішов захищати свою землю. Я з повагою і розумінням віднеслась до його вибору, адже матері так важко відпустити сина на війну. Але якщо він так вирішив- значить, так треба. Він у мене завжди був самостійним. Позивний сина був «ВОЛЯ». За волю він і загинув. Я завжди буду любити тебе, сину...»

Страшна звістка прийшла 2 листопада 2023 року: У боях з окупантом за незалежність України, поблизу села Роботине Запорізької області 29 жовтня 2023 року обірвалося життя мешканця міста Сокаля Ковалюка Ігоря Валентиновича.

Похований Герой у рідному селі Ставки Волинської області. На території Оваднівської територіальної громади була оголошена триденна жалоба за загиблим Героем, який повернувся до рідної домівки на щиті. Односельці та побратими на колінах зустріли Героя та провели його в останню путь.

Для нас усіх: і учнів, і педагогів, і батьків Ігор Ковалюк – приклад мужності і героїзму, відданості Україні, приклад, яким має бути справжній Українець, справжній Батько. Його героїчна смерть сколихнула найщиріші в наших душах. Тому шкільна поетеса, наша десятикласниця Єва Павлишин присвятила свою поезію саме Ігорю Ковалюку:

Позивний його «Воля»,

За яку він й загинув.

Обороняючи землю,

Й наше життя.

Він залишив дружину,

І рідного сина.

Люблячу матір,

Та пішов із життя.

29 жовтня

На Запоріжжі.

2 листопада

Жахлива звістка прийшла.

Що чоловіка, батька,

Друга, рідного сина.

Ігоря Ковалюка

Більше в живих нема.

"Мій син, моя кровинка,

І клята війна, яка без жалю забирає рідних.

Промовляє мама зі сльозами на очах,

Бо втрата нестерпно болюча й тяжка.

Герой похований у рідному селі,

Ставки на Волині.

Нехай пам'ять про нього,

Не вмере, не загине.

Й назавжди живе у наших серцях!

Нехай же пам'ять про всіх Героїв, які віддали своє життя за нашу свободу та незалежність завжди живе у наших серцях, а їх подвиг ніколи не буде забутий і залишається прикладом любові, відданості та самопожертви заради тих, кого любиш.

Використані джерела

1. Володимирська газета «Слово правди», випуск №44 (10622) від 2 листопада 2023 р.;
2. https://www.facebook.com/slovopravdyvv/?locale=uk_UA
3. https://www.facebook.com/ovadnesr?locale=uk_UA
4. https://www.facebook.com/profile.php?id=100069117403988&locale=uk_UA

Додаток 1

Додаток 2

Додаток 3

КОЗАК СТЕПАН ІВАНОВИЧ

(1993 - 18.01.2023)

Матеріал підготувала: Войтюк Олеся, учениця

Тартаківського НВК «ЗШ I-III ступенів– ДНЗ» ім. П. Саноцького

Керівник: Зажицький Роман Євгенович, вчитель історії

Козак Степан Іванович народився в селі Борок Сокальського району Львівської області. У 1998 році вступив у перший клас Тартаківської ЗШ I-III ст., яку закінчив у 2009 році. У 2010-2011рр. - служба в армії (169 навчальний центр Сухопутних військ, що дислокується у м. Десні, а потім у м.Яворів). Після армії їздив на роботу з-за кордон.

З початком АТО був мобілізований 2 серпня 2014 року. Службу проходив у м.Дебальцево, там стояв на блокпостах. Після отримання поранення руки був госпіталізований у Львівський воєнний госпіталь, там перебував на лікуванні три тижні. Після одужання проходив військову службу в місті Мукачево Закарпатської області. 2015 року був демобілізований.

З початком повномасштабного російського вторгнення на територію України був призваний на військову службу 11 квітня 2022 року, служив заступником командира бойової машини, навідником-оператором механізованого відділення військової частини А4574. Загинув 18 січня 2023 року в селі Кліщіївка Донецької області.

Однокласники Степана згадують Героя добрим словом. – З Степаном ми вчилися з 5класу, з перших днів ми здружилися – розповідає однокласниця Іванна Орловська. – Він був великий оптиміст, душею компанії, дружелюбний, дуже добрий, щирий з усмішкою. Це людина, яка ніколи не падала духом. Мав багато друзів. Степан був розсудливий, ніколи не мав бійок, усі конфлікти він вирішував словами.

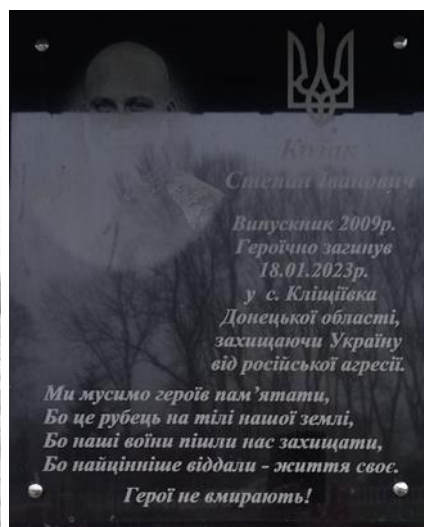
У 2014 р. він захищав Україну, воював на сході і спільними зусиллями однокласників ми придбали для Степана військову форму, каску і бронежилет. Він повернувшись додому іншою людиною. Із Степаном ми інколи зустрічалися або зідзвонювалися. Спілкуючись з ним я зрозуміла, що він став жорстокіший до себе, вимогливіший до себе. І, коли, 24 лютого почалася повномасштабна війна, він знов, не задумуючись, пішов у військомат і поїхав захищати нашу неньку-Україну, нашу землю.

Коли ми з ним спілкувалися по телефону він завжди був радісний, вірив в нашу перемогу. Не я заспокоювала його, а він – мене: «Заспокойся, ми переможемо. Все буде добре». На жаль, його не стало. Він загинув захищаючи нас, наші сім'ї. Він завжди залишиться життєрадісним.

У нього залишилася мама, Марія Степанівна. Також сиротами залишилися двоє маленьких дітей, син Остап, 2015 р.н. та син Артем, 2017 р.н.

24 серпня 2023 року на подвір'ї Тартаківської школи відбулося відкриття пам'ятної дошки герою.

Герої у наших серцях ... Герої не вмирають!».

Використані джерела:

1. <https://golossokal.com.ua/ato/v-boiakh-z-okupantom-zahynuv-zhytel-sela-borok-molodshyy-serzhant-stepan-ivanovych->
2. [kozak.htmlhttps://www.facebook.com/100069117403988/posts/489090776738165/?paipv=0&ea](https://www.facebook.com/100069117403988/posts/489090776738165/?paipv=0&ea)
v=AfZTtakDw9DNA0mpXT9SYDK7wAilt3NVti4noNGwnj8qN43

АНТОН КОЗАЧУК – ПРИКЛАД ЖЕРТОВНОЇ ЛЮБОВІ

(15.10.1980 – 27.02.2016)

Матеріал підготувала:

Родіонова Сніжана, учениця 11 класу

Сокальської ЗШ I – III ступенів №5

Керівник: Практика Світлана Василівна, вчитель християнської етики Сокальської ЗШ I – III ступенів №5

1. ДИТИНСТВО.

Козачук Антон Анатолійович народився 15 жовтня 1980 року в місті Сокаль, в багатодітній сім'ї Козачуків. Мама Любов Михайлівна була домогосподаркою, тато Анатолій Антонович – машиніст поїзда. Батьки народили та виховали шестеро дітей.

«Антон був четвертою дитиною. Ріс добрим, слухняним хлопцем. З дитячих років доводилося багато працювати, допомагати по господарству. Він не дуже хотів вчитися, але ніколи не відмовлявся працювати. Все виконував дуже швидко, бо завжди поспішав до друзів. Я дуже любила свого Антона. Він теж любив нас усіх» (Додаток 1).

Спогади матері Любові КОЗАЧУК

2. ШКІЛЬНІ РОКИ.

Антон Козачук навчався в Сокальській восьмирічці (сьогодні - Сокальська ЗШ I – III ступенів № 5). Закінчив школу в 1995 році.

«Перегортаючи сторінки шкільного життя, не раз згадую мій перший випускний клас. Усього 16 учнів. Маленький, але різнохарактерний.

На цей час я була молодим учителем і досить часто потрапляла в нестандартні

ситуації.

Якось, проводячи урок у хімічному кабінеті (один з останніх), довелось час від часу перериватись, бо по той бік вікна нестерпно гримав м'яч, аж поки не залетів крізь відчинене вікно до класної кімнати. Здавалось, наступив спокій. Та ні, стукіт у двері і, не чекаючи відповіді, з'являються дві маленькі голови, й перші слова, які ми почули: «Тьотю, віддайте м'яча». Саме з такими словами звернувся до мене тоді ще учень початкових класів Антон Козачук разом із своїм товаришем Степаном Хімкою. Це було наше перше знайомство.

Сталось так, що через декілька місяців мене призначили класним керівником саме у цьому класі. Діти більше люблять молодих вчителів, мабуть тому порозумілись з класом було нескладно.

Антон був дитиною швидкою, невгамовною. Його завжди було скрізь «багато», як на перерві, так і на уроці. Незважаючи на свій холеричний темперамент, Антон завжди був у курсі того, про що йшлося на уроці.

Мав одну ваду - дуже смакувало їсти під час уроку. І тим смішив і вчителів, і дітей. А ще він дуже любив футбол. Пригадую, як ми вирішили йти на екскурсію в урочище «Валівка». Всі зібрались, перевірили речі, продукти. Все на місці, окрім м'яча. Похід зупинили. Антон швидко побіг за м'ячем.

Правду кажучи, часто його жаліла. Дитина з багатодітної родини, жили не у розкошах, навіть дуже скромно. Пригадую, на вулиці морозно, ще й снігу насипало, а Антон у кросівках на босу ногу. Це, справді, пережити було не просто. Але він завжди залишався Людиною.

Після закінчення школи наші шляхи розійшлись, і тільки якось на вулиці міста підійшов до мене широкоплечий, високий, бородатий, молодий, красивий юнак, чомно привітався і запитав: «Що, не впізнаєте? Я - Антон Козачук».

Спогади класного керівника Ольги СТАСЮК

«Антон був добрим, уважним, скромним хлопцем. Якщо хтось із хлопців зухвало ображав у класі дівчат, то він сміливо ставав на захист. Найбільше любив урок фізкультури. Брав участь у спортивних змаганнях. Саме таким залишився Антон у спогадах однокласників».

Спогади однокласниці Наталії ВОЛКОВОЇ

«Антон запам'ятався мені допитливим, дружелюбним, рухливим, дуже непосидючим хлопчиком. Пригадую, що він любив уроки математики і фізкультури. На перервах часто був ініціатором рухливих ігор».

Спогади першої вчительки Тетяни МАЛЕЦЬ

3. ДОРΟΣЛЕ ЖИТТЯ. СЛУЖБА В АТО.

Після закінчення школи Антон не ухилявся від громадянського обов'язку - служив у Збройних силах України.

Після закінчення служби працював на різних роботах. Згодом створив сім'ю, тішився дружиною Надією та сином Максимом. Планував майбутнє.

В 2015 році був мобілізований на службу. Проходив навчання в навчальному-військовому центрі м. Києва. В зону АТО відправлений військовим 53-ої окремої механізованої бригади Сухопутних військ Збройних Сил України (військова частина В0927, міста Северодонецьк/Лисичанськ Луганської області). Отримав посаду: стрілець-помічник гранатометника. (Додаток 2). [1]

Антон часто дзвонив додому, приїжджав у відпустку. Військову службу Антон розпочав 20 лютого 2015 року – як військовозобов'язаний (Додаток 4). 9 листопада 2015 року Антон був у рідному місті, сказав незабутні слова: «Моя сім'я – моє серце». Дуже любив своїх рідних. А любові забагато не буває.

«Антон був добрим сином, люблячим чоловіком та турботливим батьком. Особливо

любив проводити свій вільний час з Максимом. Ходив із ним ловити рибу і раків. Вчив нас готувати борщі, соуси, оскільки дуже любив балувати рідних, близьких та друзів смачними обідами. Допомігав мені у веденні домашнього господарства. Завжди приходив на допомогу.

Антон хотів, аби його сім'я жила в достатку, тому часто їздив на заробітки. Старався щоденно телефонувати та підтримувати мене із сином.

Був щедрий. Любив дарувати подарунки та робити приємні сюрпризи.

Особливо любив своїх племінників, яких часто запрошував у гості, весело проводив з ними час.

З великою повагою та любов'ю ставився до батьків. Мав особливий зв'язок із татом, який навчив його кулінарному мистецтву.

Антон любив життя. Завжди мав гарний настрій. Мав багато планів та задумів на майбутнє.»

Спогади дружини Надії ШЕЛЕСТ

«Волонтери з громадської організації "Народного слова" Ігор Кукла та Олександр Іванов у Великодню п'ятницю 2015 року повезли продукти на схід. На усіх блокпостах, що проїжджали, вони пригощали пасками і продуктами тих, хто стоїть на обороні наших кордонів. Насамперед, навідались в моторизовану бригаду, що знаходиться у Старобільську, де служить сокальчанин Антон Козачук, який у вільний час готує їжу для побратимів. Антон Козачук та усі бійці були розчулені такою увагою з боку сокальчан. Вони дякували волонтерам та всім жителям Сокальщини за великодні подарунки та підтримку, бо завдяки їм відчули радість свята, здавалось їм, що, наче побували вдома й поласували великодніми смаколиками» [2] (Додаток 3).

Стаття з випуску газети «Голос з-над Бугу» №33-34 від 23.04.2015

4. «НЕМАЄ БІЛЬШОЇ ЛЮБОВІ, ЯК ВІДДАТИ СВОЄ ЖИТТЯ ЗА ДРУЗІВ» (ІВ. 15, 13).

Війни без горя не буває. Проте кожна мати, відправляючи свого сина у «гарячі точки», все ж сподівається, що її дім омине лихо, що її дитина обов'язково повернеться додому живою та неушкодженою. Кожна дружина мріє якнайшвидше обійняти свого чоловіка. На жаль, не завжди так буває.

Антон Козачук загинув у зоні проведення антитерористичної операції під час несення служби 27.02.2016 року в с Ульянівка, Миколаївського району, Миколаївської області на Широколанівському полігоні. [3]

«5 березня сокальчани зустріли Героя Антона Козачука, який повернувся у рідне місто, щоб знайти тут останній прихисток. Автомобіль з написом "вантаж 200" перетнув межу нашого міста. У кожного з сокальчан, хто побачив його, в душі поселилася туга, печаль, а серце дошкуляв пекучий біль, бо знову привезли вбитого зі зони АТО (Додаток 4).

Важко передати ті почуття, які роздирали душі рідних. Антон загинув 27 лютого 2016 р. у зоні проведення АТО.

Горе для рідних та близьких. Тяжка втрата для громади, України. Ще зовсім молодий, йому б ще жити й жити.

Провести в останню путь Героя прийшли рідні та близькі, керівництво району та міста, священнослужителі, друзі, однокласники, вчителі і ще багато незнайомих, які ніколи не знали Антона, але прийшли попрощатися з Героєм, який за Україну загинув.

о. Андрій Дудчак: «Сьогодні у наше місто знову прийшла сумна новина. Новина про те, що ще один воїн, наш земляк, справжній патріот віддав своє життя. Не пошкодував, не втік, не сховався. Коли почув поклик, що потрібно йти - зібрався і пішов. Свідомість вела його до того, що мав захищати кожного із нас! Не себе, не свою родину, а кожного з нас, щоб цей ворог не ступив своїм брудним сапогом на нашу галицьку українську землю.

Антон свій обов'язок сповнив з вірою і честю. І сьогодні кожному може поглянути гідно в очі... Ми не маємо права бути байдужим. [4]

5. ШКОЛА ПАМ'ЯТАЄ ТА ВШАНОВУЄ ГЕРОЯ.

5.1. Вечір пам'яті Героя.

Щоб гідно вшанувати світлу пам'ять Героя, вчитель Практика С.В. та учні Сокальської ЗШ І – ІІІ ст.№5 7 квітня 2016 року організували вечір пам'яті Антона Козачука «Я любив вас усіх та найбільше любив Україну», на який запросили отця Андрія Дутчака та всю велику родину Козачуків (Додаток 5).

«Війна на Сході, як ніколи, наблизилася у наші серця і стала особистою справою кожного. Щоб вшанувати світлої пам'яті Антона Козачука нашого земляка, сокальчанина, випускника школи 1995 року, який загинув, захищаючи суверенітет та територіальну цілісність України, педагоги та учні школи організували вечір пам'яті "Я любив вас усіх та найбільше любив Україну".

На заході були присутні о.Андрій Дутчак, мама Антона Любов Михайлівна, дружина Надія, сестри Юлія і Христина, брат Сергій, волонтер Олександр Іванов, однокласниці Антона Наталія Волкова та Наталія Козій, класний керівник Ольга Стасюк, вчителі, учні.

Запалили свічу пам'яті Героя. Всі схилили голови перед світлою пам'яттю наших земляків, які героїчно полягли на сході України у війні з окупантами, вшанували їх хвилиною мовчання.

Щоб розділити смуток і біль згорьованої родини, щоб душа Антона знайшла вічний спокій у Бога, о.Андрій Дутчак дав духовні повчання та запросив усіх до спільної молитви. Спогадами про сина поділилась мама Любов Михайлівна, брат Сергій, однокласниці. Щиро, задушевно, цікаво розповіла про захоплення Антона в шкільні роки класний керівник Ольга Стасюк.

Активними учасниками заходу були учні, які читали патріотичні вірші. Розчулила присутніх учениця 8 класу Софія Забитівська, яка зворушливо прочитала авторську поезію «Пам'яті Антона Козачука» (Додаток 6).

Антон Козачук постав перед нами на фото серед рідних, друзів, однокласників, побратимів у зоні АТО на сході України. Герой міг зробити ще багато: любити рідних і близьких, кохати, досягати певних висот, виховувати сина, насолоджуватися життям. Якби не війна... Події, що відбувалися в країні, не могли залишити його байдужим. Антон рік перебував у зоні АТО.

Телефонуючи рідним, він обіцяв повернутися, але говорив, що мусів іти, бо не міг не піти. І святкував би незабаром свій 36-ий день народження. Та доля розсудила інакше...

Дирекція школи, вчителі, учні, низько вклоняючись матері Героя, висловлювали слова вдячності за сина-патріота, який віддав життя за Україну і за кожного з нас.

Усім нам під силу віддати честь, шану патріоту, що поклав найцінніше, власне життя за Україну, за мир для нас і зробити все можливе, аби пам'ять про Героя жила вічно, щоб ця жертва не була даремною». [5]

Світлана ПРАКТИКА

5.2. Відкриття меморіальної дошки.

«27 лютого 2017 р. на фасаді Сокальської школи №5 відкрито меморіальну дошку Антону Козачуку, котрий народився 15 жовтня 1980 року й навчався у цій школі (Додаток 7).

У лютому 2015-ого був мобілізований, служив у 53 окремій механізованій бригаді. А вже через рік, 5 березня, сокальчани провели Героя в останню путь. Безжальна війна забрала молоде життя. Меморіальну дошку в граніті, на якій портрет Антона Козачука, відкрили його

На церемонії відкриття були присутні родичі та друзі Антона, представники влади, духовенство, сокальчани, учні школи. Священники відслужили панахиду та освятили меморіальну дошку, до якої присутні піднесли квіти та запалені лампадки.

Мама Героя, Любов Козачук, подякувала всім, завдяки кому вдалося відкрити меморіальну дошку; за те, що люди небайдужі і допомагають воїнам...

Сокальський міський голова Вадим Кондратюк зазначив, наскільки сильною і мужньою людиною був загиблий. Адже не втік, не сховався, а пішов служити і захищати Батьківщину. Звернувся до школярів з проханням наслідувати Антона у його любові до держави, у патріотизмі та мужності.

Директор школи Валентина Михайлевич охарактеризувала Антона одним словом «небайдужість». Адже у цьому слові закладений важливий зміст. Небайдужий завжди вмів любити і прощати, небайдужий завжди буде щирим, чуйним до людей; небайдужий може пожертвувати собою заради іншого. «Якраз усі ці якості були притаманні Антонові», – підкреслила вона... [6]

5.3. Світла пам'ять і щоденна вдячність Герою.

Школа пишається своїм випускником-патріотом. Юні натуралісти разом із учителем біології Галиною Рупою висадили на шкільному подвір'ї калинову алею пам'яті Антона Козачука.

Вчителі історії, педагоги-організатори, дирекція школи оформили разом із учнями сторінки літопису «Наші герої», стенд у шкільному коридорі, допомагають учням вести пошуково-дослідницьку роботу, щоб увіковічнити пам'ять про Героя.

Старшокласники, лідери учнівського самоврядування кладуть квіти до меморіальної дошки, до могили Антона Козачука. Щорічно 27 лютого – день пам'яті Антона Козачука, хвилина мовчання і спільна молитва біля меморіальної дошки на фасаді школи [7] (Додаток 8).

Усе життя Антона Козачука пронизане любов'ю. Досліджуючи сторінки його короткого життя, можна стверджувати, що життєвим кредом Героя були слова Григорія Сковороди: «Любов виникає з любові; коли хочу, щоб мене любили, я сам перший люблю»

Антон Козачук – це наша гордість, приклад безстрашної мужності та жертвовної любові.

Доки ми живі – житиме пам'ять про наших Героїв. Пам'ятаймо ціну, якою здобувається незалежність України. Будьмо вдячні тим, хто тримає небо над Україною. Зберігаймо спогади для майбутніх поколінь. Бережімо любов до Батьківщини, до рідної землі, до її Героїв!

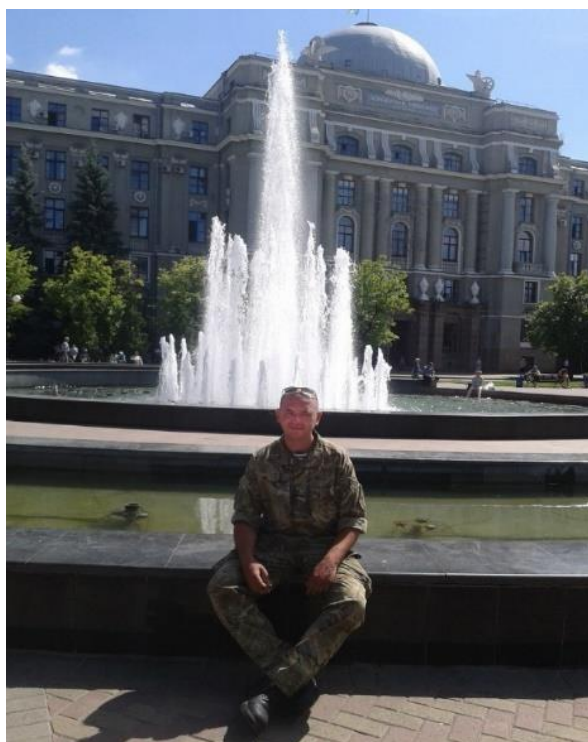
Список використаних джерел

1. Інтернет-сайт: Український меморіал
<https://ukraine-memorial.org/ua/biography/kozachuk-anton-anatoliyovich/>
2. Газета Голос з-над Бугу.
3. Інтернет-сайт: Книга пам'яті полеглих за Україну <https://memorybook.org.ua/14/kozachuk.htm>
4. Інтернет-сайт: Сокаль і Сокальщина
http://www.sokal.lviv.ua/novyny-new___4061.html
5. Інтернет-сайт: Голос Сокальщини
<https://golossokal.com.ua/ato/pedagogi-uchashhiesya-shkoly-organizovali-vecher-p.html>
6. Інтернет-сайт: Голос з-над Бугу
<https://golosznadbugu.com/vijsko/27-lyutoho-na-fasadi-sokalskoji-shkoly-5-vidkryto-memorialnu-doshku-antonu-kozachuku.html>
7. Сторінка школи
<https://www.facebook.com/profile/100015891900794/search/?q=%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BD%20%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%87%D1%83%D0%BA>

Додаток 1

Додаток 2

Додаток 3

Додаток 4

Додаток 5

Додаток 6

Пам'яті Антона Козачука

«Чому сумні в солдата очі...?»
 Чому сумні в солдата очі,
 І по щоці скупа скотилася сльоза,
 Чому в кулак стиснулися долоні,
 І по руці тверда висмикує жила...

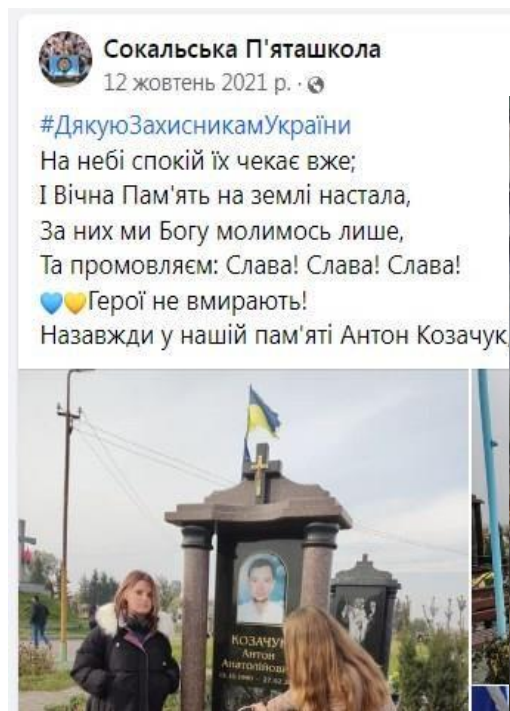
Був ясний день, погожа днина,
 А поруч рідні побратими,
 З якими в бій, хоч на війну
 Не лячно було і йому.
 Вони разом пройшли чимало,
 Життя військове гартувало:
 Навчило плечі підставляти і
 кусень хліба відламати .

Гуртом підвелись – в бій наказ –

Вони разом у перший ряд ,
 Одна мета і ціль одна :
 Аби ворожа не ступила тут нога.
 І затягнуло синє небо,
 І зашуміло кулі свист,
 І потемніло все навколо.
 Лиш чорні ворони звелись,
 Розвіяв вітер сивий дим:
 Земля горить, на ній стоїть
 Один, мов кам'яний, солдат,
 А у ногах і друг, і брат....
 Чому сумні в солдата очі...?

Софія Забитівська

КОЛЯДА РОМАН ЗІНОВІЙОВИЧ

(21.11.1982 – 01.12.2022)

Матеріал підготували: Інна Баджай, Вікторія Галишин, Дарина Корницька, Давид Лучанінов, Олеся Красько, Уляна Яців, учні Забузької ЗШ I-III ст.

Керівники: Мар'яна Шнайдер, вчитель початкових класів, Марія Васько, асистент вчителя, Забузької ЗШ I-III ст.

Уродженець міста Червонограда, почесний громадянин міста, активний учасник акції «Україна без Кучми», Помаранчевої революції та Революції Гідності, люблячий син, брат, друг та вірний побратим.

Роман був справедливим, безстрашним, позитивним і, що найважливіше, дуже розумним. Навчався в гімназії №4 м. Червонограда, любив читати, але найбільше його цікавила хімія. Зі слів класного керівника та вчителя хімії Віри Гути: «Рома був дуже оптимістичним, комунікабельним та товариським. Дуже полюблив вибухонебезпечні прилади та проводити експерименти! Усміхнений та щирий, саме таким я його і запам'ятала».[1]

У період з 2000 по 2005 рік навчався в Національному університеті «Львівська політехніка» за спеціальністю «Хімічна технологія тугоплавких неметалевих і силікатних матеріалів», здобув кваліфікацію магістра з хімічної технології та інженерії.

Із 2007 по 2010 рік працював заступником головного технолога ЗАТ «Бахчисарайський комбінат «Будіндустрія», АРК Крим. Його колеги згадують Романа, як спокійного, впевненого та цілеспрямованого професіонала, який був відданий своїй справі, готовий завжди допомогти, вислухати та порадити.

У вільний час займався боротьбою, а саме джіу-джитсу, займав призові місця на різних конкурсах та міжнародних змаганнях.[2]

З 2010 по 2014 рік проживав і працював в м. Києві. Брав активну участь в революції Гідності.

У 2014 та 2015 роках Роман – сапер-розвідник в складі 54/131 окремого розвідувального батальйону, старший солдат, прийняв рішення стати на захист України. Нагороджений «Хрестом розвідника», медаллю «За жертвовність і любов до України», відзначений подякою і грамотою командування.

У серпні прийняв присягу та вирушив на війну. Демобілізувався в кінці 2015 року. Мама

Романа розповідала, що повернувся він зовсім іншою людиною: «Напевне два роки він не посміхався взагалі. Постійно замислений, не знаю, про що він думав і що його мучило. Коли йому телефонували, він казав одне слово «Сич» - то є його бойовий позивний».

Побратими Романа дивувались чому саме такий позивний. Адже сич – це невелика, розміром з галку, сова. Має компактне тіло і щільне оперення.[3] А Роман же навпаки – високий, кремезний, сильний хлопчина. Йому подобалась саме звучання, коротко та чітко – «Сич».

24 лютого 2022 року разом з побратимами добровільно став до лав 10 ОГШБ, 8 окремого гірсько-штурмового батальйону, роти вогневої підтримки, відокремленого підрозділу УНСО. Де й отримав звання молодший сержант.

Про таких людей як він говорять – герой та патріот. І ці слова не пусті. Адже мало хто готовий до останнього подиху відстоювати те, що він любить настільки сильно та віддано!

Загинув Роман на свої іменини: 1 грудня 2022 року в районі села Білогорівка, Бахмутського району, Донецької області. Похований в селі Опільсько, Червоноградського району, Львівської області.

За свою відвагу та відданість указом Президента України №318 від 06.06.2023 його нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

22 грудня 2022 року рішенням Червоноградської міської ради №1576 Роману присвоєне звання «Почесний громадянин Червоноградської міської територіальної громади».

Світла пам'ять і вічна шана Герою, який поклав своє життя за свободу і незалежність України. «Ніколи не забудемо, нізащо не пробачимо!»

Використані джерела

1. <https://www.facebook.com/photo/?fbid=484936453740357&set=a.430228885877781>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=XAOmMqdpXLM>
3. https://pernatidruzi.org.ua/sych_khatniy_athene_noctua.html

АНДРІЙ КОСТЕНЕЦЬКИЙ (20.11.1983 – 16.01.2015)

Матеріал підготували: Костюк Роман, Добраньський Денис, Крецул Віталій, учні 11 класу Ільковицького НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»
Керівник: Костюк Андрій Ярославович, вчитель історії, Захисту України

Дуже важко на душі, коли з телебачення чи інших ЗМІ ми дізнаємося про загиблих або поранених воїнів, які захищають рідну землю на Сході України.

Але людина не в змозі повністю відчувати весь той страшний біль, допоки він по-справжньому не торкнеться її громади, оточення, земляків, друзів,

родичів. І ось цей біль, страшний і пекучий, торкнувся своєю рукою і нашої сільської ради-села Свитазів Сокальського району Львівської області.

...16 січня 2015 року на бойовому посту поблизу села Мар'їнка Донецької області трагічно загинув Андрій Костенецький. Він був військовослужбовцем відділення логістики оперативно-бойової прикордонної комендатури Кінологічного навчального центру Західного регіонального управління державної прикордонної служби України. 18 січня, на Святий вечір, жителі Свитазева та довколишніх сіл пережили усі страждання і біль, котрі відчуває вся Україна на своїх грудях. Андрій повернувся додому, але не з синівськими обіймами, якими вже ніколи не притулить до грудей маму, стареньких бабусь, родичів, друзів...

Народився майбутній Герой України 20 листопада 1983р. у мальовничому селі Свитазів. Його батьки – Костенецький Ігор Васильович і Костенецька Надія Степанівна.

Ігор Васильович походив з інтелігентної родини вчителів, його батько, Костенецький Василь Максимович, – директор Ільковицької школи, мати, Євгенія Степанівна, – вчитель початкових класів цієї ж школи. Їхня сім'я була доброю, з високими моральними цінностями і вважалася взірцем для наслідування. Працював Ігор Васильович інструктором з виробничого навчання в Ільковицькій школі.

Мати – Надія Степанівна – родом зі Свитазева. Її родина відзначалася працьовитістю, охайністю, добротою і працелюбністю. Сама вона трудилася на заводі хімічного волокна лаборантом.

Коли у молодого подружжя народився спадкоємець роду, радості не було меж. Виростав маленький Андрійко добрим, щирим, ввічливим, працьовитим і завзятим хлопчиком. Мама ласкаво називала свого синочка «снігурем», бо у нього завжди були червоні щічки (будучи дорослим, Андрій ніяковів і навіть ображався через це). Дуже любив проводити час з татом і дідусем на природі. А особливо подобалося йому ходити на рибалку і їздити кінями. Із самого дитинства був допитливою і цікавою дитиною. Оксана Степанівна Криштоф, вихователь дитячого садка, яка і сьогодні працює на цій посаді в дошкільному підрозділі Ільковицького НВК, згадує: «Пам'ятаю його маленьким білоголовим хлопчиком, який прийшов в садочок з мамою. Ріс Андрій веселим, життєрадісним хлопчиком, огорнутий любов'ю мами й тата, бабусь, а особливо був гордістю дідуса. В садочку дружив з усіма хлопчиками і дівчатками. Був розумним і допитливим, радо брав участь у дитячих святах, любив грати веселі ігри. З цікавістю слухав розповіді про нашу українську природу».

Батьки дуже пишалися своїм сином і покладали на нього великі надії. Але, на жаль, народна мудрість говорить: «Немає щастя, без нещастя». Коли Андрію було п'ять з половиною років, трагічно загинув його тато. Сім'я з великим болем перенесла цю втрату. Хлопець залишився напівсиротою і дуже сумував за татусем, якого любив понад усе. Опікою для нього залишилися мама і бабусі. Але час спливав, Андрійко підростав, закінчив дитячий садок і став школярем.

Першою вчителькою у нього була Басалик Марія Григорівна. Мені вдалося поспілкуватися з нею, і ось що вона згадала про свого учня: «Тяжко мене вразила звістка про те, що загинув Андрій. Відразу хлинули сльози, а думки полинули у минуле, у шкільні роки. Я пам'ятаю Андрія здібним, старанним учнем. Він був завжди врівноваженим і спокійним, вмів чітко і послідовно висловлювати свої думки. Мав багато друзів, адже відзначався добротою, щирістю, товариськістю, комунікабельністю. Завжди добросовісно виконував дані йому доручення, любив займатися спортом, неодноразово брав участь у спортивних змаганнях. Був активним учасником позакласних та позашкільних заходів. Кожен день, заходячи у школу і звертаючи погляд на портрет Андрія, який розміщений при вході, я переконуюсь, що пам'ять

про нього житиме вічно у серцях рідних, знайомих, однокласників, як свічка, що не згасає перед його світлиною, адже він віддав своє життя за усіх нас, щоб ми жили вільно у рідній країні».

...Ішов час, усе навколо змінювалося, рік за роком проходили веселі шкільні будні і ось Андрій – випускник Ільковицької школи. І сльози, і радість, і сум від прощання зі школою, учителями, класним керівником, друзями, однокласниками – усе це відчували випускники. Класний керівник Андрія Костенецького Петрига Катерина Іванівна у своїх спогадах згадує свого учня так: «Костенецький Андрій Ігорович, навчаючись в Ільковицькій середній школі, проявив себе старанним, чесним й принциповим учнем. Брав активну участь у позакласній роботі школи. Систематично відвідував навчальний заклад. Серед однокласників мав авторитет і повагу. Завжди спокійний, охайний і врівноважений. Відзначався доброю пам'яттю. Найбільше любив історію, українську мову, природу та географію. Учень настільки добре їх знав, що у деяких питаннях дискутував з учителями. Він не боявся висловити свою думку, умів робити це дотепно й толерантно. Перед від'їздом у зону АТО я з ним зустрічалася. Ми довго розмовляли. Він розповідав про своє особисте життя, про поїздку на Схід. Усміхаючись, казав, що у нього все ще попереду. По його очах і розмові я вірила, що він був щирим патріотом».

Не можна також не згадати вчителя української мови та літератури Штикало Ірини Степанівни. З перших років навчання Андрію подобалися ці предмети, до них він завжди проявляв цікавість і патріотичне ставлення. Ірина Степанівна у нашій з нею розмові пригадує: «Андрій з-поміж однокласників вирізнявся врівноваженістю, обдуманістю вчинків. Напевно, ці риси характеру він успадкував від своєї бабусі Євгенії Степанівни. Я це можу стверджувати тому, що мала щастя бути її ученицею, адже саме Євгенія Степанівна - моя перша вчителька. Будучи учнем, Андрій завжди зосереджено вислуховував учителя, відповіді своїх однокласників. Пригадую, що на уроках аналізу художніх творів, прослухавши сказане у класі, він висловлював надзвичайно глибокі думки з приводу порушених проблем. Уже тоді була помітна його тверда громадянська позиція, ставлення до життя, до близьких, рідних і просто знайомих йому людей».

У моїх спогадах Андрій постає спокійним, замисленим хлопчиком, який завжди був готовий прийти на допомогу своїм друзям, однокласникам. Пам'ятаю урок, коли ми обговорювали улюблені твори художньої літератури. Андрій розповідав про те, що найбільше любить читати про дружбу, взаємодопомогу, адже у житті людині без цього дуже важко, майже неможливо, тоді він наголосив на тому, що ніколи б не зрадив товариша. Безсумнівно, тоді всі йому повірили, бо знали його як товариського однокласника. Але ніхто навіть подумати не міг, що прийде такий час, коли його слова стануть реальністю, що, справді, сказане тоді на уроці, здійсниться і Андрій не тільки на словах, а й на ділі доведе свою вірність друзям, рідним, родині, народу і всій Україні. Таким він і залишиться у нашій пам'яті, в наших серцях назавжди».

Досліджуючи шкільні роки також не можу оминати друзів і однокласників Андрія. З їхніх слів дізнаємося, що він відзначався надзвичайною щирістю у дружбі, чесністю, доброзичливістю і людяністю. Ось яким пам'ятають його однокласники.

Галина Гаврилук: «Андрій був спокійним, врівноваженим хлопцем. Сказати, що був відвертим не можу. Скоріше був стриманим у своїх почуттях, ніколи не виносив їх на загальне обговорення. Можливо тому, що рано втратив батька, був напівсиротою і це, мабуть, вплинуло на його характер. Але ніколи нікого не ображав, ніколи я не чула від нього лайливих слів. Він не ховався за чуже плече, не нарікав на те, що випало на долю захищати рідну землю в той час, коли всі однокласники були вдома, зігріті домашнім теплом. На морозі і холоді

проходили воєнні будні під прицілом ворожого снайпера, від кулі якого й загинув. Пам'ять про нього буде жити в наших серцях. Герої не вмирають!»

Степан Рудик: «Андрій Костенецький завжди був надійним і чуйним другом. Ніколи він не підводив однокласників, ніколи не вдавався до суперечок, а навпаки згладжував усі конфлікти. Не ображав учителів, ставився з повагою до старших. Був вихованим і культурним хлопцем, завжди заступався за друзів. Він запам'ятається як вірний товариш і надійний друг».

Найкращий друг і сусід Андрія Тарас Келба, важко переживаючи загибель товариша, у нашій з ним розмові зазначив: «Мені не віриться, що Андрія вже немає серед нас. Здавалося, що ще все життя попереду, аж враз обірвалася його життєва струна. Він був дуже товариською людиною, безвідмовною, коли треба було допомогти, завжди був першим».

Після закінчення школи Андрій навчався у Сокальському профтехучилищі, оволодівав професію кухаря. Там себе проявив старанним студентом та добрим другом. У 2002 році служив в армії, виконуючи свій громадянський обов'язок. На службі відзначався своєю відповідальністю, мужністю, товариством, умінням знаходити спільну мову і прагненням захищати свою Батьківщину. Бабуся, Євгенія Степанівна, згадувала, як Андрій часто повторював, що завжди буде вірним і відданим народу України, сумлінно і чесно виконуватиме свій військовий обов'язок, ну і, звичайно, ніколи не зрадить український народ. Нікому тоді й на думку не спало, що слова Андрія у часи служби в армії стануть пророчими у його житті... Повернувшись з армії, він влаштувався на меблеву фабрику «Летро», де відзначився як цінний працівник, відповідальна і сумлінна людина.

26 серпня 2014 року Андрій Костенецький був призваний на військову службу за мобілізацією Сокальсько-Червоноградським ОРВК. Коли прийшла повістка, як згадує мама, Андрій зразу казав, що не буде «ховатися по куцах», а піде захищати свою землю, свій народ, національні ідеї та відвойовувати цілісність своєї держави. З 26 серпня по 22 вересня проходив військову підготовку в навчальному центрі у м. Великі Мости. Після цього Андрій потрапив в зону АТО... Побував у Первомайську, Кураховому, Водяному, Мар'їнці. Там, на Сході України, наш герой став надійним другом, який завжди був готовий підставити своє плече заради побратимів і зрештою заради УКРАЇНИ. З важким серцем і сльозами на очах мама Надія Степанівна розповідала, що 29 грудня 2014 року її син востаннє повернувся додому живим... За ці 10 днів відпустки Андрій найбільше хотів побути наодинці з своєю родиною, у тиші і спокої, чого так бракувало далеко від домівки. Він не дуже хотів розповідати про ті події, які йому довелося пережити, щоб не засмучувати маму і стареньких бабусь, із фронту згадував тільки друзів, розповідав веселі випадки, які з ними траплялися, показував фото, які, на жаль, не збереглися. Під час відпустки до нього завітав учасник бойових дій в АТО Степан Михайлович Баран. Вони довго розмовляли, але мати пригадує, що хлопці не хотіли, щоб вона слухала їхню бесіду, мабуть, щоб не ярити їй душу невеселими розповідями. Також заходила сусідка, тоді ще учениця 6 класу Тетяна Солтишик, яка подарувала йому оберег, виготовлений своїми руками із синьо-жовтих стрічок. Ще перед від'їздом Андрія відвідала односельчанка Ганна Степанівна Боршош, яка підтримала його духовно і матеріально, а також передала солодоші для наших захисників на Схід. Після таких теплих зустрічей Андрій зрозумів, що він не даремно ризикує своїм життям, і з піднесеним бойовим духом готувався до від'їзду. І ось 12 січня 2015 року Андрій Костенецький, попри всі вмовляння матері, знову вирушив у зону бойових дій. Приїхавши на місце, він зателефонував мамі, заспокоюючи її, що все добре. 16 січня біля одинадцятої години ранку Надія Степанівна вже востаннє почула голос свого сина, він ще бадьоро цікавився їхніми справами, розпитував, що нового в селі, передавав усім привіт...

І вже 17 січня як грім з ясного неба у село Свитазів прийшла тяжка звістка про трагічну загибель Андрія. Від початку села Ільковичі аж до рідного села обабіч дороги в сумному очікуванні люди зустрічали героя, який загинув в зоні Антитерористичної операції. Усі присутні тримали лампадки, квіти, синьо-жовті стяги з траурними стрічками і під вигуки «Герої не вмирають!» востаннє провели його до рідної домівки.

... До будинку, де колись жив Андрій, не зважаючи на погану погоду і велике свято Водохреща, зійшлося багато люду, односельці, однокласники, представники духовенства, влади, громадських організацій міста Сокаля, щоб віддати вже останню честь Герою. Він віддав свою душу, своє життя за нас з вами, за мир і спокій на нашій землі.

Боже, ти добрий і справедливий, і кара ворога не мине. Боже, просимо тебе, охорони цвіт нашої нації, не дай московському чоботу плюндрувати українські землі.

А ми пам'ятаймо всіх: живих і тих, хто вже не з нами- солдатів і активістів, лікарів і волонтерів. Вони боролися за наше мирне життя. Не забуваймо про це. Закарбуймо їхні імена у Пам'ять Вічності.

Додатки

- У дитячому садочку

- Під час навчання в школі

- Під час навчання в Сокальському ліцеї

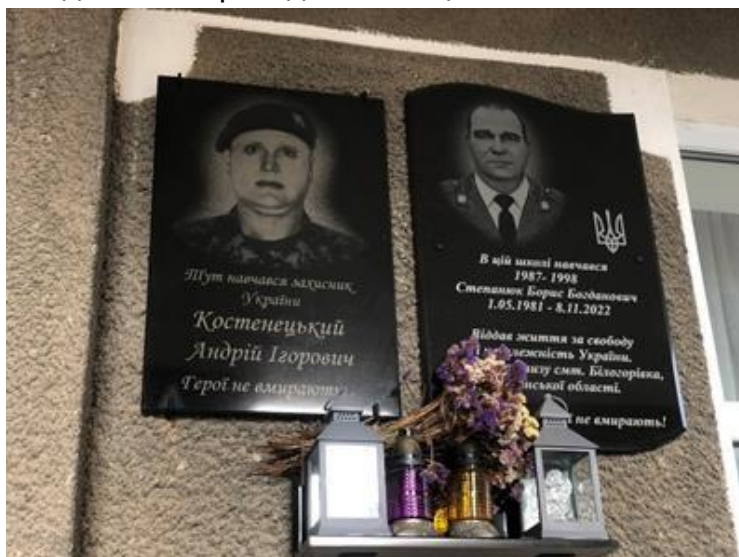
- Під час служби в армії

- Андрій з мамою

- Відкриття меморіальної дошки на фасаді Ільковицького НВК

8. Меморіальні дошки Героїв-випускників на фасаді школи

- Біля могили Андрія Костенецького

II. ПОЕЗІЯ, ПРИСВЯЧЕНА АНДРІЮ КОСТЕНЕЦЬКОМУ

ПРОЩАЛЬНЕ СЛОВО.

Костенецькому Андрію від однокласників.

Однокласнику, друже, Андрію.
Слово щире у вічність несем,
Відчуваєм велику провину,
Що на білому світі живем.
Що за всіх нас, за друзів й Вітчизну,-
Найдорожчим – життям заплатив,-
Залишивши згорьовану неньку:
Життя чашу так рано ти спив.
Відчуваєм велику провину,
Бо спиваєм досвітню росу.
І розкажем і доньці, і сину:
Ти загинув за волю святу.
Кожна пташка гніздо хоче звити.
Кожна мріє про волю, про те
Ми собі не могли уявити :

Що злий путін війною піде.
...Молодий, вольовий і красивий
Ти ще досвіду зовсім не мав ,
І засіять зерном життя-ниву
Тобі ворог жорстокий не дав.
На частинки серця наші краються.
Що ж поробиш? Це воля Отця.
Це не правда, що пам'ять стирається.
Вона вічна – допоки життя.
Вона вічна у серці, у думі.
В рідній школі карбується тут.
Щоб зустрічав ти нові покоління,
Научав як людиною буть.
20.11.2015

Присвячується матері Костенецького Андрія, який загинув на сході України під час АТО
16. 0 1.2015р.жителя с.Свитазів.

Як гідно він проніс свій хрест!
І це не неньчин є протест,
Що серце вирвала б з грудей,
Лиш син щоб жив, ростив дітей.
...Спинився час, і світ погас,
І мліє мати... і не раз.
І бачить сина. Він живий.
Та лиш чомусь – сумний, сумний.
«Не плач, рідненька, не тужи,-
Лише прошу – мені прости:
У світі зла і суєти
Тебе залишив назавжди.
Та знаю: Боже я дитя,-
Від смерті – перейду в життя.

За п'ядь української землі
Поліг я з ворогом в борні.
І не шкодую ні на мить –
Нехай Україна моя спить.
Й в обіймах неньчиних – дитя.
За них віддав своє життя.
...Небес Пречиста височінь!
Споглянь! Нас тлумлять без причин.
Мовчать святі. Гинуть сини.
А може... плачуть теж вони.

*Ольга Гаврилук, випускниця Ільковицької
школи, місцева поетеса із с.Свитазів*

ТОЙ, КОГО НІКОЛИ НЕ ЗАБУДЕМО: АНДРІЙ КОСТЕНЕЦЬКИЙ (20.11. 1983 – 16.01.2015)

Матеріал підготувала:

Шульган Аліна, учениця Сокальського ліцею № 3

*Керівник: Корицька Наталія Віталіївна, вчитель
правознавства КЗ «Сокальська Мала академія наук
імені Ігоря Богачевського»*

З 2014 року Україна бере участь національно-визвольній війні проти російського ворога. Втрати, які несе Україна у цій кривавій битві, неможливо виміряти матеріально. Адже важко втрачати майно, домівку, землю, проте нестерпно боляче та жахливо втрачати людей. Захисники та захисниці боронять нашу землю, сім'ї, Батьківщину. Це Герої, подвиг яких не ніколи забудуть майбутні покоління. Одним із тих, хто віддано служив нашій

Батьківщині, є вірний син свого народу, борець за справедливість - Костенецький Андрій Ігорович.

Народився Андрій Костенецький 20 листопада 1983 року у селі Свитазів. Його батьки: Костенецький Ігор Васильович і Костинецька Надія Степанівна. Мати Андрія родом із села Свитазів, із працюючої родини. Надія Степанівна працювала на заводі хімічного волокна. Його батько походив із родини вчителів. Працював Ігор Васильович інструктором виробничого навчання в Ільковицькій школі. Зростав Андрій вихованим, добрим, ввічливим, працюючим, завзятим хлопчиком. Мама полюбляла ласкаво називати Андрія снігурем, бо у нього завжди були червоні щічки. Андрій ріс допитливою і цікавою дитиною. Дуже любив ходити з татом на роботу, бо хлопця приваблювали трактори, він завжди заворожено дивився як батько навчає учнів їзди. Андрій також полюбляв проводити час на природі. Коли Андрію виповнилося п'ять з половиною років трагічно загинув його тато. Хлопець залишився напівсиротою і дуже сумував за своїм батьком, якого понад усе любив. Опікою для нього залишилися мама і бабуся.

Швидко промайнули безтурботні дні дитинства в дитячому садку, де Андрійко показав себе допитливою та товариською дитиною. Після садочку Андрій пішов у 1 клас, де першою вчителькою хлопця була Басалик Марія Григорівна. Марія Григорівна згадує, що Андрій був здібним та старанним учнем. Завжди врівноваженим і спокійним, вмів чітко і послідовно висловлювати свою думку. Мав багато друзів, адже відзначався добротою, щирістю, товариськістю, комунікабельністю. Завжди добросовісно виконував усі доручення, любив займатись спортом, неодноразово брав участь у спортивних змаганнях. Був активним учасником позакласних і позашкільних заходів.

Улюбленим заняттям Андрія була рибалка, любов до якої з малечку привив його батько, Ігор Васильович. Саме це зблизило і здружило Андрія з його найкращим другом і сусідом Тарасом Келбою. Тарас Келба в спогадах говорить, що Андрій був дуже товариською людиною, безвідмовною, коли треба була допомогти, завжди був першим. У старших класах класним керівником Андрія Констинецького була Петрига Катерина Іванівна, яка згадує свого учня як старанну, чесну і принципову людину. Добрим наставником і порадиником для Андрія була його бабуся Костинецька Євгенія Степанівна, яку він дуже любив і поважав. Саме вона вчила його чесності, привітності, працюючості. Виховувала його вірним і відданим народом України, привила любов до рідної землі. Після закінчення школи Андрій навчався в

Сокальському професійному ліцеї, де освоював професію кухаря. Там він проявив себе старанним студентом та добрим другом.

У 2002 році Андрій був призваний на службу в армію, де відзначався своєю відповідальністю, мужністю. Бабуся Євгенія Костеницька згадувала як Андрій часто повторював, що сумлінно і чесно виконуватиме свій військовий обов'язок і ніколи не зрадить український народ. Повернувшись з армії, Андрій Костенецький влаштувався на меблеву фабрику «Летро», де відзначився як цінний працівник, сумлінна і відповідальна людина.

26 серпня 2014 року Андрій Костенецький був призваний на військову службу за мобілізацією Сокальсько – Червоноградським ОРВК. Зі спогадів матері, коли прийшла повістка, Андрій зразу сказав, що не буде «ховатись по куцах», а піде захищати свою землю, свій народ, національні ідеї та відвойовувати цілісність своєї держави. З 26 серпня по 22 вересня проходив військову підготовку в навчальному центрі у місті Великі Мости. Після цього Андрій потрапив в зону АТО. Андрій Костенецький був військовослужбовцем відділення логістики оперативно-бойової прикордонної комендатури Кінологічного навчального центру Західного регіонального управління Державної прикордонної служби України. Побував у Первомайську, Раховому, Водяному, Мар'їнці. Став надійним другом, який завжди був готовий підставити своє плече заради побратимів. Разом з Андрієм військову службу на блокпостах у Донецькій області несли інші військовослужбовці з Сокальщини. Серед них і Угнівський міський голова Михайло Осміловський, котрий зі сльозами на очах розповідав, що Андрій був побратимом з великої літери. Надійний, завжди готовий допомогти, який боровся за свободу і незалежність Батьківщини до останнього подиху.

Зі сльозами на очах мама Надія Степанівна розповідає, що 29 грудня 2014 року її син Андрій в останнє повернувся додому живим. За 10 днів відпустки Андрій хотів побути з своєю родиною. Він мало розповідав про ті події, які йому довелось пережити. Аби не засмучувати маму і стареньких бабусь. Із фронту згадував друзів, веселі випадки, які з ним траплялись. Розповідав про свого нового пернатого друга – майже ручну ворону, яку хлопці підгодовували. Птах настільки звик до людей, що навідувався до них на обід майже кожного дня. Під час відпустки до Андрія завітав учасник бойових дій Степан Михайлович Баран. Заходила сусідка, учениця 6 класу Тетяна Солтишик, яка подарувала Андрію оберег, виготовлений своїми руками. Перед від'їздом Андрія відвідала односельчанка Ганна Степанівна Боршош, яка підтримала його духовно і матеріально, а також передала солодоці для наших захисників на Схід. Також гостинці для наших захисників передав Степан Шведик. Після таких теплих зустрічей Андрій зрозумів, що він не даремно ризикує своїм життям, із піднесеним бойовим духом готувався до від'їзду. Попри усі вмовляння матері, Андрій жодної хвилини не допускав думки аби залишитись дома.

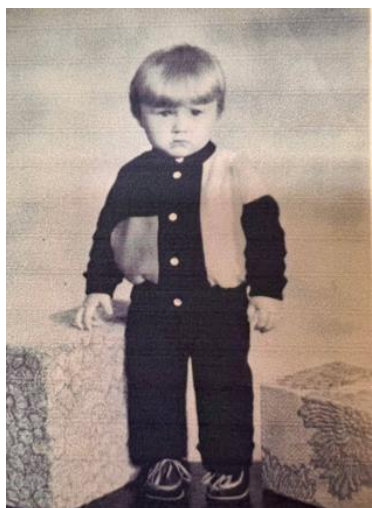
Андрій будував плани на майбутнє. Мріяв після закінчення військової служби завести собі нового чотирилапого друга, так як з дитинства любив собак. Свого улюбленця Тузіка він брав з собою усюди: на рибалку, по гриби в ліс. Мріяв придбати скутер, повернутись на роботу, аби мати змогу допомагати матері.

12 січня 2015 року Андрій Костенецький знову вирушив у зону бойових дій. Приїхавши на місце, він зателефонував мамі, заспокоюючи її, що все добре. 16 січня 2015 року біля 11 години ранку Надія Степанівна вже востаннє почула голос свого сина. Він ще бадьоро запитував про їхні справи, цікавився що нового в селі, передав усім привіт. 17 січня 2015 року несподівано для всіх у село Свитазів прийшла жахлива звістка про трагічну загибель Андрія. Мати до останнього не вірила, що це трапилось з її сином. На превеликий жаль, остання надія

матері розтанула, коли її Андрійко повернувся до рідного села у труні. Розтанули всі мрії матері одружити свого Андрійка, дочекатись онуків.

18 січня усі небайдужі вийшли, аби в останнє зустріти Героя України, в останнє провести його до батьківської хати. Прощались з Андрієм в день Водохреща. Незважаючи на холодний, святковий день батьківське подвір'я не змогло вмістити всіх тих, хто прийшов попрощатись і відати шану герою. Односельчани, однокласники, представники духовенства, влади, громадських організацій і всі небайдужі люди, провели загиблого воїна в останню путь під вигуки «Герої не вмирають!». На честь пам'яті Героя Андрія Костенецького 20 листопада 2016 року його однокласники, побратими по службі відкрили меморіальну дошку, яку розмістили на будівлі Ільковицького НВК. Саме в цей день він би відзначив 33-річчя з дня народження.

Доля Андрія Костенецького – це доля багатьох молодих хлопців, які загинули, захищаючи свою Батьківщину, захищаючи нас з вами, українців. Прості українські хлопці, які були далекі від думок, що їм теж, як дідам прийдеться брати в руки зброю. Андрій Костенецький був і залишиться у серцях мільйонів українців справжнім сином свого народу, патріотом, який у важкий для своєї країни час, не роздумуючи і усвідомлюючи відповідальність перед Батьківщиною і родиною, віддав своє молоде життя за єдину та незалежну українську державу. Пам'ять про Героя буде вічно жити в наших серцях.

КОШМАЛ СЕРГІЙ СТАНІСЛАВОВИЧ

Псевдо «Якудза»

(14.01.1989 – 16.06. 2016)

Матеріал підготував: Бубела Юліан, учень 11-А класу Сокальської ЗШ I-III ступенів №2

Керівник: Мигасюк Галина Мирославівна, заступник директора Сокальської ЗШ I-III ст. №2

Мамо, пробач, не послухав рідненьку,
 Пішов на війну, у лихий для нас час,
 Не слухав тебе, бо любив свою неньку,
 Вона, Україна, - Батьківщина для нас!
 Не чую тепер, як твій голос лунає,
 Не бачу тепер я усмішку твою,
 Дитина маленька без мене зростає,
 Її із небес до безтями люблю.

Люблю я й тебе, люблю рідну дружину,

І вірю, що ви - то є щастя моє!
 Не плачте за мною, я вас благаю,
 Уже не змінити минуле своє...
 Живіть ви щасливо, мене пам'ятайте,
 Я жити хотів іще довгі літа,
 Любіть Україну, прошу, не здавайтесь:
 Це наша земля, наша рідна земля!

З безмежною вдячністю, теплотою, ніжністю, гордістю та натхненням пишу цю роботу. Я вважаю, що про справжніх Героїв України мають знати не тільки сучасники, а й майбутні

покоління. Ще маленьким я дізнався про події, які розпочалися з Євромайдану та сколихнули всю Україну. Ось уже 9 років моє юне серце болить і плаче разом з усією Україною. Я навіть не міг подумати, що буде така страшна війна! Що слухатиму розповіді про цей жах: як гинуть молоді хлопці, дівчата, прості українці. Зовсім юні, мужні й сивочолі. Війна не вибирає... Усім, хто вдень і вночі, у дощ і сніг, у сонячну погоду захищає нашу Батьківщину, береже наш спокій, сон і життя, бореться за нашу свободу, в окопах, на блокпостах - моя душа поруч, кожна думка, молитва за Вас.

Повертайтеся, повертайтеся додому живими! Нехай Ваше гаряче серце, світлий розум та міцні руки бережуть Україну! Кріпіться! Тримайтеся! Ми, учні, разом з Вами! Готові підтримати Вас, віримо у Вашу силу духу, бо то є справжня сила. Вороги ще схиляться перед нашим народом і будуть просити пощади. А Україна розквітне, стане сильною, багатою і щасливою. І ПАМ'ЯТЬ про ГЕРОЇВ буде жити! У віршах, у піснях, у меморіалах, у пошукових працях, у Книгах пам'яті, у наших СЕРЦЯХ!

Народився 14 січня 1989 року в с. Халимонове Бахмацького району Чернігівської області. У 1995 розпочав навчання в Халимонівській ЗОШ I-III ступенів. З 3-го до 11-го класу навчався у Бахмацькій ЗОШ I-III ст. № 5, яку закінчив у 2006 році. Закінчив Бахмацьку районну школу мистецтв ім. Андрія Розумовського за класом фортепіано.

Потім працював різноробочим у місті Київ. Творчий, працьовитий, креативний. Багато над собою працював, навчався. Був майстром татуювання.

З вересня 2014 року мобілізований до лав Збройних Сил України, проходив службу у 13-у батальйоні територіальної оборони.

У квітні 2016 року пішов на військову службу за контрактом та служив розвідником-кулеметником у 58-ій окремій механізованій бригаді (м. Суми / Конотоп / Глухів). Молодший сержант, за час проходження служби зарекомендував себе з позитивної сторони. Володів високим рівнем професійної підготовки. Працював над підвищенням своїх теоретичних знань та практичних навичок. Був стриманий у спілкуванні, тактовний, ввічливий, мав заслужений авторитет серед колег по службі.

16 червня 2016 року близько 7.20 год. під час ведення розвідки на спостережному посту поблизу міста Авдіївка Донецької області загинув від кулі снайпера у бою з диверсійно-розвідувальною групою ворога.

Похований 18 червня 2016 року на своїй малій батьківщині, у селі Халимонове Бахмацького району. Без Сергія залишилися дружина та син Святослав, якому на той час було всього 4 роки.

Указом Президента України № 330/2016 від 11 серпня 2016 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі» нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

4 вересня 2016 року в м. Бахмач відкрито меморіальну дошку на вулиці Урожайна біля будинку, де Сергій прожив свої шкільні роки, навчаючись в Бахмацькій ЗОШ I-III ст. № 5.

Від вересня 2016 року в Бахмачі існує вулиця Сергія Кошмала.

13 жовтня 2016 року, у переддень Дня захисника України, на фасаді Бахмацької ЗОШ I-III ступенів № 5 відбулося відкриття меморіальної дошки загиблого учаснику АТО Сергію Кошмалу. Участь у заході взяли рідні та близькі Героя, учасники АТО, представники влади, учнівської молоді та громадськості. Відкрили дошку голова Бахмацької РДА Віктор Міщук та директор школи Ірина Оніщенко. Присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблого земляка та всіх військовослужбовців, загиблих у боротьбі за незалежність і територіальну

цілісність України. Звертаючись до учасників зібрання, Віктор Міщук у своєму виступі подякував рідним загиблого, які виховали Сергія справжнім Героєм.

«Вдивляючись в обличчя загиблого Героя, ми усвідомлюємо, що Україна втратила одного з наймолодших, найкращих, найсміливіших, найдостойніших синів», – зазначив керівник району.

Під час заходу звучали спогади про Сергія Кошмала, діти читали вірші, виконали пісню «Чорні квіти» та запалили свічі пам'яті. Життя Сергія Кошмала завжди буде прикладом, і відкриття цієї меморіальної дошки ще раз підтверджує щире співчуття родині загиблого та велику подяку всім воїнам-героям за мужність та героїзм. А згодом, саме в День Незалежності України, у селі Халимонове відбулося встановлення пам'ятника Сергію Кошмалу. Ця подія була символічною, адже він боровся за цілісність та незалежність своєї країни та віддав за це своє молоде життя. Громада села, бойові побратими, керівництво району вшанували його пам'ять та пам'ять всіх справжніх патріотів, які стали до боротьби за вільну, демократичну Україну, віддавши найдорожче, що мали, – своє життя.

«Нехай наша пам'ять буде даниною тим, хто навечно пішов від нас, хто заради торжества справедливості пожертвував собою. Ми, українці – народ, який має древню історію, багату культуру і калинову мову, які треба захищати. Ми в боргу перед захисниками, які віддали своє життя. Їм потрібні як наші молитви, так і спільні дії сьогодні, щоб побудувати справедливе суспільство в європейській державі», – зазначив голова районної ради Віктор Міщук.

А що ж пов'язує Сергія Кошмала зі Сокалем?

Дружина та син Святослав. Найрідніші люди, щаслива родина. Як і в багатьох інших українців, у них були плани та мрії. Виховували доньку (від першого шлюбу дружини) та сина. Але страшна війна не дала здійснитися мріям Сергія. У 27 років перестало битися серце люблячого чоловіка, сина, батька, вірного громадянина української держави.

Теплими та болючими спогадами ділиться донька Вікторія Костюк: «Сергій був чудовим батьком, який дуже любив свого сина. Кожного дня у них із Святославом були нові пригоди, придумували нове хобі, щоб дитині було цікаво. Я думаю, що це були найкращі роки Святослава, хоча, на жаль, він мало з цього пам'ятає, тому що був ще зовсім маленьким. А ще можна сказати, що другим ім'ям Сергія можна вважати - Творчість. Він творив всюди і зі всього. Його малюнки можна було знайти і на звичайному папері, і на кусках тканини, і, навіть, на стінах квартири. Дуже любив історію і, хоча сам не був родом зі Сокаля, але міг розказати багато нового та неочікуваного про наше місто. Тому кожна прогулянка з ним перетворювалася на історичну екскурсію. Від цього, думаю, у нього з'явилося нове захоплення: таке, як розкопки. Сергій міг днями проводити пошуки і знаходити дуже цікаві артефакти, починаючи від стародавніх монет, закінчуючи нагрудними хрестиками чи іншими предметами часів першої чи другої світових воєн. Але все ж найбільшим захопленням його було мистецтво свободи та самовираження – тату. Сам, своїми умілими руками міг змайструвати тату-машинки для роботи, а також створював малюнки для тату. І став відомим тату-майстром. У багатьох людей зі Сокаля є татування саме під авторством Сергія Кошмала.

Він був завжди на позитиві. Навіть на передовій, у найгарячіших точках. Щоб піднімати бойовий дух собі та побратимам, кожного дня знімав відео про їхні важкі будні, але з веселим настроєм та гумором. В останній день свого життя він ще встиг зняти відео із жартівливим зверненням : «Хлопці, куди б вам не треба було піти, завжди ходіть удвох з другом, аби ви могли прикрити один одного», – і вже через декілька годин помирає від кулі

снайпера на руках у свого побратима. Спогади про нашого Сергія - лише найкращі та найщасливіші, хоча дуже болісні та сумні. Проте крізь сльози та сум нашу родину огортає гордість, що такий Герой, як він, був частинкою нашої сім'ї».

Ця кривава війна назавжди зостанеться у нашій пам'яті. Цю війну будуть пам'ятати віками, як не забудуть і її Героїв. Вічно житиме і пам'ять про Сергія Кошмала, Героя, який справді «душу й тіло положив за нашу свободу», віддав життя за кожного з нас.

Їх немає, їх більше нема!
Хоч всміхаються їхні портрети,
Хоч потроху минає зима,
І вже чути пташині сонети.
Їх немає. За що таким смерть?
За яку таку, Боже, провину?
Мить - і постріл... Думки шкереберть.
Мати кропить сльозами домовину.

Їх немає, а вдома їх ждуть
Наречені, кохані, дружини.
Ще не вмерли, і ось їх несуть
На руках у крові побратими.
Їх немає, немає, нема!
Лиш качатко пливе по Тисіні.
Кров героїв навіки свята!
Слава їм і усій Україні!

Список використаних джерел:

1. <https://memorybook.org.ua/14/koshmal.htm>
2. <https://cg.gov.ua/index.php?id=17669&tp=1>
3. <https://bhrr.gov.ua/news/item/2636-pamyati-sergiya-koshmala>
4. <http://pik.cn.ua/23910/vidkrito-memorialnu-doshku-na-chest-zagiblogo-geroya-sergiya-koshmala/>
5. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%>
6. https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0pgTRoFn8dbhoRrDyTV34238RdhTzw7JiW MuygiDJya8LfguU3TJZZ1A9Xz41xwDxl&id=159928380693834&sfnsn=mo

Додатки

1. Учасник АТО

2. Творча особистість. Майстер тату.

3. СИН.ДРУЖИНА.

4. МАМА

5. Місце поховання Героя

6. Книга Пам'яті полеглих за Україну

7. Стіна Пам'яті полеглих Захисників України

8. Відкриття пам'ятної дошки на фасаді школи

9. Відкриття пам'ятника Сергію Кошмалу

10. Нагороди

ЛАГНО РОМАН ІВАНОВИЧ **(19.07.1977 – 09.01. 2015)**

*Матеріал підготувала: Литвин Галина Богданівна, вчитель
Комарівської початкової школи (двоюрідна сестра Героя)*

Він любить Україну понад усе...

Прошло вже майже 9 років, та й сьогодні, не можемо без сліз згадувати про нашого Ромчика, мого двоюрідного брата – Романа Лагна. Завдяки таким як він, зараз твориться історія.

Народився 19 липня 1977 року в селі Волиця, та проживав в місті Сокаль разом із своєю сім'єю : мама Лагно(Варварич) Надія, батько Лагно Іван, сестра Оксана і брат Степан. З 1982 по 1994р. навчався в середній школі № 2 м. Сокаль. Після закінчення школи навчався в Червоноградському проф. училищі №52. 1995- 1996р. Проходив армійську службу в Чернігові. Після служби навчався в Дрогобицькому нафтовому технікумі і одночасно почав працювати слюсарем контрольно-вимірювальних приладів і автоматики (КВПіА) на газокompресорній станції Сокальського пром. майданчика Біберського лінійно-виробничого управління магістральних газопроводів. Був капітаном волейбольної команди «Львівтрансгазу».

Улюблений і найстарший онук свого дідуся - Варварича Романа Івановича, який, живучи у не менш складні часи, був великим патріотом своєї країни, учасником УПА, вчителем з великої літери. У родині, де ніколи не було чути російської мови, де часто лунали патріотичні пісні, виховувався маленький Ромчик.

Проживаючи в м. Сокалі, не втачав жодної нагоди, щоб приїхати до нас в село. Збирання грибів, ягід, риболовля в будь-яку пору року, приносили неабияке задоволення Ромчику.

Та, на жаль, дитинство пролетіло дуже швидко, розпочалось доросле життя зі своїми проблемами і клопотами.

Проте відповідальність за долю своєї країни змусила залишити своє буденне життя.

Тому з перших днів Революції Гідності перебував на Київському Майдані – десятник десятої Сокальської сотні Самооборони Майдану.

18 лютого брав участь у протистоянні з беркутівцями й тітушками, дістав поранення в область лівого ока. На щастя, око і зір лікарям вдалося врятувати. На реабілітацію поїхав до Польщі, завдяки меценатам з партії «Удар»

повернутися.

У квітні 2014р. пішов добровольцем в ряди сформованого резервного батальйону Національної гвардії. Згодом – батальйон оперативного призначення імені Героя України генерал-майора Сергія Кульчицького.

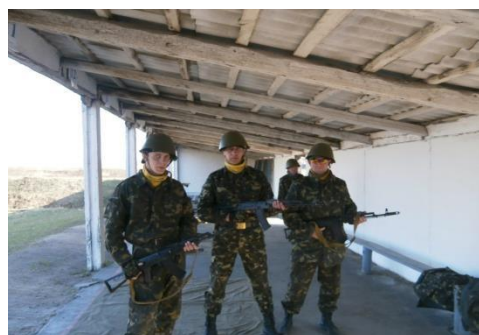
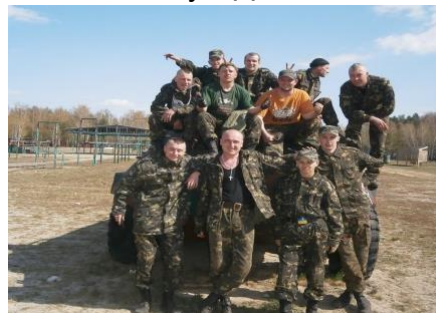
Навчання

проходив у с. Нові Петрівці.

«Миронівці» – саме так називали взвод, де служив Роман, бо командиром був Забарилло Мирон Степанович, з позивним «Батя». Підписав контракт.

З серпня 2014р. брав участь в антитерористичній операції на сході України, а саме у Слов'янську, Дебальцевому,

Станиці Луганській. Мав звання старшого солдата резерву, старшого кулеметника третього відділення другого взводу оперативного призначення батальйону імені Кульчицького.

Перед Новим роком був на ротації вдома. Відсвяткувавши Новий рік, знову потрібно було повертатися на позиції.

Мама на дорогу, як завжди, напекла улюблених паляниць, поцілувала і, коли двері зачинилися щось, ніби тьохнуло всередині, тоді вона ще не знала, що це було востаннє. Зібрали разом з побратимами речі, попрощалися з друзями, не розуміючи, що прощаються назавжди. Дорога була складною. Колона, в складі якої їхав наш Ромчик, попала в жахливе ДТП, загинули хлопці, та з ним все було гаразд.

9 січня 2015р. – день, який ми не забудемо ніколи. День, коли перестало битися серце дуже дорогої і рідної нам людини. Близько 12:30, під час виконання бойового завдання з патрулювання території в районі пішохідного переходу через річку Сіверський Донець на околиці селища Станиця Луганська, по вулиці 5-та Лінія, підрозділ батальйону НГУ потрапив у засідку, влаштовану незаконним збройним формуванням. Під час тригодинного бойового зіткнення, атаку вдалося відбити – на допомогу прийшли інші підрозділи НГУ та МВС і бронетехніка ЗСУ, але, на жаль, двоє загинуло і ще 14 бійців дістали поранення. Ромчик, прикриваючи

вогнем відхід побратимів, дістав тяжкі вогнепальні поранення, що були несумісні з життям. У тому ж бою загинув підполковник Роман Фурик.

Похований 13 січня на кладовищі міста Сокаль.

Наполовину сиротою залишився його одинадцятирічний син Олексій.

Вже після смерті Роман Лагно за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня

(25.03.2015, посмертно). Рішенням 38-ї сесії VI скликання Сокальської міської ради присвоєно звання «Почесний громадянин Сокаля» (30.01.2015).

В честь пам'яті про свого героя 1 вересня 2015р. на фасаді Сокальського НВК «ЗШ I-III ступенів № 2 – лицей» встановлено меморіальну дошку випускнику школи Роману Лагну. На відкритті ділилися спогадами вчителі, друзі, побратими з батальйону ім. Кульчицького. Спогадами про Романа Лагна поділився його побратим, випускник СШ №2, народний депутат України Михайло Бондар, котрий пліч-о-пліч з ним був на Майдані.

Класний керівник Ромчика, Нона Боднар, виступаючи, сказала:

«За четвертою партою сидів Роман Лагно тихий, спокійний, скромний, уважний хлопчина, ніхто ніколи про нього не сказав поганого слова, бо був він душею класу, душею всього нашого колективу. Тоді, розповідавши історію України, я і не уявляла, що більшовицький московський чобіт знову нападе на нашу Батьківщину і захоче відібрати нашу землю. І діти України, які зростали патріотами, взяли в руки зброю і стали на захист Батьківщини. Роман зупинив ворога ціною власного життя і не дав плюндрувати нашу Україну. Низький уклін мамі Надії, яка виховала такого сина патріота, який з перший днів Революції гідності був на Майдані, який воював у славному батальйоні Кульчицького. Роман показав гідний приклад синочкові Олексію».

10 вересня 2015 року на адміністративному будинку Сокальського пром. майданчика Біберського ЛВУМГ у с. Волиця встановлено меморіальну дошку загиблому співробітнику. На підприємстві започатковано Кубок ПАТ «Укртрансгаз» з волейболу «За волю до перемоги», присвячений пам'яті Романа Лагна. У серпні 2016 року на місці загибелі Романа Лагна і Романа Фурика на околиці Станиці Луганської побратими з Коломийщини встановили пам'ятний знак.

Його життя було не марним, хоча таким коротким, всього 37... Біль і смуток, який залишився в серці, напевно не зникне ніколи, та сила і мужність таких людей, заставляє нас жити далі, щоб нарешті досягти бажаного результату.

ЛАГНО РОМАН ІВАНОВИЧ (19.07.1977 – 09.01.2015)

Матеріал підготували:

*Яцентюк Анна, Служук Вікторія, учні 11 класу
Сокальської ЗШ I-III ступенів №2*

*Керівники: Походенко Ірина Степанівна, Мигасюк Галина
Мирославівна, вчителі Сокальської ЗШ I-III ступенів №2*

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

Саме цими словами Україна проводжала в останню путь своїх синів та дочок. Тих, хто загинув за свою країну, за свій народ. Знову від нас пішли найкращі. Ті, для кого «справедливість», «гідність», «свобода», «Україна» були не просто словами, а сенсом їх життя.

Це не наша війна!

І не нам в ній отримати лаври!

За чиї ж то гріхи омивається кров'ю земля?

Не звучать на ній більше героїчні звуки литаври,

Лише стогне від болю країна моя!

Ми зараз переживаємо важкі часи нашої історії. Нас, українців, наймиролюбніший та найдобріший народ, змусили стати до зброї. Наші діти уже не тільки знають слово війна, але і розуміють його значення.

Щемить душа, завмирає серце, скапує віск, а очі, сповнені слізьми, виплакують свої жалі. Біль пекучий, пронизливий, але, зціпивши зуби, слухаєм про головне: про життя Сина, про становлення Героя, і немов бачимо його поруч. Бо пам'ять про нього жива. Материнські слова – молитва про найдорожчу для неї людину – сина, якого забрала жорстока війна. Він був народжений для життя. Мріяв, щоб в Україні всі жили щасливо, боровся за це, віддав найдорожче. Слухаючи маму, в очах учнів читаємо: «А чи зміг би так я? Чи не побоявся?».

І у кожного своя відповідь. Пророчо-мудрі і сповідально-чесні слова Лагна, сказані побратимам : «Ми переможемо! Ми відвоюємо! Ми змінимо світ на краще!»

Він не помер у душах наших, бо, як живий, крокує поруч, йому звіряємо свої помисли, на нього рівняємось, до нього поспішаємо на розмову.

Батьківське горе не зрівняти ні з чим, його не омие час, його не зцілиш та його можна розділити навпіл. І наші учні та вчителі завжди будуть раді вислухати, зрозуміти, розділити цей біль.

Медалі у руках батьків... Їх обережно роздивляються діти, немов торкаються пам'яті. Кожен хоче хоч трохи бути схожим на нього – Романа Лагна!

Страждав, кохав, ростив, плекав собі він сина,
Тепер гордиться батьком сирота – дитина.
І оживуть степи, озера і блакить,
Зігріє нас усіх в єдину мить,
І подарує всім Господь любов і силу!
Герої не вмирають – в нас плекають віру!
І вірять, що загинув не дарма,
Так, буде мир, закінчиться війна!

Лагно Роман Іванович – старший кулеметник 2 роти оперативного призначення батальйону оперативного призначення військової частини 3066 Північного ОТО.

Народився 19 липня 1977 року в селі Волиця Сокальського району в родині української інтелігенції ВАРВАРИЧ. З дитинства дідусь і бабуся вчили внука патріотизму і любові до Батьківщини. Роман Іванович Лагно проживав у Сокалі. Закінчив Сокальську середню загальноосвітню школу №2.

«Вихований, скромний, чесний, він був душею колективу. Ще змалку був щирим українцем. Патріотичні почуття переповнювали його серце. Любив рідну мову, народну пісню, наші звичаї і обряди. Брав активну участь у шкільних святах, вечорницях, грав у виставах. Таким залишився у спогадах своїх товаришів і вчителів.

І коли покликав український народ, встав на захист людської гідності, майбутнього вибору нації. Протестував проти злочинної влади на Майдані під час Революції Гідності, а потім із зброєю в руках захищав від російського агресора на Сході України – і загинув як герой. Я і весь наш клас вічно пам'ятатимемо подвиг Романа, молимося за його світлу і чисту душу», – згадує класний керівник Героя Боднар Нонна Володимирівна.

Після закінчення школи пройшов службу в армії. Працював на газокомпресорній станції міста Сокаля.

З перших днів Революції Гідності Роман Лагно був на Майдані десятником 10 Сокальської сотні Самооборони. 18 лютого 2014 р. в бою з беркутівцями і тітушками отримав поранення в область лівого ока. На щастя, око вдалося врятувати.

Одразу ж після Майдану Роман пішов воювати в ряди Національної гвардії на східні кордони України, захищаючи її цілісність та суверенітет. Був справжнім патріотом...

9 січня поблизу смт Станиця Луганська спалахнув бій, який точився понад дві години, і, на жаль, став останнім для двох відважних захисників України. Романа Лагна не стало... Ще 14 бійців дістали поранень. Черговий трагічний епізод «неоголошеної війни» на українському Сході засвідчив: учасники антитерористичної операції, незалежно від відомчої приналежності,

свідомо готові ризикувати життям «за други своя», демонструючи вірність закону бойового братерства: «Сам погибай, а товариша виручай».

Близько о 12.30 годин один із підрозділів резервного батальйону оперативного призначення імені генерал-майора Сергія Кульчицького столичного з'єднання Національної гвардії України, який вирушив для виконання бойового завдання в одне із сіл, що поблизу так званої лінії розмежування, потрапив у вогневу засідку, влаштовану бойовиками незаконних озброєних формувань самопроголошеної «Луганської народної республіки». Опинившись під перехресним вогнем зі стрілецької зброї та гранатометів одразу з трьох напрямків, резервісти залишили автотранспорт, зайняли позиції на узбіччі та почали відстрілюватися. «Ворожий вогонь поступово посилювався, по гвардійцях почали «працювати» снайпери та великокаліберні кулемети, – розповіли старші оперуповноважені карного розшуку ГУМВС України в Луганській області з позивними «Святий» і «Князь». – Резервісти трималися стійко, але вони зазнали втрат і опинилися під загрозою оточення. У них закінчувалися боєприпаси, тож їхній командир доповів по радіо, що підрозділ треба терміново виводити з бою...». На допомогу гвардійцям з найближчого блокпоста вирушило підкріплення: зведена група, що складалася з міліціонерів Луганщини, а також бійців батальйонів патрульної служби міліції особливого призначення «Львів», «Чернігів» і «Торнадо». Проте й вони опинилися під шквальним обстрілом. Застосування важкої артилерії було обмежене через оголошений тоді українською стороною режим тиші, тому командування вирішило залучити для прикриття бронетехніку. Після прибуття танків Збройних сил частина міліціонерів, ховаючись за бронєю, просунулася дорогою в бік ворожих позицій, відволікаючи вогонь на себе. Водночас інша група дісталася гвардійців, у яких майже не залишилося патронів, допомогла їм вийти з пастки та евакуювати поранених і тіла двох загиблих, а потім, зайнявши безпечну позицію, прикрила вогнем відхід основних сил. Зазнавши відчутних втрат, сепаратисти не наважилися на переслідування й уже вкотре обстріляли Станицю Луганську з установок «Град», руйнуючи будинки мирних жителів...Завдяки мужності, злагодженості дій та взаємодопомозі більшість гвардійців вдалося врятувати.

А 13 січня в Сокалі відбулися поховання героя – Романа Лагна, колишнього бійця Самооборони київського Євромайдану, який пролив свою кров ще під час Революції Гідності.

Жителі Сокаля всім містом, багатокілометровою ходою проводили в останню путь старшого кулеметника, 37-річного старшого солдата резерву Романа Лагна.

Удома Романа Івановича не дочекалися 11-річний син, батьки, сестра, бабуся та дідусь.

Його відспівали в кафедральному соборі святих апостолів Петра і Павла, а згодом із військовими почесними поховали на місцевому кладовищі.

Указом Президента України № 176/2015 від 25 березня 2015 року, *«за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України»*, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Хто як не я? Здається зовсім прості слова, в яких зібрано багато надій і сил про щасливий кінець всього того жаху. Кожен воїн йшов з цими словами на смерть.

Ця кривава «війна» назавжди зостанеться у нашій пам'яті. Вона залишить свій відбиток не лише на сторінках підручників з історії, а і в душах та серцях всіх українців. Цю війну будуть пам'ятати віками, як не забудуть і її Героїв. Які справді «душу й тіло положили за нашу свободу». Це ті, хто віддали життя за кожного з нас.

Ми мусимо зробити все, щоби таке більше ніколи не повторилося. Щоб справжні герої не відправлялися на небеса передчасно.

Пішов на схід... Та повернутись обіцяв...
Я пам'ятаю, як гуртом ми проводжали
Тебе в АТО. А ти сміявся та не знав,
Що там, на небі, вже для тебе місце
готували...

Ти був в боях, ти бачив ворога лице,
Хоче лицем його оскал навряд чи зветься,
Коли попав із побратимами в кільце,
Ти розумів, що битись на смерть
доведеться.

А мати в ніч ніяк заснути не могла,
Чомусь молилась, довго-довго так
молилась,
Неначе серцем поруч весь цей час була,
Аж поки пташка у вікно її забила.

І в цю хвилину зрозуміла: «Вже нема
її соколика», бо то в віконце билась
Його душа, мов птах, самотня та сумна,
І головою мати стомлено схилилась.

Мій друг — герой, загинув вчора на війні,
І ми продовжувати маєм його справу,
Стати на захист української землі
Бо захищаєм Батьківщину та державу.

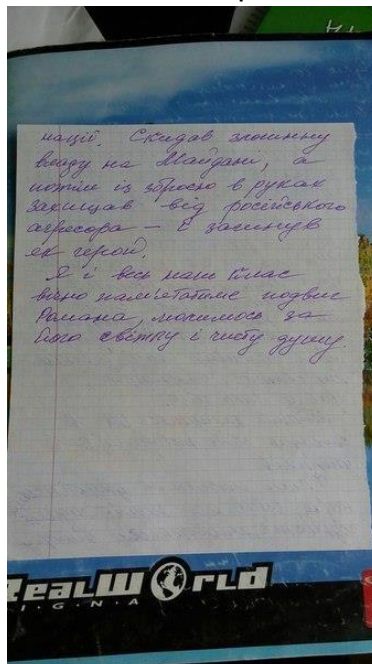
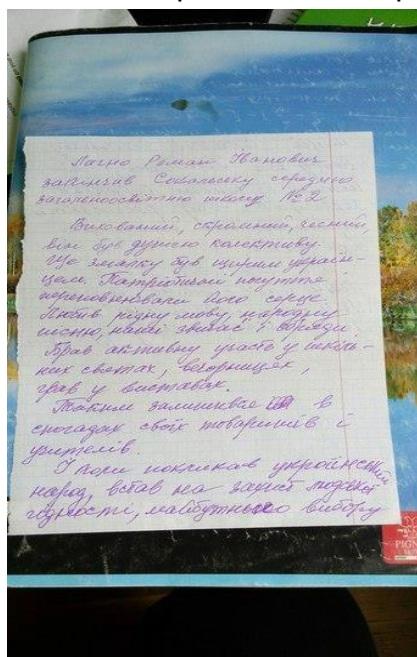
Всіх до одного ми повинні пам'ятати,
Хто нас в цей час тяжкий на сході захищав,
Щоб знала кожна вбита горем мати,
Що не даремно син життя своє віддавав...

Список використаних джерел

- <http://utg.ua/utg/media/news/2015/1/pamyat-bjczya-naczgvard-romana-lagna-pracznika-pat-ukrtransgaz.html>
<http://memorybook.org.ua/15/lagno.htm>
<http://ngu.gov.ua/ua>
<http://www.vsokali.com/vidkryttya-memorialnoyi-doshky/>
<http://socportal.info/2015/01/15/zagiblogo-v-ato-hovali-vsime-mistom.html>
<http://sokalschool2.at.ua/news/2015-08-27-66>

Додатки

1. Спогади класного керівника Боднар Нонни Володимирівни

2. Роман Лагно – учасник Революції Гідності

3. Стаття про загибель Героїв

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

За законами бойового братерства

9 січня поблизу смт Станиця Луганська спалахнув бій, який тривав понад дві години, і, на жаль, став останнім для двох відважних захисників України. Ще 14 бійців дістали поранень. Черговий трагічний епізод «неоголошеної війни» на українському Сході засвідчив: учасники антитерористичної операції, незалежно від відомчої приналежності, свідомо готові ризикувати життям «за друзя своя», демонструючи вірність закону бойового братерства: «Сам погибай, а товариша виручай»...

Близько 12.30 один із підрозділів резервного батальйону оперативного призначення імені генерал-майора Сергія Кульчицького столичного з'єднання Національної гвардії України, який вирушив для виконання бойового завдання в одне із сіл, що поблизу так званої лінії розмежування, потрапив у вогневу засідку, влаштовану бойовиками незаконних озброєних формувань самопроголошеної «Луганської народної республіки». Опинившись під перехресним вогнем зі стрілецької зброї та гранатометів одразу з трьох напрямків, резервісти залишили автотранспорт, зайняли позиції на узбіччі та почали відстрілюватися.

«Ворожий вогонь поступово посилювався, по гвардійцях почали «трацювати» снайпери та великокаліберні кулемети, – розповів старші оперуповноважені карного розшуку ГУМВС України в Луганській області з позивними «Святий» і «Князь». – Резервісти трималися стійко, але вони зазнали втрат і опинилися під загрозою оточення. У них закінчувалися боєприпаси, тож їхній командир доповів по радіо, що підрозділ треба терміново виводити з бою...».

На допомогу гвардійцям з найближчого блокпосту вирушило підкріплення: зведена група, що складалася з міліціонерів Луганщини, а також бійців

батальйонів патрульної служби міліції особливого призначення «Львів», «Чернігів» і «Горняк». Проте й вони опинилися під шквальним обстрілом. Застосування важкої артилерії було обмежене через оголошений тоді українською стороною режим тиші, тому командування вирішило залучити для прикриття бронетехніку.

Після прибуття танків збройних сил частина міліціонерів,ховаючись за бронею, просунулася дорогою в бік ворожих позицій, відволікаючи вогонь на себе. Водночас інша група дісталася гвардійцям, у яких майже не залишилося патронів, допомогла їм вийти з пастки та евакуювати поранених і тіла двох загиблих, а потім, зайнявши безпечну позицію, прикрила вогнем відхід основних сил. Зазнавши відчутних втрат, сепаратисти не наважилися на переслідування й уже вкотре обстріляли Станицю Луганську з установок «Град», руйнуючи будинки мирних жителів...

Завдяки мужності, алагодженості дій та взаємодопомозі більшість гвардійців вдалося врятувати. А із січня в Коломиї й Сокалі відбулися поховання двох полеглих героїв, двох Романів – колишніх бійців Самооборони киявського Євромайдану, які обидва пролили свою кров ще під час Революції Гідності.

Жителі Сокаля всім містом, багатопометровою хордою проводили в останню путь старшого кулеметника 37-річного старшого солдата резерву Романа Лагна. Він народився в селі Волиця Сокальського району, у великій інтелігентній родині, був вихованим справжнім патріотом. Після закінчення школи пройшов службу в армії, працював на газокompресорній станції. З перших днів Революції Гідності Роман Іванович вирушив на столичний Євромайдан, був десантником 104 Сокальської сотні Самооборони. 18 лютого 2014-го дістав поранення в ліве око – на щастя, лікарям вдалося врятувати йому зір. Із початком бойових дій на сході України вступив до військового резерву НГУ і зі зброєю в руках до останнього поруму відстоював рідну Батьківщину.

Вдома Романа Івановича не дочекалися 11-річний син, батьки, бабуся та дідусь, брат і сестра. Його відспівали в кафедральному соборі святих апостолів Петра і Павла, а згодом із військовими почесними поховали на місцевому кладовищі.

Пенсіонер МВС, підполковник міліції у відставці Роман Фурик тоді, на барикадах, був поранений в обличчя... За його плечима – строкова військова служба, праця на заводі, яку він поєднував із заочним навчанням на історичному факультеті Чернівецького держуніверситету, потім – служба в інспекції у справах неповнолітніх, підрозділах карного розшуку та прикордонного УБОЗу, декілька особисто знешкоджених правопорушників, нелегальних поранень, яке він дістав у сутичці з озброєним злочинцем. А ще – захоплення спортом: чорний пояс із карате, звання судді національної катедорії з мотоциклетного спорту. Він казав друзям, що після 20 років роботи в міліції найважливіше для нього те, що його совість чиста, і він може спокійно спати ночами. Пішовши на заслужений відпочинок 2006-го з посади оперуповноваженого коломийського ВБОЗу, у листопаді 2014 року Роман Степанович став до лав «майданівців», а потім одним із перших зголосився добровольцем на захист Батьківщини. Через поважний вік оформився на службу до БПСМОП «Миротворець», звідти був прикомандирований до резервного підрозділу Нацгвардії, якому згодом було присвоєно ім'я полелого Героя України генерала Кульчицького – саме в ньому Роман Степанович воював під Слов'янськом і Дебальцевим. У жовтні 2014-го в рідній Коломиї йому було вручено нагороду голови ВРУ – іменний годинник. Він залинув у третьому відраженні до району АТО, не дочекавши місяця до свого 52-річчя, залишивши нещасну родину – батька, дружинку, двох синів... Тисячі коломийців зі свічками та прапорами зустрічали кортеж із тілом покійного, а потім взяли участь у заупокійному богослужінні, що відбувалося в кафедральному соборі Преображення Христового, та в церемонії поховання.

Вадим ГОЛУБ, Львівська обл.,
Сергій КОВАЛЕНКО, «ІЗ»

«Сам погибай, а товариша виручай»: міліцейська зведена група на танках ЗСУ вирушає на допомогу підрозділу Нацгвардії. Станиця Луганська, 9 січня 2015 р.

4. Побратими

5. Батьки Романа – Іван Степанович, Надія Романівна

6. Син Олексій

7. Нагороди

Національна гвардія України

**Старший солдат резерву
ЛАГНО
Роман Іванович**

Старший кулеметник 3-го відділення 2-го взводу оперативного призначення 2-ї роти оперативного призначення батальйону оперативного призначення військової частини 3066 Північного оперативно-територіального об'єднання Національної гвардії України старший солдат резерву Лагно Р.І. зарекомендував себе добре підготовленим, висококваліфікованим та принциповим резервістом.

3 серпня 2014 року брав участь в антитерористичній операції на Сході України.

09 січня 2015 року старший солдат резерву Лагно Р.І. у складі групи прикриття виконував службово-бойове завдання із забезпечення безперешкодного виходу з тилу ворога групи розвідки. На позицію, яку він займав, був здійснений напад терористів. Група прийняла бій з переважаючими силами противника. Старший солдат резерву Лагно Р.І. з метою завдання удару ворогу висунувся в тил противника, виявивши особисту мужність та героїзм. Диверсійну групу було знищено, проте під час бою він отримав тяжкі вогнепальні поранення, від яких помер.

За сумлінне виконання службових обов'язків, високі показники в зміцненні законності та правопорядку, відданість Військовій присязі та українському народові, зразкове виконання службово-бойових завдань, виявлену особисту мужність і героїзм у складних умовах загрози життю та здоров'ю старший солдат резерву Лагно Роман Іванович заслужив нагородження державною нагородою України посмертно – орденом «За мужність» III ступеня.

8. Поховання Героя

9. Виховний захід «Вони у пам'яті нашій назавжди залишились», присвячений пам'яті Романа Лагна

10. Покладання квітів до меморіальної дошки пам'яті Романа Лагна та до панно «Небесна Сотня»

11. Посвячення пам'ятної дошки Роману Лагну на стіні рідної Сокальської загальноосвітньої школи I-III ступенів №2

12. Дорогий подарунок від сім'ї Лагно учнівському самоврядуванню школи (особисті речі Романа Лагна з Майдану та російсько-української війни учнівському самоврядуванню школи передали сестра Романа Оксана та племінниця Юля)

ЯРОСЛАВ МИСАК: СИН, УКРАЇНЕЦЬ, ГЕРОЙ (02.02.1979 – 19.10.2022)

Матеріал підготувала:

Рибак Софія, учениця Сокальської ЗШ I-III ступенів № 4

*Керівник: Корицька Наталія Віталіївна, вчитель
правознавства КЗ «Сокальська Мала академія наук
імені Ігоря Богачевського»*

Кривава війна, що розпочалася ще у 2014 році із окупації АРК Крим та деяких територій Луганської, Донецької областей, стала повномасштабним вторгненням з 24 лютого 2022 року. У зв'язку із повномасштабним вторгненням та військовою агресією російської федерації проти України 24 лютого 2022 року Указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» було введено воєнний стан в Україні [1]. Матеріальні втрати, які несе Україна, на сьогодні оцінюють майже в 140 мільярдів доларів. Через війну з країни були змушені виїхати 8 мільйонів громадян, що становить понад 20 % населення до повномасштабного вторгнення [2]. Та жодні матеріальні витрати не можна порівняти з людськими життями, які кожен мить забирає кривава війна.

З перших днів повномасштабного вторгнення захисники та захисниці України, виборюючи незалежність та суверенітет, дають відсіч російській агресії. Серед захисників України був уродженець Сокальщини Мисак Ярослав Михайлович.

Мисак Ярослав Михайлович народився 2 лютого 1979 року в селі Равщина, Сокальської територіальної громади Червоноградського району. Батько Ярослава, Михайло Миколайович був професіональним бляхарем. З малку батько залучав до свого ремесла синів: Ярослава та Володимира. Хлопцям була до вподоби ця діяльність. Тому, після закінчення Ільковицької школи, Ярослав пішов вслід за батьком та почав займатися бляхарством. Хлопець мав золоті руки, свою роботу виконував із великим задоволенням та допомагав кожній людині у селі, яка того потребувала. На Равщині вже й не було родини, якій не допоміг би Ярослав своїми навичками у бляхарстві. Для того, щоб допомагати своїм рідним та втілити власну мрію – зробити ремонт у своєму будинку, Ярослав їздив працювати за кордон. Окрім цього, Ярослав Мисак брав активну участь в будівництві сільської УГКЦ Парафії Успіння Пресвятої Богородиці.

З початком повномасштабного вторгнення Ярослав Мисак утримував батька – інваліда II групи. До змін, внесених згідно із Законом України № 3161-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану» від 28.06.2023 [3], абзац 11 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» звучав наступним чином: «Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані: які мають дружину (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи» [4]. Тобто, Ярослав мав законодавчо визначену підставу відстрочки від призову на військову службу. Проте, Ярослав Мисак не зміг залишитися осторонь кривавих подій, які переживав кожен українець.

10 квітня 2022 року Ярослав Мисак був призваний на військову службу Червоноградським РТЦК та СП. А вже з червня 2022 року чоловік був на передових позиціях на сході України. Ярослав Мисак проходив службу у складі 1 роти 96 батальйону 60 бригади. Служив гранатометником піхотного відділення піхотного взводу піхотної роти у військовій частині А0221 під керівництвом капітана Богдана Лобробабенка з позивним «Ялта». Ця рота

мала чимало успішних боїв та звільнила не один населений пункт на Херсонському напрямку. Через причинені ворогом поранення та контузію, Ярослав три рази лежав у військовому госпіталі.

19 жовтня 2022 року відбувалися наступальні дії поблизу села П'ятихатки Бериславського району Херсонської області. В цьому бою із ворогом зникла безвісті ціла рота, у якій служив Ярослав, на чолі із капітаном. На сьогодні з цієї роти «зі щитом» повернулося двадцять українських Героїв, які майже усі родом зі сходу України. Про долю ще двох відомо: один захисник досі перебуває в полоні, а інший, близький друг Ярослава, дочекався обміну полоненими. Доля інших захисників – невідома.

Ярослав мав надію, що саме після цього бою поблизу села П'ятихатки, він піде у відпустку. Чоловік сумував за сім'єю, за своїм домом та жив із вірою у перемогу та швидке повернення до рідного краю, на Сокальщину. Ярослав Мисак повернувся додому майже за рік, але вже як Герой, який поповнив Ряди Небесного війська.

Загинув (вважався таким, що пропав безвісти) Мисак Ярослав Михайлович 19 жовтня 2022 року під час наступальних дій поблизу населеного пункту П'ятихатки Бериславського району Херсонської області. Ярослава Мисака ідентифікували, провівши ДНК експертизу. Похорон Захисника відбувся 1 жовтня 2023 року у його рідному селі Равщина.

«Такий скромний, хороший, відданий, надійний був наш син Ярослав», – говорить про Ярослава Мисака його сім'я. Ярослав Мисак назавжди залишиться незламним, сильним і справедливим Героєм у пам'яті українців. Адже Герої не вмирають, допоки живе пам'ять про них. Слава Україні! Героям Слава!

Список використаних джерел

1. Про введення воєнного стану в Україні: Закон України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення: 14.10.2023).
2. Мінфін. В НБУ оцінили втрати України від війни з росією. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2023/04/05/103540933/> (дата звернення: 14.10.2023).
3. Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану: Закон України від 28.06.2023 № 3161-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3161-20#Text> (дата звернення: 14.10.2023).
4. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12/ed20230331#Text> (дата звернення: 14.10.2023).

МИСАК ЯРОСЛАВ МИХАЙЛОВИЧ

(02.02.1979 – 19.10.2022)

Матеріал підготували

: Степанюк Лілія, Степанюк Любов, учениці 11 класу

Ільковицького НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»

*Керівник: Костюк Андрій Ярославович, вчитель історії,
Захисту України*

На частинки серця наші краються.
Що ж поробиш? Це воля Отця.
Це не правда, що пам'ять стирається.
Вона вічна – допоки життя.
Вона вічна у серці, у думі.
В рідній школі карбується тут.
Щоб зустрічав ти нові покоління,
Научав як людиною бути.

Ольга Гаврилук, місцева поетеса із с.Свитазів

Ярослав Мисак народився 2 лютого 1979 року в с.Равщина Сокальського району Львівської області в багатодітній родині. Навчався в Ільковицькій школі. Його однокласник, Гаврилук Микола згадує, що він був стараним учнем та надійним другом. Друзів у нього було багато. Класний керівник Томашівська Марія Богданівна розповіла, що він був спокійним та працелюбним учнем, добросовісно виконував усі доручення, любив уроки трудового навчання, фізичної культури. У 1994 році закінчив Ільковицьку школу.

Ще з дитинства його батько, Михайло Миколайович, привчав своїх синів до свого ремесла, адже він був професіонал – бляхар. Так, після школи Ярослав перейняв фах батька і почав працювати разом із ним. Із великим задоволенням займався бляхарством. Мав золоті руки. В селі не було родини, кому він не допомагав. Приймав участь у будівництві сільської церкви Успіння Пресвятої Богородиці. Часто їздив за кордон, зароблені кошти вкладав в ремонт свого дому.

Коли почалася війна, Ярослав не став ухилитися, хоча мав причину – на його утриманні був батько – інвалід II групи. Був мобілізований 10 квітня, а вже з червня був на передовій в складі 60 бригади, 1962 військової частини, 96 батальйону, 1 роти. Під керівництвом ротного капітана Богдана Добробабенка бійці здобули не одну перемогу у боях, не один населений пункт було звільнено на Херсонському напрямку. Три рази був у госпіталі, тому що був поранений та мав контузію.

...В бою під П'ятихатками 19 жовтня 2022 року пропала безвісті ціла рота на чолі з ротним. На сьогодні на щиті повернулися двадцять, всі майже із Східної України. Всі ці воїни отримали нагороди-медалі за заслуги перед своїм рідним містом, на жаль, посмертно. Двоє в полоні (один близький товариш Ярослава дочекався обміну), доля інших невідома. Ярослав мав надію, що після цього бою прийде додому у відпустку, але повернувся майже через рік, як Герой....

Чин похорону загиблого захисника України провели у його рідному селі Равщина 1 жовтня 2023 року. Щоб вшанувати і в скорботі схилити низько голови перед Героєм України, який у боротьбі за волю і кращу долю України віддав найдорожче що мав – своє життя, зібралася не тільки рідня, все село, однокласники, учнівський та педагогічний колективи Ільковицького НВК «ЗШ I-III ст. – дитячий садок», а також жителі сіл Суховоля, Свитазів, Ільковичі Свитазівського старостинського округу.

....Хоронили Ярослава в один день із батьком, який майже рік чекав повернення сина і його серце зупинилося, коли син останню ніч перебував у рідній домівці.

Збідніла шкільна родина Ільковицького НВК «ЗШ I-III ступенів-дитячий садок» ще на одного випускника – Героя. Андрій Костенецький, Борис Степанюк, Ярослав Мисак назавжди залишаться в нашій пам'яті.

Додатки

I. Поезія

Чи то так доля обирає
Тих, хто від нас іде у небуття.
Чи то із них в цей час ніхто не знає,
Що за майбутнє покладуть життя.
Героєм ще ніхто не народився.
І все це усвідомлюєш тоді,
Що ти із ним в одному класі вчився,
А ще, які були ви молоді.
А ще, як ви отут стояли,
Коли вас мами вперше привели.
А всі учителі тоді казали,
Щоб ви усі послушними були.
Цього із пам'яті не витерти ніколи.
Так мало днів було в його житті.
І знову повернувся він до школи,
Але лише на кам'яній плиті.

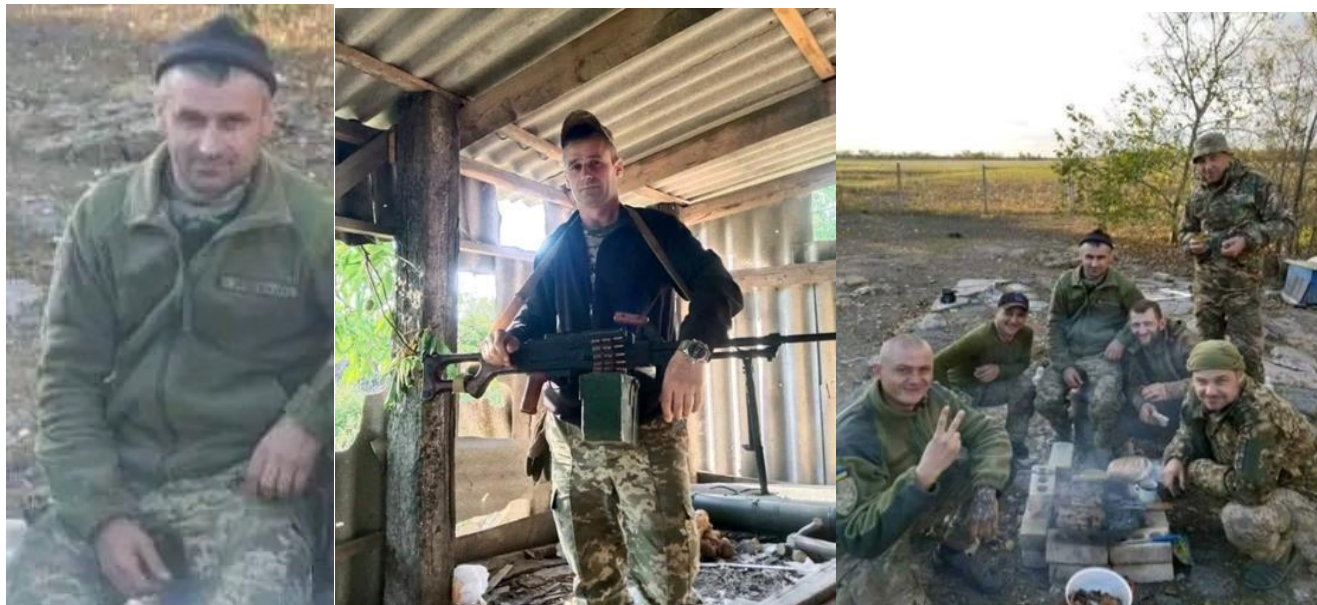
Наталія Войтко, випускниця Ільковицького НВК

II. Світлини

1. На заробітках в Польщі.

2. Військові будні.

1. Зустріч загиблого захисника-Героя

РОМАН ОЛЕКСА. ПАМ'ЯТАЄМО...

(01.12.1996 – 28.09.2021)

*Матеріал підготувала: Мисик Дарія, учениця 10 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романіва, слухачка КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»
Керівник: Мусій Світлана Степанівна, вчитель історії КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»*

...Україна продовжує відстоювати свою державність і цілісність – і народжуються нові герої, люди, які сьогодні творять історію своїми вчинками, віддаючи своє життя за вільну, єдину, незалежну Україну.

Коли ворог прийшов на поріг нашого дому, справжні патріоти стали на захист своєї Батьківщини, своїх рідних. Але, на жаль, багато з них поклали на жертвний вівтар війни своє життя. Пам'ять про тих, хто вже ніколи не переступить поріг рідної домівки, житиме вічно. Їхні жертви не були марними. Своїм життям і героїською смертю вони засвідчили безмежну любов до України. Заради її щасливого майбутнього вони пожертвували найціннішим, що є в людини – власним життям.

Ми бережемо спогади про кожного з героїв, і низько схиляємося перед величчю їх подвигу. Пам'ять про них – це наш біль і наша гордість за те, що мали честь жити з ними в одній країні, в одній громаді, в одному селі. До останнього подиху вони залишилися вірними кожному слову Військової присяги. На прикладі їхніх героїчних вчинків будуть виховуватися багато поколінь українців – відважних, гордих, сміливих, вільних і щасливих мешканців незалежної країни, заради квітучого майбутнього якої патріоти віддали своє життя...

Серед мужніх захисників України – мій сусід Роман Олекса. Роману було лише 24 роки, він – учасник АТО, воював за нашу Незалежність. Пам'ятаю, як в село прилетіла сумна звістка: «На військовому полігоні під Києвом під час військових навчань трагічно загинув 24-річний наш земляк, мешканець села Завишень, учасник ООС Роман Олекса...»

Тривога, жаль і біль втрати торкнулася кожного, хто знав Романа і його родину. На звернення старости села «Дорогі земляки, давайте гідно зустрінемо нашого Героя! Закликаємо жителів громади орієнтовно о 16.30 год з квітами, лампадками долучитися до зустрічі Героя в с. Завишень» відгукнулися сотні людей.

30 вересня востаннє дорога Романа пролягла в рідне село, де його зустрічали рідні, односельчани, духовенство. Супроводжували тіло військового його побратими з військової частини.

До родинної оселі, де народився і жив Роман, йшли і йшли попрощатися з героєм односельчани і люди зі всієї округи. Вони несли квіти, лампадки і молитви. На похорон сина мама приїхала з Італії, рідний дядько – з зони ООС.

9 вересня 2021 року його родич Іван Коцкулич повідомив, що Роман Олекса загинув. «З великим сумом дізнався про трагічну смерть, доброго і красивого гвардійця Романа Олекси, сина моєї двоюрідної сестри Мирослави, який трагічно загинув під час військових навчань біля Києва, Україна», - написав він на своїй сторінці у Фейсбуці.

28 вересня, про загибель Романа Олекси повідомила його сестра Ірина Олекса. «Брата війна забрала», - написала вона у коментарях у Фейсбуці.

Пресофіцер бригади швидкого реагування Нацгвардії Максим Таран у коментарі виданню «Українська правда» розповів свої подробиці події. «В ході проведення навчань на полігоні під час відпрацювання польового рейду трагічно загинув наш солдат Роман Олекса. Під час виконання вправи військовослужбовець отримав тяжкі травми. Романа негайно доставили до лікарні, але отримані травми виявилися несумісні з життям. Тіло воїна відвезли до його рідного села Завишень Львівської області. Командування частини поїхало до батьків надавати всебічну допомогу», – заявив він.

Зі спогадів батька Ігоря Ярославовича Олекси ми дізналися, що 24 жовтня 2018 року син був призваний на строкову службу і отримав призначення у в/ч 3030 м. Київ Нацгвардії України. Присягу він приймав у Золочеві. А згодом підписав військовий контракт на 3 роки.

Брат Олег старший від Романа на рік. «Нас було двоє. У Жвирківську школу ми ходили разом, потім Роман вступив у Червоноградський лицей, а я після 11 класу навчався в Червоноградському ВПУ № 11. Мене мобілізували раніше, у 2016 році, перші 3,5 місяці в Чернігові навчався на радиста, розподіл отримав у військову частину в Червонограді. Роман тоді жартував: «Ти служиш в мамі на городі». Брат нікому не сказав, що підписав контракт, а мені про це розповів вже тоді, коли був на Сході, «в гарячій точці». Але попросив батькам про це не говорити, хоч наш тато також був мобілізований у 2016-му році у 6-ій хвилі і прослужив на кордоні 15 місяців. А за рік він сам проговорився, що підписав контракт на 3 роки.

Перед армією Роман їздив до мамі в Італію, де вона вже двадцять років на заробітках. Був там три місяці, залишатися довше не хотів. Приїхав і його зразу, з порога, забрали в армію.

Роман не шкодував про те, що став контрактником, він жив цим. До завершення служби йому залишалося пів року, і брат казав: якщо все буде добре, може, ще на рік продовжить контракт.

Додому, бувало, що приїжджав на 6-7 днів, а якщо у відпустку – то на місяць. Брат був добрим, хто що його не попросив – допомагав, не відказував нікому, приходив на допомогу. Востаннє був у серпні, ми почали ремонт у хаті. Про те, що сталася трагедія, нас повідомили одразу, у вівторок, 28 вересня. Я набрав маму... І разом з татом виїхали до Гостомеля по тіло Романа».

Велика родина Романа Олекси до сьогодні переживає втрату сина, брата, племінника. Рідна тітка Романа Леся Остапів (Пелих) розповідає, що була підтримка від людей, священників. «Багато людей вийшло зустрічати процесію. Ми точно не знали, у який час будуть під'їжджати до села, повідомили, що приблизно о 16 годині. Люди чекали... Вдячна всім і кожному, хто прийшов віддати належну шану нашому Ромчику. Я не хотіла, щоб він ішов ані на строкову службу, а потім, щоб підписував контракт. Просила: «Не підписуй, воно не все так, як нам тут здається. Хоч і розумію, що хтось має йти...» І він пішов...

Більше співпереживання очікували від влади, яка забирає наших хлопців, говорить на кожному кроці, що батьківщині треба віддати борг. Так, він віддав, що міг – віддав своє життя... Нам сказали, що Роман загинув на полігоні, в них йшла підготовка і через місяць мали відправлятися в зону ООС. Пояснили, що він потрапив під БТР, не знаю, чия то була необережність, він завжди був уважний. Не знаю, чому так сталося, що його зачепило...

Важко змиритися з втратою такої світлої людини. Моя 15-річна донька на похороні тільки на поріг зайшла, а до труни не змогла підійти, сказала: «Не хочу його пам'ятати таким...». До самого цвинтаря Романа несли відкритим...».

Рідний дядько Іван Остапів приїхав на похорон племінника з зони ООС. Він слюсар-ремонтник, а за понад чотири роки перебування на Сході, каже, що вже став військовим. Це «затягнуло». І після тижня перебування вдома, він знову вирушив на війну.

Сусіди згадують, що велику увагу вихованню внука приділяла бабуся, бо мама довгий час була на заробітках в Італії. Він ріс добрим і працьовитим хлопцем. Мав багато друзів, завжди був готовий прийти на допомогу. Найближчим його другом був брат Олег, з яким він ділився своїми думками, переживаннями.

Вшановують пам'ять про загиблого героя і в Червоноградському ВПУ №11. На сайті пам'яті закладу читаємо: «Роман Олекса народився 1 грудня 1996 р., мешкав у с. Завишень Червоноградський район Львівська область.

Навчався у Червоноградському ВПУ №11.

Учасник АТО, військовослужбовець Національної гвардії України (військова частина 3018 НГУ, смт. Гостомель, Київська область).

Нагороджений відзнакою «За участь в боях – «Світлодарська дуга».

Роман Олекса загинув 28 вересня 2021 р. під час тренування, Rapid Trident 2021 Бригади Швидкісного Реагування Національної Гвардії України, в смт. Гостомель, Київської області.

Прощання з воїном відбулося 1 жовтня.

3 листопада 2021 р. в селі Абрамівка Вишгородського району Київської області освятили пам'ятник Роману Олексі. Цей пам'ятник встановили поблизу місця загибелі Романа».

Дуже тепло відгукувалися про свого бойового побратима його хлопці з військової частини і капелан. Вони супроводжували тіло Романа, приїжджали на 9 та 40 днів, щоб спільно з родиною помолитися. На сайті бригади швидкого реагування Національної гвардії України «Рубіж» знаходимо інформацію про те, що бойові побратими поставили пам'ятник Роману і щороку вшановують його пам'ять у частині, де він загинув. 1 грудня 2021 р. вони написали: «Сьогодні йому б виповнилося 25... Солдат Роман Олекса був світлою та доброю людиною. Тим, хто зі зброєю в руках захищав нашу країну та своїм ділом кував майбутнє для неї. Пам'ятаємо! Хай земля буде пухом!»

28 вересня 2023 року. «Сьогодні ми вшанували пам'ять нашого побратима, солдата Романа Олекси, який трагічно загинув незадовго до російського вторгнення. Ми завжди пам'ятатимемо Романа як хорошого воїна і надійного побратима, який завжди приходив на допомогу братам зі свого підрозділу, мав чудові бойові навички і був справжнім патріотом України. Жодне з життів українських захисників, прямо чи дотично втрачених через агресію російської федерації, ніколи не буде стерто з пам'яті українського народу».

Вічна пам'ять мужньому захиснику Вітчизни! Герої не вмирають, вони живуть у наших серцях. Слава Героям, Героям України!

Фото надані родиною та з соціальних мереж

ПОЛІЩУК ОЛЕКСАНДР ЄВГЕНОВИЧ
(19.01.1982 – 20.10.2023)

Матеріал підготувала:

*Михальчук Іванна, учениця 10 класу Сокальської
ЗШ I – III ступенів №5*

*Керівник: Швець Наталія Олегівна, вчитель історії
Сокальської ЗШ I – III ступенів №5*

Пробач мені,
мамо, за те, що
загинув,
За те, що поліг на
кривавій війні.
За те, що одну на

всім світі покинув,
Благаю, пробач, моя мамо, мені!
Пробач, що не буде у тебе онуків,
Що вже не почую дзвінких солов'їв,
За те, що країна, у крові і муках,
Щоденно втрачає найкращих синів.

За те, що не буде ні сну, ні спочину
У тебе, матусю, надалі в житті...

Нестерпно втрачати єдину дитину...
Пробач, найдорожча, бо час мені йти.
Наталія Кузмічова

Поліщук Олександр Євгенович народився 19 січня 1982 року в м.Сокаль, Львівської області. Навчався в Сокальській ЗШ I – III ст №5. Після школи вступив в Професійно-технічне училище №3 м.Сокаля та здобув професію лаборант хіміко-бактеріологічного аналізу.

Закінчивши училище, важко працював на будівництві в Києві, Москві, Польщі

У 2014 році брав участь у Революції Гідності. Спусковим гачком для початку збройної агресії Російської Федерації проти України стала саме Революція Гідності (21 листопада 2013 року – 20 лютого 2014 року), коли українці повстали проти узурпації влади корумпованим кланом президента Віктора Януковича та зміни зовнішньополітичного курсу з євроінтеграційного на проросійський. Вважав, що Революція Гідності відкрила вікно можливостей для якнайважливіших змін в Україні – процесу декомунізації, розвитку громадянського суспільства, розвитку демократії, шляху в Європу.

Понад рік тому о 4:55 ранку 24 лютого Україна здригнулася від перших ворожих ракет на своїй території – Путін почав повномасштабну війну. Від звуків вибухів прокинулися жителі багатьох українських міст, зокрема Харкова, Одеси та Києва.

11 липня 2023 року був призваний на навчання в Яворівський полігон. Після успішного навчання разом з побратимами був відправлений в Донецьку область, м.Бахмут, захищати нас від російської навали.

24 лютого – день, що увійшов в історію не лише нашої країни, а й цілого світу. Це день, який розтягнувся на цілий рік. Війна...

Та попри все ми вистояли і не два-три дні, й не два-три тижні, а уже більше року ми гідно протистоїмо ворогу, російському агресору, який мріє знищити нас і нашу землю. Це час сліз, болю й страху. Вже зараз важко знайти українську сім'ю, яку не зачепило б це горе – ВІЙНА, СМЕРТЬ. Родина Поліщуків втратила найцінніше – життя Олександра.

Захисник служив механіком-водієм 3 штурмового відділення 1 штурмового взводу 6 штурмової роти 2 штурмового батальйону у військовій частині А-4010. Загинув 20 жовтня в районі села Іванівське Донецької області, час ворожого мінометного обстрілу, гідно виконуючи свій військовий обов'язок.

Український народ неможливо перемогти! Ми єдині і спільні у боротьбі! Ми обов'язково переможемо, Україна буде вільною і незалежною, однією з найпотужніших країн світу, а український народ завжди пам'ятатиме своїх героїв і наших друзів, які у важку годину прийшли на допомогу!

З кожним днем ми стаємо ближчими до Перемоги і віримо, що тепер нарешті зможемо перегорнути ту сторінку календаря, під маркуванням «24 лютого» і таки зустрінемо нашу щасливу і вільну весну! Але вже без Сашка та інших воїнів – героїв, котрі віддали своє життя за ПЕРЕМОГУ!, за НАС!...

Саша запам'ятався звичайним, скромним, добрим хлопцем. Пригадую, в класі сидів за першою партою – серйозний, уважний, зацікавлений. Мені здається, за його зовнішньою стриманістю ховалася чутлива і ранима душа. Він завжди співпереживав і співчував чужій біді. У Саші були гарні стосунки з однокласниками, учителями. Він любив своє місто, школу, друзів. Захищаючи всіх нас – загинув, але назавжди залишився в наших серцях і в наших спогадах. Низький уклін ТОБІ від нас і назавжди світла пам'ять.

Класний керівник Олійник Н.З.

Поліщук Віра
Василівна, мама Олександра,
виховувала сина сама.
Працювала техпрацівником в
Сокальській ЗШ I – III ст.№5.
Єдиною надією мами був син,
віддавала всю свою любов,
вчила бути добрим, чуйним,
милосердним,
відповідальним...бути
патріотом своєї країни, жила
заради сина, якого втратила
через страшну війну.

Жорстока та кривава війна, яку розгорнула російська федерація на території нашої суверенної держави, щодня забирає життя найкращих представників української нації. Сини, батьки, брати, друзі – стали на захист Батьківщини. На жаль, не всі вони повертаються додому.

Війна забирає найкращих...

Всю глибину та сутність цього вислову розумієш, коли війна торкається жителів нашої громади, а особливо випускників нашої школи...

Життя людини є безцінним, душа – безсмертна, а пам'ять про Героя – вічна.

Герої не вмирають! Світла пам'ять про Олександра Поліщука - захисника України - збережеться у наших серцях .

Герої не вмирають – вони живуть у наших серцях і спогадах. Доземний уклін захиснику, шана та світла пам'ять!

Використані джерела

1. Наталія Кузьмічова. Поема «Пробач мені, мамо» (лист загиблого воїна до мами)
2. Фотоматеріали з сімейного альбому.

Навчання в Сокальському ліцеї

Учасник Революції Гідності

ВАЛЕНТИН ПРИХІД – ЛЮДИНА ГІДНОСТІ (04.04.1989 - 07.08.2014)

*Матеріал підготувала: Яйцо Анна, учениця 11 класу
Сокальського ліцею №1 імені Олега Романіва,
слухачка КЗ «Сокальська Мала академія наук
учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»
Керівник: Мусій Світлана Степанівна, вчитель історії КЗ
«Сокальська Мала академія наук учнівської молоді
імені Ігоря Богачевського»*

Лиш не кажи: «Його уже немає.... І не повернеться додому він...
Він став Героєм! Він боровся мужньо за Україну і за свій народ!»

Лиш не кажи цього! Ти чуєш?! Я не змирюсь із цим повік.
Для мене він живий і жити буде... У спогадах, у снах і наяву.
Одного хочу – щоб не була марна, його і побратимів, смерть!
Нехай повстане вільна Україна, яку так прагнув він для діточок.
Нехай живуть й цінують люди волю, і мирне небо, й радість навкруги.
Хай пам'ятають тих, хто прагнув цього й життя своє віддав за мир.
Уляна Білоус

Випробувань, що випали на нашу долю вистачило б на декілька поколінь. Героїзм, мужність, прояв українського Духу сколихнули світ. Слово «Майдан» стало символом нескореності. Слово «війна» увійшло болем у наші серця. Ми стаємо свідками і учасниками народження нової української нації. Кожен пройшов свій Майдан, тепер кожен перемагає свого ворога. Байдужих немає.

Серед героїв Небесної Сотні – випускник Сокальської гімназії імені Олега Романіва, наш земляк – Валентин Прихід. Ще недавно він ходив разом з нами по рідній землі, а сьогодні споглядає на нас з небес. ...Не сподівався хлопчина з вихрем над високим чолом, нащадок козацького роду Крицьких та Малишів по лінії бабусі Валентини Митрофанівни, що слова українського славня мов про нього писані: він душу й тіло положив за свободу свого народу, йдучи крок за кроком до цього двадцять п'ять літ. Адже ніхто не може змусити двадцятип'ятилітнього юнака на таке, окрім внутрішнього поклику, крім віри у правильність мети – за Україну! І це вже далеко не контракт на службу. Це самопожертва в ім'я інших людей, власного народу та України.

4 квітня 1989 року в Жовкві на потіху батькам, на пожиток Батьківщині, і на славу Богів народився ясноокий, усміхнений хлопчик – Валентин Прихід. Його дитячі та юнацькі роки проходили в селі Забужжя, що на Сокальщині. Він виріс у прекрасній українській сім'ї. У Забужжі пішов у школу, добре навчався й у Сокальській гімназії імені Олега Романіва, його портрет був на Дошці пошани.

Рідні згадують, що, Валентин, будучи малим, довго не розмовляв. Мама почала хвилюватись, а синок, немов, щоб заспокоїти її, маму, через день-другий враз заговорив розширеними реченнями.

Бабуся каже, що від дідуся до Валентина перейшло вміння майструвати, доводити до ладу будь-яку поломку, а будь-яку справу – до логічного завершення. Спішив робити добро...

Брат Віталій любив жартувати: «Я горджуся своїм молодшим братом». Тоді він і не сподівався, наскільки пророчими стануть ці слова, не підозрював, що гордитися ним будуть навіть ті, хто його не знав.

...Сестричка Валентина зростала в однім домі, збудованому дідусем у Забужжі. Вона пригадує, як малою захотіла піти в Сокаль. Всі старші зайняті, нікому було супроводжувати. Вихід знайшов Валентин. Він строго сказав: «Сокаль закритий», Що це означало? Дорослим не зрозуміти. А для молодшої сестри виявилось достатньо такого аргументу. Адже звикла вірити Валентину[1].

Він був дотепним, жартівливим, уважним. Коли став студентом, цікавився її успіхами в школі, тому доводилось щоразу доводити знання перед братом, як на уроці перед вчителем, щоб не зганьбитись в його очах.

...Зі спогадів тітки Світлани: «Нікому не вдалось обігнати мене під час прополювання картоплі, окрім мами, а потім – крім Валентина»[2].

Однокласники та друзі пам'ятають Валентина як сумлінного, відповідального і хорошого товариша.

Класний керівник Луцик Наталія Корнилівна згадує: «Мав математичні здібності, з цікавістю читав українські художні твори, любив і вивчав історію України. Найкращими людськими цінностями вважав людяність, доброту, дружбу. Відзначався внутрішньою інтелігентністю та порядністю. Його поважали, цінували і любили однокласники і вчителі. Ми у скорботі, що із життя йдуть найкращі, справжні патріоти...»[3].

Після школи – успішне навчання в університеті «Львівська політехніка», військова кафедра... Як і багато ровесників, хотів побачити життя за океаном. Тому за студентською візою поїхав до Америки. Та не всі очікування справилились. Йому довелося освоювати будівельні професії, хоча досі ніколи цим не займався, щоб повернути витрачені гроші на поїздку, іншого вибору просто не було. Валентин все ж «відробив» гроші й привіз дорогий електрогітару. Опісля розповідав, як одного разу, стоячи на риштуванні, помітив внизу свою давню спокусу. Адже на гітарі навчався грати самостійно, по комп'ютеру. Не втримався, узяв її. Інструмент в його руках ожив з такою силою, що розчулена американка, власниця гітари, віддавала йому інструмент зі словами: «Ти зумів зачепити струни моєї душі своєю грою. На цій гітарі так ще ніхто не грав. В твоїх руках вона знайде своє друге життя...» І справді, «Політ джмеля» Римського-Корсакова зіграти не просто навіть професіоналу. Великих зусиль, динаміки вимагає цей музичний твір. Освоїв, бо таку мету поставив перед собою. А можливо, гра на музичному інструменті – це поклик душі, душевна потреба? А ще він був наполегливим, старанним, завзятим, милосердним...

Двічі завдячує йому життям старенька волинянка, власниця помешкання, у якій Валентин винаймав квартиру. Двічі при інфаркті він телефонував на «швидку» і вправно надавав їй першу медичну допомогу.

У 2011-ому Валентин пішов на контрактну службу офіцером у Збройні Сили України. Розпочав її у мотострілецькій бригаді військової частини А-2331 м. Володимир-Волинський, потім – на посаді командира мотострілецької роти 51-ї окремої механізованої бригади. У званні старшого лейтенанта вів вів товаришів у бій. 8 серпня біля Савур-могили (курган, висотою 277,9 м над рівнем моря, за 12 км на південь від міста Сніжне. Розташована на потрібному стику кордонів Луганської, Донецької областей та державного кордону України (Ростовська область рф) Валентин та його побратими знищили бригаду терористів «Восток» (понад 500 бойовиків). На жаль, ворожа куля обірвала молоде, сповнене енергії та надій, життя нашого земляка – Валентина Прихода.

Командир в місці дислокації – майор Андрій Якимов, розповідав згорбленій від горя матері: «Я Вашого сина знав із перших днів його служби в Збройних Силах. Він дуже швидко опановував військову справу. До нас, в 51 механізовану бригаду, здебільшого, направляли випускників військових училищ, а Валентин прибув після військової кафедри Львівської політехніки, проте обігнав їх. У бою він не ховався від куль. Разом із підлеглими солдатами розділяв злигодні бойових дій у повній мірі»[4].

...Впродовж останніх днів життя Валентин сповіщав бабусі: «Як я хочу додому». Хотів приїхати живим... І наче відмовлявся повертатись бездиханним: брату Віталію довелось впізнавати його тіло спочатку у Львові, а потім – шукати у морзі Бердянська.

Назавжди залишаться в пам'яті брата слова бойового побратима Валентина: «Ти брата шукаєш. Велика втрата. А я свого ротного згубив. Ото була людина. Він розумів кожного солдата, по-батьківськи дбав за підлеглих, хоч по віку був нам майже ровесником. Такої людини мені вже не зустріти».

Та коли знайшли понівечене тіло Валентина, то обоє зрозуміли, що говорили про одну і ту ж людину [6]. Із цих невеликих епізодів життя і вимальовується постать Людини.

Валентин Прихід – другий гімназист, котрий загинув за Україну (попередньо оплакували Віктора Сивака).

Для родини – це друга непоправна втрата, адже в зоні АТО загинув двоюрідний брат Валентина – Юрій Прихід з Яворівщини.

Опільський сільський голова Андрій Дмитрів з гіркотою і сумом висловлювався про передчасну смерть юнака та його самопожертву заради України[5].

Згодом в «Контактах» на сторінці Валентина з'явилися такі записи: Дідьє ван Ковелер сказав: «Якщо хочеш дізнатись, що про тебе думають інші – помри», і як не прикро, це судилося Валентину, якого, на жаль, уже немає з нами. Він назавжди залишиться у пам'яті рідних, друзів, побратимів, однокласників... Ось їхні думки про нього.

Аліса Чиханова: «Це була людина душі, людина, яка мала велике серце. Але відчутти весь смак життя він не зміг, він загинув... Загинув за всіх нас, за Україну. Він назавжди залишиться в наших серцях, у наших думках... Боляче, дуже боляче всім нам... Співчуття всім рідним та близьким. Ти наш герой! Ніколи тебе не забудемо! Пам'ятаємо і любимо. Вічна пам'ять тобі!»

Олеся Дембіцька: «Валік, ти назавжди залишишся в наших серцях».

Уляна Шутовська: «Він був дуже хорошою людиною».

Юлія Савка: «Вірний друг, завжди усміхнений і щирий... Ти повинен був жити... Герої не вмирають! Спи спокійно, Герою! Тобі судилося життя покласти за країну, за волю!»

Ігор Шутовський: «Мій однокласник – чесний, доброзичливий, з хорошим почуттям гумору, залишив цю землю. Надіюсь, він знайде спокій в обіймах Небесного Батька. Валік, дякую Тобі за мужність, любов до Батьківщини, за те, що поклав своє життя, захищаючи нашу землю! Боже, будь милостивий до нас заради Ісуса Христа».

Марічка Ніверська: «Не віриться, що так сталось. Вічна пам'ять! Разом вчилися і не знали, що поруч Герой України і наш захисник!».

Олександр Жемков: «Залишишся назавжди в наших серцях усміхненим... Любимо, пам'ятаємо, сумуємо...»

Іринка Войтович: «Горе, страшне горе прийшло до нас. Валік, ти завжди будеш з нами...»

Марта Андрусів: «Українська армія взяла Савур-Могилу 7-8 серпня. Вони її взяли, і це тішить... але взяли ціною власного життя! Найкращий! Був, є і буде!»

Оксана Скалецька: «Підтримую! Він завжди буде в нашій пам'яті таким. (Найкращим)».

Мочульська Світлана: «Слава Героям!!! Нехай буде земля пухом. Спочивай з Богом. Герої не вмирають!»[8].

...Сьогодні уже сотні українських хлопців-патріотів загинули в АТО і повернулися додому в домовинах.... Кожен із них йшов на свою Голгофу власною дорогою, проте залишили однаково глибоку незагоєну рану в люблячих материнських серцях.

Усвідомимо, що Валентину і всім нашим Героям ми завдячуємо мирним небом над головою, звичайними буднями, святковими недільними походами в церкву та й, взагалі, відстороненістю від війни. Схилимо голови перед тими, хто щитом своїх тіл і духу береже наше звичне життя від жаху війни! Будьмо вдячні та смиренні!

Хто знав Валентина, знає всю неймовірність його особистості. Його людяність, мужність, безмежне терпіння... Нехай Його чесноти будуть притаманні кожному з нас!

Валику, ти живий в наших серцях, твоя посмішка у нас перед очима, твій бадьорий голос в наших думках! Назавжди! Тепер твій фронт – небесний, в лавах Небесної Гвардії, серед янголів-охоронців України. Зі земними та небесними захисниками наша перемога невідворотна! Тож дай нам Боже мудрості бути гідними безцінної жертви найкращих синів України!

Герої не вмирають! Слава Україні!

Список використаних джерел

1. Записано від Крицької Валентини, сестри Валентина в с.Забужжя Сокальського району Львівської області.
2. Записано від Крицької Світлани, тітки Валентина в с.Забужжя Сокальського району Львівської області.
3. Зі спогадів Луцик Наталії, класного керівника Валентина.
4. Зі спогадів командира Якимова Андрія.
5. Записано від голови Опільської сільської ради Дмитріва Андрія.
6. Душу й тіло поклав за Україну/ Голос з-над Бугу, №75-76 18 вересня 2014 р. – с.4.
7. <http://golossokal.com.ua/duhovne-gytja/proshlo-dnej-kak-poproshhalis-valentinom-prihodom.html>
8. «Контакти» <https://www.google.com.ua>

Фото із соціальних мереж та з родинного альбома

Фото 1. Валентин Прихід

Фото 2.

Фото 3. В.Прихід у дитинстві

Фото 4. Прихід із старшим братом

Фото 5. Рідні Валентина

Фото 6. Клас Валентина

Фото 7. Валентин із класним керівником

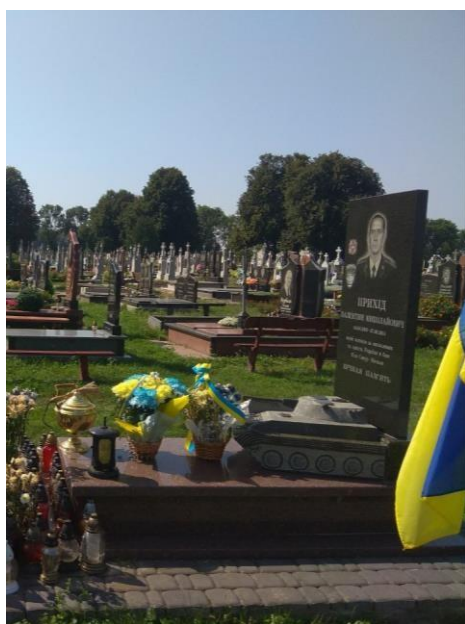

Фото 8. Могила В. Прихода

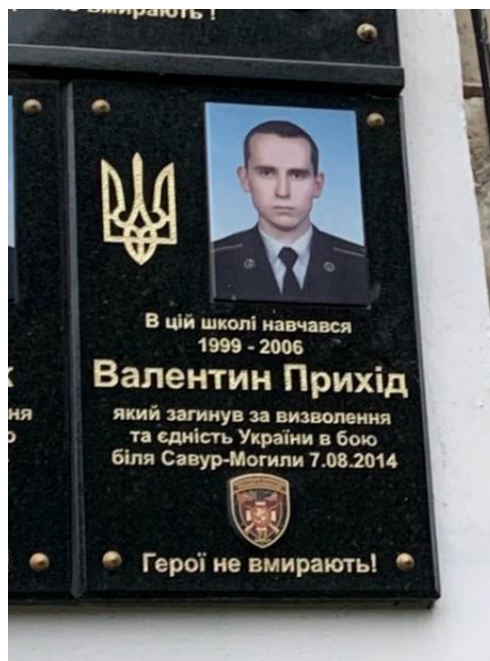

Фото 9. Пам'ятка на будівлі Сокальського ліцею №1

Фото 10. Орден Богдана Хмельницького, який отримав В. Прихід посмертно

РОДЬ АНДРІЙ ІГОРОВИЧ

(17.05.1990 – 02.08.2023)

*Матеріал підготували: Пархович Максим, учень 1 класу Лещатівської початкової школи), мама Пархович Тетяна
Керівник: Марцинюк Ольга Євгенівна, директор Лещатівської початкової школи*

Родь Андрій Ігорович народився 17 травня 1990 року в селі Бодячів Сокальського району, Львівської області. Навчався у Матівській школі I-II ступеня з 1997 року по 2005 рік. Закінчивши 9 класів, вступив у Сокальське ПТУ. Після закінчення навчання, сам почав заробляти собі на життя до тих пір, поки не призвали до лав Збройних сил України. Андрій в молодому віці втратив маму. Мама померла у 2010 році, коли Андрієві виповнилось 20 років. Коли Андрій втратив маму, він ще проходив службу в армії. Відслуживши, жив своїм парубоцьким життям: їздив на заробітки, допомагаючи своїй молодшій сестрі.

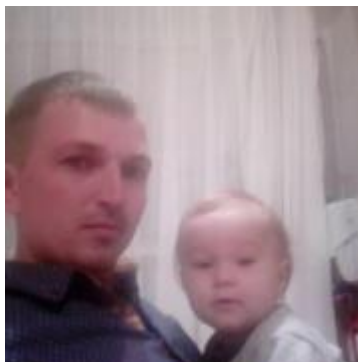
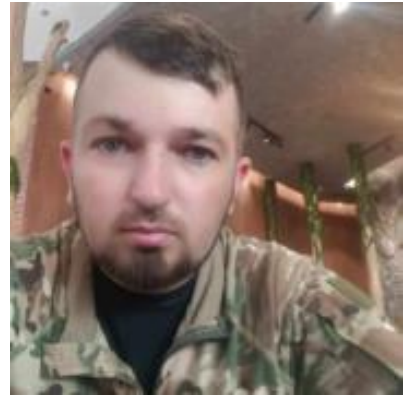
У 2014 році не стояв осторонь і поїхав на Майдан. Андрій добровольцем пішов захищати Україну, був учасником АТО. Ніс службу в 14 окремії механізованій бригаді імені Романа Великого. Пережив Іловайський Котел, звідти потрапив у полон. Згодом отримав поранення і контузію, лежав у лікарні в Дніпропетровській області. За станом здоров'я був демобілізований і повернувся до мирного життя, допомагав сестрі. Виховував племінницю Олександру. Складав плани на своє особисте життя. Мріяв свою племінницю відвести у перший клас.

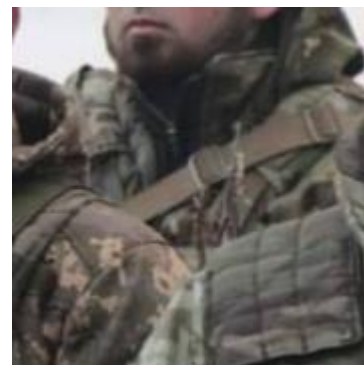
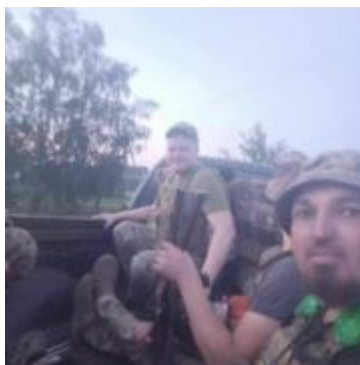
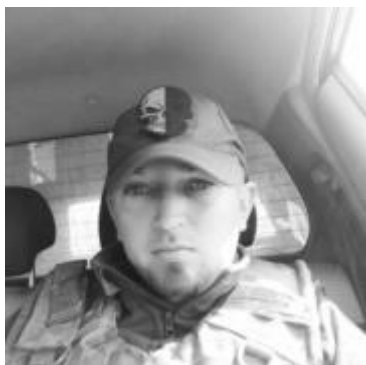
У перший день повномасштабного вторгнення, зібрав рюкзак, і добровольцем поїхав відразу у військову частину. А звідти, із побратимами, захищати Україну. Ніс службу у «гарячих точках», брав участь, переважно, у важких боях. Андрія було призначено командиром взводу. Був нагороджений медаллю «За мужність».

Андрій Родь, неодноразово, ризикуючи своїм життям, врятував десятки життів своїх побратимів.

Додатки
Фото надані родиною

РОДЬ АНДРІЙ ІГОРОВИЧ **(17.05.1990 – 02.08.2023)**

*Матеріал підготував:
Дмитрук Петро Олександрович,
директор Матівської гімназії*

Родь Андрій Ігорович народився 17 травня 1990 року в селі Бодячів Червоноградського району Львівської області. В 1997 році пішов в 1 клас Матівської загальноосвітньої школи I – II ступенів, де навчався 9 років. Про школу в нього були хороші спогади, адже там він мав багато друзів і хороших вчителів.

Після закінчення школи вступив до Сокальського професійного училища, яке закінчив успішно. Проходив військову службу в лавах ЗСУ. Працював на будові в Україні та Польщі.

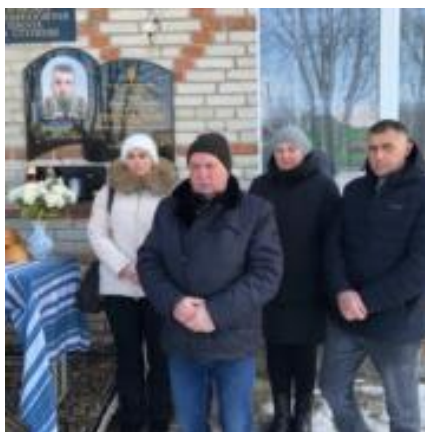
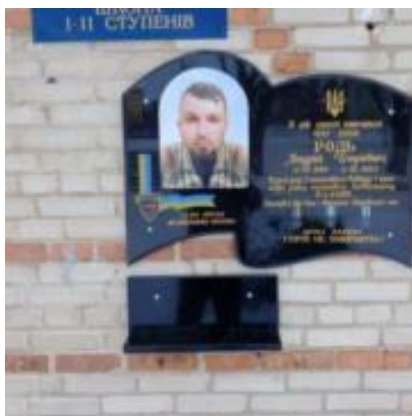
Коли розпочалась Революція Гідності пішов на Майдан. В 2014 році добровольцем пішов в АТО, виконував небезпечні завдання, отримавши поранення потрапив в полон. Після лікування повернувся до мирного життя, був опорою для сестри, батька та племінниці.

В перші дні війни, яка розпочалась 24.02.2022 року добровольцем пішов у свою частину (14 ОМБ бригада імені Романа Великого), де разом з побратимами пішов захищати свою державу. Був командиром 2 танкового взводу 1 танкової роти танкового батальйону в/ч А1008. Його позивний був ДАФ. В боях був мужнім воїном, за що отримав нагороди та звання.

Побратими згадують Андрія як вірного друга, відважного, справедливого командира. Після війни мав намір залишитися в ЗСУ, щоб і надалі служити своїй державі.

Не збулась мрія нашого героя... 2 серпня 2023 року його життя обірвалося в бою біля села Вільшани Харківської області від рук російських загарбників. Андрій був мужній воїн, справжній патріот своєї держави. Для нас він назавжди залишиться Героєм.

За кошти народного депутата, учасника бойових дій Бондара Михайла було виготовлено меморіальну дошку Герою України Родю Андрію Ігоровичу. Її встановлено та освячено у Матівській гімназії 30 листопада 2023 року. На освяченні меморіальної дошки були присутні народний депутат Верховної Раи України Михайло Бондар, голова Сокальської міської ради Сергій Касян, представники адміністрації, депутат міської ради Віталій Грисюк, родина та друзі Андрія Родя, а також інші гості, жителі навколишніх сіл нашої громади, які вшанували пам'ять про захисника.

САВИЧ ВОЛОДИМИР ЯРОСЛАВОВИЧ **(07.02.1977 – 14.02.2023)**

*Матеріал підготували: Шевчук Любова Володимирівна,
вчитель Поторицької ЗШ I-III ступенів,
Худа Марія Романівна, вчитель
Волицької ЗШ I-III ступенів*

Володимир Ярославович Савич народився 7 лютого 1977 року в селі Велике.

Герой мешкав у великій дружній родині разом з батьками та братами. Навчався в Червоноградській ЗШ №4. Після закінчення школи навчався в Червоноградському професійно-технічному училищі №55, опанувавши фах електрогазозварювальника.

У 1995 році Володимир був призваний до лав Збройних сил України на строкову службу.

Після служби працював у меблевому цеху «Черемош» у рідному селі. Створив сім'ю.

Працював зварювальником на ТзОВ «Галичхутро», а згодом на ПП «Єврокомерс».

У 2014 році був призваний в АТО, служив прикордонником.

На військову службу після повномасштабного вторгнення був призваний 1 квітня 2022 року. Служив кулеметником.

14 лютого 2023 року біля населеного пункту Водяне Донецької області молодший сержант Володимир Савич отримав поранення несумісні з життям.

Поховали героя в селі Велике 26 лютого 2023 року. Без чоловіка залишилась дружина Людмила.

Герої не вмирають! Повіки пам'ятаймо про їх подвиги, адже вони віддали найцінніше своє життя-заради України.

СИБАЛЬ ВІКТОР ВОЛОДИМИРОВИЧ **(18.09.1973 – 06.12.2022)**

*Матеріал підготувала: Прихідько Ольга, учениця 8 класу
Сокальська ЗШ I – III ст. № 5*

Керівник: Горбань Світлана Іванівна, вчитель історії

Сибаль Віктор Володимирович народився 18 вересня 1973 року в мальовничому селі Юнашків на Івано-Франківщині. Невдовзі батьки переїхали на Сокальщину і у 1981 році Вітя почав навчання в Сокальській восьмирічній школі. Після закінчення 8 класу продовжив навчання в Сокальському ПТУ. Отримавши професію муляра, працював разом з мамою на будовах. Відслужив строкову службу, підписав контракт на службу в Югославії. Повернувся додому і працював на бетонному заводі, в дорожньому управлінні, водоканалі. Саме з водоканалу, у 2014 році, пішов захищати Батьківщину. У 2017 році отримав поранення та був демобілізований.

Навесні 2022 року повернувся з Польщі і з побратимами з 2014 року став на захист України. Служив гранатометником 3 механізованого відділення 2 механізованого взводу 7 механізованої роти 3 механізованого батальйону військової частини А0998. Під час бойового зіткнення біля села Опитне Бахмутського району Донецької області, що тривало понад 8 годин, загинув. У різні часи носив позивні Шрек, Грек, Абдула.

Мій сину рідний, вже тебе немає,

І серце плаче, і болить душа...

Чому так рано в далечінь захмарну,

Пішов ти тихо, полишивши нас?

Ці рядки, як молитву, щодень шепоче мама Марія, яка втратила на війні найдорожче – сина. Віктор був її первістком, щедрим подарунком долі, доброю та сердечною дитиною. З дитинства допомагав батькам, дуже любив своїх молодших братів Степана та Романа. Відвідуючи маму, завжди приносив їй улюблені ласощі – морозиво. День, коли загинув, став чорною годиною, час ніби зупинився, очі перестали сяяти, сум і біль назавжди оселилися в душі мами Марії.

Навчаючись у школі, Вітя завжди був доброю дитиною, слухняним учнем, виконував усі доручення вчителів. Можливо міг отримати атестат з кращими оцінками, але це не зашкодило йому стати справжнім чоловіком та захисником Батьківщини. Саме таким Віктор залишився у спогадах заступника директора Сокальської ЗШ I-III ступенів №5 Курило Н. С. , яка починала свою трудову діяльність в той час, коли Вітя був старшокласником.

Однокласниця Оксана Назар згадує Вітю як дуже спокійного та врівноваженого хлопця, який дуже відрізнявся від своїх однолітків. Напевно, тому він у перші лихі години пішов виконувати свій обов'язок перед Батьківщиною.

Віктор був доброю і щирою людиною, однокласники з повагою ставилися до нього. Хоча вчився не зовсім добре, зате завжди допомагав тим, хто просив його про допомогу, нікому ні в чому не відмовляв. Він був ввічливим з вчителями, спокійним і розсудливим. Був надійним другом - людиною, з ким завжди можна поділитися своїми думками і секретами, не боячись про це пошкодувати. Був стриманий у спілкуванні, небайдужим до чужої біди та

несправедливості, в його очах завжди був спокій та впевненість. Так згадує свого однокласника Ірина Дещаківська (Мартинюк).

У пам'яті сусідів Віктор назавжди залишиться помічником. Які б у них не виникали проблеми, Вітя першим ішов на допомогу: відремонтувати кран, покосити траву, викопати картоплю та багато іншого. На жаль, він уже ніколи не прийде на допомогу.

Сусід, одноліток Віктора, Ігор Мельник пригадує дитячі ігри, у які любив грати із героєм: доміно, шашки, футбол, гра в козаків...

Дружина Наталя пізнала справжнє кохання саме з Віктором. Він піклувався про дітей, намагався навчити їх відповідальності, бути гідними громадянами своєї Батьківщини.

Брат Роман втратив найкращого друга.

Навіки в нашій пам'яті Віктор залишиться веселим, усміхненим, добродушним сином, братом, чоловіком, однокласником, сусідом.

Перше фото у фотосалоні. 1974 р.

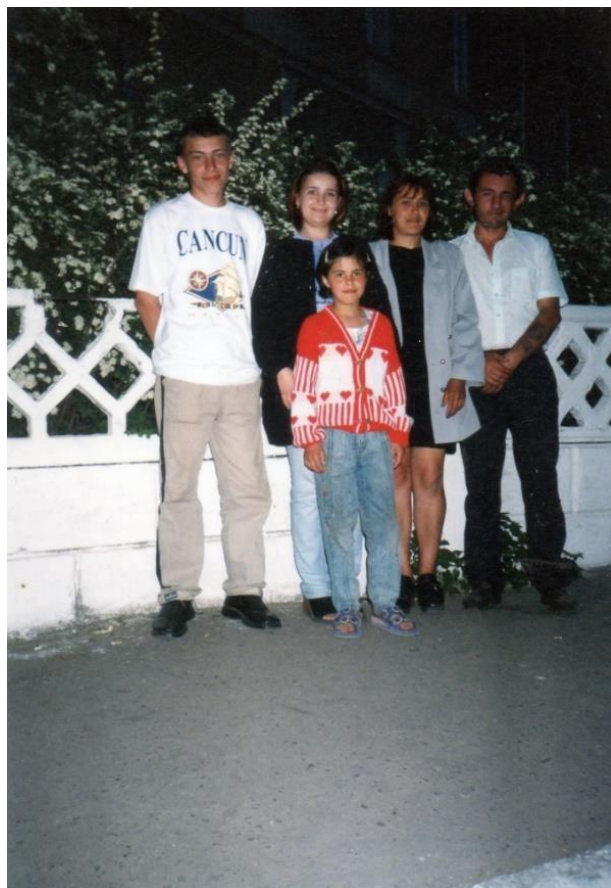
Мамина надія. Вітя з двоюрідними сестрами. 1980 р.

З друзями та сусідами напередодні «проводів». 1992 рік.

Урочиста присяга. Житомир. 1993 рік.

Родина. 1996 рік.

З донечкою Василюю. 2007 рік.

НЕБЕСНИЙ АНГЕЛ
(Віктору Сиваку присвячується...)
(13.08.1992 – 19.06.2014)

Матеріал підготували:

*Тхір Богдан, Козут Олександр, учні Сокальської
загальноосвітньої школи I-III ступенів №4
Науковий керівник: Кровіцька Лариса Ярославівна, вчитель
Сокальської ЗШ I-III ступенів №4*

*Ти бачив як Ангели в Небо летіли?
Так-так, саме в Небо, а не навпаки...
Від пострілів ворога молодь злетіла
До Бога назавжди- українські сини
Одна у них ненька, одна Україна,
Пробачте, для неї віддали життя
Батькам вона нині вклоняється щиро
За їх виховання й безсмертні серця!*

Війна постукала у наші двері, хоча її ніхто і не чекав... Скільки ж лиха принесла в кожную українську сім'ю... Скільки втрат і розчарувань, горя і сліз, туги й розлуки. Війна оголила всі почуття, зробивши нас вразливими, плачучими але непереможними. Вона методично відділила зерно від лушпиння, залишивши тільки справжніх і «своїх». А якою ціною поповнила свої ряди Небесна ієрархія. Скільки синів моляться за нас з небес і чекають нашої молитви. Саме війна «плекає» Великих Людей, котрі потрібні Ангельському хору, він обирає найкращих, і пам'ять про котрих на землі буде вічною.

Саме такою Великою Людиною був, є і буде Віктор Сивак, котрий віддав своє життя за нас з вами в перші дні війни.

А ти на небо зовсім рано полетів,
В обійми Бога, що прийняв тебе до себе.
Розлуки з рідними ти не чекав і не хотів,
Залишив біль і смуток, що без тебе...

Вітя народився 13 серпня 1992 року в місті Сокалі. Народився гарним, здоровим, великим хлопчиком. Ріс щасливою дитиною, добрим, світлим, допитливим малюком. «Плодом нашої любові», – так називали його мама з татом. Тато дуже любив сина і тішився, що їх любов була взаємною. Мама старалась виховувати сина в добрих християнських звичаях, щодня прищеплювала йому цінності добра та людяності.

Після садочку Вітя пішов у початкову школу разом з батьками, котрі уміли радіти його успіхам та досягненням, тішилися маленькими та великими знаннями, допомагали синові долати стежки науки. «Його юний інтелектуалізм вражав, він любив вчитися, багато читав, справедливо відносився до критики, гідно приймав поразку, правильно реагував на зауваження і при любых обставинах був завжди на позитиві», - говорить мама Віктора Мар'яна. Вона з теплотою згадує першу вчительку Віті – Богун Ольгу Михайлівну, котра віднайшла, допомогла, сформувала в маленькому школярку добре серце Великої Людини.

Зі слів Ольги Михайлівни: «Вітя Сивак був учнем нашої початкової школи. Ми тоді знаходилися в сьомому садочку, була це школа-сад. Світлий, добрий хлопчик, який любив

життя, якого любили товариші. Він вмів дружити, був щирий. Виховувався найперше в сім'ї, де панувала любов, де вчили що добре, що погане, де наголошували на помилках та успіхах дитини. Це був хлопчик якому була притаманна справедливість з дитинства. Це дитина яка вмiла поступатися. Його великі голубі очі навіть не давали можливості на нього злитися. Тато з мамою дуже дитину пильнували, любили і своїм життям, своїм прикладом виховали таку прекрасну людину, такого героя.»

Після закінчення початкової школи Віктор навчався в Сокальській гімназії.

Зі слів тьоті Віктора: «Вітя був дуже розумний, толерантний, любив історію географію. Йому було притаманне почуття гумору. Він був щасливий. Любив всіх і все, окрім фруктів. Не забуваємо про нього ні на одну хвилину.»

Вчився в спортивній школі, де відвідував секцію плавання, здобував неодноразові перемоги, за що був нагороджений грамотами. Все почате умів доводити до кінця. Якщо брався за роботу, то обов'язково здобував результат. Умів цінувати дружбу. Мав багато товаришів знайомих. Його друг з дитинства Діма Істомін пройшов з ним цілу школу загартування та витримки, школу справедливості та чесності, школу, яка навчила хлопців цінувати справжню шкільну дружбу. Наш Герой відрізнявся від учнів класу добросовісним і справедливим відношенням у будь-яких починаннях.

В душі Віктора жив науковець, юний дослідник. У восьмому класі Вітя захистив наукову роботу з зарубіжної літератури за портретом Доріана Грея. Цей твір дуже велике склав враження на хлопця. Багато почав читати книжок цього автора. Прочитав чимало творів Оскара Уайльда. Його власне цікавив такий жанр фантастичний, психологічний.

Вітя взагалі любив дуже багато читати. За своє коротке життя прочитав шалено багато літератури «Як він був маленький, згадує мама з татом, ми ховали книжки ввечері, тому що він не міг заснути без них, а очі за цілий день вже втомились.» «Ліхтарик засвітить під одіялом і там собі дочитає книжечку», – згадує тато.

Віктор мав великі плани на майбутнє. В 2009 році вступив до Одеського політехнічного університету, захистив бакалавра, мріяв працювати військовим психологом. Доля розпорядилася по-іншому. Сталось те, що напевно, мало статись. Віктор дуже хотів навчитися військової справи і навіть були такі розмови про те, що був в планах французький легіон. «Вітя завжди відчував себе в душі воїном, військовою особистістю. Хотів відчути військову справу з середини, проникнути в неї, і бажання захищати Україну – ніколи не покидало його», – говорить мама.

У 2014 році підписав контракт в 24-ту окрему механізовану бригаду імені короля Данила – військово-з'єднання механізованих військ у складі Сухопутних військ Збройних сил України, котра базується в м. Яворів на Львівщині. Перебуває у складі оперативного командування «Захід».

Приступив до служби 9 січня 2014 року, а 8 березня уже був на сході. «Спочатку ми не знали де син, але потім різними кодами, шифрами дізнались, що їх батальйон стоїть в Сумській області. Хочу відмітити, які були добрі місцеві люди до наших дітей. Під Конотопом місцеві жителі кликали воїнів до себе помитись, приносили в ліс, де вони стояли їсти, місцеві хлопці їхнього віку приходили з гітарами на вихідні до них побути, поспілкуватися. Ми, матері, на пошту відсиляли повідомлення і дякували всім жителям за відношення до наших синів», – згадує мама.

«Малиш» – тепло кликали його побратими. Вітя був високого росту, але саме так вони його називали. В колі друзів-побратимів Віктор дорожив дружбою. Бойовий товариш Олександр Пислар на протязі 10 років раз в рік телефонує батькам нашого Небесного Ангела і цікавиться, наче син, їх долею. У колі спілкування Вітя не любив матюків, котрі різали вуха у розмові між солдатами. Молився Богові і просив у Всевишнього допомі, читаючи щоденно

«Хто живе в помочі Всевишнього, під кривлею Бога Небесного поселиться...». Перечитав усю Біблію, стараючись зрозуміти сутність людського життя, взявши на озброєння вчинки Святих та Ісуса Христа.

Тепер ти ангел і до нас ти прилітай,
Обнявши крилами нечутно, ледь торкнувшись,
Ти маму в ніч холодну зігривай,
Щоби відчула, що ти поряд, посміхнувшись. [1]

Від початку російської агресії у 2014 році частини бригади, в яких служив Вітя, були залучені на багатьох напрямках війни на сході. Влітку 2014 року бійці бригади брали участь у боях за Лиман, Лисичанськ, брали участь в операції із блокування російського кордону. Застали його страшна біда в Луганській області в селищі Закитному Ямпільського району. Прослужив він тоді буквально пів року. «Загинула їх тоді цього дня семеро, практично в одну хвилину їх накрили», – згадує пані Мар'яна. «19 червня 2014 року вони верталися з бою в який пішли 17 ввечері і попали в засідку, де їх можна сказати застрілили клятві вороги», – зі сльозами на очах говорить мама.

Кричала мама: «Повернись, не покидай!»
До твого серця щільно притуляла вухо,
Все повторяла: «Сину не вмирай...»
Замовк весь світ, довкола стало глухо.
Її слова врізалися в серця,
І люди умивалися сльозами.
Не поведе тебе вже до вінця,
Спинився рід й скінчилось все для мами[1]

З цією страшною біллю батьки, знайомі, друзі, всі ми живемо донині.

«Для мене Вітя завжди живий і ця втрата є втратою не тільки для мене, не тільки для дітей нашого класу в якому він навчався, це є втрата для всіх сокальчан. Це є втрата для народу України, тому що з маленького хлопчика виростала Велика людина..», – промовляє перша вчителька.

Посмертно Віті присвоєно звання «Почесний громадянин Сокаля».
Лиш день і ніч, і зболена душа,
І чорна хустка, що закрила сонце й небо.
Тобі написано посмертного вірша,
Але тобі вже там цього всього не треба.
Поховано Героя, Небесного Ангела, на місцевому кладовищі, на Алеї Слави.

Герої не вмирають, а вічно живуть в наших серцях та спонукають до боротьби за волю наступні покоління. Навіки в наших серцях житиме пам'ять про Віктора Пам'ять про нього – це наш біль і наша гордість за те, що мали честь жити з ним в одній країні. До останнього подиху він залишався вірним кожному слову Військової присяги. Ця пам'ять згуртовує нас, живих, дає нам силу, волю, мудрість і наснагу для зміцнення власної держави на власній землі. А світло свічки хай буде даниною Віктору, котрий навічно пішов від нас, котрий заради нас жертвував собою. Він завжди житиме в нашій пам'яті. «Герої не вмирають!»

Ми закликаємо вас сьогодні згадати у ваших молитвах усіх Героїв, які поклали свої голови за наше майбутнє. Вони згасли, як зорі.
Запевняємо, що своїм навчанням, працею, вчинками наблизимо Перемогу України над ворогом.

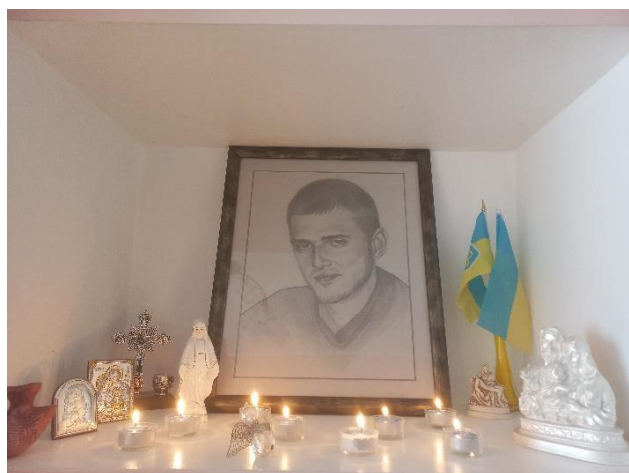
«І ми це зробимо! Обов'язково. Всі разом! Кожен і кожна, хто воює й працює заради нашої держави, заради наших людей. Ми це зробимо! Мільйони українців і українок – сучасні покоління нашого народу, яких історія благословила можливістю реалізувати мрії українських героїв різних часів, котрі боролися за свободу й незалежність для України та за справедливість для всіх нас, для всіх українців.

Все зараз у наших руках, і Україна буде державою-переможницею

Список використаних джерел

1. <https://mala.storinka.org.html>
2. <https://espreso.tv/geroyi-ukrayiny>

Додатки

СЛАВА СОКАЛЬСЬКОМУ СОКОЛУ ВІКТОРУ СИВАКУ!

(13.08.1992 – 19.06.2014)

Матеріал підготувала:

Миколайчук Олена, учениця 10 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романіва, слухачка КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»

Керівник: Мусій Світлана Степанівна, вчитель історії КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»

19 червня 2014 року прийшла у Сокаль велика біда, яка нас об'єднала. У жорстокому бою від куль російських найманців і доморощених терористів загинув чудовий юнак, наш сокалець. Ніхто з нас не міг ще кілька місяців тому уявити, що на нашу благодатну землю прийде горе, і ми будемо хоронити Героя, який віддав своє життя за свободу і територіальну цілісність України. Віктор вибрав сам свою

місію – захищати Батьківщину, і він віддав за неї найдорожче – життя. Він загинув за тисячі кілометрів від нашого рідного міста Сокаля, але загинув за нас всіх. Він загинув, щоб далі не могла просуватися проросійська сепаратистська бандитська нечисть. І саме завдяки таким мужнім хлопцям як Віктор, в Україні є майбутнє...

19 червня під смт. Ямпіль Краснолиманського району Донецької області загинув військовослужбовець 24 окремої Залізної механізованої бригади оперативного командування «Північ» Сухопутних військ Збройних сил України, наш земляк Віктор Сивак. Юнакові в серпні цього року виповнилося б тільки двадцять два. Не дожив, не докохав, не домріяв... Але чому?! Віктор віддано любив Україну, тому й пішов її захищати. Після закінчення Одеського національного політехнічного університету був призваний на військову службу за контрактом у військову частину Яворова.

Список Небесної роти із Залізної дивізії (станом на червень 2014 року) поповнили семеро військовослужбовців. Серед них і сокалець Віктор Сивак. Він був розвідником, загинув на передовій. За попередніми даними, їхній підрозділ, поспішаючи на виконання чергового бойового завдання, потрапив у засідку сепаратистів. «Мирні ополченці» (так цих нелюдів називають російські ЗМІ) стріляли по наших бійцях із крупнокаліберних протитанкових кулеметів. Від шквального вогню ворога юнаків не могли врятувати ні бронезилети, ні броня БМП...

Віктор назавжди залишив згорьованих маму Мар'яну, тата Олександра, родину... Про нього однополчани написали теплі слова-спогади, які передав редакції військовий комісар Сокальсько-Червоноградського ОВК Микола Лисак. Ось деякі з них.

«Вітя! Надійний друг, товариш по зброї, завжди в наших серцях буде горіти іскра пам'яті про Тебе, як Ти поклав своє життя за Батьківщину, захищаючи товаришів...»[1].

«Ех, Вітя, Вітя! Скільки ми днів провели разом, їли з однієї миски, а тут, не вірю, що Тебе вже немає. Ти був хорошим другом, з Тобою було цікаво спілкуватися на будь-яку тему, завжди допомагав. Біль не передати. Ти герой, загинув за Україну... Герої не вмирають»[2].

«Вітя, скільки ми разом проїздили, разом гуляли, ми Тебе будемо пам'ятати всі. Ти був нам як брат і залишишся ним...»[3].

Класний керівник Ольга Зарицька згадувала свого учня, плачучи: «Віктор закінчив школу-сад, навчався потім в гімназії, дуже любив історію, багато читав. Був хорошим спортсменом. У листопаді минулого року прийшов по характеристику, сказав, що хоче бути військовим. Одним словом – гордість школи»[4].

В однокласниці Оксани Загакайло також тільки дуже гарні спогади: «Віктор був життєрадісною людиною, міг завжди розрядити ситуацію, плач замінював на жарти. З ним було весело. Він був душею компанії. Якщо організовували поїздки, Віктор – з нами перший. А ще був дуже розумним, досконало знав історію, географію, вивчав енциклопедію. Його дуже все цікавило, міг не виконати домашнє завдання, але те, що його захоплювало, знав дуже добре. Нікого не ображав. У лютому був на випускному, сказав, що пішов на контрактну службу...»[5].

Мама однокласника Руслана Антонюк крізь сльози з невимовним болем ділиться: «Віктор був великою особистістю. У його кімнаті на стіні я прочитала вислів «Бути, а не прикидатись». Яку треба мати щирю, патріотичну душу, філософське серце, щоб розуміти цей вислів. А це означало, що Віктор слідував йому в житті, він хотів бути патріотом і він ним став. Він хотів бути щирим українцем і він залишиться таким у нашій пам'яті назавжди...»[6].

13 жовтня, у переддень Покрови Пресвятої Богородиці – покровительки українського козацтва та УПА, у Сокальській гімназії імені Олега Романіва відбулося освячення меморіальних таблиць пам'яті Віктора Сивака і Валентина Прихода, героїв Небесної Сотні, які були учнями нашої гімназії. Після освячення меморіальних таблиць гімназисти, з вірою у недаремність найвищої жертви хлопців, випустили у небо синьо-жовті кульки. І в той же час злетіли білі голуби як символ миру та невмирущої пам'яті про загиблих.

Указом Президента України «Про відзначення державними нагородами України за особисту мужність та героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету, територіальної цілісності» орденом «За мужність III ступеня» нагороджено В. О. Сивака (помертно). Нагороду одержали батьки юнака. Мар'яна Сивак, мама хлопця, крізь сльози сказала «Віктор був надзвичайною дитиною, він є і буде в наших серцях і залишиться Героєм. Ми гордимся нашим сином!»[7].

Ми розуміємо, що ніхто, крім нас, українців не побудує української держави. Тому не маємо права бути байдужими, ми мусимо об'єднатися. І важливим об'єднавчим аспектом має бути пам'ять. Пам'ять про наших відважних захисників. З ними зв'язуємо свої справи щодня, щохвилини, щомиті.

Слава Україні! Героям Слава!

Пам'яті Віктора Сивака

1.
Він міг би ніжитись на морі
Чи підкорить свою Говерлу.
І рідні не були б у горі.
Й не причисляли б до померлих
Той юний цвіт, що розпустився,
Але не втримавсь проти вітру.
Він в Україні народився,
Тож, любя мамо, сльози витри
І не картай його за вибір,
Бо він був мужнім до останку.
Вернувсь додому в домовині
І не зустрине вже світанку.
А кулі ціль не вибирають,
Вони безжальні, хоч незрячі.
Герої справжні не вмирають –
З небес усіх нас добре бачать.
Не дай нам, Боже, знову схибить
І опинитись на колінах,
Всемилосердний і Єдиний,

Зверни свій зір до України!
2.
Ти завжди будеш молодим,
Тебе не зігне старість.
Лише батькам, батькам твоїм
Цей білий світ не в радість...
Твоя усміхнена душа
До них в обійми рветься,
Ледь-ледь опірене пташа
В гніздо не повернеться.
Дружину в дім не приведеш,
Не принесеш онуків.
Відчинить двері сад-Едем
Тобі за біль і муку.
У мирі з Богом спочивай,
Земля хай буде пухом.
А твій весільний коровай
«Спекла» війни посуха[8].
Світлана Мельничук, с. Перетоки.

Невтішне

Згорьованій матері
Ледь народжений день
знову став на життя ще біднішим...
Ніч, як вічність була,
а світанок став чи не найгіршим...
Обірвала війна, мов на скрипці,
життя, як струну.
Сива горличка-мати
обіймає не сина – труну.
Не втішайте її, не втішайте,
бо все це даремно.
Не втішайте, хай плаче –

за сльозами не видно, що темно.
Бо не буде більш радості
у житті тої жінки, що нині
її світ – її син, її ладо
лежить в домовині.
Не втішайте її,
не шукайте словесних прикрас.
Бо для неї віднині
щонайменшенький вогник погас.
Не втішайте небогу,
лиш міцніше її обійміть,
Нероздільного горя

хоч краплинку собі заберіть[9].

Герою нашого краю – Вікторові Сиваку

За що підняли руку на дитину?!

Ми чуєм знову мамин крик...

О дайте подивитись на людину,

Через яку наш спокій зник!

За що?! За що забрали в мами сина,

З яким раділа і цвіла?!

За рідну неньку-Україну

Свою кровинку віддала.

Всі твої друзі будуть зустрічатись,

Одружаться, чекатимуть дітей...

І лиш тебе, Герою наш, юначе,

Матуся в чорнім виглядатиме з небес.

Лідія Гій-Шишка, с. Войславичі.

За що?!

Які слова для неї підібрати,

Як в очі нам поглянути її?

Ніщо вже не загоїть кровну рану,

Єдиний син загинув... Боже мій!

Ридає тато, з горя мліє мама.

І плаче небо, і сумує світ.

Пішов назавжди, але жив немарно.

Пробач нам, Вікторе, що в'яне цвіт.

Ніщо матусі сина не замінить,

Слова розради недоречні їй.

Лише молитва лине вічна, щира.

Скорбим, Герою, за тобою всі скорбим!!![10]

Руслана Сметана. с. Войславичі.

Список використаних джерел

1. З листа Антона Маланюка, бойового побратима Віктора.
2. З листа Олександра Сидорюка, однополчанина Віктора.
3. З листа В. Дорошенка, бойового товариша Віктора.
4. Зі спогадів Ольги Зарицької, класного керівника Віктора.
5. Зі спогадів Оксани Загакайло, однокласниці Віктора.
6. Записано від Руслани Антонюк, мами однокласника Віктора.
7. Сорочук В. Віктор Сивак загинув, захищаючи Україну/ Голос з-над Бугу №51-52, 28.06.2014 р. С.1.
8. 9. 10. Твори місцевих поетів, присвячені Віктору Сиваку.

Фото з соціальних мереж

СЛОБОДЮК ЯРОСЛАВ ЄВГЕНОВИЧ

(21.08.1963 – 03.09.2016)

Матеріал підготували:

*Костюк Олеся, Горилюк Софія, Борисюк Єва,
учні Забузької ЗШ I – III ступенів*

*Керівники: Костюк Ірина Ярославівна, Коновалець Наталія
Іванівна, вчителі Забузької ЗШ I-III ступенів, Світлана Коляда,
староста с. Забужжя спільно із бібліотекою*

Народився 21 серпня 1963 року у с. Забужжя, Львівської області, Сокальського району. Він був четвертою дитиною у багатодітній сім'ї. Всього у родині було п'ятеро дітей. Важкі часи не завадили батькам виховати їх працьовитими і чесними людьми. Ще змалечку батько, Євген Іванович, привчив Ярослава до патріотизму й обов'язку до захисту Батьківщини, бо і сам був репресований за непокору перед тодішньою владою. Мабуть, вже в цей період у характері Ярослава закладались такі риси характеру, як нетерпимість до ворогів України, відвага та рішучість.

В період з 1970 по 1980 роки Ярослав навчався у Забузькій середній школі. Після закінчення навчання із серпня 1980 року по жовтень 1981 року працював слюсарем першого розряду по контрольно-вимірювальних приладах автоматики на дільниці шахтно-технологічного контролю.

3 грудня 1981 року по травень 1982 року працював на Сокальській панчішній фабриці будівельником.

3 травня 1982 року по травень 1984 року проходив службу в армії у місті Улан-Батир Монгольської народної республіки, був помічником кухаря у військовій частині.

Із серпня 1984 року по квітень 1985 року після звільнення із лав армії працював каменярем у Червоноградському БУ № 21.

У 1985 -1986 роках працював матросом обробки БМРТ «Бакаєво» Магаданської області, де і знайшов свою другу половинку – дружину Ларису, яка працювала медсестрою після закінчення медучилища.

3 жовтня 1986 по вересень 1987 року працював слюсарем Червоноградської автобази.

3 жовтня 1987 року по березень 1991 року працював на Сокальському заводі хімічного волокна пресувальником.

3 березня 1991 року по лютий 1995 року працював водієм у Сокальському шляхо-будівельному управлінні.

3 березня 1995 по липень 2015 року займався підприємницькою діяльністю, був директором ПП «Лев-С». Мешканці Сокальщини добре пам'ятають його як щирого мецената та благодійника – адже саме він весь центр Сокаля, площу та прилеглі вулиці вимостив бруківкою. Ярослав був жертводавцем, спонсором багатьох просвітницьких заходів, підтримав багато добрих починань та справ.

Все своє життя Ярослав працював, не покладаючи рук, був чесною людиною. Разом з дружиною Ларисою виховали та поставили на ноги двійко донечок: Юля отримала освіту в Луцькій Академії рекреаційних технологій і права, Маріна закінчила Львівський інститут економіки та туризму.

Життя йшло як у всіх – були злети та падіння, але Ярослав старався жити за совістю, долати труднощі, не ховаючись за спину інших. Мабуть тому, коли прийшла повістка з військкомату, вирішив йти на Схід України, стати до лав захисників Батьківщини, взяти зброю до рук. Це було добровільне рішення, бо ж він міг за станом здоров'я залишитись вдома. Але

Ярослав так не хотів, бо знав, що повинен захистити свою родину, своїх дітей та всіх нас.

Молодший сержант Ярослав Слободюк ніс службу в 93-ій окремії механізованій бригаді на посаді радіотелефоніста реактивного артилерійського взводу. Як говорили про нього побратими «це була щира, хороша людина», «...немов тато, який оберігає своїх дітей, піклується про них». Він знав життя та розумів, що молодих хлопців чекають вдома, тому просив їх не ризикувати даремно, а бути обачними.

Під час бойових дій на Сході України Ярослав Слободюк отримав поранення та лікувався у Харківському військовому госпіталі. Він боровся за життя, але, на жаль, цей бій він програв. 3 вересня 2016 року у нього зупинилося серце, він помер...

Пам'ять про Ярослава надовго залишиться у свідомості багатьох людей, а саме його щирість, працелюбність й відкритість.

На знак скорботи за нашим загиблим земляком в Сокальському районі 6 та 7 вересня 2016 року були оголошені Днями жалоби.

6 вересня його тіло було перевезено на Сокальщину, де й відбувся похорон. Віддати останню шану полеглому герою прийшло багато людей. Серед присутніх були представники місцевої влади та громадських організацій, духовенство, однокласники, всі, хто знав Ярослава та ті, хто прийшов віддати останню шану захиснику. Ховали його з всіма почестями. Біля домовини молодшого сержанта Ярослава Слободюка стояла почесна варта, похорон супроводжував оркестр Національної Академії Сухопутних Військ зі Львова, односельці несли великий український прапор. Неможливо передати сум і печаль рідних. В цей день дочки втратили свого батька, а Україна – свого захисника і вірного сина. Залп військового салюту вкотре нагадав – війна триває...

Ярослава поховали на сільському кладовищі, біля його могили стоїть жовто-блакитний прапор, сюди приходять помолитись всі, хто розуміє, яку ціну заплатив солдат за наше мирне небо.

Пам'ять про Ярослава живе у серці його матері, у споминах про щасливі роки разом із дружиною Ларисою, його продовженні – чарівних доньках, згадках про дитинство та юність братів та сестри, добрих спогадах односельчан та всіх, хто знав Ярослава Слободюка як щирого, відкритого та доброго людину. Ми не забудемо, ми не пробачимо!

«Герой – це той, хто творить життя всупереч смерті, хто перемагає смерть», – сказав хтось з відомих людей. Ми знаємо, що Ярослав не помер, Він живе у наших серцях. Завдяки своїй хоробрості, він звів собі пам'ятник, який не подолають вітри і бурі – це людську повагу. 26 травня 2019 року у Забузькій загальноосвітній школі було встановлено меморіальну дошку. Щодня діти та вчителі, йдучи на навчання, подумки вітаються з ним та дякують

ІНТЕРВ'Ю З ДРУЖИНОЮ ЛАРИСОЮ СЛОБОДЮК

– Як ви познайомилися?

– Ми познайомились в Магадані. Брат Ярослава, Олег та його дружина Оксана працювали там. Олег запропонував братові Ярославу переїхати туди на заробітки. Через певний час Ярослав отримав травму під час шторму на кораблі і потрапив до лікарні. А я працювала в лабораторії цієї лікарні, брала кров на аналізи. Там ми і познайомилися. Я переїхала сюди та й ми одружилися 5 вересня 1987 року.

– А коли у вас народилися діти?

– Старша Маріна –1 липня 1988 року, а Юля –22 лютого 1996 року.

– Яким Ярослав був чоловіком?

– Дуже добрим, дітей дуже любив. Кому міг, усім допомагав.

– Пригадайте пам'ятні моменти з сімейного життя?

– Ну до батьків їздили в Білорусію, один раз ,щоправда ,вдалось. На свята всі тут збирались, на Забужжі, оскільки в родині Олега було п'ятеро дітей, а в кожного по двоє дітей. Дуже багато було. Він дуже радів, що діти народилися. Жили добре , не сварилися , не було причин для сварок. Ну хіба що за дітей , за оцінки.

– Як він любив проводити свій вільний час?

– Гриби дуже любив збирати. Риболовля не його, в основному їздили в Пісочне гриби збирати. Також займався спортом: штанга в нього була, тренажери. То він сам займався. Любив рано вставати . Коли вже цехи були на Забужжі, то туди собі тренажери переніс.

Як в нього розпочався бізнес?

– В Польщі, може, бачив плитку чи каталог. Не пам'ятаю.

ІНТЕРВ'Ю З БРАТОМ ЄВГЕНОМ СЛОБОДЮКОМ

– Може ви знаєте, як Ярослав розпочав свою підприємницьку діяльність?

– Ми заїхали в Жешів за продуктами. Заїхали до поляка, а він виробляв плитку. Ярослав побачив і теж вирішив почати виробляти плитку. Ми закупили форми і почали по одній, по дві докупляти, якимось так.

– Яким Ярослав був братом?

– Пацанами були і билися завжди. Він був старший і мене відганяв від компанії. Ми завжди дружили, все разом робили. Мріяли аби вирости і вижити. Піти на нормальну роботу. Він хотів в Афганістані служити, коли в армію призвали. Заяву його не взяли і він в Монголії служив в Улан-Уде в військах ППО. Ярослав з братом любили дуріти, хату розносити . Разом ходили купатися до Бугу. Ми бачили, коли на мості мама йде з роботи, і він казав так: «Тікаємо додому. Я тебе не бачив, ти мене не бачив». Мамі завжди допомагали, все наносили, помагали в господарстві. Він втікав з колеґами на дзоти (ДОТ) біля Равщини, за Валівкою. Коли вони бігали туди, він стрибнув з дзота і сильно ногу порізав. Тож його майкою перев'язали. Вену розрізав так, що кров дуже сильно текла. Його несли додому хлопці. Потім йому на нозі зробили операцію, зашивали ногу.

Там де ферма, там був цех, де льон терли, машини стояли. Ми там завжди гонили. За дівками не гонив. Після армії, повернувшись, пішов на роботу. Перед армією ремонтував машини. Вчився посередньо, тікав з уроків. У школі любив історію, українську мову та географію. Ми

спали в одній кімнаті. І він трохи хитрував вночі. Гроші собі пересипле, ті що я заколядував, а потім зранку каже, що то його гроші і що він більше заколядував. (Сміється)

– Як він вирішив піти в АТО?

– В нього була криза в бізнесі... То була моя підказка... грішна підказка...

Тоді ті банки його піджимали, і я йому кажу: «Ліпше ніж ти маєш іти в гіршу сторону, краще іди в армію». І вже там хтось з чужих здав точку, де перебував він з побратимами, їх обстріляли тоді фосфорними снарядами.

– Він тоді отримав поранення?

– Так, поранення було невелике, але смертельне.

– А він ще в лікарні лежав десь?

– Його «вилікували» ну, принаймні, їм так сказали... Він розповідав, що їх там було вісімнадцять чоловік і всі впродовж 3-х місяців загинули. У судинах утворилися тромби. Він казав, що всім хто були поранені обіцяли, що вилікують, але ніхто із них не вижив.

ІНТЕРВ'Ю З СЕСТРОЮ НАДІЄЮ СЛОБОДЮК

– Він взагалі-то має грамоту від того брата Литвина, що був з асоціації підприємців України. Його нагородили, як кращого підприємця. Таке ще є, того ніде ще ніхто не бачив, не чув. Ну а дитинство Ярослава, як дитинство, цікава дитина. Йшов до армії такий маленький, худенький, то взагалі. А повернувся з армії, то вже був справжній мужчина. Ну бо він там поваром працював, але не був товстим. Людина була дуже добра, в першу чергу, що дуже був добрий. Всі так кажуть. Забагато вірив, багато його підставляли, за ту його доброту. То що підставляли, то підставляли, то було.

– А де ви жили? Які стосунки були у вас, як сестри і брата?

– Ми жили на старій хаті. Та я знаю, стосунки нормальні. А то, що вони лазили, то вони лазили всюди. Так само, як то пацани між собою б'ються, але в родині стосунки завжди були нормальні. Найбільше мене поважав, бо я одна сестра була, прибирав замість мене. Але от криків вдома, того всього не було.

Спогади Юлії (молодша донька Ярослава Слободюка)

«Згадуючи тата, з'являється усмішка та тепло всередині від спогадів, але водночас сум та сльози, бо нових спогадів ми не зможемо створити.

Турботливий та люблячий, добрий та усміхнений -таким батьком я його пам'ятаю та пам'ятатиму завжди.

Катання на санях, пісні Степана Гіги в машині, перегляди фільмів разом, збирання грибів та лісових горіхів восени... моменти щасливого дитинства, за які я вдячна.»

Спогади Маріни (старша донька Ярослава Слободюка)

«Спогади, від яких в серці розливається тепло. Безтурботне, щасливе дитинство, шкільні та студентські роки – тато завжди був поруч. У важку хвилину, він завжди підтримував мене, обіймав та казав – «Все буде добре» Також для мене він назавжди залишиться людиною з добрим серцем, мудрою, справедливою, мужньою, працювитою та впевненою. Так хочеться повернутися туди, де ми всі разом – щасливі.»

Однокласниця Наталія Чернило

«Часто в спогадах виринає хатинка Слободюків, адже я щодня проходила повз неї, йдучи до школи. А біля хатинки – маленькі жовті жоржини...

Згадую дитинство... Жили ми з Славиком неподалік, майже по-сусідству. Тому і дитячі забави неодноразово разом. Вчилися із Славиком до 8 класу. Завжди був веселий, дружній, щирий. Після школи зустрічалися часто (як то в одному селі). Це і на вулиці, на вечорах

зустрічі з випускниками. Не оминув ніколи, завжди було про що поговорити, а то і словом перекинутись. Пригадую, доводилось на зустрічі з випускниками «посидіти» у кімнаті народознавства у нашій Забузькій школі. Він, відірвавшись від всіх, довго розглядав експонати музею. Цікавився вишивкою (коли, ким вишита), традиційним вбранням українців. Уже тоді «боліло» усе українське, рідне Україні, родині, селу... Бо мав таки Славко, талан»..

Згадую і боляче... Міг ще так багато прислужитись

Пам'яті Героя Ярослава Слободюка

Вже здається далеким той
16-й рік,
Як за покликом серця
Ярослав у стрій став.
Вже війна загубила утратам
свій лік,
Як він зброю до рук
безстрашно узяв.

Відкликався на поміч, яку
хто просив,
Бізнес тут залишив,
материнську домівку.
Україна покликала, і Герой
поспішив,
Аби волю їй дати віднині й
до віку.

Ви пробачте матусю, вічну
ніченьку в хустки.
Він не міг, не піти, Україна
же просить...
Хай магнолія ніжно
розгортає пелюстки,
Про свободу і мир вістку
вгору підносить.

Галина Хохонь

Фото Василя Сорочука

Урочисте відкриття меморіальної дошки

Одруження

Фото з домашнього архіву родини
Слободюк

Шкільні роки

Ярослав Слободюк на полюванні.

НАГОРОДИ

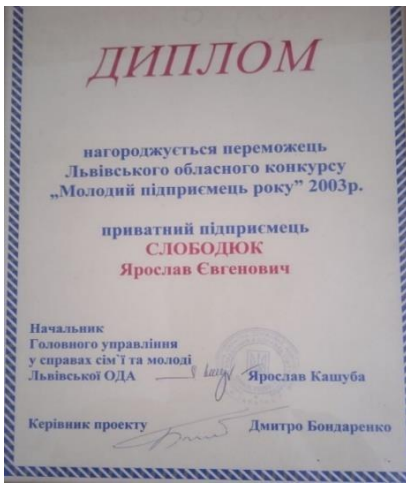

Фото з родинного архіву.

Ярослав Слободюк – меценат футбольної команди «Опілля»

Сім'я Слободюка

Пам'ятний знак загиблим воїнам у с.Забужжя

Могила Ярослава Слободюка на місцевому цвинтарі

СОЛОМЕНЮК МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ

(19.02.1975 - 30.04.2022)

*Матеріал підготував: Яцишин Владислав, учень 7-А класу
Сокальського ліцею №1 імені Олега Романіва
Керівник: Гущик Марія Петрівна, вчитель історії*

***Тільки там, де пам'ятають загиблих, будуть ті, що захищають живих.
В. В'ятрович***

Герої не вмирають, їх душі ввись злітають і в пам'яті навічно їх подвиги живуть.

Микола Соломенюк загинув у боротьбі за незалежність України проти російських окупантів.

Народився 19 лютого 1975 року у місті Сокаль Львівської області. У 1981 році пішов у підготовчий клас загальноосвітньої школи №1 м. Сокаль, яку закінчив в 1992 році здобувши повну середню освіту.

Про шкільні роки згадує однокласниця з паралельного класу Климчук Наталія:

- Пам'ятаю його як спокійного, вдумливого хлопця. Він багато читав, зі шкільних років захоплювався історією, досконало знав її. Зауважу, що це були перші важкі роки становлення нашої незалежної держави. Микола вже тоді був великим патріотом. Завжди був дуже скромним, готовим прийти першим на допомогу. Не мав конфліктів чи суперечок з однокласниками, але відстоював справедливість. Ми, однокласники, пам'ятаємо його добрим, розумним, чесним. Дуже шкода, що гинуть у цій страшній війні такі хлопці.

У 1992 році вступив до Львівського Національного університету ім. Івана Франка на історичний факультет, здобув вищу освіту за спеціальністю «Всесвітня історія». Тож ще зі студентської лави добре знав про історію боротьби українського народу за свою свободу та незалежність. Під час навчання в університеті закінчив військову кафедру. До слова, Микола Миколайович писав книгу на історичну тематику «Становлення та падіння Японської колоніальної імперії», але так і не встиг її остаточно завершити.

З 1998 року Микола Соломенюк почав працювати у ПрАТ «Львівобленерго»: спочатку контролером, а пізніше змінив посаду на електромонтера з експлуатації лічильників четвертої групи Північного РЕМ. За 24 роки сумлінної праці на підприємстві нагороджений грамотою за успіхи в роботі, а також подякою за вагомі досягнення в професійній діяльності.

У 2014-2015 роках проходив військову службу у лавах Збройних Сил України. Спочатку був старшим офіцером мобілізаційного відділення Сокальсько-Червоноградського об'єднаного районного військового комісаріату, за що був нагороджений грамотою «За сумлінну працю на благо зміцнення обороноздатності України». З грудня 2014 року був призначений на посаду заступника командира механізованої роти по роботі з особовим складом військової частини. У березні 2015 року повернувся до роботи у ПрАТ «Львівобленерго».

Після повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року був мобілізований до лав Збройних Сил України, оскільки перебував у оперативному резерві першої черги. Служив у 24-й окремії механізованій бригаді імені Короля Данила. Брав участь у боях з російськими окупантами спочатку у Донецькій, а згодом у Луганській областях.

30 квітня 2022 року капітан Микола Соломенюк загинув у місті Новодружівськ

Сєверодонецького району, Луганської області внаслідок вогнепального поранення. Похований на цвинтарі смт. Жвирка на Алеї Слави. Дружина загиблого енергетика, Ольга Соломенюк, також працює у Північному РЕМ. Без батька залишилась донька Андріана.

«Для сім'ї, його друзів, колег по роботі, зрештою для нашої громади – це важка втрата. Дуже часто ми не зауважуємо, що біля нас є справжні герої. У 2014 році Микола Соломенюк не сховався, а пішов захищати Батьківщину. І цього року, на другий день вторгнення рашистів, став на захист України. Загинув за нас, за те, щоб могли мирно працювати, за те, щоб могли ходити в нашу рідну церкву, говорити рідною українською мовою. Вічна пам'ять про нього житиме в наших серцях» – зазначив Сокальський міський голова Сергій Касян.

Побутовим споживачам Компаніям Важлива інформація Л поруч

Книга пам'яті

Побутовим споживачам Компаніям Важлива інформація

Головна > Про нас > Книга пам'яті

У "Книзі пам'яті" вшановуємо воїнів-енергетиків, працівників "Л" захищаючи Україну та всіх нас у боротьбі з російськими окупант

Львівобленерго зараз тут: Вул. Валова. 3 листопад о 15:29 · Львів, Львівська область ·

Працівники «Львівобленерго» приєдналися до проекту «1 мільйон дерев життя» та вшанували пам'ять полеглих воїнів-енергетиків. Відкриття «Дерев пам'яті» полеглих воїнів-енергетиків у межах благодійної акції «1 мільйон дерев життя» відбулось сьогодні у Львові, біля пам'ятника королю, Данилу Галицькому за участю представників «Львівобленерго», благодійної організації *Добро.Дій*, родичів наших загиблих колег.

«Зеновій Колодій, Микола Соломенюк, Михайло Русін, Богдан Гром, Богдан Калагурський, Любомир Мазурчак, Юрій Кошелєв. Енергетики, які пожертвували собою за Батьківщину та свободу, завжди будуть у нашій пам'яті, наших серцях і думках. Дерево — це символ життя. І саме з допомогою цього символу ми будемо зберігати живу пам'ять про наших Героїв. Тут ми розмістили QR-код, це — книга пам'яті https://loe.lviv.ua/page/knyga_pamyati. Відсканувавши код, можна дізнатись коротку історію і побачити обличчя тих людей, які поклали життя за нас. Вічна пам'ять і слава нашим Героям», — зазначив голова Профспілка Львівобленерго Тарас Костів.

СОЛТИС РУСЛАН РОМАНОВИЧ

(24.09.1980 – 16.01.2023)

Матеріал підготували:

*Хомик Андріана, Ракобовчук Олеся,
учні Забузької ЗШ I-III ступенів*

*Керівники: Куліш Галина Богданівна, Васько Сергій
Володимирович, Матвійчук Ольга Павлівна,
вчителі Забузької ЗШ I-III ступенів*

Солтис Руслан Романович народився 24.09.1980 року, село В'язова Нестерівського району (тепер Жовківського),

Львівської області. З часом сім'я Руслана переїхала в село Перемивки Жовківського району. Навчався в селі Смереків (біля Перемивків) так як в його селі школи не було. В школі був старанний, уважний, мав багато друзів, вчився середньо. Школу закінчив у 1996 році. Після закінчення школи поступив в Львівське залізнично -дорожнє ПТУ №52 на помічника машиніста і там навчався, закінчив навчання у 1999 році.

Після закінчення училища два роки служив у Збройних силах України, де присвоєно звання молодший сержант.

Після армії влаштувався на автозаправну станцію молодшим оператором. У вільний від роботи час, проводив із своїми друзями. Так і познайомився із своєю майбутньою дружиною Литвин Оксаною Степанівною. Дружили та зустрічались два з половиною місяці і одружилися у 2005 році. Проживали в м. Сокаль до 2015р., а з 2015 року проживали у селі Забужжя разом із мамою дружини.

Руслан багато працював, старався для сім'ї. Був дуже рухливий, без роботи не міг всидіти.

Найбільше любив рибаловлю, то було його хобі. Не обходилось у грибний сезон і без збирання грибів. Але все що робилось поза роботою, то робили разом з дружиною. Разом рубали дрова, разом готували на кухні і квіти у квітнику теж садили і планували де що посадити, теж разом. Свою дружину Оксану зустрічав після роботи

Пізніше Руслан влаштувався до Львова на роботу по єврореонтах квартир. Все було добре.

Але настала страшна, сумна звістка 24 лютого 2022 року ,ворог розпочав війну проти нашої країни. Руслан, коли приїжджав зі Львова додому, весь час питав чи немає йому повістки на військомат.

Вдома нервувалися, переживали, бо це війна, справжня війна. Говорили йому, що «будеш в голоді і в холоді і під голим небом, в болоті». А він відповідав: «Я все розумію, хлопці гинуть, ранених багато, а їх нема кому підмінити. Я все одно піду захищати Україну, бо як не я, то хто?» А коли вже москалі стали бити по Львову, Руслан тимчасово не працював, бо люди боялися робити ремонти, був без роботи. Ходив на риболовлю, займався домашніми справами і мав час дивитися по телебаченню про війну та слухав новини. Бачив, що робиться, скільки поранених, скільки вбитих. Не міг змиритися із звірськими знущаннями над нашим народом. Він не міг цього пережити, тому зібрався і поїхав у військомат.

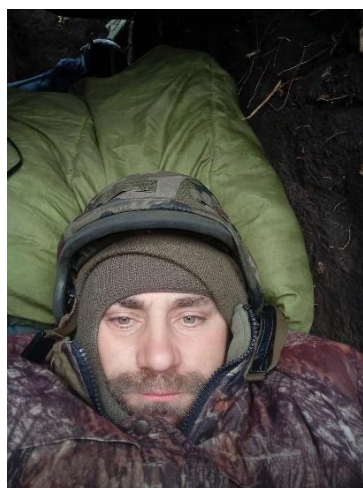
Його мали обстежити в лікарні, бо в нього злітала колінна чашечка (раніше він трішки займався футболом), його вдарили по коліні, аж злетіла чашечка. Це був страшний біль, Руслану робили операцію, було легше, але з часом біль відновлювався. Але він не хотів обстежуватися, говорив, що все одно піде на війну. В той час йому потрібно було робити повторну операцію на коліні. Вдома його переконували, але він сказав: «Візьму еластичний бинт, мазь, таблетки і все одно піду».

23 червня 2022 року Руслан мав з'явитися на військомат, щоб отримати повістку, бо він хотів йти захищати Україну від лютого ворога. В понеділок 4 липня призвали Руслана і повезли в Дубляни на навчання. Але ніякого навчання вони не проходили. Він з хлопцями пробув там три дні і після цього повезли їх в м. Краматорськ, Донецької області. Дали форму, автомат і воюй без ніякої підготовки. Побув там пару днів, познайомився з побратимами, потрапив у Львівську 103 бригаду ТРО, 62 батальйон і відправили їх зразу на нульову позицію. Дещо допомагали їм волонтери, багато продуктів, одягу, взуття купляли і передавали з дому.

Коли пішов на позицію, почався великий обстріл, клятий ворог їх вже чекав, то була засідка. Руслан з побратимами стали втікати, зрозуміли, що то засідка, їх чекали. Але, на щастя, натрапили з побратимами на яму глибиною до коліна (з розповіді Руслана), вони скочили в ту яму (інакше б сталася біда).

Ця яма їх врятувала. Закінчилась перестрілка, вони швидко, не озираючись, втікали від засідки. Дякувати Богу, всі залишились живі, але з переляку Руслан зразу посивів. А коли прийшов з позиції, передзвонив додому і сказав: «Степанівна (він так деколи називав свою дружину), не переживай, зі мною все добре, я поїм і передзвоню тобі на відеозв'язок. Він завжди заспокоював, щоб не переживала. Казав: «Зі мною все добре». Але по його обличчі було видно, що не так. А коли прийшов додому у відпустку, тоді все розказав: як його засипало в окопі із головою. Побратими прибігли йому на допомогу і розкопали його. І ще багато розказував (з його слів), як їхали з нульової позиції і були задоволені. Казав: «Ми все зробили, що могли, але зробили». Як в лісі, на нульовій позиції, поки ворог стих, трохи відпочили в спальниках на землі вночі під голим небом. А командир був у караулі разом з ними і зняв відео, як вони, воїни ЗСУ, під голим небом, під дощем, невиспані, вимучені відпочивають.

І ще з його слів, які вони були голодні (бо були сильні перестрілки), а до польової кухні було дуже далеко, і волонтери не могли їм доставити продукти.

Коли продукти закінчувалися, доїдали мівіну, черствий хліб, бо дуже були голодні. Тоді Руслан не витримав голоду, взяв машину, ризикнув і під обстрілами поїхав на польову кухню, набрав продуктів і привіз хлопцям. Всі були дуже раді, не могли наїстись. І посилку не можна було переслати, ні волонтерами передати, бо дуже прострілювалися ворогом дороги.

Серце краялось, що не можна було йому чимось допомогти. «Коли відкрили коридор, тоді ми з родиною, – розказує дружина, – наварили вареників, пельменів, напекли печива, нажарили пончиків і передали через волонтерів. То хлопці такі були раді, понаїдалися і ще інших побратимів пригостили, не могли надякуватися. При нагоді завжди посилки пересилали, то волонтери передавали і одяг і взуття, все що було потрібно.

А коли приїхав Руслан додому у відпустку, то купив собі дорогий годинник із компасом. Бо як йшов на нульову позицію, то мобілки їм забороняли брати з собою, ворог міг вичислити їх, (тоді ворог був від них зовсім близько: 200-300 метрів і засік їх). Вони тікали лісом, військовий загубив годинник, але дякувати Богу всі залишились живі. Руслан воював в Донецьку, Краматорську, Лимані, Луганську, Сватові, Кременні та інших містах. Коли закінчилася відпустка, дружина Оксана зі сльозами на очах відпровадила його до Львова на поїзд, побажала всього найкращого і сказала: « Бережи себе».

Дуже важко було розставатися. А коли приїхав вже на місце до своїх побратимів, то зразу зателефонував, сказав: « Не переживайте я вже на місці».

- Йшли Різдвяні свята, а іграшки на ялинці, яку Руслан вбрав, робили дітки своїми руками. Ми зібрали кошти на машину, пакували продуктами, то долучився отець з Добросина, передав дитячі іграшки, образочки і ще багато чого. Я пам'ятаю, Руслан хотів тюльку, то я йому ціле відро прередала всі хлопці були задоволені, казали, що немов вдома побували. (Зі слів дружини Оксани)

- Показував через відео, як він у свій вихідний пішов до лісу, вирубав ялинку, прикрасив патріотичними блакитно-жовтими стрічками і так зустрічали Новий рік. Колядували на Різдво по телефону вони нам, а ми їм. А коли мав йти останній раз на позицію, то дуже був сумний, бо не мали чим відбиватися, не мали зброї. Ті хлопці, яких Руслан мав підмінити з побратимами казали : «Хлопці, з чим ви прийшли?» Тоді дуже ворог бомбив. (Зі слів дружини Оксани)

Коли Руслан приїжджав додому у відпустку, то казав : «Щоб зі мною б не сталося, пам'ятайте мене таким, яким я був-веселим». Казав, що дуже любить свою дружину. Останні слова по телефону були: «Все буде Україна».

І якщо, не дай Бог він не повернеться з позиції і загине, то поховати його в Смереківі. Бо в нього було погане передчуття.

Наступного ранку, 16 січня 2023 року, пішов на нульову позицію, а ворог дуже обстрілював, літали осколки з ракет. Руслан вийшов з окопу, захищаючи собою побратима, кричав: « Є хто живий?!» То були його останні слова (зі слів побратима). Сталося непоправне, то було в Кременній Луганської області. Постріл із ворожого танка, і уламок потрапив Русланові просто в голову. Він не встиг ні злякатися, ні відчутти болю, смерть наступила миттєво.

Руслан був командиром кулеметного зенітного ракетно-артилерійського взводу роти вогневої підтримки військової частини А 7074, молодшим сержантом, із позивним «ПОЗИТИВ».

Пам'ятаю, сумую ! Вічна і світла пам'ять моєму коханому чоловікові Русланові. Ти завжди залишишся в моєму серці. Герой, який віддав своє найцінніше – своє життя за Україну.

Дружина Оксана.

Пам'яті Героя Руслана Солтиса

Везуть героя
 Душа на двоє
 Душа на двоє
 Загинув воїн

Загинув воїн
 Несуть героя
 По коридору

Журби людської

Несуть до хати
 Де стогне пуста
 Кохана й мати
 І чорна хустка
 Несуть знамена
 Їх також двоє
 Кладуть в рамена

Загинув воїн

Священну пам'ять
Хори голосять
І небо ранять
І небо просять

За пустку хати
Відплату кату

Уклін Руслану
Уклін солдату

Вкраїну мати
За все ти любиш
Небесну варту
Тримати будеш.

Галина Хохонь

БОРИС СТЕПАНЮК **(01.05.1981 – 08.11. 2022)**

Матеріал підготували:

*Матрипула Марта, Івасько Віталіна, учні 11 класу
Ільковицького НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»
Керівник: Костюк Андрій Ярославович, вчитель історії,
Захисту України*

**Отримали чергову звістку.... з фронту
Знов молодий...і знову наш земляк...
Сховалось сонце для батьків за горизонтом
Як їм змиритись з втратою?...
Мабуть...ніяк..**

**Вкладали душу, берегли, навчали...
Щоби віддати в лапи нікому не потрібної війни...
Щоби сьогодні на колінах всі клячали
Знову прощатись...знову вдягати чорні хустини...**

Час, немов перевіряючи на міцність, піддає нас новим і новим випробуванням. Немає нічого важливішого, ніж життя людини, а життя, яке віддане за свою Батьківщину, набуває величного сенсу. Вже більше року в Україні гримлять вибухи й свистять кулі, а страшні звістки стукають у двері, викликаючи розпач і невгамовний біль у душах рідних та близьких, і вся Україна зараз в жалобі за своїми загиблими синами.

Про втрати завжди говорити важко і боляче, але коли із життя ідуть зовсім молоді, то говорити важко і боляче вдвічі.

16 листопада 2022 р. в с.Свитазів прийшла страшна звістка про трагічну загибель Степанюка Бориса Богдановича, нашого випускника, який був стрільцем- помічником гранатометника. Загинув герой 8 листопада 2022 року в результаті бойового зіткнення під час виконання бойового завдання біля населеного пункту Білогорівка Сєверодонецького району Луганської області, захищаючи територіальну цілісність нашої України.

Народився Борис в с.Свитазів 1 травня 1981 року в сім'ї Богдана та Лариси Степанюків. Батько був будівельником, мати – кравчиною. Перша вчителька Бочуляк Євгенія Дем'янівна згадує, що Борис зростав жвавим хлопчиком із щирим серцем, із молодшим братом Сергієм йшов разом все життя. Дитячі роки промайнули швидко та цікаво. Навчався в Ільковицькій школі, котру закінчив у 1998 році. Був веселим та активним. Його однокласник Чорний Степан пригадує, що Борис любив уроки математики та фізкультури, брав активну участь у житті класу, школи та села. З юних років любляв автомобілі, любив їх ремонтувати. Також любив рибалити. Після закінчення школи навчався у Сокальському професійному ліцеї, здобував професію газоелектрозварника. Був старанним студентом. У 2004 році створив сім'ю, в якій народилися дві прекрасні донечки Яна та Ліля. Для нього вони були ясними сонечками, адже готовий був зробити для дівчаток все, аби вони були щасливі. Після навчання працював по спеціальності у сільському господарстві села Свитазів. Пізніше, змінивши місце роботи працював на фірмі «Дюна», згодом-на станції технічного обслуговування у м.Сокаль. Реалізував себе як фахівець-газоелектрозварник у газовій службі «Львівгаз», де знайшов нових друзів, з якими працював разом багато років. Мав золоті руки і нікому не відмовляв у допомозі. Немає у селі людини, яка не згадувала б його добрим словом.

У серпні 2022 року був призваний на військову службу. Брат Сергій згадує, що Борис без вагань пішов захищати свою землю, сім'ю, родину і весь український народ. Побратими згадують про Бориса: «Був побратимом з великої літери: добрим, надійним, завжди готовим прийти на допомогу, боровся за незалежність Батьківщини до останнього подиху».

Борис-справжній син українського народу, патріот, який у важкий для своєї країни час, усвідомлюючи всю відповідальність, віддав своє молоде життя за єдину та незалежну українську державу. 23 листопада 2022 року зустрічали у рідному селі Бориса живим коридором, стоячи на колінах, біля школи, в якій навчався-пролунав його останній дзвінок, а в рідній домівці чекала згорьована мама. Батьківське подвір'я не змогло вмістити всіх тих, хто прийшов попрощатися і віддати останню шану герою.

На честь свого однокласника, випускника Ільковицького НВК, який загинув у бою з ворогом друзі та однокласники на фасаді встановили меморіальну дошку пам'яті, яку було освячено 2 червня 2023 року. На урочистому відкритті та освяченні меморіальної дошки були присутні: Степанюк Лариса – мама нашого героя, дочки Лілія та Яна, отець Ярослав Кашук, Зубенко Тарас Ярославович – голова Свитазівського старостинського округу, Хомяк Ігор Володимирович, депутат Сокальської міської ради, друзі, однокласники, знайомі, учнівський та педагогічний колектив.

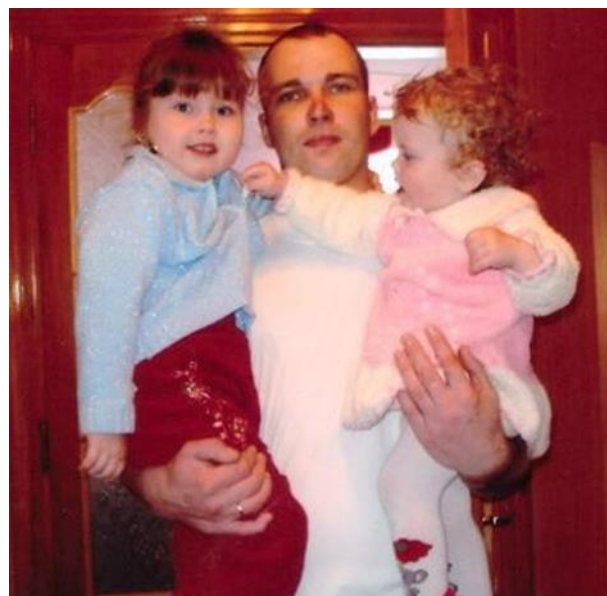
Герої не вмирають!

На початку засідання XXXVII сесії Сокальської міської ради у жовтні 2023 р. т. в. о. начальника Першого відділу Червоноградського РТЦК і СП Олександр Дерун та міський голова Сергій Касян вручили матері загиблого Героя з с. Свитазів Бориса Степанюка, матері, дочкам, брату нагороду – орден «За мужність III ступеня» (посмертно). Вічна пам'ять і слава Герою Борису Степанюку.

P.S. У жовтні 2023 року додому, назавжди, на місце вічного спочинку, повернувся ще один випускник нашої школи, житель с. Равщина, Ярослав Мисак...

Додатки

1.Із дочками Яною та Лілією

2. На передовій

3. На могилі Героя

4. Освячення меморіальної дошки на фасаді Ільковицького НВК

5. Вручення ордена Борису Володимировичу Степанюку (посмертно) матері, дочкам та брату Сергію

СТЕПАНЮК БОРИС БОГДАНОВИЧ
(01.05.1981 – 08.11. 2022)

Матеріал підготувала:
Деребага Ірина, учениця Перетіцького НВК
«ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»
Керівник: Волошин Андрій Григорович, вчитель
Перетіцького НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»

В Україні, де історія тісно переплетена з боротьбою за свободу, неодноразово висвітлювалися подвиги загиблих героїв. Ці люди, мужньо стоячи на захисті Батьківщини, поклали своє життя на вітвар великої ідеї – ідеї вільної та незалежної держави. Чи то під час війни за незалежність, чи в епоху визвольних рухів, кожен із загиблих героїв з усіх куточків нашої країни, зокрема й зі Сокальщини, залишив невимовний слід у серцях українців. Їхня жертва стала крилатим символом справжнього патріотизму та героїзму.

Спогади про цих великих людей несуть у собі не лише біль втрати, а й палке бажання дотримуватися цінностей, за які вони воювали. Нехай їхні імена будуть завжди на устах, а їхні діла служитимуть невичерпним джерелом натхнення для наступних поколінь.

Усі наші загиблі герої Сокальщини, яких є вже понад сорок – не лише частина минулого, а й вічний фактор у формуванні сучасної національної свідомості. Ці невмирущі образи героїчної самопожертви пройняли кожен куточок цього земельного куточку. Їхня мужність світить як зірка на темному небі і надихає нас пам'ятати про велич і силу духу, що живе в серці кожного мешканця Сокальщини. Нехай наша пам'ять про них буде як сяйво свічки, яка покликана освітити шлях у майбутнє.

Мене вразив героїзм мешканця сусіднього села Свитазів, і тому я поставила собі за мету відкрити сторінки життєвих подвигів та вшанувати пам'ять як одного з героїв Сокальщини – Степанюка Бориса Богдановича.

Народився 1 травня в 1981 році в селі Свитазів. Батьки Бориса працювали в ТзОВ «Прибужжя», та виховували Бориса та молодшого сина Сергія. Батьки виховували своїх синів з любов'ю до рідного краю, до рідної Батьківщини та виховували патріотичні почуття до України. Тому Борис Степанюк все життя проживав в рідному селі і навчався в Ільковицькому НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок» одинадцять років.

Після закінчення школи навчався в Сокальському професійному ліцеї, де здобув спеціальність «газоелектрозварник». Борис користувався авторитетом серед однокласників, мав багато друзів і швидко знаходив порозуміння з ними.

Свою першу трудову діяльність Борис Богданович розпочав по спеціальності у ТзОВ «Прибужжя», пізніше у ТзОВ «Дюна». На початку 2000-х Борис Степанюк працював в СТО, а останні роки працював у ПАТ «Львівгаз».

У 2004 році одружився, виховував двох доньок – Лілю та Яну, які навчалися в Ільковицькому НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок».

Зі спогадів мешканців села Свитазів: «Борис був людиною, яка мала золоті руки і серце».

29 серпня 2022 року Борис Степанюк був призваний на військову службу. В Збройних Силах України був стрільцем-помічником гранатометника аеромобільного батальйону військової частини А2120. Під час служби в Збройних Силах України Степанюк Борис Богданович зарекомендував себе як вірний захисник України та Батьківщини. Цьому підтвердженням є і загибель під час виконання військового завдання.

Загинув 8 листопада 2022 року, у бою поблизу смт. Білогорівка, Луганської області. Матері та донькам загиблого Героя вручили нагороду орден «За мужність III ступеня».

На фасаді школи Ільковицького НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок» встановлено меморіальну дошку пам'яті про Бориса Богдановича Степанюка.

Україна є землею героїв, і кожне покоління приносить свої власні героїчні образи. Загиблі герої Сокальщини, зокрема й Степанюк Борис Богданович – це ті, чії жертви і вчинки назавжди залишають сліди в історії нації. Вони стають символами справжнього патріотизму, заслуговуючи на нашу повагу та вшанування.

Наші загиблі герої – це вічні покровителі нації, їхня відданість і мужність заповідаються в серцях нащадків. Наш обов'язок – дбати про спадок героїв, продовжувати їхню справу, і ніколи не забувати той великий внесок, який вони зробили для незалежності та величчя України.

Зі спогадів брата Степанюка Сергія Богдановича.

ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСАНДРА СЬОТКИ

(15.02.1981 – 16.02.2023)

*Матеріал підготували: Потап Дарія, Рибачук Вероніка,
Рибачук Софія, учні Забузької ЗШ I-III ступенів
Керівники: Смілка Ганна Петрівна, Бобровська Ірина
Іванівна, Котик Володимир Степанович, Федунь Надія
Степанівна, вчителі Забузької ЗШ I-III ступенів*

***Як і тоді у луганському лісі
Ти вів усіх в пекельний штурм
Де навпроти смерті і ницих бісів
Народився вічним серед прощальних сурм
Ти вічним вже прощався з нами
І вічного тебе зустрів сам Бог
І вільним дітям, холодними руками
Сотворив ти більш, ніж небесний педагог***

Олександр Сьотка народився в серці Забужжя, де кожен куток рідного села став частиною його неповторної біографії. В юні роки він насолоджувався книжками та любив багато читати. Свою долю з історією України пов'язав в найбільш нелегкий час. Відважний і справедливий, вступив до Збройних Сил України, де вивчився в десантно-штурмових військах та пройшов військову підготовку у Великій Британії. Його шлях пролягав через важкі випробування та ризиковані місії. Його безстрашність та відданість стали символом його героїзму.

Життєвий шлях Сашка...

Сьотка Олександр Михайлович народився 15.02.1981р. в с. Забужжя, де пройшли його дитячі та шкільні роки.

Олександр виховувався бабусею. Старенька хата була, як віддзеркаленням тяжкої долі цієї сім'ї. Батьки померли ще коли він був зовсім юним, а молодша сестра знайшла своє щастя у іншій країні. В молоді роки він на повну насолоджувався життям. Саша був дуже відважним, добрим і справедливим. В нього було багато друзів, які до сьогоднішнього дня не забувають його. Сторінка життя Олександра була заплямлена горем, але обличчя у нього було завжди усміхненим. Для всіх він був надзвичайно доброю людиною, а коли зумів повернути своє життя у правильне русло, то став ще й людиною великої сили волі.

Коли росія напала на Україну, він добровільно вступив до лав ЗСУ. Після закінчення війни планував продовжувати працювати військовим. Служив в десантно-штурмових військах СПГ навідником, пройшов воєнну підготовку у Великій Британії. Неодноразово казав, що готовий віддати своє життя за Україну. 16 лютого 2023р. у Луганській обл. с. Діброва під час бойового штурму Олександр героїчно загинув. Підійшовши до позиції ворога дуже близько був поранений в голову і шию. Тепер він Герой. Він так хотів, щоб ним пишалася сестра, а ним пишається вся Україна.

Зі слів сестри Анни...

Це розповідь від сестри Олександра, яка розкриває нам винятковий світ його шкільних років.

Сестра згадує: «Сашко в школі не вчився на відмінно, проте його знання історії завжди зачаровували, його життя було сповнене глибокими

емоціями, і, звісно ж, любов'ю до літератури та національних цінностей. Неодноразово дискутував з вчителем історії вражаючи своїми знаннями. Його захоплення книжками було безмежним. Вдома завжди любив перегортати сторінки, поглиблюючись у світ літератури, особливо у творчість Тараса Шевченка. Часто цитував його вірші побратимам на війні. Друг Роман розповідав, що Сашко мав особливу прихильність до висловів Шевченка. У дитинстві він пророкував свою долю, говорячи Роману, що помре як Тарас Шевченко, на наступний день після свого дня народження. На превеликий жаль, його слова були пророчі. Саша постійно жив віршами та цитатами свого улюбленого поета, і навіть на пам'ятнику побратими просили написати вислів Шевченка.

Сашко був справжнім патріотом рідної мови. Не любив, коли хтось говорив суржилом, завжди виправляв. Ми з сином зараз проживаємо в Іспанії. Брат часто нагадував нам: "Чужого навчайтесь і свого не цурайтесь". Сашко дуже пишався тим, що захищає Україну. До початку війни часто шкодував, що не зробив вагомого внеску для своєї країни, але свідомо готовий був віддати своє життя за неї. Він не лише говорив про це, але і показував на своєму прикладі. Брав участь у революції Гідності. З початком повномасштабного вторгнення одним з перших вступив добровольцем до лав ЗСУ. Він став частиною історії своєї країни.»

Останній штурм

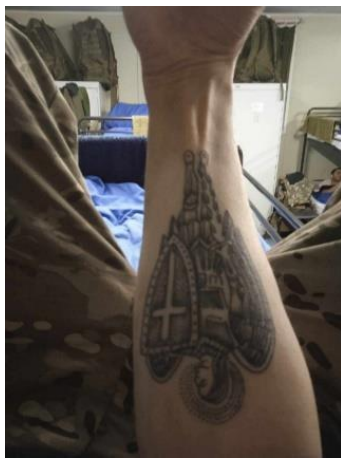
Зі слів побратимів: Міцний, витривалий, безстрашний – справжній воїн! Він понад усе мріяв про перемогу та свою вишиванку. В одному з боїв, проявив велику відвагу, вирушивши першим у штурм ворожих позицій.

Побратим Олександр Дроздовський гранатометник, йшов позаду Сашка на відстані і приблизно знає як все відбувалося. Він теж отримав багато тяжких осколкових поранень.

З розповіді побратима Олександра: «Саша відзначався неабиякою сміливістю, навіть коли у всіх були сумніви, в нього не було жодного. Перед штурмом о 4 ранку, коли ще було темно, Саша сказав, що в бій піде першим. Тоді стріляли зі всіх сторін, летіли бомби в нашу сторону, але наші незламні воїни йшли до кінця. Саша був один із перших хто дістався до самого окопу москалів і бився до останнього подиху. Отримав кульове поранення в голову, де миттєво загинув. Інші поранення відбулися вже після його смерті. Його вчинок дозволив їм відвоювати той окоп.

Було взято в полон 8 москалів, ще двох привели пізніше. Але великі втрати були і з нашого боку, загинуло 10 найкращих воїнів, і один зниклий безвісти, його знайшли через 9 днів.

Тіло Сашка вдалося забрати лише на другий день, через перестрілку з різних сторін, вони забирали тільки поранених. Коли сестра запитувала, як загинув брат, побратими говорили одне : він був безстрашним і завжди йшов першим».

Татуювання Архангела Михаїла, покровителя десантно-штурмових військ, яку Олександр набив разом з побратимами

Побратим Андрій Пилипчук згадує коли вони сиділи в окопах, і над ними літали вертольоти з яких кидали бомби, вони прощалися один з одним. Сашко казав всім, я ніколи не здамся в полон, якщо нас будуть брати, ви вискакуйте, а я підірву себе разом з ворогами. Були люті морози, вони спали по декілька годин в замерзлих окопах, якщо вдавалось. Пережили вони багато. А у Великій Британії побратими набили однакові татуювання святого Михайла, покровителя Десантно-штурмових військ. Василь Стецина розповів, що разом із Сашком вони ходили в ліс по гриби, ловили рибу та раки, а потім готували смачну їжу в лісі і говорили про життя. Коли загинув Саша, плакали всі хлопці, розкажує Василь, вони не могли в це повірити.

Вірш сестри Анни в пам'ять брату

Вже не почую більше голос твій, мій брате!
 Більше не будеш Батьківщину захищати.
 Портрет твій в хаті... тиша.
 Не думала, що ти мене залишиш.

Коли орда почала наступати,
 Ти не зумів спокійно спати,
 Уперто штурмував всі військкомати,
 Бо так хотів країну захищати.

І досягнувши свого, ти пішов,
 І там себе по-новому знайшов.
 Військовий досвід в Британії здобув,
 На вірність Україні присягнув.

Десантника присягу ти прийняв.
 В цю ніч. ворожу нечисть штурмував.

Життєвий вогник твій так рано догорів,
В селі Діброва смерть свою зустрів.

Тобі лиш виповнилось 42,
а ти уже у вічності, тебе нема...
Загинув о 4 на світанку,
не одягнеш ти більше, сорочку вишиванку.

Ти був сміливим кажуть побратими,
Не сумнівався в штурмі ні хвилини
Ти патріотом був своєї Батьківщини,
Віддав життя за волю України.

Я зі сльозами поклала в домовину
Тобі сорочку вишиту, єдину.
Багато друзів попрощатися прийшло,
Тебе зустріло на колінах, всім селом.

Для тебе квітами дорога вся стелилась,
За тебе я і церква вся молилась.
Так сумно, як болить за Тебе, брате!
Тебе я буду завжди пам'ятати.

Казав, пишатися ти будеш мною,
І я пишаюся, пишаюся Тобою!
Ти став Героєм братику, рідненький!
Своє життя не пожалів за нашу неньку!

Ти бачив пекло, але пішов у Рай,
Тебе любити буду завжди, знай!
В пам'ять про тебе посадили деревце!
Нехай цвіте і квітне в нашім краю!
Життя твоє, нехай в корінні проросте.
Твоя душа у кожнім цвіті, розцвітає!
Я пишаюся, братику, тобою!

Дружба з чотирилапим

Любов Сашка до котика, це було щось особливе. Пішовши на війну, він тимчасово передав його другу, купивши запас корму.

Кожен дзвінок з війни проникався стурбованістю за своїм чотирилапим другом. Прагнучи пригорнутися до kota, він заявив, що, якщо візьме відпустку, проведе час тільки з котом – їм двом нікого більше не потрібно. Таким чином, котик став не лише його домашнім улюбленцем, але й джерелом спокою та підтримки у важкі часи відсутності дому.

Словами однокласників...

Герої – це люди, які творять добро і заслуговують поваги. Є заслужені герої, визнані урядом і відомі на весь світ, а є герої, про яких ми навіть не чули, і вони тихо продовжують жити в тіні.

З усмішкою на обличчі Леся Сидорик згадує: «Шкільні роки – це найкращі роки у житті кожної людини. Пролетіли вони швидко, залишивши позаду наше дитинство. Ми кружляли випускний вальс, і ніхто з нас не міг подумати що у наше життя увірветься війна. В моїй пам'яті Олександр залишився симпатичним хлопчиною з великими сірими очима з великим добрим серцем.

Пригадаю, на групі продовженого дня, Ганна Петрівна Смілка садила його собі на коліна, щоб зробити з ним домашнє завдання, вона до нього ставилася з особливою турботою та ніжністю.

Саша гарно танцював, ходив на гурток «Народних танців» під керівництвом Антонюк Руслани Миколаївни. Ми часто займали призові місця у різних конкурсах.

На уроках фізичного виховання показував хороші результати у стрибках, біг на короткі дистанції, дуже добре грав у футбол, баскетбол. Він цікавився футболом, а також збирав різні журнали і виписки» .

Наталія Головка пригадує: «Одного разу у парку біля школи Саша нам розповів, що подарунки на свято Миколая нам дарують батьки, а не Миколай. В цей день ми довго дискутували».

«Саша був відповідальним, брав участь у всіх виступах, концертах. Пригадаю, що на Різдвяні свята у Вертепі завжди грав роль «чортика»». – *доповнила пані Леся.*

«Сашко дуже добре знав географію, часто змагався знаннями з однокласником Кічуном», – *розповідає Володя.*

Хомик Андрій згадує: «Одного разу на уроці математики він вискочив з вікна класу(це було на першому поверсі і вікно не було видно вчителєві), назбирав в шкільному саду горіхів і повернувся в клас непоміченим».

«Саша говорив, що ніколи не одружиться», – *нагадала нам Оксана Петринич.*

«Після закінчення школи, коли ми всі пішли своїми стежинами життя, він завжди при зустрічі зупинявся, вітався, запитував як справи. В моїй пам'яті він завжди залишиться усміхненим, життєрадісним, позитивним, справедливим, завжди готовим допомогти. Для мене він став героєм вже тоді, коли добровольцем пішов захищати нашу Україну. Саша віддав своє життя за майбутнє нашої України і за майбутнє свого улюбленого племінника, якого любив безмежно. Він наш герой!!! Він назавжди залишиться в наших серцях!!! Герої не вмирають...», – *з гордістю сказала Леся Сидорик.*

Зі слів старости села Світлани Коляди: «Для мене Саша є двічі Героєм. Я захоплююсь людьми, які вміють зібрати свою волю в кулак і подолати життєві труднощі та негаразди. Він це зумів. А потім, коли почалося повномасштабне вторгнення, Олександр наполегливо просився до лав Захисників України. Він вважав своїм обов'язком захистити людей, свою країну. За неї він загинув. Не ховався за спину побратимів, завжди ставав до бою першим. Україна існує завдяки таким Героям!»

Олександр Сьотка – це не лише ім'я на пам'ятній дошці, але і живий образ людини, яка вклала своє серце у служіння рідній землі. Він став героєм та символом відданості іншим, незалежно від часу і випробувань.

Серце Саші битиметься в пам'яті тих, хто його знав. Він був тим, хто завжди піднімав дух інших. Навіть далеко від дому, він не втратив свого гумору і позитивного погляду на життя. Своєю смертю Саша залишив пустоту в серцях близьких для нього людей. Його життєвий шлях

– це не лише історія героїзму, вона сповнена тепла, доброти і любові. Його безмежна любов до країни і природи підкреслювалася навіть через його пристрасть до улюбленого котика.

Тож низький уклін вам, вічні Герої, воїни, борці, жертви, за те, що ви даєте нам можливість відчутти у майбутньому всю повноту життя, це неповторне відчуття краси, безмежності душі і помислів. Спасибі вам, рідні, за те, що ви були в історії нашого народу і є в пам'яті нашої нації. І якщо в зоряну ніч, десь далеко в безмежності простору, яскраво спалахне зоря, то щиросердно віримо, що це привіт від вас, від вічності, від безсмертя нашому і прийдешнім поколінням... Кожному поколінню сняться свої кошмари. (жахіття) Тепер ми знаємо свої.

Світлій пам'яті воїна, що мужньо відвойовував у ворога кожен клаптик рідної землі у лавах десантно-штурмових військ, нашому земляку ОЛЕКСАНДРУ СЬОТЦІ присвячується.

Радіо-есеї навіяний спогадами «Коли ясен знову заговорить...»

Автор Неля Прихідько

Мені три. Сірі будні тривають вічність, дитячий садок схожий на каторгу. Багато сліз, прохань, обіцянок. Довга дорога у село, де вчителювала бабуся. Річка Західний Буг, до річі, там довго жили русалки. Дивно, куди вони зникли, коли я виросла?!

Мені здавалося, що гірше цього ранку понеділка вже не буде. Знову садик. Знову та ж дорога. Але сьогодні все вийшло інакше. Біля ясена, який завжди віщав мені, що йти ще недалеко, я побачила постать молодика. Моя цікавість, котра з роками не зникає, взяла гору. Балаклива і смілива побігла знайомитись. Дивно, але знайти спільну мову із старшими мені дуже легко.

«Це Саша. Він мій друг. І йому 26» – кричу я до бабусі, котра так і залишилась на дорозі чекати мене(звикла, що балакуха має наговоритися).

Виявляється, Саша вже знав мене. І уявіть, як соромно мені було, коли він пригадував мої ранішні істерики.

Тепер мої дні починалися інакше. Я спішила побачити ясен, який вже не здавався таким сумним і поганим, бо віщував тепер зустріч із другом. Ми говорили про все на світі. Обмінювались мріями, сміялись. Я хотіла стати журналісткою, а мій дорослий друг понад усе хотів свою вишиванку і вільну Україну. Ще тоді...

Цікаво, а про що думав ясен, раз у раз опускаючи свої гілля?! От би зрозуміти його мову...

Виявляється, Саша виховувався бабусею. Старенька хата була, як відзеркаленням тяжкої долі цієї сім'ї. Батьки померли ще коли Йому було 17-ть, молодша сестра знайшла своє щастя у іншій країні. Сторінка життя Олександра була заплямлена горем, але обличчя у нього було завжди усміхненим.

Я виросла. Ясен став міцнішим, а життя Саші зазнало кардинальних змін. На жаль, не в кращу сторону...

Мені дев'ятнадцять. У моїй країні безжальна і кровопролитна війна. Сірі будні не тривають вічність, бо час біжить і я не знаю куди він. Працюю на радіо, журналістка. Я так довго про це мріяла. Знову ранок, звикла розпочинати його із новин. Сьогодні по-іншому – ніяк.

«Він став для нас героєм ще до того, як пішов на війну»- перші слова, що ніби пробудили мою підсвідомість, насторожили. Розглядаю фото, придивляюсь. Не одразу мені вдалося розпізнати друга, дорослий чоловік, із чорними вусами, у воєнному камуфляжі і з автоматом у руках. Але до болю знайомий погляд, хоч вже й і втомлений війною. Спогади виринули у моїй пам'яті...

Справді, Ти став для мене героєм ще тоді, коли навчив любити дорогу до садочку. Коли слухав мої історії і називав мене другом.

Для всіх інших Ти був надзвичайно доброю людиною, а коли Ти зумів повернути своє життя у правильне русло, Ти став ще й людиною великої сили волі. Тобою захоплювались, Тебе любили.

- «Сашка, друже... ще з юних років ми були разом, життя бувало ставило палки та ми завжди сміялись. З тобою інакше не могло і бути, бо ти чомусь у всьому бачив позитив. Як же ж класно було...було... Пригадується мені, як ти проводжав мене у 2014-му на Схід, куди за покликом душі пішов я добровольцем. Потім приїжджав у воєнний госпіталь, де я проходив лікування після отриманих на Сході травм. Тобі було цікаво чути про війну все, а мені розповідати було важко. У тому лютому, коли війна знову порушила наш спокій, вірвавшись у наші життя, не задумуючись ми стали на оборону неньки. На одній лінії фронту, але у різних її куточках, за одну ідею і мрію, але в різних бригадах. Тепер ти, брате, знав, чому мені було важко говорити про війну. Одного разу мені приснився твій ясен, вперше за рік війни я зміг заснути, але на ранок я зненавидів ворога ще більше, бо він посмів убити тебе, але точно не нашу дружбу. Саш, пам'ятаєш, як малими ми грали у війну? Тоді ми не програли жодної битви. Саш, і тут ми не програємо, обіцяю. Знову, разом ми переможемо і цю, тільки Ти там – на небі, а я тут – на землі. Бо головне ж разом і до Перемоги, пра?»

До речі, у Тебе тепер є своя вишиванка. Думаю, вона Тобі б точно сподобалась.

Ти так ревно любив Україну і не побоявся покласти своє життя на вівтар її самоствердження. Ти пішов у лави найкращих – добровольцем. Немаючи попереднього досвіду військової справи, пройшовши трьох місячне воєнне навчання у Англії – Ти став професіоналом. Бо робив це заради її майбутнього.

Твоє серце так і не змогло покохати когось сильніше, ніж Україну...

-«Ти був не найстараннішим учнем, але щось було у тобі таке, що притягувало оточуючих. Ми могли довго говорити, забуваючи про умовності між вчителем і учнем, ти ділився болючим і розказував про свої плани на майбутнє. Твоє гостре почуття справедливості відчувалось і ще з початкових класів, та ми ніяк не здогадувалися, що саме воно стане покликом для тебе стати на захист країни, яку ти так любив. Із посмішкою і тугою згадую нашу суперечку...пам'ятаєш? Закінчуючи школу, ти вкотре прибіг у мій клас, благословляючи тебе на добру долю, побажала знайти взаємного кохання. Дивно, але ти так різко сказав у відповідь:

«Маріє Іванівно, не оженись, бо не встигну», ця фраза досі лунає у моїй голові. Ця ж фраза лунала й у той ранок, коли нас сколихнула страшна звістка про твою загибель. Таки не встиг... Саша, ти завжди залишишся тим доброзичливим шибеником, чутливим і добрим

учнем. Здавалося б, просто учень, просто хороша людина, а насправді – Герой.»

Весна. Вже більше чотирьох місяців, як Ти Небесний Вартовий нашої неньки. Твій ясен чомусь такий сумний і він більше не говорить. Мовчить. Тепер я розумію його мовчання. З Твоєї хатки залишилось кілька цеглинок, а Твоя сестра оділа чорну хустину.

- «Привіт, мій братику. Нехай мої слова летять у вічність, бо тепер вічність – це Ти... Ми стали одним цілим ще тоді, коли втратили всіх, але зуміли зберегти себе. Бабуся виховала нас сильними людьми, а доля загартувала. І тепер вже нас і не ділять кордони між Україною та Іспанією. Ти був завжди вірний дому, мене ж доля разом з сином, твоїм племінником, та коханим чоловіком далеко занесла! Але, ці кордони були хіба географічними умовностями, бо ж ми завжди були разом, намагалися це робити різними шляхами... відеозв'язком, довгим телефонним спілкуванням і, при можливості, такими теплими зустрічами і спільними розмовами про все на світі і ні про що. Твій бій розпочався ще задовго до початку війни і ти став переможцем, бо зумів кардинально змінити своє життя. Я так тішилась тобою, так пишалась. Я знала, що твоє майбутнє буде світлим, бо темні плями минулого більше не турбували тебе, визнавши свою поразку. Але тепер ти - небесний лицар, одягнутий у омріяну вишиванку. До речі, як вона тобі? Тепер нас довіку єднатимуть спогади про дитинство і спільний біль, бо так рано залишилися без тата і мами. А наша бабуся? Боже, як вона любила нас, пам'ятаєш? Тепер ви зустрілися і я знаю, звідти вже всі разом любите і оберігаєте мене... Сашка, ми разом змогли пройти усілякі життєві війни, виграти не одну битву, але на жаль не цю. В тім свято вірю, що Перемоги таки дочекаємося, правда, в різних просторах ти – на небі, я – на землі. Але ж головне вірити і дочекатися, пра?»

Коли ми перемаємо я знову прийду до Твого ясена. Буду довго розповідати йому про цю війну, про звитяги наших Героїв і про те, який надзвичайний і мужній український народ. Обіцяю, що одягну свою вишиванку.

Ми побудуємо Україну такою, як Ти мріяв. І Твій ясен знову заговорить... Світлій пам'яті Сьотки Олександра радіо-есеї «Коли ясен знову заговорить». *Спогади відтворила автор Неля Прихідько.*

Під час виконання бойового завдання із захисту територіальної цілісності Батьківщини, відсічі та стримування збройної агресії російської федерації проти України, в районі бойових дій поблизу населеного пункту Діброва Луганської області загинув уродженець с. Забужжя, мешканець м. Сокаль Сьотка Олександр Михайлович, 1981 р. н. З честю і гідністю ніс службу в десантно-штурмових військах, відвойовував у ворога кожен клаптик нашої рідної землі.

У Героя Олександра Сьотки залишилися тітка Тетяна, сестра Анна. ТІК «Бути патріотом» Олег Лисичанський.

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ТОМЧИШИНА (21.02.1978 – 29.10.2022)

*Матеріал підготували: Козут Софія, Соловій Вероніка,
учениці 7-А класу Сокальської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №4*

*Керівник роботи: Калитовська Ірина Павлівна,
вчитель психології Сокальської загальноосвітньої
школи I-III ступенів №4*

Протягом восьми років росія захоплювала мирні українські міста та вбивала жителів на сході і в Криму. 24 лютого 2022 року російські війська почали бомбардування та ракетні обстріли вільних українських міст – щоб стерти Україну з мапи світу.

Тисячі поранених, сотні жертв серед цивільних... З метою зберегти пам'ять про кожного та кожену хвилину життя обірвалося через війну росії проти України була створена платформа пам'яті. Меморіал(1).

Щоб більше дізнатися про кожного хто був вбитий російською армією ми зайшли на сайт «Платформа пам'яті. Меморіал» (Додаток 1) і до сліз зворушили поетичні рядки присвячені Герою: Пам'яті Героя Володимира Томчишина.

Вже здавалось, війна за плечима
(хоч її називали АТО)...

В мріях вже будувалась
хатина, і про смерть ще не
думав ніхто. Але ворог так
підло і люто Вдерся в хату,
Україну його.

Знов покликав туди чорний
лютий, Де вирус пекельний
вогось.

Капітан був душею із домом

Його дух бойовий не згасав.

Побратими же кликали Томом,
Як він рідну країну спасав.

Наш поклін тобі й шана, Володю
За життя, що віддав на пожертву,
До небес лине: Слава Герою!

О, Герої не відають смерті!

Галина Хохонь

Хто ж він, Герой – Володимир Томчишин. На сайті «Платформа пам'яті. Меморіал» написано:

«Солдат Володимир Томчишин загинув 29 жовтня 2022 року під час виконання бойового завдання поблизу села Берестове на Харківщині. Життя воїна обірвав ворожий артилерійський обстріл. Захиснику було 44 роки. Володимир народився у селищі Жвирка, Львівської області.»

До річниці загибелі нашого земляка, уродженця Сокальської землі ми вирішили дізнатися більше про Володимира Томчишина і увіковічити його ім'я у книзі пам'яті Героїв Сокальщини.

Тому першим місцем куди ми відправились – це була Жвирківська загальноосвітня школа I-III ступенів. Володимира Томчишина тут пам'ятають усі. Класний керівник Тетяна Юрїївна Шустакевич розповіла нам: «Володя був дуже добрим хлопцем, добросовісним учнем, щирим товаришем. Мав багато друзів. Був безумовним лідером»... Сльози застинали очі класного керівника, класні фотографії тремтіли у її руках! Щирий погляд, усміхнене обличчя... Таким назавжди Володю Томчишин запишуться у пам'яті своїх однокласників та

педагогів!

Саме класний керівник дала нам адресу мами Томчишин Галини Петрівни, яка проживає зараз сама. З болем, але з гордістю згадує сина Героя. Адже кожен куточок родинного обійстя дихає спогадами: тут Володя зробив свої перші кроки, за цим столом робив колись уроки, багато речей в будинку ремонтував своїми руками, вони в нього були золоті. А ще найбільше його захоплення в дорослому віці було мисливство! Добре вчився в школі, закінчив Львівський державний університет внутрішніх справ. Працював у правоохоронних органах, дослужив до звання капітана.

На стінах кімнат багато фотографій Героя різного віку. Нашу увагу привернули сучасні дитячі фотографії. І тут у пані Галини тепліють очі, з'являється надія, адже це онуки, діти Володі: син Ярослав, доньки Софія та Меланія. Це, за словами пані Галини, її майбутнє, її опора!

Побувавши на малій батьківщині Героя не могли не зайти до старости Жвирківської громади пані Наталії Тимошенко. Пані староста пам'ятає Володимира Томчишина, як людину, яка завжди дбала про благоустрій рідного селища, щонеділі зустрічались в церкві. Зі слів пані Наталії: «Брав участь в АТО на Донбасі. З початком повномасштабного російського вторгнення Володимир приєднався до лав територіальної оборони. Згодом став бійцем 63-ї окремої механізованої бригади ЗСУ. Був гранатометником. Володя був військовим протягом усього свого життя. Хороша людина. З 2014 року був у зоні бойових дій. Загинув за Україну. Побратими називали його Том або по – братськи Томік.»

Пані Наталія розповіла нам ще одну цікаву історію з такого короткого але разом з тим яскравого життя Володимира. Виявляється свою долю він зустрів тут: у стінах Жвирківської селищної ради. Тому подальший шлях наш прямував у село Забужжя. До дружини пані Ірини.

Будинок пані Ірини зачарував не тільки своїм теплом, затишком, але ми відчули себе у музеї пам'яті! За такий короткий період часу вона зуміла зібрати всі фото, відео з воєнного життя Володимира. Окремої уваги заслуговує телефонна переписка, особисті речі героя, медаль «Учасник АТО» (додаток 2)! Саме до пані Ірини з лінії вогню був зроблений останній дзвінок Володимиром. Про самого Володимира пані Ірина згадує з теплотою та вдячністю. Громада Забужжя, щоб вшанувати пам'ять про Героїв односельчан які віддали своє життя за Україну у війні з російським загарбником встановили у центрі села меморіал (додаток 3). Серед імен Героїв є ім'я Володимира Томчишина. Там завжди живі квіти, свічку пам'яті запалили і ми.

Для того, щоб ближче познайомитись з родиною Героя, ми запросили пані Ірину з дітьми до нас у школу (додаток 4). На зустріч із семикласниками. Син Героя Ярослав (додаток 5), як дві краплі води схожий на свого тата, в руках тримав шеврон. Це найбільший скарб, який хлопчик отримав від командира 63-ьої механізованої бригади на згадку про батька. Пані Ірина принесла нам показати бойову каску Володимира. Колишня дружина пригадує добре серце Володимира, безмежну любов до дітей. Мрії та плани на майбутнє.

Прийшовши додому ми розповіли батькам про свою пошукову роботу і виявилось, що тато однієї з нас (Софії Когут) був дуже близько знайомий з Володимиром Томчишином.

Михайло Когут, старший лейтенант згадує про роки спільної праці пліч-о-пліч у правоохоронних органах з майором Володимиром Томчишином: «Відповідальний, гостинний, уважний до своїх товаришів. Завжди готовий прийти на допомогу. Колишні співробітники не можуть змиритись з тим, що Володя відійшов у засвіти». Такими ж хорошими та теплими словами згадують Володимира і побратими з котрими в окопах, гарячих точках захищав нас та нашу Батьківщину Герой.

Козак Іван та Василь Войтюк згадують, що служили разом в АТО на Донбасі. 24 лютого 2022 року з першого дня повномасштабного вторгнення вступили всі разом до лав

тероборони. Згодом були переведені до 63-т окремої механізованої бригади ЗСУ.

Володя був гранатометником. Захищали Україну у всіх гарячих точках, куди відправляли їх по наказу: тяжко було в Лимані, але вистояли. А загинув Герой 29 жовтня 2022 року під час виконання бойового завдання поблизу села Берестове на Харківщині. Життя воїна обірвав ворожий артилерійський обстріл.

Місцевий Сокальський часопис Голос з-над Бугу зробив сторінку пам'яті Володимира Томчишина у листопаді 2022 року (2).

«Справжній патріот вірний син України загинув від отриманих множинних важких поранень внаслідок артилерійського обстрілу. Він віддав своє життя за нашу Батьківщину, за мирне життя кожного з нас. Ми завжди повинні пам'ятати якою дорогою ціною наші воїни виборюють перемогу», - так нам розповіли про Героя у Сокальській міській раді.

«Мужній, самовідданий, коли в нашу країну прийшла страшна біда, він в числі перших взяв в руки зброю, щоби захистити свій край та територіальну цілісність і незалежність України», - розповів нам начальник першого відділу Червоноградського РТЦК та СП Любомир Бродюк.

Сокальщина на колінах зустріла Героя, який повернувся на рідну землю на щиті.

Світлий, добрий спомин про звитяжних захисників України назавжди залишиться в серцях та спогадах бойових побратимів, рідних, земляків Героїв.

Герой Володимир Томчишин закарбувався в наших серцях як приклад мужності, патріотизму!

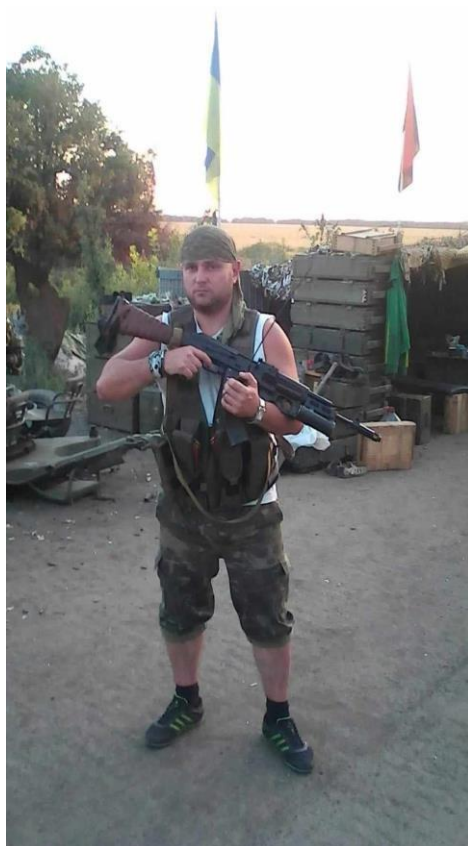
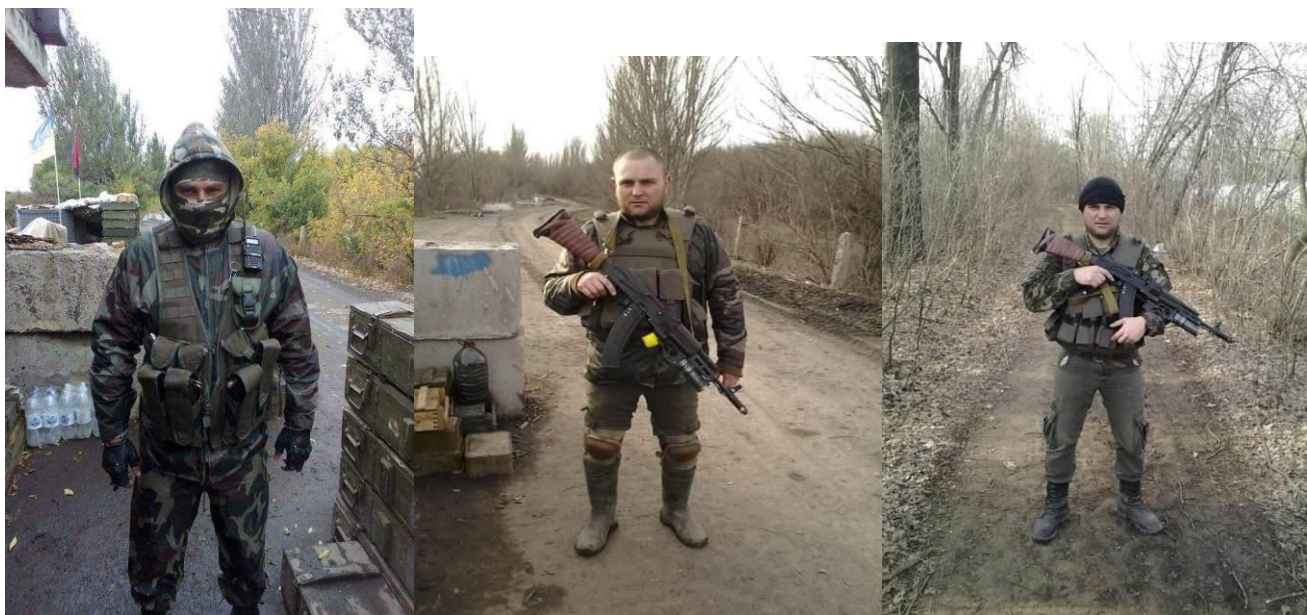
Вічна і світла пам'ять Герою!

Використані джерела:

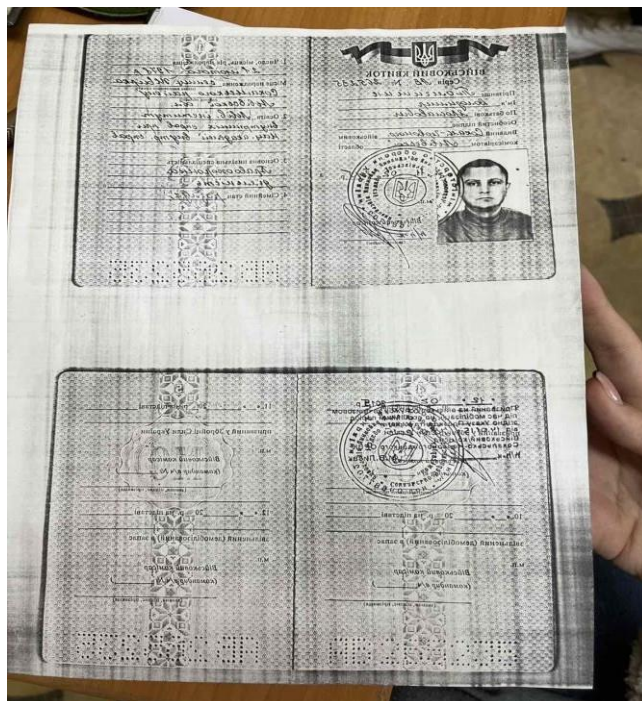
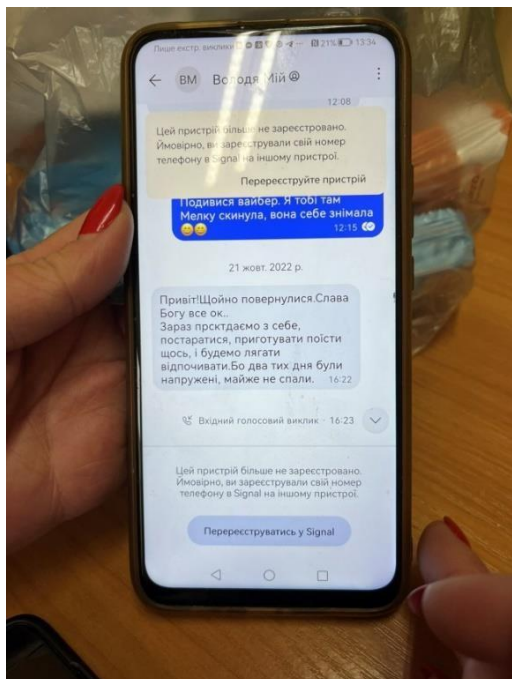
1. <https://www.victims.memorial/>
2. <https://golosznadbugu.com/>

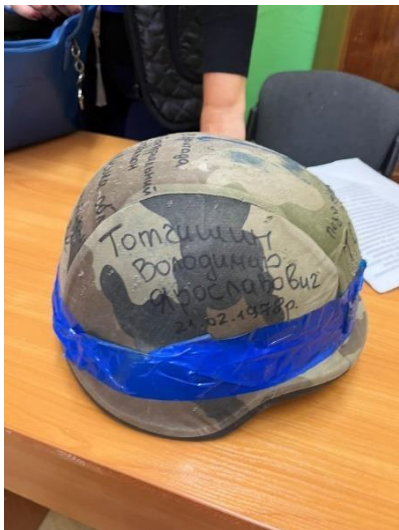
Додаток1

Додаток 3

Додаток 4

ВІДДАВ ЖИТТЯ ЗА РІДНИЙ КРАЙ. ПАМ'ЯТЬ ПРО ГЕРОЯ ВОЛОДИМИРА ТОМЧИШИНА

(21.02.1978 – 29.10.2022)

Матеріал підготували:

*Твердовська Мілана, Федик Христина, Матолінець Соломія,
учениці 11 класу Жвирківської загальноосвітньої
школи I-III ступенів*

*Керівник: Гуменюк Людмила Дмитрівна, вчитель історії та
правознавства Жвирківської загальноосвітньої
школи I-III ступенів.*

Мета роботи – дослідити діяльність нашого земляка Томчишина Володимира під час повномасштабного російського вторгнення та вшанувати пам'ять Героя.

Актуальність дослідження полягає в тому, що на даний час відбувається знищення українського народу. Усе палає, земля здригається від вибухів снарядів і реву танків. Ворог спрямовує свою смертоносну зброю проти кожного мешканця нашої країни, намагаючись знищити українців. Проявляючи мужність і героїзм, захисники в жорстоких боях відстоюють кожний клаптик рідної землі. І ми як ніколи повинні знати ім'я кожного Героя України. Наше завдання – пам'ятати та шанувати людей, які віддали життя за нас, за щасливе майбутнє нашої країни.

Завдання дослідження: опрацювати наукову та методичну літературу з теми дослідження, на основі письмових та усних джерел дослідити особливості життєвого шляху Томчишина Володимира.

Практичне значення роботи полягає в тому, що результати дослідження послугують для популяризації імені В.Томчишина на Сокальщині.

Томчишин Володимир Ярославович народився 21 лютого 1978 року в смт. Жвирка, що на Львівщині. Був випускником Жвирківської школи 1995 р.

«За роки навчання в школі зарекомендував себе як старанний, дисциплінований, уважний та працелюбний учень. Мав навчальні досягнення достатнього рівня, виявляв зацікавленість до уроків історії та географії, захоплювався спортом. Добре запам'ятовував учбовий матеріал, виявляв логічне мислення. На уроках завжди був уважним та активним. Мав хороший розумовий та фізичний розвиток. До виконання громадських доручень завжди ставився сумлінно. Брав активну участь у спортивному житті школи. Скромний і ввічливий, розсудливий та дисциплінований. Користувався авторитетом серед товаришів, мав постійне коло друзів. Батьки постійно займалися вихованням сина, цікавилися його досягненнями», – розповідає про Володимира його класний керівник Шустакевич Тетяна Юріївна.

Пізніше навчався у Львівському державному університеті внутрішніх справ. Працював у правоохоронних органах, а саме в Червоноградському міському відділі поліції, дослужив до звання капітана. Також працював на м'ясокомбінаті, а згодом у Сокальській виправній колонії управління ДДУПВП у Львівській області. Його колега, Федик Роман, розповів про Героя детальніше: «Володимир Ярославович Томчишин прийшов працювати в виправну колонію на початку 2000-х років. Працював на різних посадах. Починав свою службу з посади начальника відділення соціально-виховної служби. На котрій за короткий термін своєю працею та складом характеру проявив себе хорошим спеціалістом. Володимирі було запропоновано посаду оперуповноваженого оперативного відділу установи, на що він дав свою згоду. В даний відділ установи був жорсткий відбір серед персоналу. Володя вирізнявся з-поміж інших своєю позицією, був цілеспрямований на результаті, чесно та якісно виконував дорученні йому завдання. Намагався завжди довести розпочату справу до кінця. При виконанні своїх посадових обов'язків він керувався чинним законодавством України, що приносило результати роботи, і Володимирі було запропоновано посаду старшого оперуповноваженого оперативного відділу установи, де він працював аж до звільнення із служби. Володимир Ярославович звільнився із служби у 2009 році за власним бажанням. Можу сказати, що він мав дуже хороший характер, був доброзичливий, старався допомогти, був душею компанії. Ми, як колишні працівники колонії, завжди будемо пам'ятати Володю як хорошу, сміливу ЛЮДИНУ.»

У вільний час захоплювався мисливством. Був мобілізований в 2015 році в зону проведення АТО на Донбасі. З початком повномасштабного російського вторгнення в лютому 2022 року Володимир приєднався до лав територіальної оборони. Тоді він ще не знав, що ворог забере найдорожче що він мав – його життя. Згодом став бійцем 63-ї окремої механізованої бригади ЗСУ. Був гранатометником. Побратими називали його Том або Томік. Солдат Володимир Томчишин загинув 29 жовтня 2022 року під час виконання бойового завдання поблизу села Берестове на Харківщині. Життя воїна обірвав ворожий артилерійський обстріл. Це сталося за день до його відпустки додому. Захиснику було 44 роки. «Володя був військовим протягом усього свого життя. Хороша людина. З 2014 року був у зоні бойових дій. Загинув за Україну», – зазначила колишня дружина загиблого Ірина.

«Справжній патріот, вірний син України» загинув від отриманих множинних важких поранень внаслідок артилерійського обстрілу.

2 листопада жителі громади провели Героя «живим коридором» в останню путь. Панахиду за Воїном відслужили священники Петро Звір, Ярослав Валюх, Ярослав Кащук, Орест Рубель, Степан Ділай, Роман Синицький, Володимир Августовський, Йосип Скоробагатий, Роман Ткачик. Прощальне слово висловив Сокальський міський голова Сергій Касян, який наголосив, що Володимир, один з перших після повномасштабного вторгнення, став до лав 63-го батальйону територіальної оборони і в його рядах захищав Україну. Поховали військовослужбовця з військовими почестями на місцевому цвинтарі смт. Жвирка. Під звуки військового салюту домовину з Героєм опустили в могилу... У газеті

«Голос з-над Бугу» був опублікований такий вірш, написаний поетесою Галиною Хохонь, присвячений пам'яті Героя Володимира Томчишина:

Вже здавалось, війна за
плечима, (Хоч її називали АТО)...

В мріях вже будувалась
хатина, І про смерть ще не
думав ніхто.

Але ворог так підло і люто
Вдерся в хату, Україну його.

Знов покликав туди чорний
лютий, Де вирує пекельний
вогнь.

Капітан був душею із домом,
Його дух бойовий не згасав.

Побратими же кликали Томом,
Як він рідну країну спасав.

Наш поклін, Тобі й шана Володю,
За життя, що віддав на пожертву,
До небес лине: Слава Герою!

Бо Герої не відають смерті!

«Він віддав своє життя за нашу Батьківщину, за мирне життя кожного з нас. Ми завжди повинні пам'ятати, якою дорогою ціною наші воїни виборюють перемогу», – написали у Сокальській міській раді. Мужній, самовідданий. Коли в нашу країну прийшла страшна біда, він в числі перших взяв в руки зброю, щоби захистити свій край та територіальну цілісність і незалежність України. У Володимира залишилися мама Галина Петрівна, син Ярослав, доньки Софія та Меланія. Боляче усвідомлювати, що війна забирає сильних духом, світлих і порядних людей. Тих, хто є гордістю громади і надійною опорою для своїх близьких.

27 серпня 2023 року у селі Забужжя відкрили і освятили пам'ятник Героям-землякам, які загинули у війні з російськими загарбниками. На платформі пам'яті Меморіалі загиблих у цій війні є і портрет та інформація про Володимира Томчишина, оскільки він проживав останні свої мирні роки в селі Опільсько.

Важливо пам'ятати, якою високою ціною заплачено за нашу свободу й незалежність, скільки захисників і захисниць віддали своє молоде життя за Україну, бо любили її понад усе. Молімося за тих, хто зараз стоїть на передовій, підтримуєм і допомагаєм ЗСУ, бо від тилу залежить наша перемога. Тому нині українцям, як ніколи, важливо бути мужніми та дружніми.

Додатки

Список джерел та літератури:

- Газета «Голос з-над Бугу»;
- Дані з Першого відділу Червоноградського районного територіального центру комплектування, що розташований в місті Сокаль;
- Дані з платформи пам'яті Меморіал в с. Забужжя;
- Спогади дружини Ірини Томчишин;
- Спогади класного керівника Шустакевич Т. Ю.;
- Спогади колеги Федика Романа.

ТХІР ВІТАЛІЙ СВЯТОСЛАВОВИЧ **(21.02. 1981 – 24.01.2023)**

Матеріал підготували:

Шевчук Любов Володимирівна, вчитель Поторицької ЗШ I-III ступенів, Худа Марія Романівна, вчитель історії Волицької ЗШ I-III ступенів

Тхір Віталій Святославович народився 21 лютого 1981 року в селі Яструбичі Радехівського району. Проживав разом з батьками в місті Червоноград.

З 1 по 4 клас навчався в Червоноградській школі №9, а з 5 по 9 клас в школі №4.

Після закінчення школи здобув освіту столяра в Червоноградському професійному гірничо-будівельному ліцеї.

У 18-річному віці був призваний на строкову службу, яку проходив у ракетних військах у місті Харків.

У 2002-2005 р.р. працював прохідником шахти «Бендюзька». З 2005 р. працював на шахті

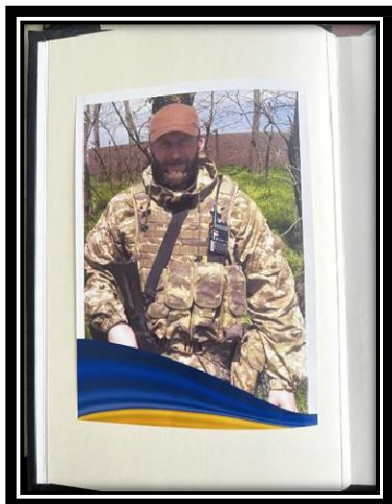
«Степова» ДП «Львіввугілля» прохідником на ділянці підготовчих робіт №2. Був дуже життєлюбним, відкритим, завжди з готовністю приходив на допомогу сусідам і односельцям. 24 лютого 2022 р. на третій день повномасштабного вторгнення, записався добровольцем до лав Червоноградської ТРО 103/63. У бою отримав контузію, після проходження лікування у військовому госпіталі в м. Дніпро повернувся на фронт, до побратимів.

24 січня 2023 року загинув в боях під Куп'янськом на Харківщині. Поховали Героя в селі Велике, де він проживав з сім'єю з 2009 року.

Герої не вмирають! Вони поповнюють ряди небесного війська і вічно живуть в пам'яті тих, хто їх любив... Низький уклін Воїну, перед яким всі в неоплатному боргу. Кожна загибель - це величезна втрата. Щірі співчуття рідним.

Вічна слава Герою!

ХЕМИЧ ІВАН МИХАЙЛОВИЧ (23.02.1989 – 18.06.2022)

Підготували учні і вчителі Комарівської початкової школи

Хемич Іван Михайлович позивний «Бандера» народився 23.02.1989 р. в м.Червоноград, а проживав в с.Волсвин. Тут він ходив в дитячий садок, а з 1995 по 2004 р. навчався у школі. Іван був хорошим учнем: спокійним, справедливим, любив футбол та карате.

Після закінчення школи хотів вступити у військовий лицей, але не міг цього зробити (за станом здоров'я), тому продовжував навчання у Сокальському ПТУ, де здобув професію кухар-бармен.

У 18 років Іван одружився, проживав у с.Комарів і працював на шахті «Великомостівська». Разом з дружиною Вірою побудували будинок, виховували двох дітей: доньку Наталію та сина Романа.

Був учасником Майдану, а коли почалася АТО, пішов 29.04.2015 р. добровольцем захищати свою державу. Був піхотинцем, виконував бойові завдання у складі 53 ОМБР на території Донецької та Луганської областей. Через декілька місяців, за власним бажанням, перевівся в 43 ОМБ на посаду снайпера-розвідника, де себе добре зарекомендував. Йому було присвоєно звання молодшого сержанта, отримав посаду командира відділення.

З 22.06.2015 р. по 14.07.2016 р. брав участь в боях під Горлівкою, Авдіївкою, Зайцево і багатьох інших напрямках. Неодноразово побував в тилу ворога, 07.06.2016 р. отримав поранення. Був нагороджений відзнакою Президента України „За участь в АТО”. Після поранення міг залишити службу, так як в тілі залишилися осколки, але Іван продовжив службу.

19.07.2016 р. був демобілізований, а вже через місяць 25.08.2016 р. підписав контракт із ЗСУ і повернувся у свій підрозділ. Іван виконував завдання у найгарячіших і найнебезпечніших точках.

27.10.2016 р. був нагороджений медаллю „Захисник Вітчизни”.

10.01.2018 р. став командиром взводу розвідки. За час контракту отримав більше 10 Державних нагород.

Після завершення контракту працював у Польщі. Але коли 24.02.2022 р. почалася повномасштабна війна росії проти України, Іван, не роздумуючи, вернувся додому і вже 28.02.2023 р. знову взяв до рук зброю і став на захист України. Служив в 96 ОМБР взводі розвідки. Його взвод виконував поблизу м.Архангельське Херсонської області бойове завдання, мав зупинити просування ворога в напрямку Кривого Рогу. І їм вдалося, хоча озброєні були лише стрілецькою зброєю, а ворог переважав в кількості бойової техніки і живої сили.

Іван брав участь у визволенні населених пунктів Князівка, Ольгине, Тополине, Іванівка, Великопілля та інших населених пунктів. 18.06.2022 р. Іван зі своєю групою пішов на бойове завдання. Воно виявилось останнім.

«Він належав до розвідувальних груп, тобто вони працювали фактично на межі зіткнення. Під час виконання службового завдання в автомобіль, у якому був Іван з побратимами, вистрелили керованою протитанковою ракетою», - розповів Віктор Притулко.

«Останні роки Іван був у зятях, але зі школи його пам'ятаю, він був доброю людиною. І насправду дивуюся, що він був військовим. Мені здалося, що він і мухи не образить. Він був не просто солдатом, а ще й у найважчих умовах, на передовій. На момент вторгнення він був у Польщі, і не був зобов'язаний повертатися, крім того, він стільки років воював, вже багато років Батьківщині віддав, але він приїхав додому», - додав Віктор Притулко.

Зі слів побратимів Іван був відважним воїном, був військовим професіоналом і хорошим товаришем, був спокійним, тихим, порядним і компанійським, виконував надскладні завдання, приймав правильні рішення. Його поважали і любили.

18.06.2022 р. Іван зі своєю групою пішов на бойове завдання. Воно виявилось останнім. Загинув 18.06.2022 р. поблизу Миколаївки Херсонської області. Йому було лише 33 роки.

Поховали Героя в рідному селі Волсвин. В нього залишилися батьки, брат, колишня дружина, донька і син.

Тільки тим історія належить, хто сьогодні бореться й живе.

СЛАВА УКРАЇНІ !!! ГЕРОЯМ СЛАВА !!!

ЧЕРНІЙ ЛЮБОМИР МИХАЙЛОВИЧ

(24.03.1975 – 01.08.2023)

Матеріал підготувала:

*Маковська Вікторія, учениця Перетіцького НВК
«ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»*

*Керівник: Волошин Андрій Григорович, вчитель історії
Перетіцького НВК «ЗШ I-III ступенів – дитячий садок»*

Українська земля, а зокрема Сокальська, насичена духами невідступності та віри в свій шлях. Серця наших героїв, що віддали своє життя за вільну та незалежну країну, в болю та славі тепер б'ються у ритмі національної пам'яті. Їхні вчинки, які ввійшли в історію, стають могутнім факелом, що освітлює шлях майбутнього, а пам'ять про них об'єднує нас у вічному дусі національного героїзму.

Війна в Україні призвела до надзвичайних втрат серед воїнів, викликаючи глибоке та невиліковне страждання для багатьох сімей. Загибель українських захисників, які брали участь в бойових діях невід'ємна частина трагічного сценарію війни, яка залишає несхоплені рани в серцях тих, хто втратив своїх близьких заради миру та безпеки.

Загиблі герої Сокальщини, яких вже є понад сорок – це віддані патріоти, які жертвували своїм життям у боротьбі за незалежність та суверенітет країни.

Їхні вчинки слід вшанувати, як важливий внесок у захист національних цінностей. Я хотіла б розповісти і вшанувати пам'ять про героя нашого краю Чернія Любомира Михайловича.

Черній Любомир Михайлович народився 24 березня 1975 р. в с. Бишів в сім'ї ветеринара та фельдшерки, мав двох сестер – Олю та Лесю, дуже любив проводити з рідними час і не хотів ніколи залишати їх. Дитячі роки провів у рідному селі. Любомир навчався в Бишівській ЗОШ I-III ступенів, де навчався одинадцять років. Серед улюблених предметів Любомира були малювання та креслення, через те обрав професію художника-вітражиста. Тому в 1991 році поступив на навчання в Івано-Франкове в Художнє професійно-технічне училище на художника-вітражиста.

Зі слів мами Лідії Любомир дуже любив свій рідний край та свою Батьківщину. Тому в 1993 р. вступив до складу Збройних Сил України на службу в місто Харків.

В 2000-у році одружився з Галиною. Разом з дружиною Галиною проживав в с. Фусів та виховував трьох дітей – двох синів Михайло і Остап та доньку Каріну. Зарекомендував себе, як люблячий чоловік і батько.

З 2005 року працював в Радехові на ТзОВ «Мебель–Сервіс». Зі слів колег по роботі зарекомендував себе, як відповідальний та кваліфікований працівник.

На жаль, в Україні 24 лютого 2022 року почалася повномасштабна війна. Вона не оминула і родину Чернія Любомира. 12 квітня 2022 року Чернія Любомира було призвано на військову службу. У Збройних Силах України був інспектором прикордонної служби протитанкових засобів військової частини 9938 (м. Лисичанськ). Брав участь в бойових діях в Донецькій та Луганській областях.

Служба в Збройних Силах України дуже вплинула на здоров'я. Наприкінці липня з Любомиром трапився інсульт, що виявився для нього фатальним. Помер 1 серпня 2023 р. в Червоноградській міській лікарні. Смерть пов'язана з проходженням військової служби.

Вшанування пам'яті загиблих героїв України – важливий аспект формування національної ідентичності та спільного історичного свідомості. Це виявляє повагу до тих, хто пожертвував своїм життям за незалежність та безпеку країни.

Загиблих героїв Сокальщини є вже понад сорок. Вони та Любомир Черній Михайлович стали символами відданості і жертвності заради свободи та незалежності. Їхні вчинки слід розглядати як великий внесок у визволення та утвердження національної гідності, а їхня пам'ять повинна надихати нас до об'єднання та підтримки цінностей, за які вони віддали своє життя.

Зі спогадів мами Лідії Черній, жительки села Бишів, Сокальської ОТГ, Червоноградського району.

«ГЕРОЙ ХХІ СТОЛІТТЯ: ХТО ВІН?»
(Чернію Любомиру присвячується)
(24.03.1975 – 01.08.2023)

Матеріал підготували:

Гаврилюк Марта, Вакула Яна, учні

Княжівської ЗШ I-III ступенів

Керівник роботи: Романчук М.А., вчитель історії
 Вступ

Дай, Боже, ніколи нам війни не знати.

Війна... Страшне слово, скільки в ньому ненависті, злості, крові, сліз, розбитих сердець, скалічених доль, смертей, болю, а разом - це відвага, мужність, героїзм. Війна розбиває сім'ї, розділяє закоханих, забирає синів у матерів, залишаючи їм віру і надію у те, що їх кровиночка вистоїть проти цієї страшної боротьби, що їх дитина повернеться додому живою, хай навіть скаліченою, але живою, аби ще раз побачити їх ясні очі, міцно обійняти і поцілувати, почути їх голос, а більше їм нічого і не треба. Скільки сліз тут, у тилу проливають матері, жінки, кохані дівчата за тими, хто мужньо захищає на сході свою незалежність, хто проливає кров, прикриваючи своєю спиною фронтових друзів, тих, хто впевнено йде на ворога, тих, хто впевнено дивиться в очі смерті, тих!

Герой – це людина, яка в рішучий момент робить те, що потрібно робити в інтересах людського суспільства. (Юліус Фучик)

Герой – це людина, яка знає, що є блага, дорожчі за життя; людина, яка присвятила своє життя служінню державі, себе одну – служінню багатьом. (Готхольд Ефраїм Лессінг)

Герой – це той, хто творить життя всупереч смерті, перемагає смерть. (Максим Горький)

Герой не хоробріший за звичайну людину, але він зберігає хоробрість на п'ять хвилин довше. (Ральф Уолдо Емерсон)

Герой робить те, що можна зробити. Інші цього не роблять. (Ромен Ролан)

Кожна війна – це величезний стрес для всіх, хто бере в ній участь, і трагедія для всього світу. Війна відбирає життя у мільйонів людей, починаючи від безпосередніх учасників бойових дій і закінчуючи цивільними особами, які гинуть через якісь проблеми і помилки. Війне – це горе, сльози. Говорячи конкретно про долю людини, яка під час війни, звичайно, може скластись по різному, але в будь-якому разі вона є складною і навряд чи приносить комусь задоволення або радість.

Неоголошена війна на сході не пройшла безслідно для всіх жителів України. У боротьбі

за свою волю та незалежність багато людей згуртувалося у Донецькій і Луганській областях. Ми не бачили війни, ми знаємо про неї лише з книг та фільмів. А побачити на власні очі жахи воєнних подій – це зовсім інше.

II розділ. Мирні будні Героя.

Черній Любомир Михайлович народився 24 березня 1975 р. в с. Бишів Радеківського району, Львівської області. Батько, Черній Михайло Михайлович, працював ветеринаром у місцевому колгоспі. Мама, Черній Лідія Йосипівна, фельдшером у медпункті с.Ордів. У сім'ї виховувались ще дві молодших сестри: Ольга і Леся. Зростав у дружній та працюючій сім'ї. З дитинства його виховували у любові та взаємоповазі.

1981 року пішов у перший клас Бишівської ЗОШ I-III ст. Учителі та однокласники згадують Любомира як розумного та старанного учня, працюючого, спокійного за характером, дружелюбного, завжди усміхненого, доброго та вихованого, активного у житті школи. Він був гарним товаришем, його любили друзі за щире вдача.

Після закінчення 11 класу (1991р.) продовжив навчання у професійно-художньому училищі у м. Івано-Франкове за спеціальністю художник-вітражист. У 1993 році був призваний на строкову службу до Збройних сил України, яку проходив у Харкові. Після строкової служби в армії працював за цивільною професією.

У 2000 році одружився, разом з дружиною Галиною народили і виховували трьох дітей: синів- Михайла і Остапа, доньку-Каріну. Для сім'ї це була велика опора, підтримка, порада. Любомир завжди приходив на допомогу своїм рідним, друзям та сусідам. Був майстром на всі руки: робив ремонти, виготовляв вироби з дерева. Сім'я пишалася таким чоловіком і батьком.

III розділ. На захисті держави.

Одна зі сторінок життя героя стала найскладнішою, бо зустрівся з обличчям війни.

За тих дітей, що бігають до школи За матерів, змарнілих у труді

За рідні наші верби довгополі За наші дні прекрасні й молоді І тут ні сліз, ні відчаю не треба І тут не треба страху і ниття –

Живе лиш той, хто не живе для себе А хто для других виборює життя.

Від початку повномасштабного вторгнення став на захист України. Він був активним організатором місцевої тероборони. В квітні 2022 року отримавши повістку прибув до Сокальського територіального центру комплектування. 12 квітня 2022 Любомир Черній був призваний на військову службу і направлений в кінологічний навчальний центр державної

прикордонної служби України військової частини 2418 м. Великі Мости.

Після майже місяця навчання був направлений у гарячі точки. З 2 травня 2022 року проходив військову службу у військовій частині 9938 Державної прикордонної служби України в здійсненні заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії в Донецькій і Луганській областях. А саме інспектором прикордонної служби 2 категорії протитанкових засобів, інструктором відділення прикордонної служби «Ганусівка» (тип В), відділу прикордонної служби «Білолуцьк» (тип Б) 3 прикордонного загону імені Героя України полковника Євгенія Пікуса.

Вересень – листопад 2023 року брав участь у бойових діях на Херсонському напрямку;
Січень – березень 2023 року Лиманський напрямок;

Березень – травень 2023 року обороняв Харківську область, селище Борова;

Травень – червень 2023 року Закарпатська область, Берегове.

Це Божий дар таке квітуче літо!...

Та ця війна несе такі жалі !...

Який це жах, коли вмирають діти,

Яким ще жити й жити на землі..

А я цей біль так гостро відчуваю!..

Якусь провину... сум чи й каяття....

Чому в цей час серед земного раю,

Згасають в битвах молоді життя?!...

Напевно, долю все ж не вибирають....

Прекрасне літо...та, таке сумне....

Я вірю, що герої не
вмирають...

Але ж життя у кожного
ОДНЕ

М.Зубрій

Трагічно позначились на здоров'ї воїна страшні реалії війни. Вона вносить свої корективи, відбирає найцінніше здоров'я. 15 календарних днів довгоочікуваної відпустки на жаль – були останніми проведені разом з сім'єю, родиною. І на жаль, чи мало військових так і залишаться у пам'яті своїх рідних. Стан здоров'я солдата погіршувався. 1 серпня 2023 року в Червоноградській міській лікарні помер захисник України Черній Любомир Михайлович. Смерть пов'язана з проходженням військової служби.

IV Розділ. Остання земна дорога.

... Везли Героя. Везли в рідний дім.
знайомими дорогами-шляхами.

Везли туди, де завжди був своїм,
де рідним був... Був серцем і думками...

Майбутнім жив... Безжальна ця війна. А вдома рідні-діти і дружина...
Зчорніла з горя й назавжди сумна... Упала на холодну домовину....

А мама... Мама ж сина вигляда... Свою опору і свою кровинку...
Без нього як же? Господи, біда... Відкрив би очі... Хоч би на хвилинку... Ще так багато рідним
не сказав...
Ще так багато зроблено не було... За що його ти, Господи, забрав? Мовчало небо. Ніби і не
чуло.

Ридало небо зливами-сльозами... Везли Героя... Люди зустрічали... Остання ніч з дружиною
й з дітьми... В останню путь Героя проводжали...

Всміхнулось небо сонечком йому... В останню путь... Остання дорога...
Там без війни. Пройшов свою пітьму... Пішла душа прямисінько до Бога...
І залишились сиротами діти. Умить земля засипала життя, котре війна надвоє
розірвала...
Нестерпний біль. І зайві співчуття... Пішла душа. Героя поховали.

Пішла душа. Назад не повернуть... Нестерпний біль... Його не втамувати... Герої не
вмирають... В небо йдуть,
щоб спокій наш з небес оберігати...

Вічний і світлий пам'яті нашого Героя Лю
03.08.2023р.
Автор Тетяна Климчук

Пішла душа... А біль же
назавжди... Нестерпно рана буде
ця боліти...

Пішла душа... Пішла у засвіти...

Вшанувати пам'ять та віддати шану до
будинку, де жив Любомир прийшло багато людей. Друзі, однокласники, колеги, побратими,
сусіди і односельці, а також жителів навколишніх сіл, духовенство, представники влади. Не
описати словами той біль, який переживають рідні. Страшна втрата, рана на все життя.
Заквітчаною дорогою Героя проводжали від рідного дому до храму Івана Богослова, що у
с. Фусів. Там відбулося заупокійне богослужіння за українським воїном, яке очолив
священник місцевого храму Павло Черняк.

Хвилина мовчання! Пам'ятайте про наших Героїв, що за волю поклали безцінне життя, творили історію й наше минуле, в яке вже нема вороття.

Горить свіча і пам'яті сльоза.

Додолу з неї краплями стікає,

Земля ридає, плачуть небеса,

Героїв Україна пам'ятає...

Висновки

Ще зовсім недавно ми жили не лише в іншій країні, але й в іншій реальності. Посміхалися, коли наші бабусі та дідусі казали: «Аби не було війни...». І лише тепер, коли вже на нашій землі спалахнув збройний конфлікт, розуміємо, наскільки вони були правими.

Сьогодні Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для подальшого визначення, своєї долі, долі своїх сусідів, і навіть, подальшого світового порядку на планеті.

Поки на Сході України тривають бойові дії, які чомусь сором'язливо називають «операцією об'єднаних сил», найкращі сини України ціною власного життя виборюють незалежність та свободу. Війна на Сході явила нам новітніх героїв України – героїв, які не вмирають попри людську смерть, героїв, які з поля бою ангелами линуть у небо...

Дуже хочеться, щоб усі ми вимірювали своє життя через призму життя наших захисників. Життєва дорога, на жаль, багатьох наших героїв скінчилася. Наша ж іще триває. І борг вдячності перед ними нам вдасться сплатити лише тоді, коли ми будемо не лише їх співвітчизниками чи друзями, а й їх духовними спадкоємцями. Для всіх нас найголовніше зараз – не здаватись, не покладати рук, не зупинятися на півдорозі до мети, вірити в те, що Україна перемаже. А вона обов'язково перемаже, адже на нашому боці правда.

Слава Героям! Герої не вмирають, адже вони разом з нами. Вони житимуть доти, доки ми про них пам'ятатимемо. Будьмо ж гідними великої слави героїв України, які твердо вірили, діяли, знали, що українська нація по-справжньому народилася лише тоді, коли в її обороні впала перша крапля рідної крові на родючу батьківську землю.

Українська нація існуватиме до тих пір, коли кожен наш земляк буде готовий покласти своє життя для її оборони.

Список використаних джерел

1. Антитерористична операція на сході України триває [Електронний ресурс] //IPress.ua, – 25квітня, 2015рік.
http://ipress.ua/news/antyterorystychna_operatsiya_na_shodi_ukrainy_tryvaie__avakov_61426.html
2. Герої тихо живуть серед нас. Не забуваймо ж їх мужність крізь час... Година мужності [Електронний ресурс]-<https://vseosvita.ua/library/geroi-tiho-zivut-sered-nas-ne-zabuvajmo-z-ih-muznist-kriz-cas-godina-muznosti-114162.html>
3. Свідчення дружини Героя Галини Черній.
4. Авторські вірші Марії Зубрій.
5. Довідка видана начальником відділу кадрів військової частини 9938.
6. Довідка про смерть воїна.
7. Авторський вірш Тетяни Климчук.
8. Пошуково-дослідницька робота конкурсу «Моя Батьківщина – Україна». Напряом «З попелу забуття» – <https://naurok.com.ua/poshukova-robot-a-gero-nashogo-chasu-228457.html>

ШАВЛЮК РОМАН ОРЕСТОВИЧ – 3 КОГОРТИ ГЕРОЇВ

(31.01.1997 – 19.08. 2023)

Матеріал підготував:

Локач Владислав Ярославович, учень 7 класу

Войславицької гімназії

Керівник: Шипот Оксана Петрівна, вчитель історії

Войславицької гімназії

Ми воїни. Не ледарі. Не лежні
І наше діло праведне й святе
Бо хто за що, а ми за
незалежність.

Отож нам так і важко через те.

Ліна Костенко.

Плинуть роки, народжуються нові покоління. Кожне наступне дивиться на минуле очима свого часу. Майдан та Революція Гідності, російсько-українська війна вразила не тільки Україну, але й увесь світ. Зігріта палкими серцями мільйонів українців з усіх регіонів, незалежна демократична держава Україна продемонструвала Європі й усьому світові, що українці – міцна духом волелюбна нація, яка навчилася поважати себе і зуміла відстояти свій демократичний вибір. Це єднання, пробудження українського народу. Майдан став центром революції, місцем правди і свободи, площею добра, тепла, дружби, любові, братерства і гідності. Наші серця стали частинкою могутнього серця. Наші голоси – нотами потужного гімну волі. У пам'яті людей назавжди молоді патріоти нашої держави. Наші герої тримають кордони на сході і на півдні власним життям. Саме про такого героя мені хотілося б написати.

Шавлюк Роман Орестович народився 31 січня 1997 року в селі Тудорковичі Сокальського району, Львівської області. Зростав у сім'ї, де було троє дітей.

Роман був середущий. Ріс добрим, веселим, активним і непосидючим хлопцем. Найулюбленіші іграшки – м'яч, молоток з цвяшками. Дуже любив їх забивати в дошку і навіть просив, щоб Святий Миколай приніс йому. Любив тварин, особливо коней. В 2003 році пішов у перший клас Тудорковицької ЗШ I-II ступенів.

Першою вчителькою була Хома Світлана Богданівна, класним керівником - Шепелюк Галина Романівна. У класі навчалося 12 учнів. Роман дуже любив ходити до школи. Його улюбленими предметами були: фізична культура і трудове навчання. Із шкільних років почав більше займатися футболом. За що одержав значну кількість нагород.

Нагороджений грамотою відділу у справах молоді та спорту Сокальської Районної Державної Адміністрації дитячо – юнацької спортивної школи «Буг» Районної федерації футболу за активну участь у футбольному турнірі присвяченого пам'яті Коваліва Михайла Васильовича (2011р); грамотою Сокальської Районної Державної Адміністрації за зайняте II місце у стрибках у довжину в окружних змаганнях з чотириборства «Дружба» (2011р); грамотою Сокальської Районної Державної Адміністрації за зайняте II місце у метанні малого м'яча в окружних змаганнях з чотириборства «Дружба» (2011р) ; грамотою за зайняте III місце в окружній олімпіаді Забузького ОО з трудового навчання у 2011-2012 н.р.; грамотою Тудорковицької ЗШ I – II ст. за активну участь в організації трудових справ школи (2012р) ; грамотою Тудорковицької ЗШ I – II ст. за активну участь у суспільно корисній праці школи (2011р). У 2018 році нагороджений грамотою Литовезької сільської ради за зайняте III місце у турнірі з міні футболу серед сільських команд присвяченому 27 річниці Незалежності України. так як грав за команду села Литовеж. Навіть травми після гри не були перешкодою.

щоб взяти участь у наступній грі.

Мав багато друзів, старших за себе в 3 – 4 рази . Був дружелюбним, ніколи ні на кого не ображався.

Після закінчення Тудорковицької ЗШ I-II ст. продовжив навчання у Червоноградському професійно-гірничому будівельному ліцеї. Там здобув професію зварювальника. За професією не працював. Довгий час працював на Червоноградському заводі металоконструкцій (ЧЗМК). Більше в житті працював будівельником.

З 2020 року перебував на заробітках у Польщі. У Романа була мрія – стрибнути з висоти 100 метрів. І її він здійснив, перебуваючи за межами України.

Молодий, активний, цілеспрямований хлопець ... Дізнавшись про події, які відбувалися на його рідній землі часто дзвонив матері і казав, що не може працювати, коли в Україні війна. І вже 27 лютого 2022 року повернувся додому і добровольцем пішов захищати Україну. Ось, які слова сказав до матері, коли йшов воювати: «Хто, як не я». Спочатку записався у місцеву ТРО.

Згодом перевівся у Національну гвардію. Йому пропонували бути танкістом і навідником, але вирішив піти у штурмову бригаду. Три місяці проходив навчання у штурмовій бригаді м. Тернополя. Перебуваючи на навчанні у частині отримав нагороду – медаль за зайняте I місце з футболу у змаганні між командами військової частини. Потім перебував у Вінниці. І вже звідси потрапив на східний напрямок, у Донецьку область. 24 серпня 2022 року дзвонив до матері і повідомив, що відбили селище Спірне та повісили український прапор.

Був дружелюбний, справедливий, співчутливий і ніколи не тримав образи на будь-кого. Мав позивний «Кореспондент». Роман – надійна людина, так про нього відгукувались його побратими. Вони завжди без вагань ішли виконувати бойові завдання. Неофіційно виконував обов'язки і військового медика. Врятував багато молодих життів. Для батьків загиблих побратимів він говорив: «Ми для вас вибороли це мирне небо і ви мусите жити».

Через інформаційні технології познайомився із дівчиною Машею із Черкас.

Зустрілись в Києві. Після цієї зустрічі Роман дуже змінився, в кращу сторону, із слів матері. Після війни мріяв одружитися.

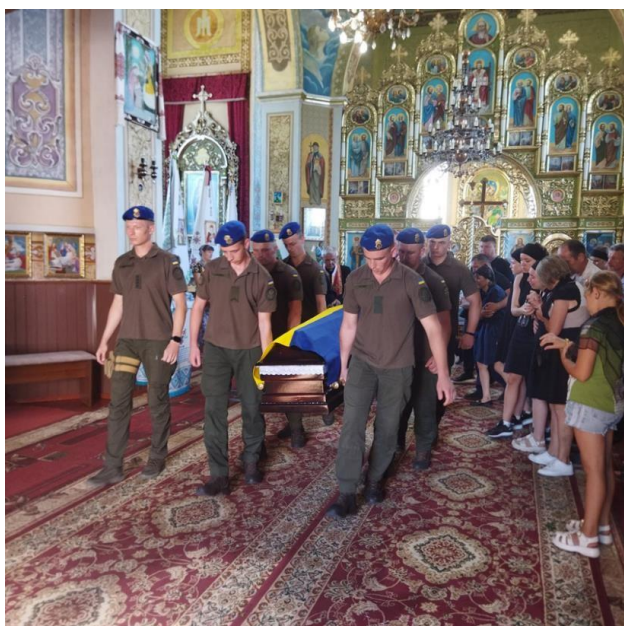
У червні 2023 року отримав звання «молодший сержант», командир 1 відділення 1 взводу оперативного призначення військової частини Національної гвардії України. І був представлений до нагороди – орден «За мужність», але отримати не встиг.

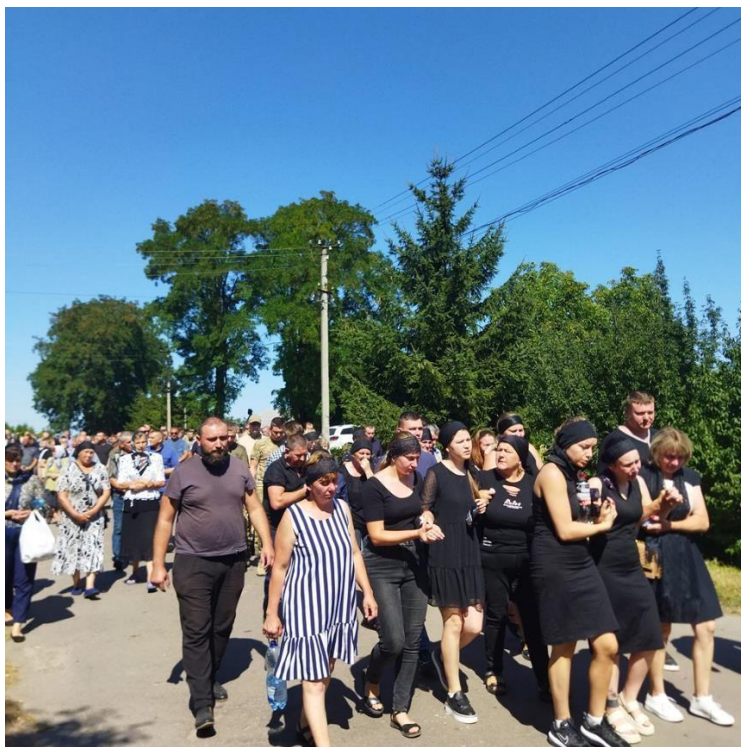
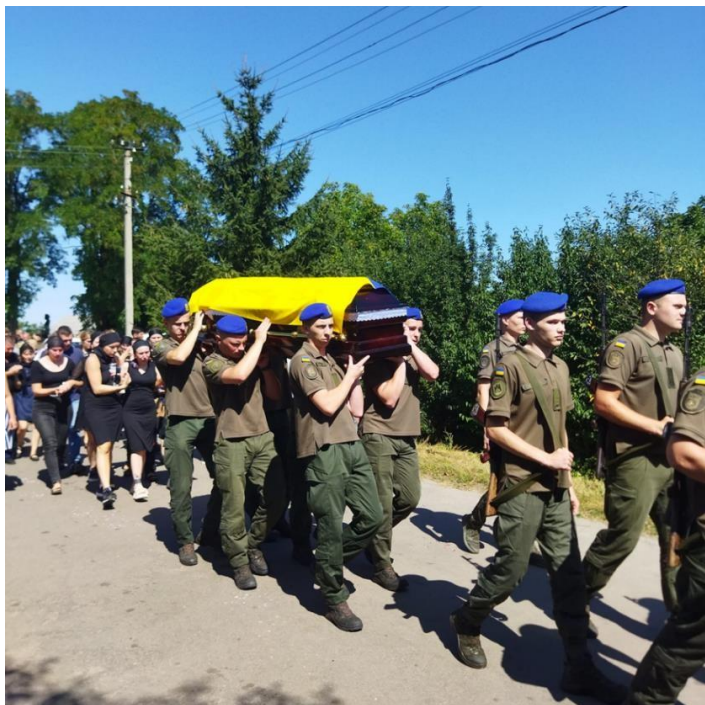
19 серпня 2023 року в районі бойових дій на Запорізькому напрямку біля села Роботине в результаті мінометного обстрілу Роман загинув. У Героя залишились мама Лариса, сестра Руслана та брат Олександр. У пам'ять про сина мама Лариса і сестра Руслана створили в кімнаті Романа куточок, де зберігаються його речі.

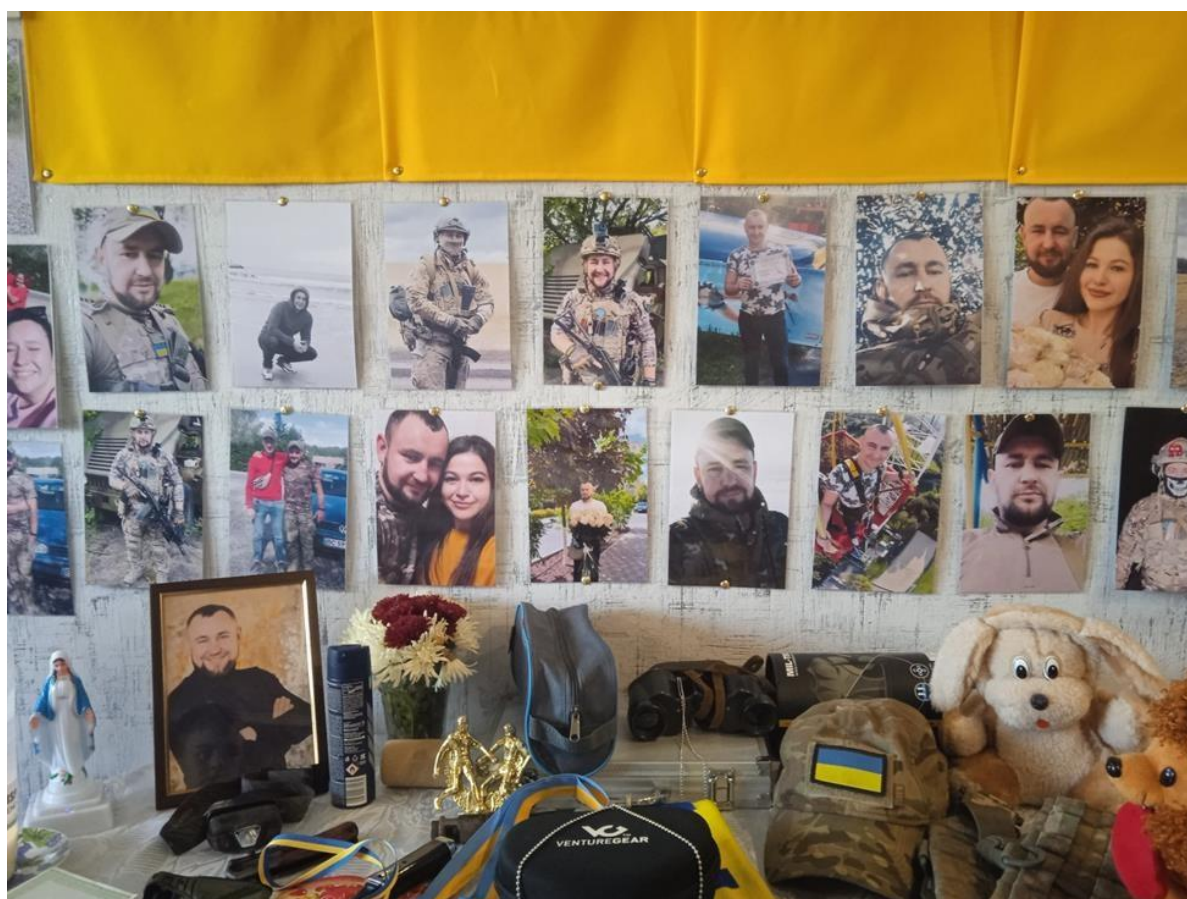
Загиблі захисники не зникли. Вони незримо поруч, дивляться на нас. Вони живі, поки ми їх пам'ятаємо, а не просто згадуємо. Герої не вмирають!!!

Герої назавжди залишаються в пам'яті тих, хто шанує Україну та подвиги людей, які поклали своє життя за наше теперішнє і майбутнє.

Світлини надано родиною Героя

ДОДАТОК ДО СВДОЦТВА
про базову загальну середню освіту
ВК № 43006320
(без свідоцтва на дітях)

Шавирик Тарас
Орестович

закінчив у 2012 році
Львівський державний університет імені
Львів

з такими балами:

назва предмета	бал
Українська мова	вісім
Українська література	вісім
Світова література	вісім
Англійська мова	сім
Математика	п'ять
Історія	шість
Історія України	сім
Світові історія	сім
Географія	сім
Математика	вісім
Фізика	шість

Хімія
Релігійне правознавство
Фізика
Математика
Релігійне здоров'я
Художня культура
Музика
Історія мистецтва
Світова література

сім
вісім
дев'ять
десять
десять
дев'ять
дев'ять
сім

Пройшов державну підсумкову атестацію
з таких предметів:

назва предмета	бал
Українська мова	вісім
Математика	п'ять
Фізика	вісім
Географія	сім
Українська література	сім

Середній бал свідоцтва - 7,6

Знову сумна звістка надійшла з війни на Сокальщину. 19 серпня 2023 року в районі бойових дій на Запорізькому напрямку, в результаті мінометного обстрілу противником, загинув командир 1 відділення 1 взводу оперативного призначення військової частини Національної гвардії України, молодший сержант

Роман ШАВЛЮК,
1997 р. н.,
житель села Тудорковичі.

Молодий, активний, цілеспрямований хлопець... На час повномасштабного вторгнення росії Роман перебував за кордоном. У перші ж дні війни повернувся

додому і добровольцем пішов захищати Україну.

В скорботі за найдорожчим сином матір Лариса. Широ дякуємо за гідне виховання сина-патріота. Висловлюємо щирі співчуття також сестрі Руслані, брату Олександру.

Нехай добра, світла пам'ять про загиблого Героя Романа Шавлюка назавжди живе у наших серцях. – Повідомила Сокальська міська рада.

Щоразу важче і важче отримувати звістки про втрати наших найкращих українців...

Роман ШАВЛЮК

Роман ЯБЛОНСЬКИЙ

У Радехівській громаді знову втрата – 13 серпня 2023 р. в результаті ворожого обстрілу під час виконання бойового завдання у Харківській області загинув навідник мотопіхотного відділення 2 мотопіхотного взводу 3 мото-

піхотної роти мотопіхотного батальйону рядовий, житель міста Радехів - **Роман ЯБЛОНСЬКИЙ,** 1985 р. н.

У ці гіркі хвилини вся наша гро-

мада схиляється в скорботі. Низький Воїну-Захиснику Герої не вмиємо пам'ятати ність та подвиги боротьби за вільну. – Повідомила міська рада.

Війна забирала Червоноград знову в скорботі Герої

Тарас 19

Не вистачило сили близьким Героїм непопрацювати, схиляємося. Не маємо пам'ятати нашу незалежність Червоноградська рада.

Герої не Кожна за величезні Щирі співчуття Вічна Слава

Постаті

ЦЮ ДЕРЖАВУ МИ ВИСТРАЖДАЛИ

«Хлопці, чи буде Україна?» Серед тих «хлопців» був і Теодозій Савчук... Вони захищали нашу державу, вояють свою культуру, плекають рідну мову, освіту, зберігають історію нашої держави...

Хроніка

«ПТАШКИ»
Такий подарунок напередості зробив український ДП «Львіввугілля». Сі передали бійцям 63 окремої бригади Сил ТрО Львівської області...

**РОМАН ШПАК – ЗАГИБЛИЙ ВОЇН СОКАЛЬЩИНИ.
ВІДЧАЙДУХ З ДОБРИМ СЕРЦЕМ ТА ЗОЛОТИМИ РУКАМИ
(01.08.1978 – 06.03.2023)**

Матеріал підготувала:

*Груша Ірина, слухачка КЗ «Сокальська Мала академія наук
учнівської молоді імені Ігоря Богачевського», учениця 10
класу ЗЗСО I-III ступенів Сокальського ліцею №3
Керівник: Мусій Світлана Степанівна,
вчитель історії КЗ «Сокальська Мала академія наук
учнівської молоді імені Ігоря Богачевського»*

Зараз наша країна переживає надзвичайно важкі часи, які згодом увійдуть в історію. Ніхто не може уявити, що буде далі і як складатиметься наше майбутнє. На жаль, вже дуже багато молодих воїнів полягло за нашу свободу. Саме тому, у кожного з нас в такий період залишаються невиліковні рани на душі та серці. Я вважаю, російсько-українська війна для багатьох людей є досвідом, жахливими втратами та серйозними змінами.

Я хочу розповісти про людину, яка була активним учасником революцій та була призвана до війська захищати рідну землю. Роман Шпак – воїн, який брав участь у війні, що завжди асоціюється з кровопролиттям, жорстокістю, втратами та злом. Саме ця війна, ніби чума, залишаючи по собі пустоту, вона забирає тисячі життів, в тому числі забрала і життя молодого Романа.

Шпак Роман Мар'янович народився 1 серпня 1978 року в мальовничому селі Ордів, Радехівського району, Львівської області. Вже у 1980 році майбутній захисник України почав відвідувати дитячий садок. Ще з дитинства Романа пам'ятають розумним, добрим та щирим хлопчиком. Батьки – Ольга та Мар'ян ростили ввічливого та працьовитого сина, маючи надію, що на старості літ він буде для них опорою. Та не судилося, бо в якийсь момент найближче та найрідніше відібрала в них клята війна. Ще вчора Ольга та Мар'ян були на сьомому небі від щастя, а сьогодні – проливають ріки сліз. В один день вони стали батьками, які вже ніколи не побачать вдячний погляд і щирі усмішки рідного сина. Він вже ніколи не поділиться з ними приємними новинами і не навідається до них, аби просто посидіти в родинному колі. Мабуть, контраст мирних днів з жахливою дійсністю дає поштовх до переосмислення цінностей.

Багато років Роман начався та всебічно розвивав свою особистість. У 1984 році він пішов у перший клас Бишівської загальноосвітньої школи, де навчався у початкових класах. А вже у 1988 році сім'я переїжджає жити у місто Сокаль, де Роман продовжує навчання у 5 класі Сокальської загальноосвітньої школи №2. У Сокалі хлопець навчався з 1988 року по 1993 рік. Після закінчення 9 класу, він вступив до Львівського професійного училища №12, яке закінчив у 1996 році з відзнакою. Продовжив здобувати вищу освіту у Національному університеті «Львівська політехніка» за спеціальністю «Промислове і цивільне будівництво». У 2002 році отримав диплом про закінчення університету. Родина згадує, що одночасно з навчанням Роман розпочав свою трудову діяльність у Житлово-комунальному управлінні на

посаді маляра штукатура IV розряду. Згодом, у 2000 році, був переведений на посаду майстра поточного ремонту. У цьому ж році хлопець зайняв посаду інженера по експлуатації житлового фонду і благоустрою. Через кілька років він звільнився з даного підприємства. Саме з цього часу у житті Романа Шпака відбувалися дуже знакові події.

У 2004 році почалася Помаранчева революція. З перших днів хлопець був активним учасником акції протесту українських громадян, викликаним масовими фальсифікаціями президентських виборів. Під помаранчевим стягами гуртувалися люди, яким була небайдужа доля України. До самого кінця Роман перебував на Майдані Незалежності. Повернувшись додому, у грудні 2004 року влаштувався працювати у відділ освіти Сокальської райдержадміністрації на посаду начальника групи з господарського обслуговування. А у 2007 році він одружився. В сім'ї народилося двоє дітей: дочка – Вікторія та син – Володимир. На жаль, незабаром сім'я розпалася.

Після Помаранчевої революції він вступив до партії Конгресу українських націоналістів, членом якої був до кінця свого життя.

Мама розповідає, що у 2013-2014 Роман брав активну участь у Революції Гідності. Він двічі їздив до Києва, щоб підтримати активістів та побратимів ще з часів Помаранчевої революції. Вдруге майбутній воїн вирушив до Києва в ту страшну ніч, коли Майдан палав, попереду були найжахливіші дні розстрілу Майданівці. Поїзд, який прямував до Києва було зупинено відповідними службами у Володимирі. Абсолютно всіх обшукували. Знімали з потяга тих, у кого знаходили щось, що було пов'язано з подіями на Майдані. Особливу увагу звертали на те, чи мають чоловіки пасажири каски, бронезилети чи будь-яку іншу амуніцію. В результаті потяг прибув до Києва з великим запізненням. Очевидним було те, що насправді потяг зупинили на під'їздах до столиці, щоб затримати хлопців, які поспішали на підтримку побратимів. Людей виручили кияни, які виїхали власним транспортом на зустріч хлопцям і довели їх до столиці. Вже тоді народ почав втрачати все найважливіше, спокій. Так, саме спокій, який так необхідний для повноцінного життя, реалізації планів та задумів, мирного та щасливого життя, впевненого завтра.

У 2018 році Роман вирішив звільнитися з відділу освіти Сокальської райдержадміністрації, оскільки, захотів спробувати працювати закордоном у Швеції. Згодом, повернувшись в Україну, у 2020 році влаштувався працювати на посаду завідуючого господарством Жвирківської ЗШ I-III ступенів. Незабаром він прийняв рішення змінити роботу і влаштувався працювати у ТОВ «ВМВ Холдінг». 7 листопада 2022 року – саме звідти Роман був призваний до війська захищати рідну неньку Україну.

Перед тим, як йти на війну 20 жовтня 2022 року він одружився вдруге.

Роман Шпак служив у в/ч 4355, 77 бригаді, 3 батальйон, 2 відділення, 1 взвод, 9 аеромобільна рота. До лютого 2023 року він проходив навчання у Житомирі. З лютого бригада Романа виконувала бойові завдання у місті Бахмут, Донецької області. Під час виконання одного з бойових завдань 6 березня 2023 року хоробрий воїн загинув. Роман похований на Алеї Слави на місцевому кладовищі.

Всі ми шануватимемо пам'ять кожного земляка і землячки, які загинули за нашу Батьківщину. Роман Шпак був одним з тих, хто не стоїть осторонь, не спостерігає та не очікує чогось нереального. За кожного з нас він віддав не тільки свої знання, обізнаність у сучасних технологіях, а й найцінніше, що є – життя. І це вражає. Роман був сильним і славним воїном, який боронив нашу державу і поліг за волю рідного народу.

1 вересня 2023 року, у Сокальській ЗШ I-III ст.№2 відбулося відкриття меморіальної дошки та вшанування пам'яті випускника школи Шпака Романа Мар'яновича, який загинув захищаючи державний суверенітет та цілісність України. І ось, ще один пам'ятний знак на фасаді школи нагадує кожному про війну. Роман – один з героїв, який буде прикладом виховання героїзму та патріотизму учнів. Такою дорогою ціною людських життів, ми обов'язково вистоїмо і переможемо, але на серці залишиться слід від побаченої, почутої чи пережитої жорстокості. Річки сліз та обійми страху, в яких ми жили, дні, місяці, будуть незабутніми.

Роман був прекрасною людиною: добрим, чуйним, готовим прийти у будь-яку хвилину на допомогу кожному, хто попросив. Справді- безвідмовний! Він був дуже привітною, доброзичливою, веселою людиною. Чудово співав, танцював, навіть готував різні страви майстерно. Любив людей. А найбільше любив Україну, не словами – справами! Відстоював нашу незалежність. Повернувся із пораненою ногою. Був непримиренним до фальші, до ненависті, до байдужості. Не віряться, що Романа нема... Для усіх, хто його знав, залишиться у пам'яті на завжди... бо такі, як він, не вмирають...

Певна інформація взята зі слів родичів, друзів та з газети «Голос з-над Бугу».

Додатки

Роман зі своєю бригадою

Роман на Революції

Відкриття меморіальної дошки Роману Шпаку

ШПАК РОМАН МАР'ЯНОВИЧ **(01.08.1978-06.03.2023)**

Матеріал підготували:

*Басараб Вікторія, Бабчук Анастасія,
учні 11-Б класу Сокальської ЗШ I-III ст. №2
Керівники: Походенко Ірина Степанівна,
Мигасюк Галина Мирославівна,
вчителі Сокальської ЗШ I-III ст. №2*

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

Від нас ідуть найкращі...

Усі тут слова, взагалі, безсилі! Вони не захищають від російських куль і ракет найкращих, найсвітліших, найсміливіших, найперспективніших. Це горе від втрат наших героїв нікуди не сховаєшся, хочеться вити і гризти зубами землю. Найсвітлим, привітним і делікатним торкнулася струна серця воїна-героя, який більше не може жити. Він більше не живе і... кровоточить. Рясно його повсюди, розкидано, розвіяно вітром і не зібрати от ніяк до одного міха. Воно не кориться, не падає на коліна, пручається, виривається, болить і завмирає...

Його життя – спалах, мить. Воно горіло, але не згорить! Бо полум'я щоразу більше розгорається від биття наших сердець, від войовничого запалу українського народу, від теплих долоньок наших дітей. Ми йдемо разом до Перемоги над найжорстокішим та найпідлішим ворогом. Хочеться обійняти увесь цей жорстокий світ, наповнити любов'ю та вірою, зігріти та захистити кожного воїна. Ніщо так не надихає, як всеперемагаюча віра в

наші ЗСУ, у їх героїзм, у їх силу та волю. Вам, Герої, уклін земний за жертовність, за патріотизм, за порядність! Для вас «справедливість», «гідність», «свобода», «Україна» є не просто словами, а сенсом життя. Щоб жила наша Україна, а українці були вільними – заслуга всіх тих, хто поліг за наше краще майбутнє. Пам'ятаймо це! Пам'ятаймо всіх, живих і тих, хто вже не з нами: солдатів, активістів, бійців територіальної оборони, лікарів і волонтерів, цивільних і кожне дитя, вбите отою східною ордою. Закарбуймо їхні імена у пам'ять вічності, тоді вони не помруть, а будуть завжди з нами. У наших серця вони, Герої, житимуть вічно. Хоч зараз важко нам, і неспокійно у нашому домі, але вже не раз доведено, що наш український народ здолає всі перешкоди. Герої не вмирають! Вони будуть жити у пам'яті народній у віках, будуть прикладом у вихованні героїзму та патріотизму.

Тріпочуть на вітрі прапори, Хоругви
донизу аж гне.

На лицях скорбота і горе, Священник
молитву дає. І гімн України ударив -

На грудях тримає всяк знак. Героя
ховають ... Загинув ... За сорок, не був вже
юнак... У пастку в засаду потрапив.

Москаль, будь же проклятий ти! У голову
смертельно поранив.... Загинув...
Хоробрий вояк...

І плаче над гробом родина, І мліє від горя
рідня.

Поліг, як герой ! Він загинув! Щоб бачить
нам світло щодня...

Нам бачить...згорьована мати ледь дише,
Шукає розраду у тім,

Що близько від дому надгробок І син
захоронений в нім...

Багато по полю, аж страшно, Тіла
убієнних лежать.

Додому чекає родина - Не може ще їх
поховать...

Війна- не паради на свята, Війна - це
розруха і смерть. Багато молитв
матерями

За захист..Край наповнений вщерть,

Наповнений їх молитвами,
Щоб Бог оберіг їх синів...

Щоб поле не було покрите
Убитих рашистами тіл...

Щоб Бог хоронив їх у бою,
Давав їм завзяття і дух,

Щоби рашист той проклятий
Вернувся додому і вчух...

Моліться батьки за солдатів,
Моліться за захист синів,

Моліться, щоб москаль той проклятий
У пеклі за злочин горів...

Борітеся ви, побратими,
За друзів полеглих в бою.

Щоб смерть їх не була даремна,
Тримайтеся міцно в строю.

Хай знає проклята вражина:
За наших убитих синів

Чекає і їх домовина,
А ні, то ями край полів...

.... Опущені очі в солдатів -
Їх серце пронизує жаль.

До бою готують завзято

За землю! Хай згине москаль!

*14.03.2023.Орися Соловей, тітка Романа
Шпака*

(Написаний у день похорону Героя)

Шпак Роман Мар'янович народився 1 серпня 1978 р. у селі Ордів, Радехівського району, Львівської обл. Уже в 1980 р. почав відвідувати дитячий садок. У 1984 р. пішов у перший клас Бишівської загальноосвітньої школи, де навчався у початкових класах.

У 1988 р. батьки переїжджають жити у м.Сокаль, де Роман продовжує навчання у 5 класі Сокальської загальноосвітньої школи №2.

Із спогадів класного керівника Крук Надії Григорівни « Мої світлі спогади про Романа Шпака» : « Роман прибув до 5 класу, де я була класним керівником, з іншої школи. Він дуже

швидко влився в колектив класу, тому що був дуже доброзичливим, комунікабельним. Його широко відкриті, добрі, допитливі очі забути неможливо. І неймовірну посмішку, яка, здавалося, ніколи не сходила з його обличчя. Роман всім цікавився, був дуже допитливим, завжди задавав багато питань і, коли відкривав для себе щось нове, щиро, по дитячому, дивувався. Часто щось придумував, подавав різні ідеї, любив фантазувати. Роман був дуже жвавий, працьовитий, а головне - відповідальний і надійний. Зустрічалась із Романом по закінченні школи, частіше, коли він працював у відділі освіти. Мав добрі плани на майбутнє. Не судилося здійснитись, жаль і біль огортає душу. Дуже хочеться вірити, що життя Роман віддав не даремно. Все буде Україна!»

Закінчивши 9 клас, вступив до Львівського професійного училища №12, яке закінчив у 1996 році з відзнакою. Продовжує здобувати вищу освіту у Національному університеті «Львівська політехніка» за спеціальністю «Промислове і цивільне будівництво». Отримав диплом у 2002 році. Одночасно з навчанням розпочав свою трудову діяльність у житлово-комунальному управлінні на посаді маляра-штукатура IV розряду. Згодом (2000 р.) переведений на посаду майстра поточного ремонту. У цьому ж році займає посаду інженера по експлуатації житлового фонду і благоустрою. Через кілька років звільняється з даного підприємства. Від цього часу у житті Романа відбуваються дуже знакові події. Починається Помаранчева революція, активним учасником якої він був. На Майдані перебував з перших днів і до самого закінчення.

Повернувшись додому у грудні 2004 р., влаштовується працювати у відділ освіти Сокальської райдержадміністрації на посаду начальника групи з господарського обслуговування.

« Ми працювали разом 18 років. Познайомилися в 2004 році. Працювали в бригаді днями і ночами. Бригада була велика та весела. Роман був дуже веселим, душею компанії. Був ініціатором різних корпоративних конкурсів, також брав у них активну участь. Звільнився у 2018 році, можна сказати з партійних питань. Одним словом, Роман був хорошою людиною, яка відповідально ставилася до своєї роботи», - згадує працівник відділу освіти, молоді та спорту Сокальської міської ради Царик Ігор.

«Роман був дуже доброю, чуйною та працьовитою людиною. Ніколи не відмовляв, відкликався на будь-які потреби. У 2016 році, коли в нас був корпоратив, у нього була зламана рука. Ми думали Роман не прийде, але він прийшов. Звісно, він не міг прийти з пустими руками, прийшов з оберемком троянд. Кожній жінці - по троянді. Це було дуже неочікувано. Справжній джентльмен. Також дуже гарно танцював: вальс, польку, усе вмів.

Спеціаліст в усіх сферах. Колись у нас у підпорядкуванні був весь район, він знав усі школи

Був один випадок: зима була складна, вимикали світло, у свій вихідний день Роман проснувся посеред ночі від дзвінка: в одній школі потрібно було відремонтувати опалення для того, щоб діти, коли прийшли зранку, перебували в теплій школі. Незважаючи на сильну заметіль і мороз, він прийшов і полагодив. Роман був легкий на підйом.

Коли приїжджав у січні у відпустку з війни додому, приходив відвідати нас. А коли виходив, зупинився в дверях, оглянувся, провів всіх поглядом, помахав рукою і пішов. Потім ми згадували цей момент і подумали, що він мав якісь передчуття, ніби востаннє попрощався», - ось так з любов'ю та повагою діляться спогадами про Романа колеги відділу освіти Сокальської міської ради.

У 2007 році одружується. У сім'ї народжується двоє дітей: донька Вікторія та син Володимир. Та вже незабаром сім'я розпадається.

У 2013-2014 рр. – активний учасник Революції Гідності. Двічі їздив до Києва підтримати активістів та побратимів ще з часів Помаранчевої революції. Вдруге вирушив до Києва в ту страшну ніч, коли Майдан палав, попереду були найжахливіші дні розстрілу майданівців. Поїзд, який прямував до Києва було зупинено відповідними службами у Володимирі-Волинському. Усіх обшукували. Знімали з потяга всіх, у кого знаходили щось, що було пов'язано з подіями на Майдані. Особливу увагу звертали на те, чи мають чоловіки-пасажери каски, бронезилети, чи будь-яку іншу амуніцію. У результаті потяг прибув до Києва з великим запізненням (насправді зупинили на під'їздах до столиці, щоб затримати хлопців, які поспішали на підтримку побратимів). Виручили кияни, які виїхали власним транспортом на зустріч хлопцям і довели їх до столиці.

Ще після Помаранчевої революції вступив до партії Конгресу українських націоналістів, членом якої був до кінця свого життя. У 2018 році звільнився з відділу освіти, оскільки, вирішив спробувати працювати за кордоном, у Швеції.

Повернувшись в Україну у 2020 р., влаштовується працювати на посаду завідуючого господарством Жвирківської ЗШ I-III ступенів. Далі вирішує змінити роботу і влаштовується працювати у ТОВ «ВМВ Холдінг». Звідти і був призваний до війська захищати Батьківщину 7 листопада 2022 р. Перед тим, як іти на війну, одружився вдруге (20 жовтня 2022 р.).

Служив старшим стрільцем аеромобільного батальйону військової частини А-4355, у 77 бригаді (3 батальйон, 2 відділення, 1 взвод, 9 аеромобільна рота). До лютого 2023 проходив навчання в Житомирі. Бригада почала формуватися влітку 2022 року.^[1] 77 ОАеМБр була створена 28 жовтня 2022 року. Молода, але дуже амбітна частина за рік зробила величезний внесок у захист України. Бійці стояли на найважчих напрямках, де ворог кидав для штурму усі можливі сили і засоби. 12 січня 2023 року відзначена президентом України, разом з 46-ю бригадою, за утримання позицій в Соледарі та завдання ворогу «відчутних втрат». Лютий-березень 2023 року бригада веде важкі бої за утримання Бахмута.

4 березня 2023 року особливо відзначені президентом України бійці 77-ї окремої аеромобільної бригади за оборону Бахмута. З квітня 2023 року бригада продовжує запеклі бої за Бахмут. [2] А 6 березня 2023 року у важких боях Роман загинув під час виконання бойового завдання в м.Бахмут. Був відданий військовій присязі та українському народу, мужньо виконував військовий обов'язок.

Жителі Сокаля всім містом, багатолюдною ходою проводили в останню путь Героя, захисника України Романа Шпака. Вдома Романа не дочекалися батьки, дружина, сестра та діти. Його відспівали в кафедральному соборі святих апостолів Петра і Павла, а згодом із військовими почестями поховали на місцевому кладовищі на Алеї Слави.

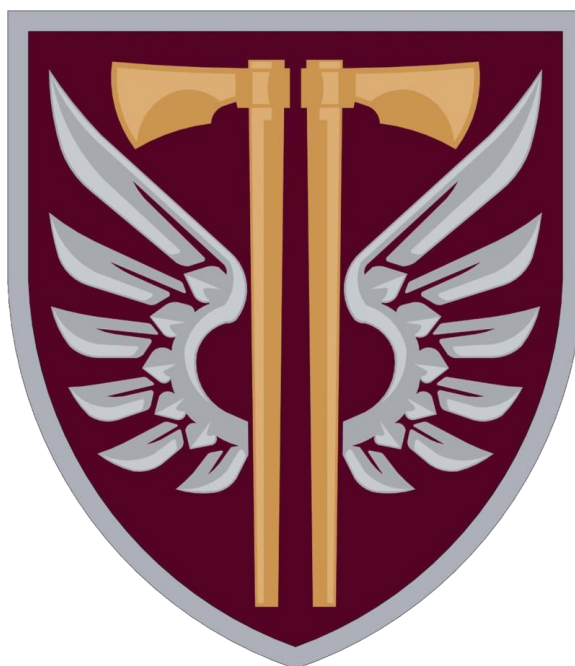
1 вересня 2023 року у Сокальській ЗШ I-III ст.№2 відбулося відкриття меморіальної дошки та вшанування пам'яті випускника школи Шпака Романа Мар'яновича, який загинув, захищаючи державний суверенітет та цілісність України.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №599/2023 «Про відзначення державними нагородами України» .

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку Нагородити орденом «За мужність» III ступеня ШПАКА Романа Мар'яновича (посмертно) – солдата [3]

Ой, Романе, Романочку,
 Не боявся ні вогню, ні меча, ні граду.
 Старшим стрільцем був- дав народу
 присягу.
 Мужній син України-неньки,
 Амбітний, плани будував,
 Влучно стріляв, аби згинули зайдиріженьки.
 Твоя 46-бригада – дружня родина,
 Оплакує й дотепер відважного
 сина. У найстрашнішому пеклі,
 у Соледарі й Бахмуті
 Кувався твій гарт.
 Тому Президент України
 Вдячний був бійцям за їх героїзм-
 талант! Без «відчутних втрат» та у
 важких боях Ти служив вірно, не боявся
 жодних «як?». Умів жити гідно!
 За оборону Бахмута стояв на смерть!

Віддав життя ти за Україночку.
 Життя своє віддав за Перемогу й честь!
 Допитливий, щирий, веселий, надійний.
 У полоні прекрасних мрій, злотовійних.
 Тобі іще жити, гідний козаче,
 Та вража куля відібрала життя молодече.
 І зосталась родина без Героя-сина,
 А ненька – без воїна, захисника України.
 Не забудемо твій подвиг ніколи!
 Ти – оберіг нашої школи!
 Сльоза материнська рясно встеляє дорогу,
 Тобі шлемо любов сердець і з вірою у
 Перемогу.
 30.10.23 Трифонова Оріся Левківна

Список використаних джерел

1. <https://www.facebook.com/770aembr>
2. <https://www.president.gov.ua/documents/5992023-48249>
3. <https://www.facebook.com/groups/1952945761587982/posts/3506125509603325/>

Додатки

1. Роман : життя до війни...

2. Збройні Сили України

3. Родина

Батьки

Сестра

4. Учасник Помаранчевої революції

5. Посвята пам'ятної дошки Шпаку Роману у Сокальській ЗШ I-III ст№2 [4]

ШУТОВСЬКИЙ СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ (19.11.1977 – 09.10.2023)

Матеріал підготувала:

Копейка Анастасія, учениця Жвирківської ЗШ I-III ступенів

Один із героїв нашого часу Шутовський Сергій Миколайович, народився 19 листопада 1977 року в місті Сокаль.

Ще зовсім маленьким Сергій з батьками переїхали до Монголії, де батько, Микола Федорович, служив. Там вони прожили п'ять років. Мама Сергія – Ольга Михайлівна розповідає, що хлопчик зростав добрим та чемним, грався з іншими дітками і ніколи їх не ображав. Тому, коли через чотири роки, у Сергія народився брат – Сашко, він залюбки допомагав батькам з ним.

На той час, коли хлопцю довелось йти до школи родина переїхала у місто Енгельс, що в росії. Там він і пішов у школу та провчився три роки.

Згодом, у 1986 році, сім'я Шутовських переїхала в Україну на постійне місце проживання. Тут Сергій навчався в Жвирківській школі. Після школи навчався в училищі, а згодом пішов до війська.

Мама Героя згадує ті часи так: «То були важкі роки, коли Україна тільки здобула незалежність, а дідівщина ще процвітала. Почався поділ на «західників» та «бандерівців». Служба в Сергійка не була легкою, але він відслужив та повернувся додому».

Після цього Сергій почав їздити на заробітки, аби заробити грошей, адже у нього вже була сім'я. Герой безмежно любив свою дружину та донечку – Анастасію.

Коли в 2014-му році ворог напав на Україну Сергій встав на захист держави. В цей період він втратив брата Антона, який був йому ще другом. Він важко переніс цю втрату, оскільки особисто супроводжував брата в останню путь.. Важко переживав і втрати побратимів. Сергій рік прослужив в АТО, після чого повернувся додому, до сім'ї.

Почав працювати на меблевій фабриці. Зі спогадів мами, про те яким був Сергій у повсякденному житті: « Сергійко був добрим сином, чоловіком, татом. Коли провинився, то йому було достатньо сказати «ну-мам» – і я йому все пробачала. Він дуже шанував нас, як батьків, ніколи не підвищував голосу на нас , і намагався не вживати лайливих слів».

Коли розпочалось повномасштабне вторгнення росії в Україну – Сергій відразу пішов до військкомату.

Його відправили на схід країни, де він служив старшим майстром відділення технічного обслуговування бронетанкової техніки взводу технічного забезпечення першого десантно – штурмового батальйону військової частини А- 0281.

За весь час служби приїжджав додому лише два рази. Вперше, коли захворів його батько, а вдруге, коли батько помер.

Серце героя України перестало битися 9 жовтня 2023 року у важкому бою під Кліщіївкою, що у Донецькій області.

Перед останнім боєм Сергій зателефонував мамі та сказав, що 5-6 днів з ним не буде зв'язку, аби ніхто не хвилювався. Також казав, що усіх любить, проте був стривожений, наче відчував щось лихе. На шостий день після цього прийшла страшна звістка з фронту – Сергій загинув. Загинув за наше майбутнє, за майбутнє України.

Поховали героя в селі Забужжя, біля батька. Вічна слава Сергію та всім Героям, які віддали своє життя за нас!

